

Roman "Osmi povjerenik" Renata

Baretića vodi nas na najudaljeniji naseljeni hrvatski otok Trećić. Na tom otoku, sličnom Cicelvju iz "Života na sjeveru", zajednica sjajno funkcionira bez ikakvih organa vlasti. Zato se tu, po kazni, pojavljuje već osmi Vladin povjerenik sa samo jednim zadatkom: organizirati izbore i legalnu lokalnu vlast. Ali, na Trećiću je sve drukčije... Kao prvo, tu ljudi misle drugo, a govore trećićanski... Tako, umjesto političkog trilera, na otoku na kojem uglavnom žive starci, počinje drama u kojoj se pojavljuju i jedan Bosanac, dvije Aboriginke, porno glumica u egzilu, talijanski šverceri...

Prvi Baretićev roman - virtuosno je ispisan na čak pet jezičnih razina, od kojih barem četiri -gotovo poliglotski - razumijemo, a u učenju one pete - uživamo. No, još impresivnije od Baretićeva vladanja jezikom jest njegovo vladanje emocijama, jer radost i tuga su u ovom romanu nerazdvojni kao sol i more. Ako je "peti ortak" bio i ostao misterij i mučnina tlomaće politike, "osmi povjerenik" je njegov sunčani antipod: demistifikacija politike, težak put i radost samospoznaje.

Renato Baretić Osmi povjerenik

Biblioteka Azbest

Ureduju Kruno Lokotar Ivana Sor

Glavni urednik Kruno Lokotar

— I
CIP - Katalogizacija u publikaciji

Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 821.163.42-31

BARETIĆ, Renato

Osmi povjerenik / Renato Baretić. -Zagreb : AGM, 2003. - (Biblioteka Azbest)

ISBN 953-174-201-4

431121051

I 431

J

i

Zahvaljujem, od sveg srca

- Maji B. na strpljenju i bezgraničnoj toleranciji

- Maji K. E. na predivnoj fotografiji - Dariju V. i Ireni B. na prvim čitanjima

| Kruni L na svakovrsnim poticajnim mjerama i zajamčenoj otkupnoj cijeni zrna i svim drugim suputnicima koje sam, manje ili više, ovako ili onako, gnjavio na putovanju do Jrečića i nazad.

61.

ti je škvadra - bile su prve riječi što ih je Siniša Mesnjak čuo pri povratku među žive. Željka, njegova kolegica iz tajništva Stranke, sjedila je do kreveta u maloj, ali za tranzicijske uvjete prilično luksuznoj bolničkoj sobi. Željka mu je, zapravo reći, osim stranačke kolegice dosta redovito bila i - kako je on to sam sebi rado definirao - "kolektor viška energije". Povremeno bi i ona naslutila da mu je samo to, ništa više, i ne bi joj pritom bilo lako. Sad, dok mu je nimalo biranim riječima objašnjavala što se zapravo dogodilo, on se cijelo vrijeme ispod plahte cupkao za stidne dlake ne bi li se probudio, ne bi li se ovaj užas pretvorio u običnu noćnu moru, sličnu onoj kad je sanjao kako su ga carinici uhvatili u pokušaju da za upravljačem golema šlepera iz Mađarske prošverca osam tona topljenog sira.

* *

Siniša je, nimalo tipično za političara u usponu, izbjegavao medije koliko je god mogao, uspoređujući ih najčešće s grobarskom lopatom: podignu te malo uvis samo zato da bi te potom boljim zamahom sprasili dva metra pod zemlju. No, koliko se god on klonio njih, mediji se nisu klonili njega.

Četiri dana prije izvanrednih izbora za zagrebačku gradsku skupštinu na naslovnici desničarskoga dnevnog tabloida pojavio se šokantan kolaž: na najvećoj fotografiji vidjelo se kako policajac izvlači potpuno obeznanjenog Sinišu s vozačkog sjedala njegova službenog automobila, a na manjim su slikama druga dva policajca iz istog auta iznosila najpoznatijeg zagovornika legalizacije lakih droga i polugolu, jedva punoljetnu anonimnu plavušicu "za koju se osnovano

sumnja da je prostitutka podrijetlom iz Bjelorusije". I njih dvoje su, baš poput Siniše, izgledali potpuno nesvjesni ičega oko sebe. "Kamo ideš, Zagrebe?!" pisalo je u vrhu stranice, a unutra, u neveliku tekstu objašnjeno je kako je "naš noćni reporter pri povratku kući sa skandalozne modne revije (str. 16) na parking u Gajnicama prepoznao službeni automobil tobože uglednoga mladog političara u krajnje suspektnom društvu. Vidjevši u kakvu su stanju Siniša M. (33) i njegovi suputnici, smještaje pozvao policiju i hitnu pomoć, no pritom nije zaboravio na novinarski profesionalizam". Uz taj tekst stršao je crni stupac s naslovom "Voli sve što vole mladi?!" pod kojim je, u komentaru glavnog urednika, opisana dosadašnja politička karijera Siniše Mesnjaka, "te uzdanice vladajuće troglave koalicije, jeftinog iluzionista koji je, nadajmo se, samo nakratko uspio zavarati i zavesti mlade hrvatske birače. Koketirajući s njihovim mladalačkim buntovništvom i nestrpljivošću, uspio ih je pridobiti na stranu svoje ocvale stranke i još ocvalije koalicije, da bi se ubrzo nakon osvajanja vlasti opustio i, kako vidimo, pokazao pravo lice -lice narkomana i razvratnika. Izaberu li žitelji metropole svih Hrvata na nedjeljnim gradskim izborima doista Mesnjaka i njegovu stranačko-koalicijsku bratiju (uvjereni daje Mesnjakjedini među njima s nastranim sklonostima, kako da ne!), onda nam svima skupa zbilja preostaje samo vapaj: kamo to ideš, Zagrebe?!"

Cupkao se - ne cupkao, ovo je bila zbilja: nakon današnjih dnevnih novina Željka je Siniši pokazala večernja izdanja sutrašnjih, koje su redom na naslovnicima imale premijerov forte s izvanredne press--konferencije: "To je namještajka obavještajnog podzemlja!"

- Šef kaže da isključiš mobitel i sve telefone, da ne daješ nikakve izjave i da se ne javljaš nikome, niti njemu. Don't call us, we'll call you, ta šema. Ja se brinem za tebe do daljnjega, a imamo i dva mrgana koji tjeraju novinare - završila je Željka, savila snop novina napola i bacila ga na pod.

Sutradan su Sinišu kriomice prebacili s intenzivne njege na plućni odjel a otud, popodne, u neupadljivi golf kojim su ga odvezli u Dubravu, u neku pristojnu prizemnu kućicu za koju dotad nije ni znao da postoji u stambenom fondu stranke. U nedjelju, na dan izbora, povraćao je sedam puta, zadnji put pola sata nakon ponoći, kad su na televiziji objavili daje Stranka osvojila manje glasova i od najpesimističnijih predizbornih prognoza.

U ponedjeljak ujutro, dok je Željka još tvrdo spavala u rasklop-ljenoj fotelji, u sinočnoj odjeći, Siniša se potiho obukao s namjerom da ode u središnjicu Stranke, da sve objasni i predloži daljnje korake na gradskoj i državnoj razini. U susjednom dvorištu pijetao je kukurikao kao i prethodna tri jutra, glasno i očajno kao da više nikad neće. Trenutak prije nego lije Siniša uhvatio kvaku ulaznih vrata, prene ga glas iz kuhinje:

- Gospodine, imamo već dovoljno problema. I vi i ja. Visok, mršav tip duboko izborna lica, stražnjicom oslonjen o sudoper, gledao gaje nekako sažalno i pružao mu duguljastu omotnicu s logotipom stranke.

- Ovo je za vas, od šefa.

"Sjedi di si, ni za di si nisi. Ne mrdaj i čekaj da ti se javim. Sad vrati ovaj papir Zvonku", glasila je poruka, ispisana nesumnjivo premijerovim rukopisom. Kao hipnotiziran, Siniša ju je vratio mršavome koji je već čekao s otklopljenim upaljačem. Tip je nepomično stajao sve dok mu mu papir nije dogorio do prstiju, a onda ga je ispustio u sudoper i odmah energično odvrnuo slavinu do kraja.

- Gospodine Mesnjak, sve što vam treba, samo meni recite -procijedio je Zvonko hineći ljubaznost.

- Dobro šta sam ja? Talac, koji kurac?!- pokušao je Siniša na galamu.

- Niste, gospodine, ali ako je to vaša želja, ja sam tu daje ispunim.

Siniša je lako shvatio da na galamu ne ide.

- Treba mi kolegij-blok i tri tanka flomastera. Crveni, plavi i crni.

- To je, gospodine, sve već u vašem noćnom ormariću. Dapače, i zeleni.

- Hvala - promrsi Siniša službeno, pa krene nazad u sobu. Odjednom zastane, zlobno se nasmiješi i okrene:

- I hoću ćevape od Rahmana iz Podsuseda.

- Velike? Male? - odvrati Zvonko, kao da čitav život peče ćevab-džijski zanat.

- Ovoga... Dvaput velike...

- Luk? Ajvar?

Daje tkogod toga jutro tražio najporaženijeg čovjeka na svijetu, našao bi ga

negdje u Dubravi, pred rasklopljenom foteljom s koje ustaje bunovna mlada žena u izgužvanoj odjeći, izvlači vrh pramena kose iz kuta usana i pita:

-Jesi dobro?

* * *

Hodnik, bijela vrata i klupa do njih. Bijela vrata. U mladim danima, dok se Siniša još pomalo zanosio kazalištem i lijepom riječju, pa čak i pisao poeziju, bijela vrata na hodniku bila su mu jedan od češćih motiva. Bijela vrata što zatvaraju svijet, bijela vrata iza kojih se kriju prave i pogrešne dijagnoze, presude, intrige, istrage... Sljedeća premijerova poruka stigla je tek u petak ujutro: "Sutra, podne, središnjica. Vрати papir Zvonku." Pred ovim ovdje bijelim vratima, u ovom hodniku, sjedio je i čekao bezbroj puta, ali nijednom dosad s tako malo hrabrosti i s tako jako uzdrmanim samopouzdanjem. Bio je, premda bez stvarne krivnje, odgovoran za izborni neuspjeh Stranke u glavnom gradu, to je evidentno. Cijeli je tjedan bio lišen bilo kakvih konkretnijih informacija, osim onih u novinama i na televiziji, a one uopće nisu morale biti točne. Dapače, gotovo uvijek su do sad bile barem dijelom netočne. Nije imao ni tračak slutnje o tome što premijer zna, što misli i što namjerava. Svako malo otirao je znojne dlanove o bokove fotelje.

Premijer ga je u svom uredu dočekaо srdačno iznad svakog očekivanja, a to je bio najgori od svih znakova. Stajao je kraj stola, pružio Siniši ruku i zagrlio ga.

- Di si, jebenti sreću, pa kako su stoka tebe uspjeli zajebat? Tebe zajebat?

- Šefe, ja... - krenuo je Siniša s pripremljenim govorom, još zarobljen u premijerovu zagrljaju.

- Pusti, pusti... Sjedi, jesi za neko piće? Neko piće? Premijer je imao čudan govorni tik, gotovo svakoj izgovorenoj rečenici ponavljao je posljednje dvije-tri riječi. Kad je poslije stupanja na čelo vlade angažirao glasnogovornika, Siniša je tom mladiću sugerirao neka diskretno, krajnje oprezno, upozori šefa na taj detalj stoje u trenu postao metom svih satiričara u zemlji. Sirote mladunče, inače friški diplomac PR studija u Lundu, za mjesec je dana dobio otkaz i vratio se čači u Švedsku. U Švedsku.

- Ne bih, hvala, htio sam reći samo da... - pokušavao je Siniša što prije prijeći na temu.

- Nemoj, ne treba... - presjekao ga je utješno premijer, namještajući u hlače polo majicu, očigledno friško nabavljenu za neko eventualno vikend-snimanje.

- Sve znam, sve mi je jasno. Radimo na tome cijeli tjedan, već smo locirali dvojicu ili trojicu koji su uključeni u cijelu namještaljku. Cijelu namještaljku. Banda radi mimo nas, cijelo vrijeme, kao na paralelnom kolosijeku. Pazi, ja sam u ovom poslu takoreći od jaslica i zato mi dođe da se požderem što te nisam upozorio. Jede se samo doma, pije se samo doma, a vani jedino kurtoazni gutljajčić, pa makar bila i voda iz vodovoda koji si taj čas sam svečano otvorio! Sam otvorio.

- Šefe, bila je samo mineralna, u velikoj čaši...

- Znam, s puno leda i tri kriške limuna. Da ti ne bude sumnjivo na okus dok ne popiješ barem pola. Sve smo istražili i sve smo doznali, ne moraš mi ništa prepričavati. Ništa prepričavati. A konobaricu je glumila ta mala koju su ti onda još uvalili na stražnji sic, golu i drogiranu do daske. Sve je bilo isplanirano do sitnice, u zadnji čas smo spriječili da ju ova naša banda ne deportira u Bjelorusiju već drugi dan. Drugi dan.

Siniša je shvatio da mu je najbolje šutjeti. Njegova nagađanja i naknadne zabilješke do sad su se savršeno poklapale s premijerovim riječima. Službe su, očigledno, pošteno odradile posao. Premijer se šutke zagledao kroz prozor i nastavio uguravati majicu pod pojas hlača, iako za to nije bilo nikakve potrebe.

- Slušaj, bit ću sasvim otvoren. Sasvim otvoren -javi se nakon pola minute. - Ako sam u ikome vidio nasljednika... Ili, jebiga, nekakvog političara za novu Hrvatsku, koja je nužnost ako stvarno želimo... Pazi jednu stvar, šta se odma mrštiš, vidim ja to i dalje, to i tebe... Ali sad su te ozbiljno sjebali. Nisi pazio, nisi pazio. A i ja sam kriv isto koliko i ti. Da ti samo znaš što sam sve napravio da to barem malo počistim u ovih sedam dana, zemlju i nebo sam prevrnuo, da znaš, ti bi sad plakao ovdje, plakao.

- Predsjedniče...

- Polako, polako. Polako... Izbore u gradu smo popušili, to vjerojatno znaš, i sad se moram natezati s onim nagluhim pijancem oko koalicije, oko koal...

- Predsjedniče, ako postoji ikakav način, ikakav način...

- Šuti, jebemu, šuti malo! Sad si mi se došlo još i rugat, šta? Znam da šutiš sedam dana i da bi mi sad sve najradije u pet minuta objasnio, ali imaj malo poštovanja, malo poštovanja! Ja već tri dana smišljam ovaj govor i pusti me sad da ga napokon izgovorim. Napokon izgovorim.

Siniša šutke klimne i zabulji se u nogu premijerova stola.

- Ti si dobar, ti imaš i talent i budućnost u politici i ja tebe ne želim izgubiti - nastavio je premijer polako. - Ne bih te htio za protivnika za koju godinu i stalo mi je da mi budeš suradnik. I saveznik. Ali moramo te maknuti na neko vrijeme. Neko vrijeme. Tek toliko da se ova gužva raščisti, da te očistimo i operemo od tih govana.

Sve je ovo Siniša i očekivao i znao. Bio je potpuno spreman na te riječi i bio je voljan povinovati se premijerovoj volji. Ali sad je, na kraju ravne ceste, slijedio zavoj iza kojeg čeka... što? Mjesto pomoćnika arhivara u Leksikografskom zavodu? Tajnika u Ministarstvu poljoprivrede? Referenta za... horizontalnu signalizaciju prometa?!

::se>>j%"

- Jesi čuo kad za Trećić?

Zavoj kakvog je Siniša očekivao ipak nije trebao biti toliko oštar.

- Trećić? Mislite, onaj otok?

- Otok, otok.

-A staja znam... Ono, samo iz križaljki. Dvanaest vodoravno, šest slova: "naš najudaljeniji naseljeni otok". Ništa drugo.

I prije no što je premijer nastavio, i dalje zagledan kroz prozor, Siniša je shvatio da ovo ne sluti na dobro.

- Sljedeći ponedjeljak ideš dolje. Vlada će te preksutra imenovati za svog povjerenika i ja hoću da sve svoje organizacijske potencijale, koji su neosporni, upregneš u organizaciju lokalne uprave i samouprave. I samouprave.

- Na otoku?! Ja, predsjedniče, nikad...

- Siniša, ja doista ne vidim drugo rješenje. Imamo još dvije godine mandata, onda izbore, i dok ti izbori ne prođu moramo te držati malo po strani. Da se zaboravi, razumiješ? A onda, onda dolazi tvoje vrijeme. Tvoje vrijeme. Ili, normalno, ti si slobodan čovjek, da iziđeš iz stranke i sam vidiš što ćeš. Alija sam ti rekao, otvoreno, da te ja i trebam i želim u ovoj stranci i u politici. U politici. Ne odbacujem te, razumiješ, dapače, ali vidim da tebi treba i malo mira i još malo iskustva. A za to ti je taj Trećić kao stvoren. Kao stvoren.

- Ispričavam se, šefe, ali spomenuli ste dvije godine. Dvije godine...

Nije to do kraja ni izgovorio, a već mu je dvaput protrnula svaka žilica u tijelu. Ali, umjesto da mu opet spočitne ruganje, premijer ga je pogledao kao otac sina.

- Točno. I?

- Mislim, kad ja to dolje obavim, na tom Trećiću, to je mjesec-dva, najviše tri, što ćemo onda? Što ću onda raditi?

Premijer ga sad više nije gledao blago, kao otac sina. Dapače, gledao ga je još blaže, kao djed unuka. S pomoćnog stolića uzeo je tanak, očigledno vremešan fascikl i polako mu ga predao. Na prednjoj je korici dobrano izbljedjelim slovima pisalo "Trećić".

Željka je ležala na leđima i gledala u strop. Ravno, okomito i netremice.

Pokušavala se sjetiti naslova onog filma ili serije u kojoj par vodi ljubav, a mužjak stalno moli ženu da mu nešto priča. Ona ne može, nije joj do priče, radila bi ono zbog čega je tu, gola i znojna, ali on inzistira. I kad on po petstoti put ponovi svoju želju, ona ispali: "Krasan ti je strop!" I tu mužjak svrši. Samo na glas koji je jedva iskamčio.

Siniša je svršio dobrih pola sata ranije. Sad je, došavši nanovo do daha, i on gledao u strop. Ali nije šutio poput Željke, nego pričao, pričao, pričao...

- ... i na kraju mi uopće ne otkrije koji su to majmuni, ime i prezime, kurac, ništa, nego me zafrlji na taj otok, jebo ga i otok i svi otočani, i tek kad mu ja kažem okej, okej, idem, nema problema, on mi otkrije, veli, "najbolje čuvanu hrvatsku tajnu". Jebo te tajna, mislim si, a on veli da su ranije vlade iščendale dole u deset godina sedam povjerenika i da nijedan nije ništa uspio napraviti. Idioti neće vlast, ni svoju ni tuđu, neće ništa i boli ih kurac za sve nas i sad ja moram ić među njih. I organizirat im i stranke i izbore i vlast. Mislim, to je u principu najviše tri mjeseca posla i gotovo, ali jebenti, kako to da ga niko u deset godina nije uspio obaviti? Ne kužim to, tu ima neko sranje

debelo. Ali jebiga, kazna je kazna i moraš ju odslužit. Samo, šta ako ja to napravim za tri, četiri mjeseca, dobro ajde, za pola godine, to će njemu sto posto bit prebrzo. I šta će mi onda uvalit? Pomoćnik u sektoru za vatrogastvo, takvu neku pizdariju? Koordinator za južno voće, u pičku materinu. Jebote, kako sam glup, kako sam glup, hektolitar mineralne kurva meni nosi i pola Afrike limuna unutra... Idiot... A zamisli ovo, jebote, zamisli da ne uspijem, da me ti Dalmoši izjebu, da me izvozaaju, ono, i da me bude sram vratit se, a? I to se može dogodit, u kurac, sedam su ih već izludili, jebote, samo trojicu sam uspio dobit na telefon, ali nijedan neće reć ni riječ, a sedmi, taj je skroz nestao. Nema familije, nikog svoga, kužiš, ko ni ja, i niko živ pojma nema kud je otišo s tog Trećića, Trčića, Trkića, Drkića, kako se već zove... Ti boga, možda su tipa zatukli i potopili...

Siniša zabrinuto posuti nekoliko sekundi, a onda se okrene prema Željki:

- Šta ti, kruškice moja čempresova, misliš o svemu tome?

- Lijep ti je strop - ispali ona iste sekunde, kao da je jedva čekala.

- Molim?! Strop?!? Ja... Ja... Jebote, ja za pet dana idem u turbo pripizdinu!

Na otok na kojemu nema ribarstva, nema stočarstva, nema vinarstva, nema ničega pod milim bogom! Samo grupa idiota koje ja moram dresirat! A ti se diviš stropu! Jebenom stropu, bijelom stropu, običnom bijelom jebenom! Pa ti si skroz u kurcu, čovječe, stoput više nego ja! Tebe je trebo dolje poslat, a ne mene!

Siniša u životu nije vidio manji trajekt, pogotovo ne iznutra. Na palubu bi se možda dalo nagurati petnaestak automobila, ali tada iz njih nitko ne bi mogao izići. Zvonko, onaj čevabdžija iz Dubrave, šutke gaje dovezao do obale u audiju s klimom, unio mu na trajekt sve četiri torbe i smjestio ih u kapetanovu sobu, a na kraju mu je iz prtljažnika dobrotorno pružio premijerov šminkerski kišobran. Padala je sitna, nakošena i bockava kišica.

- Samo uzmite - rekao je. - Šef se neće ljutit, neće ni znat. Uvijek nosimo po dva u gepeku, ako prvoga negdje zaboravimo, on ili mi.

I dok je Siniša petljao s navlakom kišobrana, Zvonko mu je pružao ruku:

- Eto... Nadam se da ćemo se skoro opet vidit.

- Da. I ja - prošaptao je ironično Siniša.

Kad se uskim, strmim zelenim stubama uspeo do gornje palube i pogledao put obale, spazio je opet Zvonka, s trubom od dlanova ispred usta:

- Prvo je Prvić, a onda kad pristanete na Drugiću, čeka vas neki Toni! On ima barku za Trećić!

Tupo lice ispod kariranoga kišobrana nijemo je klimalo gore--dolje, gore-dolje, sve dok tamnoplavi audi nije napustio trajektnu luku i zamaknuo iza prvog zavoja u smjeru Zagreba. Na gornjoj palubi trajekta, crvotočnim vratima odijeljen od komandnog mosta, bio je kratak šank i do njega dva stola za kojima su sjedila šestorica muškaraca i jedna baka u crnini. Možda su, tko zna, šutjeli i ranije, ali od Sinišinog ulaska pa sve do Drugića, dobra četiri i pol sata, nisu progovorili ni riječ. Svi osim jednoga brke koji se neočekivano visokim glasom javio nakon stoji Siniša gotovo pola sata stajao za šankom i navirivao se ima li ikoga negdje iza:

- Caj tjete? - pitao je provlačeći se kroz uzana vrata do stražnje strane šanka. Sinišine obrve izvile su se u dva dlakava upitnika.

- Tjete caj za popit? - ispravio se brko prvi put, a onda još jednom, nakon kratkog nakašljanja, ukočeno i pompozno, kao u opereti: - Bi li možda gospodin čašu svog omiljenog napitka?

- Eeee... Pivo, ako ima.

- Ako-Ima, tojma bit niko japaneško, to nima. Tuka mammo samo domatje biri.

Heniken, gezer, gines, kliqueni, miluoki, bravarija...

- Guinness? Tu? Kod vas?

- A vi puojte vonka, pa pitojte!

- Okej, okej. Guinness, molim.

Brko je na brzinu iz hladnjaka izvukao tri bočice pravoga Guinnessa, pa pored njih na šank stavio čašu i otvarač.

- Tjete motj somi? Ke pfoali, zuovite.

Tako reče, pa uteče. Nazad za stol, do one bakice. Šutjeti. A šutio je bogme i Siniša. Pravio se da ih ne gleda, ali je u dobrano potamnjelu ogledalu s blijedim natpisom "Pij malo, pij dobro!" promatrao odraze njihovih lica. Kameni svatovi, to je bilo sve što mu je padalo na pamet. Poželio je Željku, da joj ih pokaže, glupači jednoj, ili da joj ih barem opiše. Kad je otvorio treću bočicu, brko je sam šutke ustao, izvadio iz hladnjaka još tri, stavio ih na šank i

nijemo klimnuo, pa se vratio za stol. Sinišu su, nakon gotovo tri sata plovidbe, dobrano pekla stopala i boljele potkoljenice. Ali jedino mjesto na koje je mogao sjesti bilo je iza leda one bake u crnini, za stolom s preostalom trojicom šutljivaca. A tamo mu se nije sjedalo. Kad bi znao da je tko od njih s Trećića, možda bi i zapodjenio razgovor, ali ovako... Još u Zagrebu pokušavao se psihički pripremiti

na očekivano odbijanje i ignoranciju domicilnog stanovništva. Pripremio se solidno, uz ovo pivo moglo bi mu ići još i solidnije, ali ni sad, nakon četvrtoga Guinnessa, nakon što su se bez ijednog novog putnika odlijepili od Prvića i pošli, valjda, prema Drugiću, nije mu padalo na pamet kako probiti taj bedem, kako hiniti pristupačnost i jednostavnost, kako ući u priču s kamenim svatovima. A opet, na kraju krajeva, što on uopće ima s njima? Njegovo je da nekako dopluta do tog Trećića i, ako Bog da, već do Božića hladno i odmjereno izorganizira te vražje izbore i vrati se kući. I Željki, zapravo, ipak... Bože dragi, tko zna kakvi su stropovi na tom posranom otočiću? Crni, pljesnivi, s kapljicama vlage što drhture i bjelasaju se nad krevetom, sve dok se ne otkinu i padnu na ledenu ponjavu. A možda bi se moglo malo popričati s kapetanom? Odglumiti da je došao po nešto iz torbe, pa lagano krenuti, od jesenskog vremena, pa upoznavanje, malo o njegovu poslu, pa onda... Ali što s njim? On možda i nije odavde, samo radi za kompaniju.

Iz misli ga je prenuo tužan glas brodske sirene i, u isti tren, naglo ublažavanje vibracija pod nogama. Odlijepio se od šanka, zakoraknuo, posrnuo i umalo pao. Brko mu se nasmiješio desnim kutom usana. Siniša se mašio za novčanik, ali konobar je, ustajući, počeo mahati prstom.

- Vazamite i vu šestu - rekao je pružajući mu sa šanka posljednju, neotvorenu bočicu Guinnessa.

- Tamo di greste von pijedu soamo štrelljsko.

- Pardon?

- Soamo štrelljsko, uni Fister, Fuster, kome se kjamiva. Sinišin pogled nagnao je brku da nanovo posegne za vokabu-

larom iz Esplanade, gdje je svojedobno dogurao do mjesta pomoćnoga krupjea, a onda mu se karijera naglo sunovratila, što ćemo.

- Australsko pivo, gospodine. Tamo piju samo australsko... -pojasnio je, izgovarajući s naglašenom posprdnošću riječ "australsko". Lijeva Sinišina obrva sad se iz upitnika transformirala u dlakavi usklik, ali je glava ipak refleksno zaklimala, kao da joj je sve jasno.

- Tju von jo znit buorse - dometnuo je konobar i nestao iza šanka.

- Ne treba, nemojte... - pokuša ga zaustaviti Siniša, ali tad mu se na nadlanicu nježno spuste hladni, tamni, koščati prsti one bakice u crnini. Gledala gaje ravno u oči, šutke, milosrdno i zabrinuto, a opet nekako strogo, onako kako majke gledaju sinove kad odlaze u rat. Sjetio se svoje tete i na tren osjetio groznu grižnju savjesti zbog toga što joj prije polaska nije otišao na grob, ni njoj ni roditeljima. A onda mu je ova bakica okrenula dlan, stavila na njega krunicu i svinula mu prste prema unutra. Potom je bez ijedne riječi slabašnim, sporim koracima pošla prema izlazu, križajući se bez prestanka. Siniša pogleda crnu plastičnu krunicu u jednoj ruci i neotvoreno pivo u drugoj, spremi oboje u džepove jakne, zbunjeno slegne ramenima i ogleda se. Svi su već bili izišli, pa se i on zaputi van. Padala je jaka kiša, zanjihana udarima vjetera. Vratio se po zaboravljeni kišobran, ali ga nije pronašao. Na komandnom mostu nije bilo ni žive duše, a ni njegove prtljage. Opsovao je tiho, zakopčao jaknu, podignuo ovratnik i oprezno izišao na palubu. Najveće naselje na Drugiću jedva se naziralo kroz kišnu koprenu, a na mulu je stajao samo neki koštunjavi tip u iznošenoj ribarskoj kabanici i hlačama prekratkih nogavica. Do nogu su mu kisnule Sinišine torbe, a rukama mu je široko i veselo domahivao. U lijevoj je držao otvoreni premijerov kišobran, a u desnoj transparent na kojemu je velikim slovima pisalo "POVJERENIK!" i ispod toga, manjim slovima: "Tonino => barka => Trećić!"

Bez ikakve svjesne namjere, potpuno instinktivno, prije no što se nastavio spuštati stubama, Siniša čvrsto stisne ono pivo i krunicu u džepovima.

Kiša je padala sve jače i povjerenik se odmah uvukao u neveliku kabinu. Koliko je bila nevelika, toliko je bila i neudobna, ali opet, s druge strane, na prvi je pogled zračila nekom asketskom čvrstinom, baš onako kako bi kabinu nekakvoga svoga plovila zamišljao neiskusni kontinentalac.

- Krasna vam je barka - dovikne Siniša Toninu, a ovaj mu, s krme, kroza široki osmijeh uzvratil glasnim "Hvala!" i gestom koja je trebala značiti "samo trenutak, odmah stižem". Kažiprstom i palcem nježno je držao kormilo i, gledajući preko kabine i pramca, polako izlazio iz drugičke lučice. Barka se zaljuljala na prvom valu otvorenog mora, a Tonino je dohvatio konop i njime, omotan oko dvaju drvenih stupica, učvrstio kormilo. Skinuvši kabanicu i objesivši je kraj vrata kabine, sjeo je sučelice Siniši:

- Automatski pilot, he-he... Eto, sad smo napokon u prigodi upoznati se i razgovarati kao čestit svijet. Sviđa vam se barka, nije li tako?

-Da, baš je nekako... To je pasara, jelda?

- Hm, pa i ne baš. Više je neka vrsta leuta, ali ne opterećujte se time. Na Trećiću se ionako sve zove nekim drugačijim imenom. Gajeta, gajeton, gajetona, gajetin... Adelina je, recimo, gajetona.

-Tko?

- Adelina, ova barka. Gajetona.

1

Pošutjeli su nekoliko trenutaka, a onda Siniša krene diplomatski:

- Mogu li vas pitati nešto što je zapravo možda više osobne prirode. Onako, iz neba pa u rebra?

- Dakako, samo naprijed, izvolite! - spremno i zadovoljno uzvratil Tonino.

- Kako da to kažem a da se, ne znam, ne uvrijedite.

- Zaboga, čemu to? Samo pitajte! Uostalom, vi ste vlast, niste li? Siniša se uozbilji. Gamad dalmoška, to bi samo provociralo.

- Nema veze, ispričavam se, možda je ipak malo prerano. Recite mi, koliko imamo do Trećića?

Tonino pogleda prema satu na stijenki kabine. Bilo je taman prošlo jedan popodne, ali sat je pokazivao sedam i deset. Nije stajao, uredno je otkucavao sekunde neke svoje privatne vremenske zone.

- Pa, ukoliko more i vremenska situacija ne dozive ozbiljnije promjene, rekao bih, ne više od četiri sata.

- Kol... Čet... Četri!? - zagrcne se Siniša.

- Nažalost, Trećić nije baš odmah iza ugla, a ni Adelina više nije u cvijetu mladosti. Alije zato nepotopiva. Nemajte straha, brzo će to proći.

- Četiri sata... I to četiri sata od čega, od Drugića! Dobro, jeste se vi ikad raspitivali zašto im je u Zagrebu toliko važno da se u takvoj jednoj vukojebini, oprostite, uspostavi nekakva vlast?

- Bojim se, gospodine, da je upravo to upit s kojim ćete se najfrekventnije susretati u nastupajućem razdoblju...

- Tonino, čujte... Jel možemo prijeći na ti? Odlično. Dakle, sad ću te pitat, ipak ću te pitat ono šta sam htio malo prije. Mogu?

- Dakako.

- Okej, evo... U glavu: kako ti to govoriš? Mislim, bio sam i ja malo po otocima, čuo sam tristo dijalekata, razumio sam dva, tri. A čuo sam, malo doduše, i ove sad na trajektu...

- Ma, to su Prvićani i Drugićani...

- Nema veze, ko su da su, ali govore nekakav dijalekt, neko svoje narječje, šta ja znam. A ti, mislim, jebote, ti govoriš ko da si ministar! Jel to svi tako na Trećiću, ili?

-Ja se trudim. Čovjeku se cijela života valja trudjeti - odvrati Tonino, silno ponosan na to što tako čisto i pravilno govori hrvatski književni jezik.

- A kako drugi, ono...

- Kako to reći... Eto, držim da će ti prevoditelj biti neophodan. Pače nuždan.

Neočekivana se ponuda objesila u zraku, o strop kabine, i njihala se u nepravilnom ritmu debelih valova. Siniša je u sekundi zamislio premijerovo lice, ukiseljeno nad telegramom: "Hitno trebam prevoditelja za trećićanski-stop-Neće bez honorara-stop-povjerenik Siniša." To bi bilo nešto! Ma, natjerat ću ja njih da mi progovore, neće mene nitko zajebavat, zaključil Siniša, svi će mi izborni zakon naizust recitirati!

- Ne moraš se brinuti za honorar - ubaci mu Tonino kamenčić u tok svijesti. - To je uređeno još u vrijeme trećeg povjerenika. Svakog mjeseca na žiroračun mi stiže stanovita svota, ništa posebno, ali ipak. I sad, odavna već nije bilo povjerenika, ali meni vlada novac uredno šalje ovamo na Drugić. Ako me i odbiješ, honorar će jamačno stizati još stanovito vrijeme.

- A taj dijalekt na Trećiću, ti ga skroz razumiješ?

- Coj pensuoš, pa sun i soam Tretjitjon! Utoc mi Tretjitjon, anke mat mi bila, puokojna. Sun tuka rojen, sun tuka tantu vitu! -odgovori Tonino u jednom dahu, pa na kraj stavi onaj svoj široki osmijeh umjesto uskličnika. Onda naglo ustane, nabaci kabanicu i iziđe na krmu. Zagleda se preko pramca, otpusti čvor na konopu, podesi kormilo malo udesno i opet ga pritegne. Siniša se u kabini zamisli. Odjednom, ovaj mu se posao, ta strahovita kazna za neoprez i grijeh propustom, ukazao u prilično podnošljivom svjetlu. I ova grozna južina i taj čudni otok i Tonino kojemu se "valja trudjeti" i cijela ta priča su u trenutku poprimili nejasne obrise avanture kakva se ne nudi baš svakome. Ma, to bi moglo biti fenomenalno! Sjeti se onog piva u džepu, pa ga izvadi na stolić. Tonino se taman vraćao u kabinu.

- To su ti dali na trajektu, nisu li?

-Jesu - odgovori Siniša gledajući Tonina i smješkajući se upitno. - Oćemo popola?

- Iskreno zahvaljujem, ali ne bih. Pače, ni tebi ne preporučam.

- Bogati! Šta si ti, antialkoholičar? Mrzitelj piva?

- Ne, štoviše! Ali ovo što su ti dali, to nije pivo već urok. -Molim??

- I sirota Tonkica jamačno ti je bez riječi darovala krunicu, nije li?

Siniša je zabezeknuto šutio.

- Tako svima naprave, svakom povjereniku. I onda svaki na Trećiću propadne, ako ne kao osoba, onda barem kao političar. Znaš li ijednoga svoga prethodnika koji je prosljedio živjeti u javnu prostoru? U politici, umjetnosti, sportu, igdje? Dakako da ne znaš, jer su svi ureknuti! Čak i ovaj...

Tonino naglo zašuti, kao daje izgovorio riječ previše. Siniša je i dalje buljio u njega, blago ovješene čeljusti.

- Uz tvoje dopuštenje, vjeruj mi, za tvoju i moju dobrobit, bacio bih smjesta u more i to pivo i tu krunicu. Mogu li?

Siniša je pokušavao brzo i trezveno razmišljati. Sav se koncentrirao na ovu situaciju, pokušavao joj je pronaći logičan početak i tim ga je više iznenadilo kad mu je ruka sama iz džepa izvadila krunicu, stavila je na stol i polako je gurnula prema Toninu.

- Hvala ti na povjerenju! - oduševi se Tonino. - Hvala ti, doista! - ponovi još dvaput dok je nanovo grabio i navlačio kabanicu. Potom uzme pivo i krunicu i hitro se uzvere na krmu. Šum kiše, vjetera i valova, sjedinjen s brundanjem brodskog motora dopustio je Siniši da čuje tek "javaal... pakol... i nikor... pruoleti... amen!" Vidio je kako Tonino ornata krunicu oko pivske boce i baca je daleko od barke a onda desnim dlanom siječe veliki križ po zraku nad morem.

- Sad si očišćen - rekao je uzbuđeno Tonino, vrativši se u kabinu. -1, osim toga, sad si spreman zajedno pravo tretjitjoansko pivo!

Podigao je sjedalo klupice na kojoj je do maloprije sjedio. Unutra je, u sanduku, bio čvrsto vezan debeo snop tjednih novina, a do njega uredno naslagano desetak politrenih limenki australskog piva "Foster's". Tonino izvadi dvije limenke i, stojeći kraj otvorene klupice, pruži jednu Siniši. Zbunjen, Siniša je prihvati i otvori, pogleda prikovana za onaj snop novina. Na vrhu je bio prošlotjedni broj "Globala", kojemu se preko cijele naslovnice kočio naslov: "Bivši obavještajci - pravi vladari Zagreba?" Siniša je dobro i predobro znao što se krije iza tog naslova. Članak je pročitao barem deset puta u posljednjih tjedan dana i sve je u njemu bilo kao da ga je sam diktirao. Priča o njegovu slučaju, o tome kako su mu namjestili konobaricu, aktivista, drogu i fotoreportera, ispričana je gotovo subjektivno, do najsitnijeg detalja. I tim je bolnija bila zaključna rečenica članka: "Zahvaljujući obavještajnom podzemlju, njegova je perspektivna karijera u politici zaključena do daljnjega i pitanje je hoće li se Mesnjak, žrtva ove kvazišpijunske namještaljke, ikada više moći vratiti poslu za koji je nesumnjivo imao mnogo dara ali, nažalost, nedovoljno instinkta."

Dotaknuvši rubom hladne limenke donju usnicu, Siniša se trgne.

- Hvala ti, oprosti. A staje ovo? Skupljaš stari papir po otocima?

- Ne, nego... Za pravo reći, drugi ga prikupljaju za me. Na Trećić ne dolazi tisak, a na Drugiću živi bračni par, kod njih sam nakratko stanovao još kao srednjoškolac. I oni, eto, čitaju sve novine, pa za me spremaju tjednike. Kad god dođem, dočekaju me s mojim svežnjićem. Ovo je današnji, unazad više od tri mjeseca, jedva ga čekam razvezati.

Siniši se napokon složila barem jedna majušna slagalica: eto otkud Toninu taj nevjerojatni hrvatski, iz novina! Iz tog fantastičnog čušpajza u kojemu, kako je

ono rekao bivši ministar kulture, "rijetki pismeniji autori služe tek kao aditiv i konzervans genetski modificiranom koncentratu neukosti i površnosti". Bože, kako bi tek To-nino zvučao da mu ti Drugićani čuvaju i dnevne novine!? Siniša zadovoljno otpije gutljaj piva, zagleda se u limenku i sjeti se gornjogradskoga kafića u kojemu gaje zadnji put pio. Željka je obranila magisterij, nosila je nešto bezobrazno otvoreno, bez grud-njačića, a poslije je cijela mirisala nekako, kao na makovnjaču... I onda Sinišu opet spopadne neka romantična zanesenost. U sekundi je odlučio da izbore na tom nesretnom Trećiću organizira za najviše pola godine, ovako ili onako. To će mu vrijeme biti sasvim dovoljno za mentalni i fizički oporavak, a možda i za zaborav cijeloga njegova slučaja u javnosti. Možda se za to vrijeme i otkrije štogod što bi ga u potpunosti rehabilitiralo. A on će šest mjeseci meditirati nasred Jadrana, malo se nadmudrivati s lokalnim nepismenim lukavcima, možda će napokon naučiti jesti i ribu. Željka će svratiti dva-tri puta na vikend, a u međuvremenu će se pri ruci valjda naći i neka oto-čanka. Samo treba biti oprezan. Po stoti put u ovih desetak dana

sjetio se "Mediterranea", malko prilagodio filmsku priču svojoj situaciji (jesen i zima, samoća i negostoljubivost) pa je, naslonivši glavu u kut kabine, lagano utonuo u polusan. Prenuo gaje Toninov glas:

- Alo, poveri! Siniša! -Ha?!

- Oprosti što te budim, ali ako se misliš još kome javiti, prepo-ručam da to napraviš u sljedećih deset minuta. Pretpostavljam da posjeduješ mobitel.

- Imam, da.

- Eto, napuštamo područje dostupnosti.

- Kakve dostupnosti? Mobitela?

- Točno. Preciznije, svih mobilnih mreža. -Jesi normalan? Pa mora biti signala!

- Naravno, i to još dobrih... Pa, možda sedam-osam minuta – objasni Tonino, gledajući u onaj svoj sat iz irkutske vremenske zone.

- Šta, na Trećiću ništa? Okej, a neki obični telefon, ono, pošta, mjesni ured... Tonino sućutno zaklopi oči i odrečno zavrta glavom. Siniša zgrabi mobitel s pojasa i zagleda se u njega. Željku? Premijera? Koga?

- Čekaj, znači, ovo govno meni više ništa ne vrijedi?

- Sad još vrijedi, ali kratko.

-Jebate, pa ima tri dana da sam za njega dao četiri tisuće kuna, i to na popust! U kurac, mogo si mi reć ranije pa i njega bacit u more s onim pizdarijskama... Pa kako nema signala?

Tonino slegne ramenima.

- Daleko smo, ne znam što bi drugo bilo posrijedi.

- Stani malo, a talijanski? Talijanska mreža, roaming, ono? Tonino složi grimasu "nikad čuo" i ponovo zavrta glavom. Siniša

pogleda ekran mobitela: oznaka za jakost signala spala je na jednu jedinu crticu. Brzo krene upisivati poruku. "Spasi me odavde! Bilo ka..." Taman kad je krenuo pritisnuti sljedeće slovo, spazio je da slabašno treperi i ona posljednja crtica.

- Okreni brod! - poviče. - Vрати nas malo! Tonino izjuri na krmu, ogleda se i vrati.

- Ne smijem, oluja osnažuje. Postoji opasnost da nas val prevrne prigodom manevra.

- Sereš! Okreni! Idi u rikverc, jebem mu sunce!

- Siniša, ja sad odgovaram za tebe. Ne smijem. Baci me u more pa brodi sam kako god želiš, ali dok to ne učiniš, Adelina je pod mojom zapovjednom odgovornošću. Siniša se resignirano osvrne nekoliko puta, ne znajući u što bi gledao. Onda se trgne pa pet puta na brzinu pritisne tipku "Send" na mobitelu koji mu pet puta uzvрати "Adress?". Užurbano petljajući pronađe u imeniku "Zzeljka", pritisne "OK" pa opet "Send" i zapilji se u spru vicu. Poslije nekoliko sekundi na ekrančiću se pojavi natpis "Message sent". Siniša s olakšanjem izdahne jednom, drugi put, treći put. Glava mu zadovoljno klone na nekoliko trenutaka, a onda ga strese struja:

- Čekaj, pa onda ni internet, e-mail...

Iako je već imao poprilično iskustva, Toninu je u ovoj situaciji uvijek nanovo bilo strašno neugodno. S iskrenom nelagodom pogledao je Siniši ravno u oči:

- Nema.

Siniša spusti umoran pogled na jednu od svojih torbi, onu u kojoj je bio laptop što gaje na jedvite jade uspio iskamčiti u Ministarstvu poljoprivrede.

- Koliko još do tog tvog otoka?
- A evo... Dva sata, dva i četvrt.
- Imaš tu kakvu deku?
- Imam, kako ne bih imao.

Siniša skine jaknu, uzme obje deke što mu ih je Tonino pružio, pokrije se i sklopča na klupici, licem prema stijenki kabine.

- Ti ćeš me, naravno, probuditi prigodom prispjeća u Arkadiju - promumljao je najciničnije što je mogao.
- Dakako, dakako - uzvratiti mu Tonino uslužno.

* * *

Golem morski pas bijesno je plivao ukруг, sijevajući izbuljenim očima na sve strane. Bio je gladniji i opasniji nego ikad dotad. Površina mora prazno se bjelasala desetak metara nad njim, a onda se kroz nju probilo nešto nalik crnom lančiću s privjeskom. Morski se pas malo povukao unazad i u stranu, čekajući da neobičan predmet polako potone do njega. U trenutku kad je prepoznao krunicu, gubica mu se iz nepomična gladnoga grča razvukla u zadovoljan osmijeh. Najprije se razvukla, a onda razjapila kao da kani progutati tanker, a ne obično čislo. Lice Spasitelja našega na malešnome raspelu bilo je Sinišino lice, s očima razrogačenima od nepojmljiva užasa.

Siniša se trgne, otkrije i uspravi tako naglo da se Tonino na tren ukočio od straha.

- Ha! Ha... Aha... - dahtao je povjerenik. - Čovječe, koji san... Jebote, kakav san, nije normalno...

- Dobro je, dobro je... Sve je sad u redu. Netom smo zamakli u trećičku valu. Siniša se mamurno zagleda kroz okruglo okno, zamućeno kaplji-cama. Nije uspio primijetiti ništa, osim daje more znatno mirnije nego prije.

- Tu smo? - upita.
- Još malo, desetak minuta.
- Imaš neko ogledalo? Imaš neki veće?
- Zrcalo je u klupi ispod tebe, a nužnik... Kako reći, ja to obavim s krme.
- Nemaš zahod?
- Na Adelini nemam. Nema potrebe. Tebi, doduše, ne bih preporučio da to radiš baš sad. Uputnije bi bilo strpjeti se još pola sata.

Siniša nemarno složi deke i stavi ih na stolić, pa podigne sjedalo klupe. Ogledalo nije bilo unutra, u klupi, nego na donjoj, unutrašnjoj strani poklopca. Reznirano je pogledao nasmiješena Tonina, kleknuo, podvukao potkoljenice pod učvršćeni stolić i krenuo koliko--toliko uljepšavati odraz u tom suludom zrcalu. Tonino izađe na krmu i smanji gas do ugodnog brundanja.

Siniša spusti onaj poklopac s ogledalom, obiđe stolić i iz klupe preko puta izvadi novu limenku "Foster'sa", pa i on izađe na palubu

- Nuj von! Nuovi tretjitijski poveri! Ma najbuoji do deso! -zavikne Tonino, pa u tri skoka prijeđe od krme do prove.

1N a neveli-EOJ rivi, pred kratkim nizom trošnih kamenih prizemnica, stajalo je dvadesetak ljudi pod kišobranima. Jedan se izdvoji iz grupe, Tonino mu dobaci uže koje ovaj spretno uhvati i omota oko trošne kamene kolone. Siniša, ne znajući što bi drugo, malo podigne onu limenku, kao da nazdravlja. U istom trenutku podignu se načas, kao pred dirigentom, svi crni kišobrani na obali. Siniša, ugodno iznenađen, zadovoljno podigne limenku još jednom, čak i malo više, ali više mu nitko ne uzvratiti.

- Tonino, pa zar svi živite u ovih par kućica?- tiho priupita Siniša.
- Ma ne, zaboga, ovo je luka, a selo je gore, iza. -Iza?
- Polako, sve ćeš vidjeti. Sad sidi s Adeline, pazi da se ne oklizneš.

Siniša priđe vrhu prove, odrazi se lijevom nogom i spretno doskoči na mokru rivu, tik do muškarca što je iskoračio iz grupe da mu pomogne. Superiorno potapša tipa po ramenu i nasmiješi mu se, pa onda tim istim osmijehom nacilja prema ostalima:

- Dobar dan, dobri ljudi!
- Benarivoali, sur poveri - spremno mu uzvratiti jedan od njih, a drugi zaklimaju.
- Benarivoali noa Tretjitj, uvi stoun tir, uvu lakrimu oj kamika!

Iako nije razumio previše, iz tona je shvatio daje posrijedi bila kurtoazna dobrodošlica.

- Hvala lijepa - reče, pa šeretskim pogledom prijeđe preko svih okupljenih. - Čini mi se da ćemo se mi odlično razumjeti. Ja ću, naravno, trebati nešto vremena da upoznam vaše narječje i običaje, ali obećavam

vam da ću biti marljiv i brz. Naravno, malo ću toga moći bez vaše pomoći, a ja mislim daje i meni i vama najvažnije da riješimo ovu situaciju što prije. Ako nemate ništa protiv, ja bih počeo odmah. Recimo, zašto me svi zovete "poveri"? I Tonino na barci i sad vi ovdje. "Poveri" je, koliko ja znam, na talijanskom jadni, siroti, tako nešto. Zašto mislite da sam ja baš takav?

Otočani se stanu ozbiljno pogledavati, a Tonino, s onim svojim svežnjem novina, skoči s barke:

- Polako, gospodine povjerenice, riječ je razvidno o nespora-zumku. Poveri nije jadni i bijedni, štoviše. Mi smo malo skratili ono "povjerenik", to nam je svima bila nova riječ, pa je ispalo "poveri". Poveri je povjerenik, razumijete, po trećićanski, bez ikakve zle namjere.

Siniša mu se zagleda duboko u oči iz kojih nije sjalo ništa osim nevinosti i iskrenosti. Ipak, iznenadila gaje službenost tona kojim mu se Tonino obratio. Očigledno, i on želi svoju mrvicu autoriteta. Pa neka mu, on će ovdje očigledno biti i znatno više od pukog prevoditelja. Tišina je potrajala predugo i Siniša je osjetio da su svi pogledi uprti u njega. Trebalo je nešto reći, znao je, baš kao što je znao i da će o tome što kaže ovisiti daljnje ponašanje ovih pokislih licemjera.

- Dobro, sad mi je lakše - reče napokon, trudeći se da mu osmijeh ne spuzne s lica. - I, jesmo li obavili protokol? Gdje si rekao daje selo?

Obratio se Toninu sa "ti", da se ona mrvica autoriteta ne pretvori učas u štogod veće.

- Tu, ponad... Kako reći, hm, iza ove uzvisine.

- Odlično, ajmo tamo prije noći.

- Tjete pula? - upita ga iste sekunde jedan iz grupe, dovlačeći magarca lijevom rukom i pokazujući na njega desnom. Iz te pantomime Siniša je shvatio smisao pitanja.

- Hvala, mogu pješke. Nije valjda daleko. Nitko mu ne uzvрати ni riječju.

Put je vodio uz more, nakratko popločan kamenom, a potom zemljan i širok taman toliko da njime prolaze dva čovjeka rame uz rame. Siniša, pred kojim je hodao samo onaj magarac natovaren njegovom prtljagom, nakon prvog osvrtnja pomisli kako ovaj odbor za doček, hodajući za njim u dvoredu, izgleda kao školski razred na obaveznom dijelu maturalnog putovanja. Samo, tko je razrednik? On ili magarac? Ili on-magarac? Ili ovaj seljak što hoda uz magarca i drži kišobran nad samarom i njegovim torbama?

- Svrni pozornost na makiju i nisko raslinje nama zdesna -prene ga Toninov šapat. - Zamijetit ćeš jamačno daje logično razmještena i brižno njegovana. Ona, naime, nezvancu priječi pogled na ovu stazu.

Dva, tri koraka potom Siniša prvi put sasvim zastane i temeljito se osvrne. Doista, nisko grmlje uz puteljak, prošarano tu i tamo kakvim kržljivim stabalcem, zacijelo je skrivalo ovu stazu od svakog pogleda s mora. No ono što gaje zaintrigiralo još više, bila je sama uvala. S barke to uopće nije primijetio, ali oдавде, sad već gotovo desetak metara iznad mora, trećićanski zaljev izgledao je kao jezero, potpuno zaokruženo kopnom. Tamo gdje je kopno bilo najniže, na sjeverozapadu, ako je to uopće sjeverozapad, pod niskim oblacima mogli su se nazrijeti ravnomjerni blijedocrveni odsjaji dalekog svjetionika.

- Ti boga! Fino ste se sakrili, a? - upita Siniša Tonina, koji samo slegne ramenima i nasmiješi se pomalo blentavo.

-Je li ono svjetlo od svjetionika? - pokaže Siniša prstom. Tonino se zagleda prema odsjajima na niskom nebu i malo tržne glavom unazad. Iste sekunde lice mu poprими izraz djeteta koje prvi put u životu gleda neki fascinantан prizor.

- Jel vidiš? Ono crvenkasto iza brda - zapita ga Siniša. - Halo, Tonino, Zemlja ovdje... Ej!

- Muolojte, poveri, že Tonino... Pasotje, kako navik - obrati mu se onaj što gaje pozdravio na rivi.

Siniša duboko udahne i izdahne prije nego stoje progovorio:

- Gospodine, ništa vas ne razumijem. Prevodilac mi se, koliko vidim, ukočio ko klada. Napominjem da putujem više od deset sati i da sam preumoran za šaljive otočne običaje. Šta se događa, koji bog?

Seljakovo lice se zgrči u grimasu teškog napora, neophodnog za izgovaranje nečega što bi ovaj poveri mogao razumjeti:

- Toninotu... sak dan., uvako. Ma za pej minuti pašo. Nating!

- Ukoči se na pet minuta?! Ono, ukoči i isključiti?! -Ši.

- I šta, onda dođe sebi i sve po starom?

- Pazitiv.

Ostali seljaci su klimanjem potvrđivali svaku rečenicu svoga glasnogovornika. Siniša se na trenutak, prvi put nakon gotovo dvadeset godina, sjeti klinca koji je doselio u njegov kvart negdje u petom razredu osnovne i odselio već sljedeće ljeto. I njemu se događalo nešto slično ovome, a prvi put je bilo najgore: igrali su nogomet ispred škole na dva mala i njega, pridošlicu, stavili na gol. Ukočio se taman kad je trebao malo istrčati. Cijela je ekipa urlala na njega zbog primljenoga gola, a on ni makac. Ludi Riba, koji je igrao za protivničku ekipu, prvi je skužio stvar i stao driblati ukруг oko cigle-stative:

"Gol... gol... gol... Još jedan..." Svi su se drugi kinci bili prepali, jedino je Riba vrtio loptu i bilo je već, po njegovoj računici, 32:1 kad se mali vratio među žive. Stajao je zbunjen, gledao u sve njih i samo ponavljao: "Kaje bilo? Kaje bilo?" Jadnik, u te je svoje autistične kanjone otad počeo upadati isprva jednom do dvaput tjedno, a odskora svakodnevno. Taman kad su se na to priviknuli i on i cijela škola, došlo je ljeto i mali je s roditeljima odselio, pričalo se u Sloveniju, zbog klime. Siniša ga se poslije sjetio možda tek dva-tin puta u životu, a sad mu je, eto, baš njegov dvojnik postao jedina spona s koliko-toliko logično postavljenim svijetom.

- Što ćemo sad? Oće on zbilja doć sebi za pet minuta, ili će čekati upalu pluća?

- Moremo puoj, tje un potetj za noami.

- A ako zamjesečari i padne dolje, u more?

- Duonbi frejd. Nigduor ni se muovi nanke za vloas.

- Hmmm... Ako sam razumio, vi predlažete da krenemo dalje, a on će doć za nama kad ga prođe?

- Pazitiv!

Siniša pokuša uzeti zavežljaj novina s Toninova ramena, da mu bar to blago ne kišne, ali nesretnikovi prsti bili su plavi od snage stiska kojim je držao konop.

- A ništa, ajmo onda - reče Siniša.

Stotinjak koraka dalje puteljak je zamicao ulijevo, za padinu. Toninovo mjesto do Siniše, iza magarca, sad je zauzeo ovaj sumnjivi šef odbora za doček. Star možda i sedamdeset godina, nizak i širok, nerazmjerno krupnih dlanova, u donekle očuvanu crnom odijelu i izlizanu šeširu, Siniši je izgledao kao kakav sicilijanski don staroga kova. Tko zna, pomisli, možda starome na kućnim vratima, iznutra, više dvije skraćene dvocijevke, zakočene, ali uvijek napunjene. Kiša je jenjavala, a vjetar je, promijenivši smjer, postajao sve hladniji.

|r*'

Na zavoju Siniša zastane još jednom i osvrne se. Tonino je stajao isto kao prije, sličan spomeniku kakvu legendarnom junaku koji vječno bdije nad mirom i sigurnošću uvala.

- Bože dragi... - promrsi Siniša više za sebe, pa pogleda svoga Sicilijanca i sućutno se osmijehne. Ovaj mu uzvрати identičnim osmijehom i kratkim, nemoćnim slijeganjem ramena, položi mu debeli dlan na leđa i blago ga gurne naprijed.

-Ala...

Siniša je očekivao da će iza zavoja ugledati prve trećićanske kuće, ali tu je bio samo nastavak staze, sad usječene u plitkom klancu između dva brežuljka. Vodila je samo do sljedećeg zavoja, blago uzbrdo. Siniša odjednom osjeti silnu potrebu da tih stotinjak metara prijeđe razgovarajući, makar i na svahiliju.

-Jel ima ova staza neko ime? Onako, lokalno?

- Staza ni - odvrati domorodac pa zastane i pokaže rukom na lijevi brijeg, viši, onaj što su ga upravo zaobišli. - Ma uvo že Prinji Mur, a uvo uvo, na uvu bandu, Ftutori Mur. Frant uol - Sekend uol...

-A! Aha, znači, ovo je Prednji zid, a ovo Drugi zid! Oprostite... Ali vi govorite malo i nekakav engleski, jelda?

- Šteljski.

Šteljski, šteljski, ponavljao je vladin povjerenik u sebi, pokušavajući se što prije sjetiti gdje je to već čuo i što je značilo.

- A, australski! Šteljski - australski! Jelda? Evo, nisam tu ni pola sata, a već lijepo napredujem! - mljeo je, čudeći se sam sebi kako blebeće. Starac je ozbiljno klimnuo i to Sinišu samo ohrabri za daljnje srljanje.

- Aj Siniša! - lupi se on po prsima, a onda stavi dlan na rame svoga sugovornika, - end ju?

- Mi Bartul - odgovori ovaj spremno. - Bart.

- Bart! Bart Simpson! - našali se Siniša glasno i požali istog trenutka. Bartulovo lice skamenilo se kao daje čuo iznenadnu grmljavinu.

- Negativ. Bart Kvasinožitj - promrsi i ubrza korak. Ostatak puta uspinjali su se šutke. A tamo, na mjestu gdje se Prinji Mur i Ftori Mur počinju sljubljevati poput golemih usmina, Siniša se ukipio kao Tonino maločas. Dolje, desno od zavoja staze, prostirala se udolina kao s kakve kičaste razglednice. Duž njezina dna protegnula se najšira ulica u selu, popločana kamenom i sjajna od kiše. Uz nju su se, sa svake strane, po blagim padinama u dva-tri pravilna reda, nizale kamene kuće, mahom katnice, njih tridesetak lijevo i isto toliko desno. Na oba kraja glavne ulice bila je po jedna nevelika crkva bez tornja, samo s malešnim, plosnatim zvonnicima iznad portala. Cijelo selo bilo je okruženo suhozidima i nasadima unutar njih. Niz lijevu padinu, okrenutu jugu, rasla je samo loza, a...

- Uf, niste mi značajnije pobjegli - začuje ukipljeni Siniša za leđima poznati glas na poznatom jeziku. Zadihani, pokisli Tonino smiješio mu se poput djeteta. Pramen mokre kose visio mu je, zalijepljen, niz cijeli nos.

- I, što kažete, gospodine povjerenice? Dojmljivo, nije li? -Je, je... Krasno izgleda. A ti? Jesi dobro?

- Nema problema, nema problema - zabrza Tonino nelagodno. - Objasnit ću vam to, ali vjerujte, uistinu nema problema... A selo, ovako, zar ne? Tonino spusti mokr svežanj novina na tlo, pa spoji malo po-vinute dlanove u pregršt, kao da će se umivati.

- Imate dvije crkve? - upita Siniša, ne znajući što bi drugo rekao.

- Da - odgovori spremno Tonino, na kojem nije bilo ni najmanje naznake tuposti od maloprije. - Sveti Euzebije i Sveti Polion, kao u našim Vinkovcima. Samo što tamo imaju zajedničku crkvu, a ovdje svaki svoju... Sežebi i Supoljo.

- Sežebi i Supoljo... - ponovi Siniša poslije nekoliko sekunda tišine. Osjeti kako ga cijelog preplavljuje iznenađan umor, praćen nekom unutarnjom, nevidljivom drhtavicom, kao svaki put nakon duga i naporna putovanja.

- Mislim da mi je za danas dosta - reče. - Gdje ćete me smjestiti da se dobro naspavam, pa da sutra krenemo u akciju?

- Kod mene, naravno, kao prava povjerenika. Lijepo ćete večerati, raskomotiti se...

- Neću, Tonino. Samo ću leći i spavati. Vodi me di treba i nemoj više ništa pričati, molim te.

Posljednje riječi Siniša je izgovorio polako, hladno i upozora-vajuće. Osjetio je kako ga obuzima "pravi Siniša". Tako je Željka nazivala njegove napadaje strašne nervoze, čak i bijesa, što su ga povremeno spopadali, iznenadno i intenzivno. "Pravi Siniša" nije ga posebno zabrinjavao sve dok ga Željka nije tako okrstila, pola sata nakon stoje razderao košulju koju mu je ona htjela ispeglati, a on joj nije dao. Počeo je razmišljati o tom svom demonu, tražiti gdje bi moglo biti ono zvonce koje ga dozove, ali sve stoje razumom uspio dokučiti bila je spoznaja daje "pravi Siniša" u trenutku pojavljivanja povezan s iracionalnom i užasno jakom potrebom da u tom času, dok pucneš prstima, ostane sam. S obzirom na to s kakvim se likovima družio posljednjih godina, nije tu bilo ničega čudnog. Čudno je bilo to što ga je "pravi" znao spopadati i kad bi bio u sasvim ugodnu društvu. S vremenom je Siniša naučio zauzdavati i prikrivati "pravoga" sve do trenutka kad bi doista uspio ostati sasvim sam, no tad bi u pravilu već bio odveć iscrpljen za uživanje u izvojevanoj pobjedi na dvije fronte.

Sad i ovdje, načas mu se učinilo da bi se na ovom besmislenom, suvišnom otoku nasred Jadrana osjećao daleko bolje sam samcat, bez obzira na sve, nego u društvu ovih sve tamnijih spodoba i njihove zloslutne dobrodošlice. Odlučno je zabrzao blagom, kvrgavom nizbrdicom, pretekavši magarca i njegova vodiča, a krakati Tonino šutke mu je pokušavao uhvatiti korak. Stupivši na uglačani kamen, prvi od jednakih kakvima je bila popločana cijela glavna ulica, Siniša se lagano oklizne, pa zastane. Desno od njega bila je crkvice i pred njom nevelika lođa. Okrenuo se na peti i, još u okretu, odlučnim glasom izgovorio:

- Gospodo...

Gospoda su, međutim, zaostala dobrih pedesetak koraka iza njega i Tonina. Njih nije gonio nikakav "pravi Siniša" i nastavili su hodati u svom jednoličnom ritmu. Ovako, odozdo, nejasni pod po-tamnijelim nebom, izgledali su kao neki

debeli crni crv koji, drobeći pod sobom sitno kamenje puteljka, polako gmiže prema njemu. Golemi, tromi crv s majušnom magarećom glavom...

- Gospodo - zausti ponovo kad je magarac krotko stao, spustio glavu i zafrektao na metar od njega. - Sutra je nedjelja. Kad vam je misa? Pitam zato jer bih htio da poslije mise, svi ovdje...

Tonino mu se nakašlje kraj uha.

- Khm... Nema mise. Nemamo mise - reče ispod glasa. "Pravi Siniša" nacilja ga luđačkim pogledom.

- Nemate mise? Nedjeljom nemate mise?

- Nemamo - slegne Tonino, kao da mu je neugodno.

- Dvije crkve imate u ovoj... Dvije crkve, ali mise nemate, ono, nijedne? Pa šta vam radi velečasni?

- Nemamo ni njega. Objasnit ću ti.

"Pravi Siniša" zatrubi najuriš, a njegova konjica nahrupi galopom sa svih strana. Osmi povjerenik, hineći hrabrost, podvikne svojim trupama:

- Okej, nemate mise! Sutra u jedanaest hoću da svi budete ovdje, u ovoj lodi i oko nje! Puno toga imamo za obaviti i mislim da je najbolje da počnemo odmah.

Sutra u jedanaest. I... Hvala vam na dočeku. Znam da ćemo dobro surađivati. Laku noć.

Kolona se počne osipati istog trena uz kratke, mrmoljave pozdrave.

- Di spavam? - upita Siniša Tonina.

- U mene, kako već rekoh.

- Vodi me, Vergilije!

* * *

Probudilo gaje kukurikanje pijetla. Užasnuto se pridignuo u postelji, uvjeren tih nekoliko sekundi da je još u onoj kućici u Dubravi. Zaslijepljen svjetlošću s prozora, oprezno je razmicao kapke: raspa-reni namještaj i neravno ožbukani, svježije obijeljeni zidovi poručivali su mu nekom nijemom zloradošću: "Ne - ne, majstore, nije ovo Dubrava, nije..."

- Bože, zašto nije Dubrava... - proštenje i pokrije se preko glave. Sljedećih pola sata prebacivao se s boka na bok u premekanom, udubljenom krevetu i, tek napola svjestan, pokušavao složiti barem početni kutak slagalice. Sinoć je kao hipnotiziran, sav koncentriran na borbu s "pravim Sinišom", prošao glavnom mjesnom ulicom pa krivudavim nizom užih uličica, sve dok ga Tonino nije doveo ovamo,

na kat, u ovaj sobičak. Skinuo je samo hlače i čarape, pa se zavukao pod hladnu perinu i... Skup!

Za kad je zakazao skup ispred crkve? Jedanaest? Sad je sedam, dobro je, može još malo odspavati. Odjednom mu se pripiša, iz sekunde u sekundu sve bolnije, sinoć je potpuno zaboravio na pun mjehur. Otkrije se, spusti stopala na izlizan sag i ustane. Hladnoća mu se u trenu iz zaškripalih dasaka popne uz noge, sve do prepona.

-Jebote život!

Sjetio se još jednog detalja od sinoć: dok je odsutno skidao hlače i u sebi ponavljao: "Nestani, gubi se i ti!" Tonino mu je s vrata objašnjavao daje zahod dolje, u prizemlju, a da se "u slučaju krajnje nužde noćna posuda nalazi ispod kreveta, tik do uznožja". Siniša odškrine vrata sobe, začuje odozdo prigušeni zveket posuda, pa ih brzo zatvori. Izvuče emajliranu kahlicu ispod kreveta, podmetne je na pravo mjesto i počne.

- Ha! - zavikne kad ga hladni metal pecne po donjoj strani glavića.

- Ha! Mater ti... - ponovi kad je obodom noćne posude dodirnuo bedra. Trzavo i isprekidano, bilo mu je to dosad najteže mokrenje u životu. Pred kraj, kad mu je već postalo svejedno, zagledao se u prozor. Ljepota toga svijetloplavog pravokutnika sasvim ga razbudi i osvijesti. Vidjelo se samo nebo, ali u gornjem desnom kutu vani je, na povjetarcu, drhturio čipkom ukrašeni okrajak neke plahte, stolnjaka, čega li, obješene negdje gore. Samo je taj komadić bjeline kvario savršenu plavičastu geometriju prozora i jutarnjeg neba pred njim. Zapravo, možda ga i nije kvario, možda mu je čak tim svojim sramežljivim treperenjem i dodavao ljepotu, podvostručujući dojam neke bezvremenske blagosti. Sinišu nježno probode neka iznenadna milina, tek djelomice vezana uz činjenicu da je u kahlicu upravo iscijedio i zadnju kap svoje poetične nutrine. Odloži pun pehar

pored kreveta i priđe prozoru, željan nekog nejasnog, do srži mediteranskog prizora, neke panorame što će ga ljepotom osokoliti za cijeli život, utisnuta u

pamćenje kao najdublji pečat.

- Pičku materinu, koji je ovo kurac?! - opsuje šaptom, spazivši krovove Trećićanskog Sela: svi u vidokrugu bili su pokriveni solar-nim ćelijama! Baš kao što mu se i sinoć po mraku učinilo, ali je već sljedeće sekunde takvu idiotsku fatamorganu bio pripisao svojim

živcima i umoru.

* * *

Tonino je stajao pred kamenim sudoperom i ispirao tanjur, a za stolom je, u invalidskim kolicima, sjedio starac mrka, naborana lica i polako, ne odveć voljko, žlicom jeo kruh nadrobljen u bijelu kavu. Crni koštani okvir starih naočala pod desnim mu je staklom bio zalijepljen komadićem starog flastera.

- Dobro jutro! - pozdravi ih Siniša, glumeći srdačnost.

- O, i tebi također, povjerenice - uzvрати vedro Tonino. - Jesi li dospio okrijepiti duh i tijelo za predstojeće zadaće? Sjedi, doručuj s nama.

- Hvala, nisam nikad naučio jesti ujutro.

Stari ga tek sad registrira, samo trzajem obrve iznad onog flastera.

- Upoznajte se... Moj otac, Tonino Smeraldić, a uvuo je noj nuovi poveri.

Stari Tonino sad ga pogleda s oba oka, ali opet samo na sekundu, pa bez riječi vrati pogled u zdjelicu pred sobom. Sinu mu je bilo vidljivo neugodno, no Siniša ravnodušno povuče pruženu ruku i slegne ramenima.

- Tonino, gdje se mogu umit, ono, malo uredit?

- Evo, oprost, tu... Sad ću ti pokazati.

Petnaestak minuta poslije povjerenik se vratio u kuhinju, umiven, obrijan, mirišljiv i u sebi strašno ljut na oba Tonina.

- Jesi li barem za kavu? - preduhitri ga mladi, a taman je smišljao pitanje o onome stoje vidio u kupaonici. - Turska, espresso, bijela?

- O, jebote... Espresso, zapravo makjato, stavi kap mlijeka.

- Imamo tek ovčje i kozje. Na Trećiću, naime, nema krava.

- Bilo koje.

Kozje mlijeko i talijanska keramika u kupaonici. Solarne ćelije i kameni sudoper. Noćna posuda i ovaj stari grintavac u novcatim invalidskim kolicima. Prastare naočale učvršćene flasterom i blještavi bolnički mehanizam za podizanje nepokretnih pacijenata u kadu. Vakuumirana "Lavazza" u kredencu koji samo što se ne raspadne od starosti. Previše suprotnosti, previše raskoraka za uobičajenoga jutarnjeg Sinišu. Misli su mu se komešale i nadskakivale jedna drugu, pokušavao ih je primiriti povremenim žmirkanjem, ali nije išlo. Fizički se, začudo, osjećao izvrsno. Odmoreno, lako, savršeno sposobno za dan prepun zadataka... koji mu više nisu bili onako jasni kao jučer, niti je za njih imao onu jučerašnju volju. Slično mu je bilo i prije pola godine kad se ostavio pušenja pa preživio prvi apsti-nentski tjedan: tijelo mu je vapilo za aktivnošću, a mozak je, nesposoban za razvrstavanje dnevnih prioriteta, samo ponavljao: "Zapali, sjeti se!" Zapali? Ovdje bi se to moglo, s pušenjem su i on i željka završili onog dana kad im je šef rekao da prestanu dimiti, barem u javnosti. A ovdje javnosti ionako nema. Kao što, uostalom, vjerojatno nema ni cigareta, nego se puši makija i nisko raslinje.

Kao da mu čita ovisničke misli, stari Tonino iz džepa na puloveru izvadi bijeli "Marlboro" i potamnjeli benzinski upaljač, onaj što su ga nekad nazvali "drug na drumu". Polako izvuče jednu cigaretu,

J

zaklopi kutiju i gurne je šutke preko stola, na pedalj od Siniše. Onda blagim trzajem prstiju precizno otkine filter svoje cigarete i počne je sporo uticati u cigaršpic. Na kraju pripali, povuče dim do dna pluća pa i upaljač gurne preko stola. Siniša poželi cigaretu kao da nikad nije ni prestajao pušiti, ali mu instinkt političara istog trena zabrani da posegne za kutijom. Pa neće ga valjda ovaj stari čangrizavac ispreskakati! Vidi ga kako gleda kroz prozor, kao - briga njega, prasac stari provokatorski!

Tonino spremno stavi pepeljaru pred oca, pa prevede ponudu povjereniku:

- Slobodno uzmi, ako ćeš zapaliti...

- Neću, hvala, samo kavu.

Okuse je, one ugodne, Siniša oduvijek prevodio u neku svoju internu geometriju. Dobro vino uvijek je imalo oblik elipse, u ovoj ili onoj boji. Svježja zelena salata "kristalka", začinjena kako treba, bila je istostranični trokut, gavrilovička pravokutni, a topla, ukusna kava - rotirajući krug, kao kotač bez žbica. Ova koju je upravo srknuo u trenu mu stvori sliku dvaju koncentričnih

krugova što se sporo, skladno vrte, svaki u svom smjeru. Vanjski je bio sama kava, svjež, kvalitetna i mirisna, a unutarnji...

- Tonino, ovo si stavio kozje mlijeko?

- Ovčje, ovčje. Mlada ovca.

- Čovječe, fenomenalna je kava. Ono...

Smišljajući kompliment koji bi izgovorio, Siniša ponovo poželi cigaretu, a onda shvati: ova ga dvojica zapravo zavode, nastoje ga radi nečega na vrijeme pridobiti na svoju stranu. E, neće ići, mladići! Brzo srkne ostatak kave, pa ustane.

- Tonino, ajde mi malo pokaži selo prije sastanka.

- Oh, svakako! S posebnim zadovoljstvom! Strpi se samo pet minuta, da se i ja malo uredim. Uzmi još kave, ima u kafetijeri, tu je i mlijeko, a ja ću odmah. Nije ga bilo dobrih četvrt sata, a onda se pojavio mokre, začesljane kose, u starom crnom odijelu prekratkim nogavicama. Siniša za to vrijeme nije ni pokušavao komunicirati sa starim. Odlučio je pritajeno čekati da protivnik prvi otkrije svoje slabe strane. A kad se Banderas (to mu je prvo prostrujalo glavom: "vidi ga - Banderas!") napokon pojavio na vratima kuhinje, povjerenik je već bio na rubu svojih slabašnih apstinentskih živaca. Upravo je razmišljao kako bi se moglo starome ukrasti jednu cigaretu, a da ovaj to ne primijeti.

- Sad ti malo pričekaj mene - reče. - Idem gore u sobu po jaknu i notes.

Nekoliko minuta kasnije, čim su zamakli iza prvog ugla, upitao je Tonina:

- Ti si mi gore ispraznio i oprao kahlicu?

- Što želiš reći? A to... Jesam, tko bi drugi? Nas trojica jedini smo ukućani.

- Tonino, to je bila moja kahlica. Mislim, ambalaža je tvoja, ali sadržaj je bio moj. Ja bi to napravio sam, prije ili kasnije, ovako mi je stvarno glupo, mislim, ono...

- Ma, ne uzrujavaj se zbog sitnica. A što misliš, što ja s ocem činim po cijele dane? Tko mu svako malo prazni posudu pod sjedalom? A pivo konzumira kao mahnit!

- Okej, ali čovječe, mi se znamo pola dana, a kahlicu si mi oprao, krevet napravio... Stvarno se osjećam popisano. Ajmo se dogovoriti jednu stvar. Ako te ne pitam i ne zovem, nemoj, dok sam kod vas, uopće ni ulaziti u moju sobu. Može? Tonino posuti nekoliko sekundi.

- Može, ako ti tako želiš. Reci mi samo je li ti se svidio pogled kroza prozor jutros? Ona podsuknja na povjetarcu...

- Kakva podsuknja?

- Sinoć sam objesio staru majčinu podsuknju, snježno bijelu, kroz prozor u potkrovlju, da ti bude ljepše ujutro, kad otvoriš oči.

Siniša zastane.

- Tonino, jel to ti i tvoj stari ovako izblesite svakog povjerenika?

- Ne znam na što misliš. Ako misliš na podsuknju, ta mi je zamisao tek jučer pala na pamet, dok si spavao u barci. Nijednom tvojem prethodniku nisam je izvjesio. Nisam je, za pravo reći, nikad od majčine smrti ni vadio iz škrinje.

- O bože, o bože, o bože... Okej, okej, ništa. Hvala ti na pažnji, ja sam stvarno ganut, ali nemoj više. A sad mi lijepo pokaži znamenitosti Trećića.

Možemo, recimo, početi od ovih solarnih ćelija po krovovima.

Sat i pol kasnije osmi je vladin povjerenik na otoku Trećiću, umjesto pred mnoštvo mještana, stupio pred oltar prazne crkvice Svetog Euzebija. Punih petnaest minuta nakon dogovorenog termina vani, na dogovorenom mjestu, nije bilo nikoga. I ne samo u loži - cijeli Pjuoc (ime središnje ulice bilo je tek stoti dio svega što je Siniša jutros, tijekom šetnje naučio od Tonina) zjapio je prazan, prazniji čak i od povjerenikove glave, iz koje kao da se sve otprije i sve od jutros, poput rastopljena olova, slilo u noge i stvrdnulo se između potplata i kamenih ploča. Nitko, nitko živ nije došao na skup! S tim je, dakako, trebalo unaprijed računati, nije ovo bez razloga bilo stratište sve sedmorice prethodnika, ali opet... Bio je to bojkot epskih razmjera, najstrašniji događaj u cijelom Sinišinu političkom životu, porazniji čak i od afere zbog koje je završio ovdje. Događalo se da

mu na tribinu ili presicu dođe samo dvoje ljudi, zalutalih ili natjeranih, no ovo je bilo sasvim novo iskustvo. Nakalemljeno na sve što je u posljednjih sat i pol čuo od Tonina, izgledalo je još strasnije.

- Luđaci! - podviknuo je okrenuvši se od oltara prema Toninu koji je zastao u nevelikom dovratku ulaza u crkvu, krakata silueta u kontrastu svjetlu. - Svi ste vi luđaci - dodao je povjerenik tiše. - I ti, skupa sa svima. Šta vi to radite ovdje? Šta mislite napraviti? Utopiju neku, Arkadiju, koji kurac?

Tonino se blago nakašlje: - Khm, crkva...

- Ma šta crkva, koja crkva? Nemate popa, nemate mise, ovaj frajer gore na slici je čisti sveti Juraj, osim ako Euzebiju u mladosti nije bio alkar, a onda se pokajo! Šta pričaš, čovječe?!

- Kako reći, hm, i to je duga priča. Ovo isprva doista jest bila zavjetna crkva svetog Jurja, no u šesnaestom stoljeću, ako se ne varam...

- Ma daj, molim te, daj, molim te... Nemoj, molim te... Ti i sve te tvoje duge priče. I ova tu voda za prekrižit se, to stoje to zapravo morska voda, to je isto sigurno duga priča?

- Pa, mogu je za prigodu i skratiti. Možda si čuo daje u konzervativnijim katoličkim sredinama uz more običaj da župnik malo poslije Uskrsa blagoslovi more. Mi ovdje nemamo župnika već gotovo šezdeset godina. Nemamo, dakle, ni ovlaštene osobe koja bi blagoslovila običnu vodu. No ako u sjećanje prizoveš onu antičku "stavi prst u more i povezan si s cijelim svijetom", ispada da je jedina doista blagoslovljena voda na ovom otoku ona morska. Prema tome...

Siniša nemoćno slegne ramenima.

- Logično. Sve je logično. Ali to ne znači da vi niste kompletni ludaci. Ti si meni simpa, ali ti si isto lud sto posto.

- Ja samo nastojim biti od pomoći. Na ovom otoku jamačno nećeš naći još jednog takvog. Zvuči otrcano, no ja sam ti jedini prijatelj, barem zasad.

Proboden ravno kroza srce, povjerenik uzme svog prevoditelja pod ruku, izvede ga iz crkve i posjedne u najbliži kut lože.

- Dobro, prijatelju moj jedini, jebem mu... Oprosti ako sam te uvrijedio, stvarno nije bilo namjerno, ali sve to šta si mi napričao, mislim, i ovaj totalni bojkot... Ajde mi reci šta ćemo sad? Ja sam tu novi, a ti sigurno imaš iskustva u ovakvim situacijama.

- Iskreno govoreći, ako sad kreneš po selu raspitivati se zašto nitko nije prispio, zacijelo će ti svi reći kako se niste razumjeli i kako su oni shvatili daje sastanak u jedanaest uvečer. Na to nipošto nemoj pristati. Sazoveš li sastanak uistinu sat prije ponoći, proglasit će te duševnim bolesnikom, neubrojivim, i bojkotirat će svaku tvoju sljedeću inicijativu. I tako sve dok to doista i ne postaneš. Kao treći poveri. Ili četvrti, čekaj... Treći ili četvrti? Tonino se duboko zamisli i utone u analizu te dileme, kao daje sudbonosna.

- Tonino... Tonino, ej! Ma boli te ona stvar koji je bio, ej! O jebenti sve, pa nije te valjda opet spopalo... Tonino! A, u pičku...

S jagodicom kažiprsta prislonjenom na vrh nosa Tonino se nepomično zagledao pod kamenu klupu na suprotnoj strani lože, ako ne i dalje. Sjetni osmijeh ukočio mu se na licu.

- O jebote život, staje ovo? - promrsi očajno Siniša i ushoda se ložom. Pogleda na sat, kao da je to važno. Deset do podne. Što je sinoć rekao onaj Simpson, koliko ovo Toninu potraje? Pet minuta? Deset minuta? Pa što ako potraje i pet sati, što će se promijeniti? Hodajući amo-tamo, krajičkom oka spazi micanje uz rub kadra: pogrbljeni stariji muškarac na vrhovima prstiju, kao u crtici, pokušavao je nezamijećeno prijeći Pjuoc, nekako taman sredinom.

- Stani!!! - zavikne Siniša pa brzo poviri prema Toninu koji nije ni trznuo. Lik iz crtica zastane, ogleda se i uspravi, pa se normalnijim korakom zaputi onamo kamo je krenuo, ne pridajući Siniši nimalo važnosti.

- Ej! Stani, pucat ću! - zavikne povjerenik i zatreči se iz sjene na sunce, puštajući jednu stranu mozga da se, užasnuta, čudom čudi onoj drugoj: "Pucat ću!?! Točno u podne, jebenti sunce, sad si moj, točno u podne, manje-više", mislio je brzo koračajući prema ukiplje-nom seljaku.

- Di ćeš? Di ideš kad te ja zovem? - bijesno je zapitao nesretnika, zaustavivši se na korak pred njim.

- Staje, jesi ti neki rod onome mome gore, kad si se tako ukipio? Di ideš, pitam te? Jel možda na sastanak mještana, a?

- Joa sun anli bi poj do...

- Anli-anli, sun-son! Du ju parlare kroejšen? Seljak prestrašeno klimne.

- Super! Sad mi prvo reci jesi i ti bio s onom bandom koja me sinoć dočekala? Stari zavrti glavom. Siniša mu se zagleda u oči, očekujući iskricu prefriganosti, neki tračak lukavosti koja samo traži pukotinu kroz koju će ga zaskočiti i poniziti. Nije vidio ništa. Uostalom, da je nesretnik bio imalo lukaviji, zacijelo bi obišao Pjuoc okolnim uličicama, umjesto da ga prelazi sredinom, na vršcima prstiju. S druge strane, ako mu je spremao kakvu psinu, valjda ne bi ovoliko drhtao od straha. Tako zaključivši, povjerenik nastavi

pomirljivijim glasom:

- A šta su ti rekli, kad je danas sastanak pred crkvom?

- U-un uru do p-puonotja...

- Ka i uvijek prvi put, jelda?- zaglumi Siniša prisnost i blago mu stavi ruku na rame.

Seljak s olakšanjem klimne, zadovoljan što se stvari, izgleda, povoljno razvijaju.

- Kako vam je ime, gospodine? Ja sam Siniša Mesnjak, povjerenik Vlade Republike Hrvatske na vašem otoku.

- Zani... Smeralditj Zani - odvrati stari nakon kraće stanke pa prihvati pruženu ruku.

- Šjor Zani, sastanak je bio u jedanaest prijepodne, prije sat vremena. I bit će sutra, u isto vrijeme, na istome mjestu. Ako me opet izvozate, dovest ću vam specijalnu policiju i pohapsit ću sve živo na otoku zbog ugrožavanja ustavnog poretka Republike Hrvatske. Tako recite svima. Sutra u jedanaest. U je-da-na-est pri-je--po-dne. To vam je prva i zadnja prilika za popravni. Inače ću sve razglasit i ode k vragu vaša idila. Okej? Možete ići.

Zani se brzo okrene u smjeru odakle je stigao, pa zabrza križajući se. Kad je nestao u kaletu, Siniša polako krene nazad prema Sežebiju. Na filmu bi takva scena bila praćena glazbom što sugerira skorbu osvetu pravdnika.

- Treći! - zavikne Tonino naglo ustajući i osvrćući se. - Ipak je bio treći! -Tu sam, Tonino. Reci mi, čovječe, je li ti možda Zani Smeraldić šta u rodu?

* * *

C:/My Documents/ZABILJEŠKE/Zabilješka 001.doc

Fandejša! Najsličnije izgovoru. Zaklada staroga Bonina, u A. otišao ko klinac, rudnik, obogatio. Užasno, milijuni. Advokati brinu, avokadi- kažu

tu. 1 p na tjedan dođu dva glisera iz Italije, petak: pivo, brašno, šećer, sve. Solarne ć. i opr. za kuće. I cigarete, jasno, čaj, kava... I australske penzije. Zadruga - dućan. "Zoadruga". Sve jeftino, sića, lova ide Talja-nima, šverceri 100 %, za opet. Za Fandejšu. Krug. Njima dobro. Svima dobro. Dvije crkve, nema popa, sami mole. Kadgod. Divan otok, inače. Da ih je iselit pa uživat!

Prvi sastanak - usro učkur.

Sutradan ih je pustio da desetak minuta čekaju ispred lože, a tek je onda iz sjenovite kalette polako, frajerski, s rukama nehajno utaknutim u džepove, iskoračio na osunčan, pust Pjuoc. I onda, ispred Sežebija - nikog živog!!! Prije petnaest minuta poslao je Tonina u izviđanje i rekao mu da se vrati ako u jedanaest i pet ne bude nikoga, a ako se pojavi više od deset mještana, neka oстане s njima.

- Koji je sad ovo... - zapita se glasno i raširi ruke, pa ih nemoćno pusti da mu padnu na bedra. - O, sunce li vam vaše...

Okrene se polako, jedva se susprežući da ne zaurla neku strašnu psovku, a onda ispred Supoljota, Svetog Poliona, na suprotnom kraju Pjuoca, spazi skupinu od pedesetak mještana. Svi do zadnjega gledali su ozbiljno, ravno u njega.

- Dobro - reče Siniša strogo, zaustavivši se pred njima, - iako vas je došlo premalo i na pogrešno mjesto, započet ćemo naš prvi sastanak. Ako tko još ne zna, ja sam povjerenik Vlade Republike Hrvatske na vašem otoku. Ime mi je Siniša Mesnjak, ali ime nije važno. Važno je da sam ja povjerenik sa zadatkom da ovdje napokon uspostavi jedinicu lokalne samouprave, kotar Trećić, usklađenu u

4L*'4

i-*!****

potpunosti s ustavom i zakonima ove države. Ne znam i ne zanima me zašto to nije uspjelo mojim prethodnicima. Zanima me samo to da ja uspijem i da vas što prije ostavim da živite kako god hoćete, ali s demokratski izabranim vijećem kotara i dva izabrana vijećnika u općini Prvić-Drugić.

- A zrač? - upita glasno netko iz mnoštva.

- Molim?

- Netko je postavio pitanje zašto, poradi čega?- spremno uskoči prevoditelj Tonino, prvi put na službenoj dužnosti.

- Zašto? Zato što to svim građanima Hrvatske nalaže zakon o lokalnoj upravi i samoupravi. I vi ste građani Republike Hrvatske, prema tome, morate imati svoje predstavnike u lokalnoj vlasti. Poštivanjem te obveze stječete i brojna prava, participirajući zastupanjem svojih interesa u procesu zajedničkog odlučivanja.

- Nami je anke vuako ben! - javi se opet nepoznat netko iz pozadine.

- Nama valja i ovakvo stanje - šapne Tonino.

- Ne sumnjam - nastavi povjerenik - ali kršite zakon. Mnogima je bolje kad krše zakon, ali onda ih se ipak uhvati i kazni, prije ili kasnije. Nema potrebe da se to dogodi i vama.

- Ši, za tuo ni puotriba - iskorači energično Bart Kvasinožić iz drugog reda - maje puotriba za svoajot se, za činit stroanke, liste, za zajebot sosedu, za puodilit selo! Ma ke! A zoač? Anli za sedet z unin Drugitjoni keh hi je vetj for tajms ud noas i ki tjedu vavek bit glasneji?

- Ma čekajte - krene povjerenik i prije no stoje Tonino dovršio svoje šaptanje.

- Možemo se mi ovdje natezati do večeri, a da opet ništa ne zaključimo i ne napravimo. Meni je jasno daje ovako vama bolje, s tom Fandejšom i svim australskim potrepštinama koje vam švercaju Talijani, ali i vi morate znati da sam ja ovamo došao provesti

zakon, jedan obični, banalni zakon koji ne smeta nikome drugome u Hrvatskoj osim vama. Dapače, svi su sretni do neba šta ga imaju i mogu provodit. Prema tome, ajmo ga provest i gotova stvar, možete živit ko i do sada, samo će dvojica ili dvoje od vas, nakon što provedemo lokalne izbore, morati jednom mjesečno na Prvić i sudjelovati u radu Općinskog vijeća Prvić-Drugić. To je sve.

- Moa coj nami rabi ti road i to vijetje? - začuje se iz mnoštva.

- O, za ime boga - zavapi Siniša - pa sigurno imate neki infrastrukturni problem. Vodu, struju, kanalizaciju... - krene on nabrajati, svakog trena sve svjesniji da nijedan od tih infrastrukturnih problema ovi urođenici uopće nemaju. - Na kraju krajeva, kakva vam je veza s kopnom? Trajekt, recimo? I što ako se netko naglo razboli? Pa šta vam ne bi bilo dobro da imate, recimo, helidrom na otoku?

- Ni tega nj anke na Parvitj, kade će den bit na Tretjitj?! I coj tje nuon tuo? Imoamo tuka Muonu, dotoresu av ol betegi! Trojekt jezluo! -javi se učas više glasova.

- Ma da non use tuo i roabi, kako bimo tuo duobili polak Drugitjoni. Drugitj - Tretjitj, siks tu tu! Zirou pojinc for as! - ogłosi se opet Bartul.

- Polako... Problem je, znači, ako dobro shvaćam, u vašem odnosu s Drugićem. Shvatio sam još na dolasku da ne vole ni oni vas, ni vi njih. U čemu je stvar? Objasnite mi to, pa ćemo naći neko političko rješenje koje odgovara i vama i njima.

- To ti nisam dospio objasniti. Nije to baš jednostavno, postoje nebrojene dubioze - odgovori mu tiho Tonino zabrinuta lica.

C:/My Documents/PRIVATNO/Bonino i Tonkica.doc Tonino veli da je bilo ovako: Bonino Smeraldić i Tonkica Jeronimić zaljubili su se na prvi pogled, onog davnog dana kad je ona skočila u more s malog parobroda "Obilić", niti minutu otkako se ovaj, krcat sirotinjom, iz prvičke luke zaputio u Grčku, odakle su se onda mnogo većim parobrodima mnogo veće gomile sirotinje prebacivale u Australiju.

Tonkicije tada bilo samo deset godina: s roditeljima je s Drugića došla na Prvić ispratiti starijeg brata Zorzija, a onda ju je otac, ne pitavši ni nju ni majku, kad su mornari već počeli podizati konope na palubu, uhvatio s leđa za bedra, poljubio u tjeme, podigao i doslovno bacio uvis, u ruke zbunjenoga, uplakanoga Zorzija, presamićenoga preko ograde broda. Bila su takva vremena, bilo je roditelja koji su na slične brodove u posljednji tren ubacivali i znatno manju djecu, nerijetko u ruke bilo kome tko bi se našao uz ogradu. Glad i bijeda tjerali su očajne ljude na takve strašne postupke, nepodnošljivo bolne ali i surovo racionalne. Ma koliko patili, znali su da je to najbolje što mogu ponuditi svojoj djeci. Bilo je takvih vremena.

Tonkica nije jako voljela Zorzija. Moglo bi se čak i reći da joj je bilo donekle drago što joj stariji brat odlazi nekamo odakle se možda nikad neće vratiti.

Tonkica je voljela majku i mlađeg brata i dvogodišnju sestricu. A oca, njega je obožavala. I kad ju je brat uhvatio i prebacio na palubu "Obilića", iste sekunde, vrisnula je jače i bolnije nego one noći kad se rodila. Užasnuto je pogledala na rivu, preko koje je otac, tukući

se šakama po glavi brzaao prema gostionici. Majka je skamenjeno stajala na istome mjestu s dlanom pritisnutim na usta, a dvoje djece u suzama se pokušavalo popeti na nju. Tonkica se iščupala iz Zorzijeva zagrljaja i potrčala kroz mnoštvo uplakanih muškaraca, žena i djece, posrćući preko njihovih zavežljaja, kutija i kovčega. Kad je došla do krme, bez ijednog osvrtnja, spretno je prekoračila ogradu i bacila se u more. Ne da otpliva do obale, jer plivati nije znala, nego da umre.

Trinaestogodišnji Bonino Smeraldić bio je na gajeti s koje je mahao ocu. Majka

je ostala kod kuće, na Trećiću, a on, otac i stric gotovo su cijeli dan i noć, što jedreći, što na vesla, putovali dovde da bi ukrkali Bonina starijega na brod za Australiju u kojoj, obećao je, neće ostati ni dana duže od tri godine. Vrat, čeljust i cijelo lice ukočili su se malome Boninu od grčevitog susprezanja suza dok je mašući plutao na valovima što ih je za sobom počeo ostavljati "Obilić". A onda je primijetio djevojčicu kako prekoračuje ogradu krme i skače u more. Padala je nekako nespretno, kao truplo, i Bonino je istog trena zaključio da mala nikad nije radila ništa slično i da će se sigurno utopiti. U hipu je skinuo kapu, izuo se i bacio s barke.

- Boni, naj, propeta tje te!!! - vrisnuo je stric, ali dječak ga više nije čuo. Plivao je i plakao, ronio je i grcao, sve dok nije spazio djevojčicu koja je već beživotno, polako, lijegala po dnu luke, kao da će se odmarati. Zgrabio ju je za pletenicu, izvukao na površinu i doplivao do rive prije no što su barke stigle do njih.

- Tonki, Tonki, Tonki!!!- vrištala je majka. A mala je najprije izblju-vala vodu, potom zakolutala očima i onda se, nekako nježno i potpuno smireno, zagledala u mokro Boninovo lice, oblijepljeno pramenovima kose:

- Si ti muoj angel... o si muoj vroag?

Bonino je nakon očeva odlaska ostao najstariji muškarac u kući i morao je raditi kao da više nije dječak. Išao je u ribu, pomagao majci

J

C,,

i'^Hii^-'.

W*

oko vrta i loze, radio kao nadničar po vinogradima i maslinicima, asistirao kalafatima i zidarima. Najdraže mu je bilo naći kakav posao na Drugiću, jer tad bi tamo ostajao po nekoliko dana, a svake večeri nakratko bi vidio i Tonkicu, u crkvi i poslije mise. Prošle su i one očeve tri godine, nije se vraćao, a Bonino je izrastao u koščata, žilava momka. Prošle su još tri, i Tonkičine oči počele su ga ubadati sve duže, sve dublje i sve čudnije. Drugićani, premda krut i zatvoren svijet, na ovo su mladenačko očižukanje gledali s nježnošću i dobrohotnošću, još pamteći onaj dan kad je hrabri Bonino spasio očajnu malu Tonkicu. Osim toga - o tome nitko nije govorio, ali je svima bilo na pameti - ovaj brak mogao bi pripomoći da se napokon riješi desetoljetni spor oko drugićanskih vinograda na Trećiću.

- Jutra ti grien na Parvitj zest parsten - šapnuo je jedne večeri Bonino, vadeći borove iglice iz Tonkičine raspuštene kose, dok je ona zakopčavala bluzu.

- Jutra parsten, a za Buožitj vieru.

Pogledala ga je kao onomad, prvi put, smireno i nježno.

- Muoj angel... - rekla je polako i uvjereno, napokon sigurna na ovom svijetu, pa zagrlila Bonina kao da se želi utopiti u njemu, tek sad kao svoga spasitelja. Ujutro je ustala s prvom zrakom sunca i presretna zabrzala prema lučici da mu poželi sretan put, no Boninove barke više nije bilo nigdje na vidiku. Još po mraku zaplovio je, znači, na Prvić, po zaručnički prsten za nju.

Nije se vratio sutradan, ni prekosutra. Niti ikad više. Dva dana nakon nestanka rođaci s Trećića pronašli su Boninovu barku uredno vezanu u prvičkoj luci, ali nitko od mještana, pa ni zlatar niti žandari, nisu se mogli sjetiti naočita mladića, ni po opisu niti po imenu. Je li nestao na moru ili produžio prema kopnu, je li ga netko negdje zatukao i opljačkao, hoće li se vratiti - sva ta pitanja i svi mogući odgovori na njih koprcali su se po Tonkičinoj glavi brže i bolnije od djeteta u utrobi. Teta Marta, njena najbolja prijateljica, kojoj je prvoj povjerila svoju tužnu tajnu, odmah joj je sugerirala dva pouzdana načina za prekidanje trudnoće u ranom stadiju, no Tonkica je odlučila zadržati dijete.

- Znuon da niki nie bi znuo, ma ne muoren joa doaj suoje ditie oj sebie - zaključila je i zaustavila svaki daljnji razgovor o toj temi.

PODSJETNIK ZA DALJE:

- Rodila krasnu curicu, dala joj ime Bonina. I dalje čeka puna nade.

- Kad je maloje oko godina i pol, brat Zorzi prvi put dolazi doma. Hvaleći se već na rivi kako mu dobro ide u Australiji, svima okupljenima postavlja zagonetku: pogodite tko mi je šef! Ni manje ni više nego -Bonino Smeraldić! Došao prije dvije godine i već dogurao do predradnika u rudniku! I ne samo to, oženio se s vlasnikovom posvojenom kćeri, jedinicom! Svi muk, a Zorzi iz novčanika od krokodilske kože izvuče presavinuti izrezak iz nekih novina i gura ga ravno pred

Tonkicu: na fotografiji Bonino u radničkoj odjeći, sa šeširom gurnutim na zatiljak, ispred velikog automobila, a do njega elegantna ali nelijepa plavuša s bebom od mjesec-dva u naručju.

- Te noći Tonkica maloj, usnuloj Bonini nježno poveže ruke i noge, oči i usta, pa je baci u more. "Puoј unda in ti!" Zorzi osijedi i poludi iste noći.

- Odonda nijedan Drugićanin ne emigrira u Australiju, samo u Amerike. Svi proklinju i Štelju i Trečić. Nitko od Drugićana već desetljećima nije nogom kročio na Trečić, a Trečićane koji dođu na njihov otok nastoje potpuno ignorirati.

- VAŽNO: provjeriti kod Tonina ili nekako već taj zajebani dijalekt.

- Jedanaest godina zatvora Tonkici zbog čedomorstva, zatim zaredenje kod klarisa. Vratila se u dubokoj starosti na Drugić, gdje su joj odavno svi pomrli. Šuti i baca uroke na Trečić. Do sad bez uspj

* * *

Siniša digne prste s tastature laptopa, polako dohvati cigaretu i upaljač pa se zagleda u prvu natuknicu. Strašna priča, jeziva.

Sutra će biti mjesec i pol da je došao na Trečić, a još je na početku, bez ikakva rezultata. Sve kao da se nekako pomiče i ide prema naprijed, makar možda i ukrug, sve osim onoga radi čega je zapravo i stigao ovamo. Dva je tjedna pokušavao nagovoriti Trečićane da osnuju najmanje dvije stranke, barem dvije. Stalno su mu ponavljali da neće nikakve stranke, da one samo svađaju ljude i "duonosidu farizju". Tek kad je počeo sazivati sastanke svih mještana u svaki puni sat ispred crkve, bilo koje, pod prijetnjom dovođenja vojske i vojne uprave, došla su dvojica i rekla da su, eto, uspjeli osnovati DS, Demokratsku stranku i TILP, "Terđ Ajlend Lejbar Parti". Povjerenikovo olakšanje, zakićeno brzopletim ponosom i nadom, potrajalo je tek nekoliko sekundi.

- Ma niedoan se netje učloani! - rekli su mu obojica čelnika uglas, glumeći iskrenu zabrinutost.

Kako da organizira legalne izbore sa strankama bez članstva? Tko će biti kandidati? Samo ta dvojica prefriganaca? Deset dana čekao je da se netko javi na njegove rukom ispisane oglase što ih je Tonino savjesno zalijepio na svako pročelje duž Pjuoca i da postane članom bilo koje od tih dviju neželjenih stranaka. Nitko živ nije se odazvao, a onda mu je još i sinulo da bi te nesretne stranke, ako im se itko i priključi, negdje nekako trebalo i registrirati, legalizirati. Sam je jednog jutra poskidao sve oglase i zamijenio ih novima. Bili su to pozivi na osnivanje neovisnih lista. Njih bi, neovisne liste, bilo znatno lakše ozakoniti, uz mnogo manje formalnosti, pogotovo s obzirom na izoliranost jedinice lokalne samouprave. Bartul Kva-sinožić, osnivač, predsjednik i jedini član TILP-a, došao mu je već idućeg dana s popisom deset potpisanih kandidata svoje neovisne liste TIIL, "Terđ Ajlend Indipenden List". Sljedeći dani donijeli su ono što je Siniša, negdje u zakutku primozga, i očekivao: nitko se nije pojavio s drugom listom. Stari Simpson nije se imao s kime nadmetati, stoje vjerojatno bio i glavni razlog njegove ekspeditivne prijave. Gamad saboterska! Rok za prijavu neovisnih lista istjecao je sutra u podne i svakim otkucajem sata bivalo je sve jasnije daje i ovaj plan sve bliže neslavnoj sudbini.

Te otkucaje sata, svog ručnog, Siniša je sad mogao doslovno osluškivati. Dan nakon prvog sastanka na Pjuocu radno je vrijeme (devet do jedan pa četiri do sedam) počeo provoditi u uredu povjerenika, na prvom i jedinom katu "Zoadruga", nekadašnje trečićanske škole, uske izdužene zgrade na kraju sela, iza Supoljota. Dolje, u prizemlju, u dvjema nekadašnjim učionicama bio je dućan mješovite robe, svega onog što su petcima gliserom dovozili talijanski šverceri koje je iz Australije plaćao Bonino, odnosno njegova Fandejša. Trgovinu u kojoj se sve živo moglo kupiti po cijeni nižoj od nabavne vodio je Espero Kvasinožić, zvan Barzi, nevjerojatno usporeni djedica od najmanje osamdeset godina. Koliko mu je god tijelo bilo sporo, mozak mu je radio kao mladiću, tako da nikome nije padalo na pamet zamijeniti ga nekim malo mladim i poletnijim, bez obzira na to stoje Barzi račune rukom ispisivao i nekoliko minuta, a narudžbe za sljedeći dolazak Talijana još i duže, prvo na trečićanskom, a onda i na talijanskom. Pred ulazom u Zoadrugu rastle su četiri bugenvile kroz čije se krošnje proplela divlja loza. Tu, u ugodnoj sjeni, za četiri metra dugim drvenim stolom, bilo je jedino javno okupljalište Trečićana. Po obodu stola, na otprilike svaka četiri pedlja, bili su ugrađeni otvarači za boce - oni barski, u koje se boca samo utakne i lagano tržne. Barzi je, naime, ovdje služio samo pivo u boci -još potkraj sedamdesetih

zaključio je da mu je znatno lakše pokupiti

-4. i

čepove i vratiti prazne boce u kasete, nego se gnjaviti s limenkama i vući pune vreće do Starmice, bezdane jame u koju su Trećićani od pamtivijeka bacali smeće i nikad je nisu napunili. Osim toga, većina je muškaraca ionako više voljela pivo u boci, "bateld bia", nego ono iz limenke, "kend bia".

Tihi žamor društva ispred Zoadruga nije nimalo smetao Siniši, jednostavno zato što ga uopće nije ni čuo. Za ured mu je, naime, dodijeljena učiteljska soba na katu, na sasvim suprotnom kraju zgrade, straga, s prozorom okrenutim prema groblju i vinogradima. Jedini znaci vanjskog života koje je povremeno oдавde mogao vidjeti bila su nevelika stada ovaca i koza.što bi, uglavnom s kakvom bakicom na začelju, a često i bez ikakva nadzora, prošla puteljkom između trsova i križeva, pa zamakla iza brda prema unutrašnjosti otoka. I predvečer nazad. Sve ostale prostorije na katu bile su zaključane, jedna čak i s dva lokota.

"Dvostruko izolirani kadar" -tako je Siniša opisao samog sebe u jednoj od zabilješki: ne samo da je na ovom otoku izoliran od ostatka svijeta, nego su ga i sami otočani, smještanjem na ovu stranu zgrade, izolirali od sebe. U dugim, praznim satima iščekivanja i nade da će se netko možda ipak upisati u jednu od dvije otočke stranke ili, potom, da će se osnovati druga neovisna lista, povjerenik se najprije bavio pisanjem zabilješki o svom radu, zatim igranjem igrice na laptopu, pa malo-dušnim buljenjem kroz prozor, da bi naposljetku odlučio zapisivati trećićanske priče i dojmove. Prije nedovršene "Bonino i Tonkica" napisao je samo, također nedovršenu, "Humanitarni mafijaši", o Talijanima koji dolaze ovamo svakog petka s naručenim provijantom za otok, ponekad u jednom plitkom gliseru, češće u dva. Lijepo im je opisao fizionomije i gard, a još ljepše, ili barem efektnije, njihov jednostavan odnos s hrvatskom pomorskom policijom koja je također na svoj način trgovala s njima: policajci su dopuštali ovaj

ograničeni šverc na bezazleni Trećić u zamjenu za informacije o krupnijim krijumčarskim ribama i ilegalnim ribarima. Da, to je bila dobra priča. Siniša je poželi još jednom pročitati i napisati dojmljiv svršetak, no tad začuje već dobro poznato kucanje na vratima ureda: kuc! kuc-kuc!

- Udi, Tonino - reče umornim glasom.

- Poveri, imam dvije vijesti. Da se tako izrazim, jednu dobru i jednu lošu - krene Tonino bez pozdrava.

- Da? - umorno odvrati Siniša, i dalje zagledan u ekran računala.

- Koju od njih želiš čuti kao prvu? - nastavi Tonino, vrlo ponosan što prvi put uživo sudjeluje u toj legendarnoj situaciji.

-A daj prvo dobru, premda pojma nemam što bi ovdje moglo...

- Imamo drugu listu! - ispali Tonino spremno i ozareno.

- Nemoj me! Ozbiljno?! - oduševi se povjerenik pa se napokon okrene prema svom najbližem suradniku. - Drugu listu? Drugu neovisnu listu za izbore?

- Dakako!

-Jebote, pa to je fenomenalno! A koje? Čija je, koje nositelj?

- Selim Ferhatović - odgovori Tonino, sveudilj jednako ponosan. Siniša naglo ustukne.

- Tonino... Prevodioče... Pače službeni prevodioče... Jesi me sad to i ti počeo zajebavat? A? Koji Semir, sunce ti Semirovo, svemir ti Semirov!?

- Nije Semir, nego Selim. Selim Ferhatović. Doseljenik. Inače Bošnjak-Musliman. Došao je prije godinu dana, isprva je bilo nespo-razumaka, no ubrzo se uljudio. Povjerenik ponovo sjedne i zagleda se u pukotinu na zidu ispod prozora. Obojica posute pola minute.

L

- Dobro - progovori naposljetku povjerenik, čim je "pravi Siniša" poraženo šmugnuo ispod vrata iza Toninovih peta -Je li taj Ferha-tović sam po sebi loša vijest ko što se meni čini, ili ima i još lošija?

- Ima, nažalost. On kaže da će istaknuti svoju listu samo ukoliko mu bude omogućeno predizborno koaliranje s Bartulovim TIIL-om.

- Ponovi mi to polako, Tonino...

- Hm, dakle, Ferhatović neće istaknuti svoju listu ako mu ne bude dopušteno da koalira, još i prije izbora, s jedinom suprotstav-ljenom listom.

Nebrojeno je već puta u ovih mjesec i pol Siniša pomislio kako bi najbolje bilo otići s Trećića, poslati sve dovraga i nastaviti živjeti u Zagrebu, onako kako je naviknuo. No, čim bi mu takvo što palo na pamet, sjetio bi se da to više ne

bi bio ni izbliza onakav život kakav pamti. U Stranci ga više nitko ne bi poštovao, šef bi ga u najboljem slučaju gurnuo u kakav zapećak, kao da se ovih pedesetak dana nakon afere nije ni dogodilo... Prelazak u neku drugu stranku, koalicijsku ili oporbenu, također bi bio krajnje upitan: sve da ga netko i uzme, ne mareći za još svježije breme kobnog slučaja, kakvu bi mu poziciju dodijelio? Sigurno ne neku odgovornu ili makar simbolički važnu... Što god da napravi, zaključio je, i ma gdje da pode, situacija bi mu vjerojatno bila još nepovoljnija nego ovdje. Prema tome...

- Okej. Reci mi kakvu to igru igra taj tvoj svemirac iz Bosne? -upita nakon duge šutnje.

-E, to bih i ja volio znati. Do sad se uopće nije javljao. Stigao je ovamo neposredno nakon isteka mandata tvoga prethodnika, sedmoga poverija i... Ne, čekaj, neposredno nakon, ili neposredno uoči... Hm...

- Ej! Hej, Tonino! Alo! - skoči povjerenik prestrašeno sa stolice. - Ej, nemoj mi sad potonut, ono, to mi definitivno ne treba u ovoj situaciji. Čuješ me? Jel me čuješ, jebote?!

- Čujem te, naravno. Što ti je?

- Ništa, sori, oprosti. Slušaj, a kad bi mi mogli otić malo u goste tom Bosancu?

- Možemo odmah, što se mene tiče.

Krenuli su za manje od minute, a onda dobrih četvrt sata stajali na polukatu iznad prizemlja, točno na mjestu gdje je Tonino jednom davno ovdje išao u školu, pa se sad nečega s tim u vezi sjetio.

L

* *

C:/My Documents/PRIVATNO/Selim

Trećićje, barem njegov naseljeni, zapadni dio, otprilike nalik slovu "e" zarotiranom ulijevo za nekih 150 stupnjeva, s time da ova središnja poprečna crtica ipak ne dodiruje vršak zadebljane nedovršene kružnice. Taj vršak, hrid uzdignuta neprestanim pritiskanjem valova s otvorenog mora, nekad se zvao samo Arta, a danas je Kejp Arta. Na vrhu mu je svjetionik, "Lajterna" kojoj borovi sa stražnje strane rastu gotovo do ulaznih vrata. Vrh one poprečne crtice na okrenutom "e", za divno čudo, nema nikakvog imena, cijeli se taj rtić od početka do kraja zove samo Cuorta. Od vrška Cuorte proteže se pod morem visoki greben, zvan Parvi Mur, dugačak pedesetak metara, sve do "kružnice", tako da u Luku i sigurnu zavjetrinu mogu ući samo plovila s manje od metar gaza, a za vrijeme oseke manje-više nijedno. Jedino potpuno sigurno mjesto za pristajanje na cijelom otoku upravo je Luka, i upravo u tom grebenu i plitkosti uvale iza njega leži ključni razlog zbog kojega Trećić nikad nije bio ni od kakve strateške važnosti. U slabašnoj zavjetrini između Cuorte i Kejp Arte, prije grebena, mogao se na dan ili dva uvijek pred

»«p»'

burom koliko-toliko zakloniti kakav malo veći brod, ali do Luke i njene sigurnosti mogli su samo lagani čamci plitkoga gaza i gotovo plosnata dna, kakve Trećićani grade od pamtivijeka- gajetoni, gajetone, gajetini... Ta zakrivljena plitka uvala i taj neveliki greben, Parvi Mur, jedva uočljiv i na najpreciznijim, profesionalnim pomorskim kartama, glavni su krivci za to stoje Trećić, kad se sve zbroyi i oduzme, zapravo otok bez povijesti. Navraćali su ovamo kroz stoljeća i Mlečani i Francuzi i Englezi i Austrijanci i Talijani i Nijemci i Jugoslaveni, ali nikome nije pao na pamet način kako bez prevelike štete sniziti greben i produbiti uvalu, pa od ovog bogomdanog mjesta učiniti punkt za nadzor nad skoro petinom Jadrana. Jugoslaveni su najupornije pokušavali, čak su u Parvi Mur, po sredini, stavili nekoliko stotina kilograma eksploziva, no kad su ga, u vrijeme Tršćanske krize, odlučili aktivirati, na pučini se pojavilo tek nekoliko ovećih mjehura, kao da je more malo "parnulo", a greben je ostao neoštećen.

Na taj je i takav Trećić Selim Ferhatović stigao iznenada, bez poziva i bez najave. Dovezli su ga Talijani gliserom jednog petka, s jednom jedinom velikom torbom i papirom na kojemu je, ispod garancije za donositelja, bio Boninov potpis. Trećićani su došljaku dodijelili praznu kuću pokojnoga Jolanda Smeraldića, na padinicipri sjevernom svršetku Prinjega Mura, uz puteljak stoje kroz gusti borik spajao luku i svjetionik na Kejp Artu. Ako već Bonino traži da se ovoga baš ovdje skloni, dobro, ali neka to bude podalje od njih. Bosanac je uložio dosta truda u pronalaženje zajedničkog jezika s otočanima, ali njemu nije išlo a njima se nije dalo. I dan danas, poslije skoro dvije godine, rezervirani

su prema njemu i nesigurni u to je li Selim doista pustolov bez premca, ili pak lažljivac kakvome nema ravna.

(NASTAVITI, RAZVITI, POJASNITI, DATI DETALJE O SELIMU, OPISATI GA CITATIMA, PACIJENTA! PITATI TONINA ŠTA ON ZNA!)

* * *

- Znači, vama je sve ovo skupa samo, ono, zajebancija?

- Nije, bolan, zajebancja, negom je merak surađivat s optimstom - odgovori povjereniku Selim, sa svim naglascima i dužinama kao daje tek jučer napustio rodnu Fojnicu, ako mu je uopće rodna. -A kads već spomeno zajebanciju, jel znaš onaj kad je Fata došla kuć utri ujutru i Mujo je pita de je dosad. Ona govori zajebala sam se, moj Mujo. Kako zajebala, pita on, a Fata veli isto ko iti kad dođeš kasno, pa kažeš Fato, halali, ja se zapio.

Premda je odavno znao taj vic, Siniši se lice ipak razvuče u osmijeh, valjda zbog uvjerljive interpretacije.

-Vidiš, evo, to je to stat govorim. Nasmiješ se i sve ide. To sam i Mejdor ponavljao sto puta, digni bolan malo tu gornju usncu, ona je povezana s nosom, nos ti ide do čela, a iza čelat je mozak, sve je to meduuslovljeno. Moš ti bit ozbiljan ko prorok, al ne više otri dana. Al kurac, on ozbljan pa ozbljan. I de je danas?

- Pardon, tko je taj gospodin kojeg spominjete? - upita Tonino. Siniša ga, već prilično omamljen šljivovicom ("Šta odakle, jadan ne bio, prošvercuju Italjani sve šta čeljadetu treba!"), impresionirano pogleda jednim okom.

-Čuj, koje Mejdor!?-razljuti se Selim. -DonMejdor.jebote! Premjer bivši, Britanije! Pa pričo sam ti to već, pravo tebi! Kad me protjeralo iz Koreje, sjećaš se, došo ja u London i počo radit za Sači en Sači, onis torijevcima pravli kampanju i ja dobio najteži zadatak, pravo tog Mejdora, mater mu jebem... Ma pričo sam ti sto posto, stas praviš sad?

- Selime, nastavit ćemo ovu priču drugi put - javi se Siniša, jako petljajući jezikom. - Sad ću ti još samo reć daje krasno sve to s Majorom. Heh, da "Mejdor"! "Don Mejdor"... I taj ban Mladen, Karl Malden, taj... To da će taj tip putničkim avionom napast Wash-ington, to je isto fenomenalno dobra špika, to bi moglo i u Holly-woodu prodat...

- Nije Vošington nego Njujork, care, a tip se zove Bin Laden. Osama Bin Laden. U Rijadu mi je sam pričo kad smo bili, i onda opet u Bilbau jedan njegov. Nasve strane sam javljo, ali kurac, vi politčari nećete da slušate. A Osama je luđak samo takav, on će to garant i napravit.

- Nemoj meni pričat o osami, molim te, pogledaj di me bacilo iz Zagreba. Nego slušaj... To kako si zbriso iz zatvora u Kop... penhagenu, to je isto čista ludnica i... Sve... Sve je super i sve je za pet, ono... Ali, čekaj, jebote, čekaj, ajde mi se sad zakuni, ali ono, u oči me gledaj, šta si ti fakat fuko Severinu? Ono, zbilja? Ili to samo fukaš i mene i ovoga jadnoga mladoga gospodina domoroca?

-Ja? Evo, tu me sijeci akot lažem - povuče Selim kažiprst preko grkljana. - U Belgiji kad je bila, moš je i sam pitat.

- Dobro, majstore. Tvoju listu, to ti je jasno, možeš smatrati odbijenom i nevažećom. I meni je merak, znam ja staje merak, ali sve ima svoje granice. Kužiš? Severina je Severina, a politika je politika. Anderstud? Mislim, ja ne slušam tu muziku, meni se to i gadi čak, ali...

Siniša nije ni osjetio kad gaje Tonino blago uhvatio pod mišku i pridignuo od kvrgava stola u neveliku Selimovom vrtu. Jugo je puhalo sve jače i valjalo je doći kući što prije, dok ne počne kiša.

Zimsko sunce, potrošivši zadnji tračak topline, polako se sklanjalo iza sve tamnijeg sljemena Prinjega Mura. Na čelu duga stola pred Zoadrugom sjedio je povjerenik, njemu zdesna njegov vjerni štito-noša i prevoditelj. Na suprotnoj strani stola trojica su staraca žustro kartala, ne mareći za sve osjetniju hladnoću. Partije su im trajale kratko, znatno kraće od glasnih prepirki u stankama. U tim su se prepirkama stalno sukobljavala ista dvojica, dok je treći, najstariji i najsporiji, trgovac Barzi, šutke spuštao pogled i brojao punte, kao da mu je neugodno, kao daje tužan što stalno pobjeđuje. Siniša ih je bezvoljno gledao, malo u njih, malo kroz njih, više od pola sata. Napokon se tihim glasom obrati Toninu:

- Pogledaj ih, čovječe! I oni meni seru da će ih stranke posvadat, "moje" stranke i "moje" liste! Jebote, svaki dan sjede tu i kartaju i svađaju se ko da će se sad poklat.

Tonino se nasmiješi i bez riječi slegne ramenima.

- A najbolje je šta uvijek Barzi dobiva i šta uvijek ovaj njegov buraz digne vatru na onoga trećega. Svaki dan ih tu vidim i stalno je isto, svaki dan... Uvijek samo njih trojica. Čak mi se čini da ponavljaju iste riječi. Šta riječi, jebote, cijele odlomke ponavljaju! "Coj kensa, kako kensa", to mi, čovječe, već u glavi odzvanja po cijele dane, a pojma nemam šta znači. Fakat, jebote, jel to nešto oko igre, jel to, ono, u pravilima, ili se svađaju skroz bez veze?

Tonino nije stigao ni udahnuti do kraja, a Siniša ga prekine:

- Znam da je duga priča, sve je ovde kod vas duga priča, mali otok za duge priče, jebote. Ajde probaj skratit, pliz, a onda imam jedno duže pitanje i na njega ćeš moć odgovarat kolko te volja. A ovo skрати, pliz. I nemoj preglasno.

- Mmm... Ovako. Barzi se povratio iz Australije prije nekih dvadeset godina, tvrdeći da ima rak. Cijelo se selo sažalilo, svi su mu izlazili ususret na svaki način. Eh, kako sad proslijediti... Priča je, naime, vrlo zanimljiva i prava je šteta stoje ne želiš čuti u cijelosti.

Siniša ga sasiječe nemilosrdnim pogledom.

- No, u najkraćemu - nastavi Tonino brzo - Anriko prigodom ove igre uvijek više na Tomu, trećeg igrača, i okrivljuje ga da pušta Barzome. A Toma odgovara, otprilike, "kako da mu ne puštam, pa znaš da ima rak". To ovoga svaki put razbjესni jer je uvjeren da Barzi nema nikakav rak i daje zdraviji od njega, ako ne i od svih na Trećiću. To bi ugrubo bio odgovor na tvoj upit. Oprosti ako sam bio preopširan, ali...

- Čekaj malo. Ta "kensa", jel je to, znači, rak? Ono, engleski, "cancer", pa je vama ispalo kensa?

- Nerado priznajem da glede engleskog jezika nisam baš najpozvaniji tumač, ali kensa na trećićanskom narječju pouzdano znači upravo rak. Karcinom.

- Znači "šta rak, kurac rak?!", to je ono šta meni zvoni u glavi svaku večer? Super, sad mi je lakše kad kužim. A dobro, zašto Anriko nikad ne više na brata simulanta, nego brije samo po ovom trećem?

-Anriko i Espero, naime Barzi, ne razgovaraju još od djetinjstva. Da imaš vremena, ispričao bih ti i tu priču, ali... - zastane Tonino, nadajući se da će poveri zatražiti barem najkraću moguću varijantu. No, ovaj je već bio na sasvim desetom kolosijeku:

- Čekaj, a di žive njih dvojica? Skupa ili svaki na svoju stranu?

- Skupa, kod Anrika i njegove žene. Barzi nema nikoga svoga osim njih dvoje. Njemu je žena preminula u Australiji još ranih sedamdesetih, a dvoje djece odlučilo je ostati dolje.

- I šta, oni u istoj kući, a ni riječ ne progovore?

-Nijednu jedincatu. Doduše, razmjenjuju poruke preko sirote Pauline.

- To je Anrikotova žena?

Toninu se raznježeni osmijeh razlije cijelim licem.

- Šta je sad, šta se smiješ? - upita zbunjени povjerenik Vlade Republike Hrvatske.

- Paoče si guovuri po tretjitjonsku!!!

- Molim?!

- Oprosti. Rekao si "Anrikotova" umjesto "Anrikova". Počeo si govoriti trećićanski. To je dobar znak, znači da se počinješ akomo-dirati, uvriježavati.

-Je, je, već se i raspitujem za slobodni teren, da napravim kuću i osnuj em obitelj s nekom od ovih pet baba na otoku - ironično prošapće Siniša. - Nemoj me navlačit na takve spike, Tonino, nego mi reci jednu stvar. Šta se tebi čini, jel bi mi tu njihovu bratsku svađu, tu nepomirljivost, mogli nekako iskoristit?

Mislim, ono, uz malo terenskog rada, možda bi mogli njih navući da osnuju svaki svoju stranku, listu, bilo šta, ono, pa da...

- Strahujem daje taj tvoj naum unaprijed osuđen na neuspjeh.

- Zašto? Možemo bar probat, šta nas košta?

- Možemo, naravno, ali ponavljam: neuspjeh nam ne gine. Jer, sve da ih i nagovorimo da se politički sučele, selo opet ne bi reagiralo. Obojicu ih, naime, podjednako smatramo nekovrsnim čudacima, baš kao što ih podjednako i volimo.

- Sori, nemoj se uvrijedit - kroz prigušeni cinični smijeh uzvрати mu Siniša. - Vi svi, ovakvi kakvi jeste, vi baš njih dvojicu smatrate "nekovrsnim čudacima"?! Tonino ga pogleda s nekom sjetnom grimasom, zausti, ali onda se naglo okrene Barzome:

- Tju von doaj ruke? - upita staroga koji je sitnim, trzavim koracima krenuo odnositi prazne boce sa stola. Toma i Anriko su već otišli i zamakli iza

crkvice, nastavljajući svoju svakodnevnu prepirku o Esperovu raku.

- Ni rabi... No nid... - odgovori Barzi, ulazeći polako u Zoadrugu pored njih dvojice, s izrazom lica "ionako ću sutra umrijeti". Tonino svejedno na brzinu skupi šest boca i krene za njim.

- Tonino, majstore - zaustavi ga pomirljivo Siniša - Sori, izletilo mi je.

Mislim, ono, na kraju krajeva, pa moraš razumjet da ste meni ipak svi vi, ono, kako si reko, nekovrsni čudaci. Da niste, jebote, pa ne bi mi u Hrvatskoj trebo prevodilac, reci sam.

Tonino mu samo ponovi onaj svoj sjetni osmijeh od maloprije pa ude za Barzim. Mrak se već bio gotovo sasvim spustio. Siniša se lagano strese, što od hladnoće, što od nelagode. Shvatio je da prvi put otkako je stigao ovamo iskreno želi biti ljubazan.

- Oprosti mi, ono, ozbiljno - reče, najdostojanstvenije što je mogao, kad se Tonino vratio u dvorište.

- Nema problema.

- Nisam stvarno mislio ništa loše, izletilo mi je, nervozan sam jer mi ništa ne ide, razumiješ...

- Razumijem.

- Razumiješ, sigurno?

- Razumijem, zaboga! Bilo bi uistinu problematično kad te tvoj osobni prevoditelj ne bi razumio.

- U jebote, to bi fakat bilo gadno - nasmije se Siniša. - Bio bi vam ja još nekovrsniji nego šta sam sad, a?

- Ako ti tako kažeš, jamačno bi. Nego, reci mi kakav ti je plan daljnjeg djelovanja?

- Nikakav. Možemo zaključati ured ranije i fino otić doma, smrzno sam se tu. I znaš šta, mogu danas ja napraviti večeru. Jesi kad jeo žgance sa špekom?

- Žganci i špek - zamisli se Tonino, - to bi, ako se ne varam, trebale biti puolijenta i poancijeta, zar ne? Palenta i panceta?

- Bogme, dobar si, fakat. Jesi jeo to kad?

- Ne bih rekao.

- Super. Svidjet će ti se sto posto, prava klopa za zimu, ja žgance jedino tako i mogu jest. Ko zna, možda ti se i starome svidi pa počne napokon pričat ispred mene. Ajmo onda doma, a usput mi ti možeš ispričat zašto Barzi i Anriko ne razgovaraju, šta si ono reko, još od djetinjstva.

Kraće od treptaja, u Toninovu je oku zasjao tračak osvetničke nemilosrdnosti.

- O, to je uistinu duga priča. Pođi ti gore zaključati ured, a ja ću se dotle sjetiti kako počinje.

* * *

C:/My Documents/PRIVATNO/Sedam samuraja

Tonino veli, kratko (a cijela se priča uglavnom slaže s ono malo što sam ja čuo i doznao) da je bilo ovako:

Prvi i drugi povjerenik bili su s Drugića, odnosno Prvića. Na Trečić nisu ni nogom kročili. Mandati su im obojici trajali po tri mjeseca otprilike, bez ikakvog interesa i bilo kakvog učinka. Treći je bio Slavonac i pobjegao je odavde čim je prvi put ponovo stupio na Drugić, otprilike mjesec i pol nakon dolaska. Četvrti, imućni Riječanin, mjesecima je odgađao dolazak, pravdajući se neadekvatnim smještajem i kašnjenjem u isporuci nove jedrilice na kojoj je kanio živjeti i uredovati. Na kraju, kad je ipak nekako doplovio do Trečića, pokušao je bez uspjeha dvaput ući u uvalu i onda otplovio da se više nikad ne vrati. Peti, rodom odnekud s granice Dalmacije i Hercegovine, bio je pravi lukavac. Umaio je podijelio otočane u dva tabora svojim prijedlogom da se osnuje zadruga za proizvodnju djevičanskog maslinovog ulja. Ušao je, međutim, zbog nečega u sukob s Talijanima, tako da ga je Tonino jedne noći morao kriomice prebaciti na Drugić i u nepovrat. Šesti je ponovo bio s Prvića, odakle se nije micao, a mandat mu je naprasno prekinut za pola godine, kad je u Zagrebu otkriveno da sa šogorom, predsjednikom općine, izmišlja zapisnike s neodržanih sjednica općinskog vijeća. A sedmi je zauvijek nestao nakon pet mjeseci, pravdajući se da mora skoknuti u Zagreb na nekakve konzultacije. Sve u svemu, kad se zbroji i oduzme, pauze između dva povjerenika trajale su skoro duplo više nego njihov boravak tu. I to je to. To je moje povjereničko rodoslovno stablo. Kako da ne iznevjerim pretke, kako da i ja zбриšem, a da ipak ne ispadnem iz politike? Lako je zbrisat, ali ovo drugo? Prasci stari, moram im naći neku slabu točku.

* * *

C:/My Documents/PRIVATNOA/oglio!

Žene, žene, žene, žžžžžž... Pičke, sise, noge, guzice, leđa, usta, kosa, frizure, šminke, parfemi, pupak, šupak, lak za nokte, vikleri, halteri, grudnjaci, menge, plodni dani, celulit, depilacija, dekolte, štikle, bradavice, tange, pušenje, gutanje, vrat, lizanje, zguza, nakit, koljena, klitorisii.....Popizdit ću!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! Tu su samo ovce i kože mlađe od 65!

Ni jedne jedine jebene žene koju bi se barem dalo pogledati, ako već ne štagod više, ni jedne jedine! Dobro, nema ni muškaraca koji još mogu, ali baš me briga za njih. Jedino Tonino i ja, na cijelom otoku. Morat ću ga pitat da me upozna s nekom ovcom radodajkom.

Da mu uopće spominjem tu temu? Šta ako je peder, pa mi ponudi jednosta vno rješenje problema? Ma da je i peder, ne bi mogo ovo izdržat, ne bi valjda guzio nekog didu? Ili davao didi da guzi njega?

Jadni moj Tonino, kako god okreneš.

A šta ću ja? Dokle ću drkat u kahlicu?! Dok ne organiziram izbore, jasno.

Kurac je politika kurva! Da je kurva, dala bi mi pičke.

Voglio una donna! Voglio una dooonnaaaa!!!

Taj i takav.

* *

Boninovi i Fandejšini unajmljeni Talijani doista su na Trečić mogli došvercati sve, baš kao što je Selim kazao, ali ipak ne u neograničenim količinama. Luka je bila jedino mjesto gdje se moglo pristati i iskrcati robu, a plitki prijelaz preko Parvoga Mura tjerao ih je da dobro paze koliko će opteretiti glisere. Zbog toga je Bonino i dogovorio da dolaze tako često, jednom tjedno (što je dramatično po-dignulo cijenu njihove usluge), ali je i dalje bilo potrepština kojima se Trečićani baš i nisu mogli razbacivati. Jedna je od njih i gorivo. - Za otprilike dva mjeseca - odgovorio je Tonino kad ga je Siniša prvi put upitao može li ga na jedan dan prebaciti do Drugića. - Kad skupim dostatno goriva.

U rukama Trečićana odavno više nije bilo snage za dulje veslanje ili baratanje jedrima. Gorivo za brodske i izvanbrodske motore postalo je stoga iznimno važno i traženo. A Talijani su ga tjedno mogli, ovisno o dimenzijama i težini druge naručene robe, dopremiti najviše pedesetak, šezdesetak litara.

I zato su sami Trečićani, nakon prvih svađa, smislili sustav za ravnopravnu kupovinu "o j lota" i "goasuo lje". Barzije vodio preciznu evidenciju i uvijek se sedam dana unaprijed točno znalo tko će sljedećeg tjedna moći kupiti svoj kanistar od deset litara. Ako bi Talijani uspjeli dopremiti koji kanistar više od naručene količine, organizirala bi se brza tombola, odmah u luci, svakome samo jedan broj. Bilo je i drugačijih prijedloga, ali su se već i prije izvedbe pokazali znatno kompliciranijima.

- Pogodi što je ovo - zapjevušio je Tonino, ušavši bez kucanja u povjerenikov ured i mašući nevelikim komadićem bijela papira.

- Koje? Daj da vidim... Šta trideset sedam? Piše samo trideset sedam, ne kužim.

- Tvoja povratna karta do Drugića i, dakako, nazad - nastavi Tonino pjevušiti. Siniša ga zbunjeno pogleda.

- Čekaj... Šta si... Dobio si na tomboli, a? Jel jesi? Jesi dobio? -Aha, deset plus još deset! Sad možemo "Adelinom" oko svijeta, ako nam se prohtije.

- U, čovječe! To je fenomenalno! Kad idemo? Ja mogu odma sutra, ono...

- Ne bih to baš preporučio, ako mene pitaš.

- Zašto, jebote? - zaprepasti se povjerenik, sluteći opet neku dugu priču, po običaju staru i tragičnu.

- Sutra je subota, sve se na Drugiću zatvara već u podne. Kad već imamo priliku, zastoje tako olako i na brzinu potrošiti? Pođimo radije radnim danom, možemo odmah u ponedjeljak. Tad ćeš se, pretpostavljam, i ti lakše javiti svojim poslodavcima.

- Ti si genije - odgovori mu Siniša nakon stoje pošutio nekoliko sekundi. - Čudo prirode. Ti sve na svijetu znaš. I majstor si za sve.

- No, hajde, nemoj pretjerivati, no... - reče zagrljeni Tonino, iskreno ganut tolikim komplimentima koje nikad prije nigdje nije cuo.

Gotovo pun sat te je večeri Siniša kopao po svojim stvarima, tražeći punjač za mobitel. Očajan, prevrnuo je cijelu sobu, dvaput okrenuo prastari madrac, triput nanovo prekopao sve džepove u ormaru, tresao naopako svoje torbe, našpranjio

prst tapkajući dlanom ispod noćnog ormarića. Na kraju je ipak odlučio leći, znatno kasnije nego inače, pred samu ponoć. Bioritam mu se ovdje već za tjedan dana bitno izmijenio: nekad je lijegao oko dva i ustajao u sedam. Manjak sna nadoknađivao je kavom, "Red Bullom" i vitaminima. Na Trećiću, međutim, unatoč nevjerojatno zahtjevnom zadatku, posla je bilo neusporedivo manje, baš kao i načina za gubljenje slobodnog vremena. Stari Tonino držao je i televizor i tranzistor u svojoj sobi, a Siniši je bilo glupo da njega ili ikoga među drugim mještanima pita može li kod njih pogledati barem Dnevnik. I tako se povjerenikovo tijelo samo prilagodilo trećićkom ritmu, sezona jesen/zima: umaralo se već oko devet, tonulo u san oko pola jedanaest, nakon samo desetak minuta listanja Toninovih starih novina. Večeras je bilo drugačije. Premda zapravo umoran do besvijesti, Siniša je bio prener-vozan da bi bio i pospan. Ugasio je svjetlo i počeo se budan prevrtati po neuredno namještenoj postelji. Gdje je mogao biti taj prokleti punjač? Gdje je mogao nestati, đubre jedno plastično? Ništa, nema veze, sutra će se, po danjem svjetlu, sam ukazati na nekom

idiotskom mjestu koje je večeras pet puta pregledao. Treba misliti na nešto drugo, na nešto lijepo... Drugić, recimo... Civilizacija, napokon, još samo dva dana. Pošta, normalna trgovina, trafika, vrema na trgu, crkveno zvono, trajekt, automobili... Mila majko! Siniša se pridigne u krevetu, užasnut spoznajom da mu sad i mrkla vukojebina poput Drugića, i to u prosincu, znači žudenu oazu urbanosti. Strašno! Zar se tako brzo postaje Tonino? Hoće li od sutra i sam upadati u one autističke rupe: Koji sam ja ono povjerenik? Sedmi? Ne, osmi... Čekaj, sedmi ili osmi? A gdje ono?

Iz džepa jakne na stolici između kreveta i stolića Siniša izvadi cigarete. Duboko uvuče prvi dim, a onda odnekud začuje mukli, ljutiti muški glas.

Razaznati riječi i njihov smisao bilo bi ovdje nemoguće i usred dana, na pola metra od uha, ali je po intonaciji bilo sasvim jasno da se muškarac na nekoga strašno ljuti. Sakrivši dlanom žar cigarete, Siniša ustane i priđe prozoru. Glas je ovdje bio znatno slabiji. Onda s nelagodom približi uho vratima svoje sobe i turobno mu se očekivanje obistini: glas se ovdje osjetno bolje čuo. Kroz tiho odškrinuta vrata još i više. To se dolje, u svojoj sobi, drao stari Tonino. Sam ili na nekoga pored sebe? Na sina ili koga drugog? Odgovor je stigao neočekivano brzo. Prvo je prestala vika, onda su se dolje tiho otvorila i zatvorila vrata, a potom se netko stao smirenim ritmom uspinjati uza stube. Siniša pritisne kvaku i polako pritvori vrata, čvrsto oslonjen ramenom o njih. Koraci su isprva šuškali po kamenim stubama, a onda, prošavši pored Sinišine sobe, nastavili oprezno škriputati po drvenima, put potkrovlja. Tonino, tko bi drugi bio? To se dolje stari nešto derao na njega, a onda je sirotan pošao u svoju sobu, logično. Siniša odahne, tiho zaključa vrata, donese pepeljaru na noćni ormarić, legne i pokrije se, pa zapali novu cigaretu. Hm, Drugić...

A da nije Tonino zadavio staroga? Ne bi Tonino, nije on ta vrsta igrača. Starije monstrum, psvocho-killer bez daljnijega, ali... Ma ne, nema šanse. Pridigavši se da ugasi opušak, Siniša odjednom zastane: odozgo se, kroz drvene grede, začuo jak, premda prigušen, plač odrasla muškarca. Plač stoje ubrzo prerastao u ridanje, isprepletено nerazgovijetnim govorom iz kojeg se povremeno moglo razabrati tek nešto poput "mami, mami..." i "tami, tami..."

Nalakćen na jastuku, s drugom rukom nad pepeljarom, Siniša se strese od jeze. Je li ovo nešto neuobičajeno i stravično ili tek svakovečernji ritual dvaju Tonina koji on inače ne čuje jer već spava? Kad je plač odozgo naglo zamro, on iznenada odluči poći do Tonino ve sobe, pa što bude. Uzme pepeljaru, tupi predmet za svaki slučaj, pa tiho iskorači na usko, mračno stubište.

- Tonino, jesi tu? - prošapće nakon što je prvi put pokucao. Nitko mu ne odgovori.

- Tonino, trebam te nešto, užasno je hitno - pokuša ponovo, opet bez odgovora.

- Tonino! - zavapi prigušenim glasom pa pritisne kvaku. Tonino je ležao na krevetu, u sobičku još manjem od njegovog.

Gledao je u strop s onim svojim ukočenim osmijehom na licu. I vidljivo duboko disao, stoje najvažnije, važnije i od spuznute suze što mu se svjetlucala pri uhu. Gol od pojasa na dolje, lijevom je rukom čvrsto stezao svoje spolovilo u punoj, prepunoj erekciji. Teško bi bilo reći stoje Sinišu više zaprepastilo, debljina ili dužina tog spolovila. Svašta je već vidio u životu, što na videu, što čak i uživo, u vojsci, ali ovoliki komad... Shvativši daje Tonino potpuno obeznanjen, odlučio je brojati do šezdeset i gledati što se zbiva s tim

monstrumom u nesretnikovoј šaci. Pedeset osam, pedeset devet... Ništa, zviјer je stajala jednako uspravno kao na početku, slična hipnotiziranoј kobri, ali veća i izdržljivija. Svjetlucavi trag

suze po Toninovu lijevom obrazu gasnuo je na slabašnoj mјesečini. Siniša zatvori vrata i na vršcima prstiju spusti se do svoje sobe.

Zaspao je tek oko pet ujutro. Ni iz potkrovlja ni iz prizemlja nije se više čuo ni šum, ali njemu su se kroz glavu, poput dlakavih gusjenica, provlačile najmorbidnije moguće misli, škakljale ga dlačicama i izbezumljivale. Oko dva na pamet mu je ponovo pala mogućnost da je Tonino ipak dolje ubio svoga nepodnošljivog oca. Kome to javiti, kome prijaviti? I kad? Sutra ujutro, odmah, ako starog ne bude na doručku? Ili pričekati još jedan dan dok stvar ne bude potpuno sigurna? I onda krišom uzeti Toninovu barku (puna je goriva!) pa na Drugić i tamo sve prijaviti, tamo moraju imati barem jednog policajca. I tako bi se sve riješilo – Trečić bi postao tema crne kronike, on više ne bi imao prevoditelja, država bi se otokom počela baviti na represivniji i organiziraniji način ako joj je do te vukoјebine doista toliko stalo, a posljednji u nizu neuspješnih vladinih povјerenika vratio bi se u Zagreb neokaljana obraza. Da, to ne bi bilo loše. Ne bi, uopće...

Siniša se strese, shvativši odjednom koliko mu je mašta zapravo bešćutna i sebična. Zamišljati Tonina, tog bezazlenog mužjaka žirafe, kao ubojicu vlastita oca, a onda još i tražiti povoljne aspekte tako jeziva zločina, bez trunke samilosti za tog izgubljenog nesretnika, to zbilja može samo iščašen um. Kao prvo, Tonino to nikad ne bi mogao učiniti, kao drugo... A što ako je ipak učinio? Siniša skoči s postelje, dograbi stolac i podmetne mu naslon pod kvaku. Pod nakošene noge stolca stavi svoju najveću torbu u koju je prije toga nagurao dvije deke i jastuk. Na kraju još između naslona i kvake nježno prisloni porculansku figuricu lovca sa psićem, tako da ova ljosne na pod i razbije se čim ubojica izvana dirne kvaku. Iz ormara izvadi bocu viskija koju je ponio iz Zagreba i čuvao za dan kad će, zadovoljan obavljenim poslom, krenuti nazad. Otvori je i otpije gutljaj, pa odloži na noćni ormarić.

Više je puta te noći utonuo u polusan i pritom bi svaki put uranjao u isti prizor: on bespomoćno leži, a Tonino mu kleči na raširenim nadlakticama i, mahnito se smijući, zamahuje mu prema glavi onim svojim divovskim kurcem, iščupanim iz prepona i tvrdim od kamena...

Probudilo ga je jako kucanje i povik sa stubišta:

- Siniša, jesi li pri svijesti, zaboga?!

Povјerenik prestrašeno iskoči iz kreveta i umalo padne na koljena od nepodnošljive glavobolje. Soba mu je odvratno smrdila na duhanski dim i opuške, gore od najgore birtijetine.

- Podvalili su mi... Stoka špiјunska, podmetnuli... - prevali preko usana hrapavo, a onda se nakašlje i trgne, sjetivši se gdje je i stoje.

- Ko je? - upita glasom što je na drugom slogu nenadano skrenuo u tragikomični falset.

- Tonino, tko bi drugi bio?! Poveri, je li sve u redu? -Je, je... Samo ti spavaj...

- Siniša, podne je. Želim te vidjeti svojim očima kako bih se osobno uvjerio daje s tobom sve u redu. Otvori, ja inzistiram!

Kao preplašene mrvice na tepihu, one kojima su usta usisivača čas blizu, čas daleko, tako su se rasute misli, jedna po jedna, nevoljko ali munjevito, vraćale u Sinišinu svijest dok je razmicao barikade ispred vrata.

- Evo, otvaram - pokuša zaviknuti kad je Tonino sljedeći put energično zakucao. Prije no stoje okrenuo ključ, dohvati onu bocu viskija, sad polupraznu, za grlić i skrije je iza leda. Tupi predmet, opet, za svaki slučaj.

- Staje, di je problem? - upita zatvorenih očiju, bez snage da svirepog ubojicu pogleda ravno u lice.

- O, živ si, bogu hvala! Kako se osjećaš? Već smo se bili ozbiljno zabrinuli.

- Osjećam se... Kako bi ti to rekao, "kako to reći"... Osjećam se... Ponšlj... Podnošljivo. A ko se to zabrinuo? Ko ste to vi, "mi"? Ti i kobra? Kraljevska?

-Ja i otac, tko drugi? Kakva kobra?

- Koji otac, nemoj mene zajebavat. Pardon.

Umjesto odgovora, Tonino nagne glavu ulijevo, pokazujući pogledom niza stube. Siniša se oprezno na viri, desnom rukom oslonjen o dovratnik. Dolje, u nevelikom

predvorju između kuhinje i svoje sobe, licem okrenut prema njemu, u kolicima je sjedio stari Tonino, stroži nego ikad.

- Pardon - ponovi tiše Siniša, izvuče lijevu ruku iza leđa i kažiprstom više puta zamahne prema starome, bućkajući viski u boci.

- Gospon Tonino... Neizrecivo mi je drago... Neizrecivo... Što vas vidim u ovolikom broju...

Stari Tonino kamena lica, bez ikakve dodatne grimase, oštro tržne kotače svojih kolica i nestane u kuhinji.

- Siniša, što se dogodilo? Soba ti je, koliko vidim, u posve -mašnjem neredu.

- Sve je okej, nemaš frke. Slušaj, ajde mi napravi... Jesi opro ruke? Mislim, ono, umio se, i sve?

- Naravno. Zašto?

- Ajde mi skuha najjaču kavu u životu i daj mi neki kurac... Khm! Pardon...

Khm! I nešto za doručak. Može? Ono, jaja ili... Ne, nemoj jaja. Bilo šta. Ne jaja. Evo mene za deset minuta.

Krenuli su u ponedjeljak, debelo prije svitanja. "Carpe diem!", rekao je Tonino previše pospanome Siniši, pazeći da mu ne padne niz kućne stube. Adelina je zabrundala mazno, poput netom šarmirane gospode u zadnjoj od najboljih godina.

-Oahojjeboači! Restecoj drugitjoanskegapofukoat,a?-začulo se s mračne obale dok su prolazili mimo Lajterne.

- Vengo coj! Smo čuli da ti moat i siestroa jušto odi arivojedu! - spremno odvrati Tonino, na što se i on i nevidljivi svjetioničar glasno nasmiju.

Ni to tobože uvredljivo dovikivanje ni smijeh ni tišinu što je uslijedila Siniša nije čuo. Zguren na klupi u kabini barke, zaspao je još dok je Tonino odvezivao cimu. Iscrpljen dvonočnom nesanicom i zastrašujućim mislima (sljedeće noći nije čuo ni staroga ni mladoga Tonina, ali svejedno nije mogao zaspati), sinoć je usnuo kao beba i spavao bi do prekosutra da mu Tonino nije kriomice u ormar postavio mehaničku budilicu, u tanjuru s dvije žlice. Žmireći se bio obukao, prebacio preko ramena torbu s laptopom, dolje u kuhinji kunjajući je pričekao Tonina nekoliko minuta i onda klimavo ote-turao za njim u hladnu noć, nesvjestan ičega oko sebe i sličniji omamljenoj kokoši nego jedinoj vlasti na otoku.

Tonino gaje probudio prema dogovoru:

- Poveri, budi se, stigli smo do one točke. -Nj... ?

- Pa, ako inzistiraš, možemo je i tako imenovati. Doplovili smo, dakle, do točke "nj?", nakon koje si napokon nanovo u dosegu svoje mreže mobilne telefonije.

Halo, jesi li me čuo?

- Mmm?

- Siniša, neću da poslije svu krivnju svaljuješ na mene. Izvoli se smjesta probuditi. Siniša, zakasnit ćeš u školu!

- Čovječe... - proštenje napokon povjerenik. - Koja te škola spopala, jebote... Jesi mogo malo sporije vozit?

- Carpe diem, povjerenice. Iskoristi dan. Tko zna kad ćeš ponovo biti u prilici.

- Di ti je ona termosica?

- Kava ti je već u šalici, keksi pak na tanjuriću. Hajde, lijepo ustani i počni uživati. Ja se moram vratiti za kormilo.

Doista, na stoliću se blago pušila kava u plastičnoj šalici, a do nje, na tanjuriću, desetak talijanskih biskvita punjenih marmeladom od naranče koje je povjerenik zavolio već drugog dana svog mandata na Trećiću. Zadovoljno se osmjehne i sjedne, srkne gutljaj kave, zagriže keks i s poda dohvati torbu s laptopom. Stavi je do sebe, gutne još malo kave i dovrši keks, pa energično potegne patent--zatvarač na torbi i - ukoči se od užasa.

- O jebote! Kreten, kreten, kreten!

- Što je? - naviri se odmah Tonino odozgo. Što je bilo?

- Ne želiš znati! - zareži povjerenik. "Pravi Siniša" nakon duljeg je izbivanja ponovo izvirio preko brežuljka, na čelu dosad najbrojnije horde, malo počeka, pa se uz obijesni poklič stuštio sa svojom vojskom niz padinu, prema nebranjanim položajima svog alterega.

- Želim znati, jer možda mogu biti od pom...

- Ne želiš, ne znaš, ne možeš! Kako bi mi ti mogo pomoć? Jebote, već si mi krasno pomogo s tom kavom i keksima!

- Oprosti, ne razumijem.

- Ne razumiješ, normalno da ne razumiješ! Jebote, da išta razumiješ, valjda bi na ovoj ušljivoj kanti, ovoj kladi crvotočnoj, ovom škafu za napoj, valjda bi

već napravio neki zahod! Sere mi se, kužiš?

Nisam se posro doma, nije mi trebalo, a sad sam popio dvije kapi ove tvoje kave i odma mi se prikenjalo ko... Ko... Jebote, ko kanader bi se sad pokenjo da mogu! Jel sad razumiješ?

- Koliko se sjećam, dosad nisi imao nikakvih negativnih zamje-daba glede moje kave - reče hladno Tonino, kojemu je, sa svakom novom Sinišinom uvredom na račun Adeline, lice postajalo sve ozbiljnije.

- Nisam, normalno da nisam kad je kava dobra i kad sam se svako jutro imo di otić posrat! Šta da sad radim, a?

- Bio si u pravu, ne mogu ti biti od pomoći. Tonino se skamenjena lica okrene i vrati za kormilo.

Siniša sjedne za stol, odlučan da razmišlja o nečemu drugom, ako pomaže kod male nužde, valjda će i pri najvećoj. Rasklopi laptop, uključi ga, spoji kabel za mobitel pa, automatskom kretnjom koju je na Trećiću već gotovo bio zaboravio, posegne za pojas... Ni male torbice, ni mobitela u njoj, ničega tu nije bilo. Ni po džepovima. Jakna, hlače, košulja... Nigdje mobitela!!! Više od ičega ovo mu je putovanje do Drugića bilo važno upravo radi toga da se javi premijeru, da čuje Željku, da joj nakon nekoliko formalnih rečenica šapne koliko se puta dodirivao dolje misleći na nju... A sad?! Pošta na Drugiću? Ali svi su mu prokleti brojevi u tom mobitelu, nijedan ne zna napamet, ni Željkin... Val vrućine zapljusne ga od pupka do čela i spusti se nazad, podsjetivši ga da je za dobrih deset sekundi uistinu uspio zaboraviti na svoj, do maločas, najveći problem. Oprezno se nakašlje, proviri na krmu i, najljubaznije što to "pravi Siniša" uopće može, zapita:

- Tonino, jesi možda negdi vidio moj mobitel?

Prevoditelj, štitonoša i kormilar bez riječi takne kažiprstom lijevu usku i blago je povine prema naprijed.

- Velim, jesi negdi vidio moj mobitel?

- Mobitel?

- Da, čovječe, mobitel!

- Misliš, onaj mali šugavi, beskorisni predmet na preklapanje?

- Da, da!

- Ono - likovao je Tonino - ono bespotrebno jaje svemirca sa slijepim zaslonom i nijemom slušalicom?

- Jebote, jesi ga vidio ili nisi?!

- Onu srebrnkastu...

Tonino zastane, nasmiješi se i - ukoči.

- O jebote život, jebote život... - ponavljao je Siniša vraćajući se u kabinu i tapšući još jednom po svim džepovima. Za svaki slučaj, iako je znao da tu mobitel jednostavno ne može biti, gume ruku u futrolu laptopa, pregleda joj vanjske i unutrašnje džepove, redom prazne.

- Okej - počne živčano šaptati. - Imamo dva problema. Idemo rješavat jedan po jedan. Prvo lakši.

Dograbi praznu torbu za laptop.

- Ti, govno jedno, ionako ničemu posebnom ne služiš. Na jebenom Trećiću može te zamijenit i najlon-vrećica.

Izgovorivši to, osvrne se: zbilja, negdje bi morala biti kakva najlonska vrećica u koju bi se dalo obaviti nuždu. Na vidiku je nije bilo, a za traženje po pretincima i ladicama nije više preostalo vremena.

Osmjehne se, potpuno rastvori futrolu, kao knjigu, i položi je na pod pored stola. Stane pred nju, leđima okrenut krene raskopčavati hlače, a onda mu sine: ovo neće biti ništa nego proljev, što ako se razlije uokolo?! Možda kad bi futrolu laptopa otvorio samo napola i pridržavao je pažljivo, straga priljubljenu uz kukove, pa...? Taman kad je krenuo ostvarivati tu drugu, praktičniju zamisao, začuje iza leđa, s vrata kabine, Toninov glas:

- Daj, ne izvodi budalaštine!

Siniša uplašeno odbaci futrolu, pridigne hlače i, ne znajući što bi drugo, ostane poluprignut gledati ravno pred sebe. Trebalo mu je nekoliko sekundi da se pribere.

- A šta mi ti predlažeš, kapetane? - zapita cinično preko ramena.

- Tu su ti pod nosom, u pramčanoj komori, dvije moje putne vreće, modra i zelena. Otvori zelenu i odmah ćeš na vrhu naći svoju noćnu posudu.

Doista, čim je raspetljao čvor i rastvorio vreću, ugledao je svoju kahlicu u prozirnoj plastičnoj vrećici. Štoviše, u čistoj noćnoj posudi bila je i potpuno

nova rola toaletnog papira. Koliko ju je god Siniša prije mrzio i prezirao, toliko se sad razveselio svojoj dragoj, miloj noćnoj posudi.

- Molim te, ako me možeš ispričati na par minuta - reče ubrzano dišući nasmiješenom Toninu, pridržavajući hlače oko bedara.

- Čovjek uči dok je živ. Ufajmo se da si i ti jutros štogod nova naučio - uzvratu mu prevoditelj i posudonoša, pa iz džepa izvadi neki predmet i stavi ga na najgornju prečku stuba pod ulazom u kabinu. Bio je to povjerenikov mobitel.

- Aaaa!!! - zavrišti Siniša od veselja i svekolikog olakšanja, her-metički sljubljen s kahlicom poput nekog preraslog djeteta, a Tonino u istoj sekundi pobjedonosno spusti kapak na ulaz u kabinu. "Pravi Siniša" i njegova konjica nenadano su, svi odjednom, upali u vulkanski krater što se u zadnji tren otvorio pred njima...

- Prvo mi reci šta ću s ovim, a onda ću ti se pola sata ispričavat - kazao je povjerenik nekoliko minuta kasnije, izlazeći iz potpalublja s otežalom noćnom posudom u ruci.

- Čekaj da ja odem na pramac, a potom je s krme isprazni i dobro properi u moru.

Siniša posluša, no čim je uronio ispražnjenu kahlicu ne bi lije isprao, more mu iščupa onu dršku s kažiprsta i srednjaka pa uzme noćnu posudu kao suvenir. On je nastavi gledati kako pluta na valovima, kako je more polako puni i, na kraju, kako nestaje u dubinu. Vjerojatno to nije bilo baš isto mjesto, ali Siniša je svejedno zaključio da jest: upravo ono na kojem je Tonino prije dva i pol mjeseca s iste ove krme bacio Tonkičinu krunicu i bočicu "Gui-nessa"... Ostane klečati najednom koljenu i zamišljeno se zagleda u točku gdje se noćna posuda zabjelasala posljednji put.

- Ne tuguj, posudit ću ti svoju dok ne stigne nova iz Italije - reče mu Tonino utješno i spusti ruku na rame.

Siniša u nevjerici lagano zavrti glavom.

- Odlično - odgovori kroz rezignirani osmijeh pa se uspravi i zagleda u Toninovo sućutno lice.

- Ti si moj vjerni štitonoša i kopljonoša, i ja te kao pravi vitez, koji drži do svoje časti, moram zamoliti da mi oprostiš. Ponašao sam se ko zadnja budala. I zbilja mi je, ono, žao zbog toga.

- Ne brini, povjerenice, već ti je oprošteno.

- Al, znaš, mogo si mi odma reć za kahlicu i nikakve frke ne bi bilo.

- Prizoveš li u sjećanje koliko si ljubazan bio, priznat ćeš i sam daje ni ti meni ne bi dao da sam se tako ponio prema tebi. Da sam ja prvi izvrijeđao tvoj mobitel, zar bi ti propustio prigodu da mi uzvратиš vrijeđanjem Adeline?

-Je - prizna Siniša. -Je. Sori. Tonino dobrohotno zaklima.

- A daj mi sad reci, di si našo mobitel? Di je bio?

-Jednostavno. Ujutro sam, uvidjevši da nećeš kod kuće obaviti svoje jutarnje rituale, popiti kavu i, hm, sve to, pošao u tvoju sobu uzeti noćnu posudu. Mobitel je bio na radnom stoliću. I eto.

- Dobro, mogo si mi ga odma dat.

- Heh, da budem iskren, priželjkivao sam te malo držati na laganoj vatri. Na laganoj, napominjem, ne na onakvoj kakva je maločas buktjela u tvojoj nutрини.

- Puno si mi nešto prpošan i nestašan danas. Prvo ona budilica u tanjuru, pa kahlica, pa mobitel...

- Ispričavam se, to je zacijelo utjecaj putne groznice. Uvijek se uzбудim pred putovanje.

- Putna groznica... - nasmiješi mu se Siniša kao dječarcu pa se u trenu uozbilji i zamisli. Putna groznica, otkad je nije osjetio!

- Fakat, čovječe, rajzefiber... - nasmiješi se ponovo povjerenik pa blago nastavi -Ajde, da te pitam nešto šta mi je uvijek nekako... Štajaznam, neugodno valjda, nemam pojma...

- Reci slobodno.

- Kako to da ti nikad nisi... Mislim, ono, od ovih na Trećiću manje-više svi su bili u Australiji, jel tako?

- Svi do jednog, izuzmemo li mog oca i mene.

- Eto. Zašto ti ili stari nikad niste otišli? Ili, nema veze Australija, kako to da se ti nikad nisi makno s Trećića, ono, zbriso nekamo?

Tonino se zamisli. Adelina je blago brundala, nježno gnječeći niske valove, kao da se i ona pomirila s povjerenikom, kao da i ona želi čuti odgovor na pitanje što je i samu već dugo muči.

- To je... - krene Tonino, pa se osmijehne i stane. Na licu mu se ocrtavao napor, kao da u sebi zauzdava riječi što bi najradije nahrupile na palubu.

- Živio sam kao dječak nekoliko nezaboravnih mjeseci na Drugiću, kod ove obitelji što mi sad čuva novine. Išao sam u srednju školu, no otac je jednoga dana došao po mene, ispisao me iz škole i vratio na Trečić. Kasnije, nakon majčine smrti, otac je postao još stroži i zahtjevniji. Jedne noći uzeo sam kriomice Adelinu, doplovio do Drugića i ukrcao se na trajekt. Međutim, tijekom plovidbe doživio sam toliko strašna poniženja, toliko strašne uvrede i neljudski podsmijeh da sam istrčao s trajekta dok se još privezivao na Prviću.

- Di si htio pobjeć?

- Ne znam, bilo kamo. Ali toliko sam se uznemirio i preplašio da sam umjesto bijega odabrao povratak. Koji mjesec potom, dok sam ja još skupljao hrabrost za novi pokušaj, otac je u luci nesretno pao s Adeline i ostao nepokretan. A s njim i ja, moglo bi se reći.

- Dobro, a šta je to bilo na trajektu? Ko te tolko sjebo, kako? Tonino zažmiri i stisne čeljusti, a onda otvori oči i osmijehne se:

- Ispričat ću ti i to, ali ne sad. Trenutno mi se važnijim čini da uspostaviš vezu sa Zagrebom. Nisi li se upravo tome baš najviše radovao i nadao? Nema smisla da trošimo vrijeme na sporednosti.

Siniša se nasmiješi od uha do uha:

- Znaš šta? Da si žensko, sad bi te izljubio.

Potapša svoga kormilara po leđima i spusti se brzo u kabinu.

C:/My Documents/PRIVATNO/Željki

Prepelice moja pahuljasta!

Da sam se zbilja nadrogirao i da me ona Ukrajinka ponižavala na najgore moguće sado-mazo načine, skupa sa svojim depiliranim vučjakom, ovo bi mi bila preteška kazna. Ozbiljno! Luđu situaciju od ove ne možeš ni zamisliti. Sve je puno starih luđaka koji mrmoije nekakav nerazumljivi dijalekt, a izbori im nisu ni nakraj pameti. Prcaju me u zdrav mozak gdje god se maknem, što god da napravim. A imam i prevoditelja, to je tek priča za sebe. Mobitel nema signala, mogu se jebat i s njim i s kompjutorom i e-mailom. Zato ti se nisam javljao, a htio sam, da samo znaš koliko puta!

Fališ mi, mrvice moja plišana, fališ mi kao mineralna gemištu. Sad tek kužim koliko smo dobri u kombinaciji, u onoj našoj međuigri, a predigre da i ne spominjem.

Možda će mi biti neugodno zbog ovoga jedan dan, ali never mind: neki put te zamišljam kao sliku, na zidu pored stola u uredu, cijelu, golu, ležiš, i onda počnem lagano, nježno, kružiti noktom oko točke gdje ti je pupak, čujem ti glas, vidim kako ti se zadovoljno otvaraju mirisni pazusi, kako ti se izbočuju karlične kosti... Ne znam što ću reći ako me koji od ovih urođenika ovdje pita što mi znači taj izgrebani kružić iznad stola.

Do daljnjega, pretpostavljam, nema smisla da se pojavljujem uZG. Možeš li ti naći neki način da dođeš ovamo, barem na pet minuta?

Trebam te, želim te. Onako, sjećaš se?

Tvoj poskok

P.S. Zbilja, ajde probaj doć.

- Dvije poruke, pička im materina!

Tonino tržne glavom, praveći se da je sve do sad bio zagledan u nepregledne daljine.

- Oprosti?

- Dvije poruke, čovječe! Dva i pol mjeseca sam, ono, nigdi, jebote, a oni mi pošalju samo dvije jebene poruke!

- Oni? Tko, Siniša?

- Šef, jebo gaja! I ona kokoš, ko zna koga sad servisira. Kužiš ti to, u dva i pol mjeseca on mi pošalje samo jedan imejl, i ona samo jedan, ej, moš ti to zamisliti!? "Samo naprijed, čujem da ti dobro ide", pizda mu materina, šta on čuje, kurac moj čuje, od koga može čut? A ona "Javi se, nisi valjda umro", i to obadvoje još prije mjesec dana, isti dan! Ni prije ni poslije, ništa, kurac! Stoka bezobrazna! A ja na njih mislim svaki dan, ono, oču se dokazat, oču komunicirat, a ne mogu, ono... Đubrad, mogli su mi i prestat plaćat mobitel kad je tako!

- Nazovi je, nema ti druge.

- Koga?

- Nju, djevojku. Šef je šef, njega se uvijek može zanemariti pa makar bio i premijerom, ali nju trebaš nazvati. Ako mi dopuštaš pretpostavljati, ni njoj nije lako.

Siniša se primiri. Doista, Željki nije moglo biti lako. Ionako je bila totalno zbunjena vlastitim nejasnim ambicijama, a ovako osamljena, prepuštena samoj sebi i... Odlučno zakorakne nazad u kabinu, a na drugoj se stubi zaustavi i okrene:

- Aduťante, mi definitivno moramo više razgovarati.

- Nemam ništa protiv - uzvratí Tonino, uvjeren daje povukao pravi potez. Životno iskustvo nije ga napravilo baš prevelikim

I

poznavateljem muško-ženske psihologije, ali sve stoje u svom vijeku pročitao i zapamtio progovorilo je odjednom u prilog njegovoj želji: porazgovara li sad s tom svojom djevojkom, Siniša će se sigurno vratiti na Trećić i ostati tamo, barem dok se ne skupi dovoljno goriva za sljedeći odlazak do Drugića. Bit će nervozan nekoliko dana, ali uhvatit će se nanovo posla i ostati.

Bio je to jezik donekle sličan kineskom, ali ipak ne baš sasvim kineski. Ženski glas na govornom automatu poručivao je tko zna što, ali Siniša je zaključio da se dogodila neka greška pri spajanju. Ude ponovo u memoriju mobitela i još jednom odabere "Zzeljka".

- Di si baš sad našo zvati, čovječe? -javi se šapat s druge strane.

- Halo, srećo! Ti si?

- Slušaj, ja sam u Južnoj Koreji, sa šefom i još deset bandita. Dogovaramo bilateralu, neki još brodovi i to, svaki čas treba doć njihov premijer na večeru. Evo ga... Čujemo se, bok!

Veza se prekinula naglo, brzo, prebrzo, kao daje nije ni bilo. Zašto je Željka na službenom putu s premijerom? Pa ona radi u Stranci, ne u vladi. Vraga, tko zna što se sve promijenilo u ova dva i pol mjeseca! Jedino dvoje ljudi koje je htio čuti, koje je samo danas mogao čuti, a oboje u Koreji! Ima li koga drugoga zvati? Nema, bilo kome da se javi, razgovor bi mu već za pola minute počeo ići na živce, zamarati ga i zazivati "pravog Sinišu". Odjednom ga preplavi slabost i za trenutak se osjeti poput one svoje izgubljene kahlíce, pune govana i poklopljene teškim morem. Tonino je s naporom prikrio zadovoljstvo zbog povjerenikova dotučena lica.

- Majstore, jel ima šta za jebati na tom Drugiću, il idemo samo onako, bez veze?

- upita ga Siniša umorno, sjedajući s druge strane kormila i ne očekujući odgovor. Nije ga ni dobio.

Bilo je još rano popodne kad su se otisnuli iz drugićke luke. Unatoč buri i hladnoj, bockavoj, nakošenoj kisici, ispratilo ih je gotovo cijelo mjesto. Otokom se, naime, poput zimske maglice raširila vijest o Toninu koji je jutros, pred samom lukom, uronio u onu svoju besvjesticu pa onda, s užasnutim povjerenikom koji mu se nabacio svom težinom na kormilo, nasmiješen kružio ispred mula dobrih četvrt sata. Minutu prije toga isplovio je prvi jutarnji trajekt za Prvič, no priča što se munjevito počela širiti otokom već je nakon trećeg uha poprimila nadrealne razmjere i govorila o trajektu koji je, netom odvezan, pola sata ostao zarobljen u Toninovim krugovima. Generacije i generacije budućih Drugićana odrastat će zamišljajući tu legendarnu scenu, iako se nikad nije dogodila.

Najprije su otišli u poštu, Tonino po svoje prevoditeljske honorare, a Siniša po posljednje dvije plaće. Sve uredno isplaćeno. Potom su obišli mjesto, a nakon deset minuta šetnje Tonino je pošao Sinožićima po novu porciju starih tjednika. Zluradi pogledi Drugićana pratili su ih, obojicu, na svakom koraku. Ručali su podgrijani gulaš iz konzerve u sumornoj gostionici "Restaurant Jidro". Za šankom se u minuti okupilo društvanje što se nevjesto pravilo da ih dvojica došljaka nimalo ne zanimaju. Mrmorili su nešto između sebe, povremeno bi se uglas zasmijali.

- Jebote, ovi Drugićani su zbilja neki kreteni, a? - upitao je Siniša šaptom, između dva gutljaja jeftinoga, industrijskog vina.

- Bilo bi neprimjereno da ti proturječim - odvrati mu Tonino zavjerenički. - A i netočno - doda kad je progutao zaloga.

Siniša je više puta, i za vrijeme ručka, ponovno nazivao Željkin broj, bezuspješno računajući koliko bi sada moglo biti sati u Južnoj Koreji. Tanjušni, usiljeno ljubazan ženski glas, uredno mu je na nerazumljivu jeziku odgovarao da je birani broj isključen, nedostupan, što već.

- Ćin-ton va-hao-ćen - rekao je podrugljivo nakon posljednjeg pokušaja, već na Adelini, tobože imitirajući glas i riječi iz slušalice, više za sebe nego Toninu.

- Tko je pak sad protjeran iz zemlje?! - upita ga ovaj, iskreno iznenađen.

- Molim?

- To što si rekao, to je otprilike na korejskom "protjerani ste iz Južne Koreje".

- Koji ti je kurac? - nasmije se Siniša.

- Ozbiljno, rekao mi je Selim Ferhatović. Njega su protjerali.

- Tonino... - krene povjerenik prijekorno, pa otpuhne. - Zajebavaš ti mene, a?

- Malo... Neću više, prisežem.

Siniša klimne i ušuti. Nakon svega stoje doživio od polaska na ovaj smiješni jednodnevni izlet ususret civilizaciji, želio je tek jedno: doći kući, leći u onaj premekani krevet, gledati u strop i slušati kako vjetar obazrivo čisti slanu prašinu između trećićanskih crije-pova i solarnih ćelija. I onda zaspati, spavati, sve dok se cijeli ovaj košmar ne pretvori u daleku, sve idiličniju uspomenu.

- Slušaj -javi se nakon nekoliko minuta, odjednom opet oran za posao. -

Maloprije, dok si tankao gorivo na pumpi, pala mi je na pamet jedna stvar. Ta vaša priča s naftom, raspodjela, lutrija i sve to. To funkcionira savršeno, jel tako? Nema svađe, nema optuživanja, sve je jasno.

- U pravu si. Ali trebao si vidjeti kako je bilo prije, znalo bi zgodimice doći i do koškanja.

- Pa dobro, kako vam je to uspjelo? Mislím, ono, tko je odredio da stvar funkcionira baš tako i da se svi slože s tim?

- Bonino.

- Bonino? Taj vaš sponzor iz Australije?

- On, on. Mještani su smislili tri nepomirljive opcije, poslali ih po Talijanima njemu neka presudi, Bonino ih je razmotrio, odabrao najbolju, malo je doradio i za dva tjedna dobili smo odgovor.

- I šta, svi ste se odma složili? Ono, mir i dobro?

- Upravo tako.

- Pa dobro, kako on... Kako uspijeva sačuvati bjelinu svog rublja?

- Oprosti?

- Znaš ono, reklame na televiziji, deterdženti i to... "Oh, kako to da tvoja kuhinja uvijek tako blista?!" Oću reć, kako to da svi slušate tog Bonina? On nije bio na Trećiću više od pedeset godina, jelda?

- Točno. Za pravo reći, više i od šezdeset. Ali zaboravljaš činjenicu da je cijeli Trećić, ovaj suvremeni, u međuvremenu bio kod njega. Manje više cjelokupan su svoj radni vijek proveli u njegovim rudnicima i drugim poduzećima.

- Ma čekaj, on se tamo oženio i postao nekakav vlasnik, predsjednik upravnog odbora, štajaznam. Nije valjda da se s njima družio, s rudarima i šta su sve već bili?

- Kako reći, nije se baš spuštao u okna ili pio s njima u kantini, ali je o Trećićanima vodio računa više nego o drugim svojim uposlenicima. Ti još nisi bio ni u jednom trećićanskom domu osim moga, zar ne?

- A šta ću? Niko me ne zove, ti me nikome ne vodiš, a glupo mi je da idem sam okolo. Jebote, jesi čuo ovo?! Zvučim ko spiždena ženska, čovječe!

Tonino se ne osvrne na povjerenikovu opasku.

- Mislíio sam da je to tebi irelevantno, kao i svim ranijim povjerenicima.

Oprosti, povest ću te odmah sutra nekome u goste.

No, gdje god pošli, vidjet ćeš na istaknutu mjestu u kući portret Bonina Smeraldića, fotografiju s osobnim potpisom. Uistinu.

- Šta, svi ga obožavaju, ono? - upita povjerenik, naslutivši da se možda napokon približava srži svih svojih problema, barem ovih trećićanskih. Baš onome grmu, štoviše bushu, u kojeg se sakrio jedini trećićanski zec.

- On je ko neki vaš Tito, a? Druže Bonino, mi ti se kunemo...

- Prispodoba je u neku ruku prihvatljiva, no ovdje ipak posrijedi nije toliko izraženi kult ličnosti.

- A šta ti misliš, jel on zna za sve ovo, za povjerenike, za to da država hoće uspostaviti vlast i provest zakon?

- Naravno da zna, zaboga!

- Aha, tu smo! Znači on stoji iza svega! Iza bojkota ustavnog poretka, iza izbjegavanja izbora, iza cijele ove...

- A ne, na krivu si tragu, posvema krivu - nasmije se Tonino. -U Boninovu geslu "Tretjitj Tretjitjuonin!" ne krije se nikakva autoritarnost ili autokracija ili, ne daj Bože, autonomaštvo. On se upliće samo u situacije koje sami ne uspijevamo valjano razriješiti. Vjerovao ili ne, njemu je osobno svejedno hoće li Trečić imati predstavnika u lokalnoj vlasti ili neće. Odluka je bila naša.

- Oho, vaša! Znači i tvoja?

- Pa, vidiš, moglo bi se reći da sam ja bio u dramatičnoj manjini. Kao i inače, uostalom... No, kako god bilo, moje je da se povinujem volji većine. To je demokracija, nije li?

Povjerenik je šutio više od minute.

-I ti me vrtiš u krug. Svi me vrtite u krug... Nije mi jasna samo jedna stvar: odakle vam toliko snage i volje? Mislim, ono, ja sam već osmi debil koji očito pada na istu koru od banane. Pa zar vam ne bi bilo lakše da ste pristali na te izbore, pa nastavili živjeti po svome, bez ovakve gnjavaže?

- Čuj, kao prvo, otočani se boje bilo kakvih podjela i svađa. Svađe među Trečićanima u pravilu bivaju doživotnima, vidio si i sam neke od primjera, a to su sve stari ljudi i ne da im se više otvarati nove bojišnice. Jest da ih je visok postotak nepismenih, no u njima je dovoljno životne mudrosti da shvate kako im je mnogo bolje da svoje posljednje godine požive u miru i blagostanju koje im jamče australske mirovine i Boninove dobre veze s Talijanima. Kao drugo, podsjećam te na naše traumatične uspomene vezane uz relaciju s Drugićem i Drugićanima. Niti oni žele surađivati s nama, niti mi s njima. Osim toga, u vijeću općine Drugićana je više od trećine, a nas bi u najboljem slučaju bila tek sedmina. Što misliš, koji bi naš prijedlog prošao na glasovanju? I čemu onda sve to?

- Ali... Ja to moram izvest, jel možeš ti to razumjet? Ja sam mrtav čovjek ako se vratim, a da ništa nisam napravio. U svojoj stranci neću više imati nikakvog utjecaja, a ako odem u bilo koju drugu, primit će me ko pikzibnera, nakon svega. Obojica zašute, Tonino zagledan u sve tamnije nebo ispred pramca, a Siniša žmireći, svaki zadubljen u svoje nevesele misli. Siniša se odjednom trgne:

- Kolko još imamo do zone sumraka? Kolko dugo mi još mobitel ima signal?

Tonino se brzo osvrne i pogleda u kristalno čisto nebo:

- Otprilike dvadeset minuta. Ako malo usporimo, najviše pola sata. Ali ne smijemo previše, vjetar jača i mogli bismo imati problema pri ulasku u luku.

- Ne moraš usporavat, dosta mi je i pet minuta. Idem ipak poslat poruku onoj korejskoj kozi.

V^tLEOr, fuormijenta, rajzini, bretvijele, sardlo namba seven... Na badnje jutro Siniša je osluškivao taj trečićanski govor, načas pijevan, načas tvrd, načas nekako prigušeno zvonak poput lanca sidra dok grebe, podižući se preko ruba drvene prove. Ispočetka, u prvim danima svog mandata, dok mu se zadatak još činio dosadnim ali lako obavljivim, prema otočkom je narječju bio potpuno ravnodušan. S vremenom mu je, međutim, u nedostatku druge razbibrige, postalo čak i pomalo zabavno odgonetati značenja tih neobičnih riječi i fraza, najčešće frankenštajnovski skrpanih od dalmatinskih talijanizama i anglizama s australskim izgovorom, iskrivljenih pa zašivenih hrvatskom sintaksom. Tonina je to zabavljalo više nego samog Sinišu i uvijek bi se poput dječaka veselio kad bi ovaj samouvjereno promašio nekoj riječi izgovor ili značenje.

Jutros Tonina nije bilo blizu, imao je nekog posla oko ovaca, i povjerenik je sam, bez pomoći, nagađao što to sve Trečićani naručuju od Talijana. Stajao je u nevelikom redu pred Barzim, odlučan da za sebe naruči tranzistor, televizor i najjeftiniji satelitski prijemnik s antenom. Gnjilu jesen zamijenila je još gnjilija zima, prošarana vjetrovima iz svih smjerova i kišom pod svim kutovima. Sjedenje u sobičku ili uredu postajalo mu je sve besmislenije, stroga nezainteresiranost staroga Tonina sve napornija i nabavka vlastitog televizora i tranzistora pokazala se najrazumnijim rješenjem. Dvije povjereničke plaće, više nego solidne, podignute neki dan na Dru-giću, ovdje ionako nije imao potrošiti ni na što suvislije. Mislio je isprva ostaviti tri, četiri tisuće kuna na računu, onako, da se nade

jednog dana, tko zna kojeg i tko zna kakvog, ali onda se predomislio i podignuo sve do zadnje lipe. Na povratku s te sumorne ekspedicije ususret civilizaciji zaključio je: ne može se vratiti u Zagreb neobavljena posla, a s druge strane, posao se činio neobavljivijim nego ikad. Znači - jedina karta na koju još može zaigrati, čini se, jest Željka. Dobra Željka, pametna Željka, dosadna, posesivna, ali uvijek upotrebljiva. Što se pak njenih najvećih vrlina tiče, ona

kahlica potonula na dno Jadrana štošta bi mogla ispričati o povjerenikovim uspomena na njih. Sjurivši se u kabinu Adeline, Siniša je još jednom pročitao pismo što ga je bio unaprijed napisao i nakanio poslati e-mailom. Pisao ga je pun iskrene žudnje, a sad mu se odjednom činilo kao da je njime unaprijed, sasvim nesvjesno, isplanirao namamiti Željku da ga izvuče iz ovoga bezizlaznoga gliba. Za dan, tjedan, ili za mjesec, ona će naći način da se pojavi na Trećiću i, željna znojnog seksa popraćenog manje više uvjerljivim obećanjima, učiniti sve da ga iščupa odatle. Sestra joj je neuropsihijatrica - ako ništa drugo, možda mu s njom izmajmunira barem neko fiktivno bolovanje, a onda, kad se jednom ponovo dočepa Zagreba... Spojio se na internet, kliknuo mišem na "Send" i iste sekunde počeo čekati taj dan.

Televizor je, dakle, bio najbolje rješenje za kraćenje tog čekanja. Dakako, uvjeravao se povjerenik, ukoliko se dogodi neki obrat, ukoliko se u međuvremenu ipak otvori neka realna mogućnost za organiziranje izbora, on će ostati ovdje i nakon Željčina dolaska i završiti posao do kraja, a onda se vratiti kući kao pobjednik na svim bojišnicama.

- Televizor, ne prevelik, satelitsku antenu i risiver, ništa preskupo. I nekakav tranzistor. Pikolou reidiou, razumijete?

- Ši, poveri, ma je to big orda. Tjete muora doa niki dipazid -odgovorio mu je Barzi. - Olso, ni tje von moj tuto oj kuolpa.

- Khm! - nakašlje se povjerenik. - Ono prvo, ja mislim da sam shvatio. Treba dat neku kaparu, jel tako? Polog neki.

Barzi klimne.

- To je okej, ali ovo drugo... Šjor Barzi, ja nišan jednu rič ra-zumija - pokuša se umiliti Siniša.

Tu se umorni, navodno nasmrt bolesni prodavač prvi put nasmiješi.

- Spik ingliš?

-Jes... - slegne Siniša ramenima. - Jes.

- Ic nat pasibol for Iteljenz tu bring it ol in di sejn tajm. Smol bouc heftu diliva ader guc en groseris fo pipol. Andastud?

- Aha. I šta onda, jedamput televizor, a tek za tjedan dana antena?

- Majbe - neodređeno odgovori Barzi. Povjerenik osjeti nečiji dlan na ramenu i istovremeno začuje poznati glas:

- Šta je, komesaru? Televizju kupujemo, a? Dosadnot kodnas na ostrvu?

Selim Ferhatović bio je jedna od mogućnosti za razbijanje dosade i iščekivanja, jedna od rijetkih o kojima je Siniša razmišljao i nekoliko puta. I svaki put odustajao. Bilo mu je, s jedne strane, neugodno što se pri upoznavanju onako natio one ušljive srpske šljivovice da ga je Tonino morao podizati od stola, a ostalo mu je u glavi i da se s Ferha to vicem nešto prepirao oko časti neke pjevačice, zbog čega mu je bilo još i neugodnije. S druge strane, Selim je po svemu sudeći ovdje bio neki ilegalni azilant, što li, bez ikakva ugleda i utjecaja na zbivanja, a to ga u povjerenikovim očima, zagledanima kroz prizmu političkog zadatka, nije činilo nimalo važnijim od bilo koje ovce ili stabla na Trećiću. Na kraju, tu su bile i te njegove fascinantne izmišljotine, najnevjerojatnije laži, što ih je bacao lopatama naokolo, brže i od Alije Sirotanovića. Kad se sve zbroti i oduzme, Ferhatović se

Siniši svaki put učinio pojavom koju je, za ljubav mentalnoga zdravlja, valjalo prije izbjegavati nego li tražiti. Sad je, međutim, taj tip bio tu, iza njegovih leđa, usred najednom prazne Zoadruge, i smješkao mu se kao da su rod rođeni.

- Ni pisma nit razglence, ja već mislio pobježe moj Sinša, izludio ga sve ovo.

- Nije, jebiga, nego... Puno je posla, tako... -Jes, vala, ubio te poso pa zato kupuješ teve.

Siniša odglumi nadmoćan osmijeh. Ništa osim toga nije imao na repertoaru.

- Slušaj, daj starom dvjetri hiljade kuna, pa me sačekaj momenat vani, dat kažem nešto.

Zaključivši na brzinu da nema što izgubiti, povjerenik izbroji novac Barzome i zaputi se prema vratima.

- Men daj opet metar one moje pocinčane bijele žice i dva metra srebrene. I zapisi: reko Selm da će Đambatisti doć i prerezat mu vrat ako žica ne bude pucala pravo kako Selm hoće. Reću im ja to isam, al ti isto zapisi, da bude službeno, tako da i naš merhametli Bonino sazna za to ako zatreba. I dva kartona pive ove. I dajmi sad odma dvije konzerve, da popijem sjaranom.

Siniša se znatiželjno osvrne i spazi kako Selim Barzome pruža debelu omotnicu.

Da su unutra bile samo najmanje novčanice, one od pet kuna, opet bi bila

predebela za tri metra žice, pa makar i srebrne, i dva kartona piva...

- Kakva ti je to žica? - upita nakon što mu je Selim dodao limenku piva i, zagrlivši ga, izveo na dvorište.

- Ma ništa, to ja nešta kemijam kotkuće. Opiti neki, pokusi, tako to. Nego, desti zanovu godnu?

- Za Novu godinu? A moš mislit, još se dvoumim između restorana, diska i kućne zabave.

- Aj navrati lijepo kodmene. Teb televizija neće doć zaovih osam dana, a ja je već imam. I video i kaseta raznih, razumiješ.

Siniša razmisli na tren, a onda odgovori krajnje oprezno:

- Selime, da se razumijemo... Ja nisam gay...

- Čuj njega, nije gej! Jes normalan, čovječe, koji gej?! Jelti ja ličim na pедера? Ajde rec, jelti ličim?

- Nije, samo... Mislim, ono, zoveš me da prenoćim kod tebe uz video i "razne kazete". Fali još samo da mi ponudiš bombone ili sladoled. Kužiš?

Zastali su na ulazu u dvorište pred Zoadrugom, pod isprepletenim krošnjama bugenvila s kojih se sa svakim refulom vjetra otkidao poneki od preostalih potamnjenih listova što su još pri padu bježali u kutove niske kamene ograde.

- Slušaj, vako. Peder nisam. Jesam bio prema nekim ljudma, kontaš, ko nije, al pravi peder nisam. Bolme kurac za tvoj kurac i za šupak, ako ćemo diplomacki. Tio sam samo proljudikat malo. Jadan ti, jadan ija, pa eto... Našli se tu protiv svoje volje, a nismo budale, niti nija, vidjeli smo svijeta, imaćemo ocem pričat. To sam konto, a ti pravo - Selm peder! Ti si peder, ko i svi vi Zagrepčani, jebovas ja u dupe kaljavo!

- Gle sad njega, nemoj se odma vrijedat. Reagiرو sam ko svaki normalan čovjek. Ono, punoljetni. Šta bi ti prvo pomislio da sam ja tebi ponudio novogodišnju noć uz svijeće i porno kazete, na otoku bez ijedne normalne žene? Doći ću, naravno, ali samo hoću da budemo mirni i opušteni obadva.

- Okej, berem. A oš doć odma večeras? Falmi raje, kontaš, falmi društvo. Jebote, jel treba dat crtam?

Siniša ga odmjeri od glave do pete. Selim je definitivno bio jači od njega.

Stariji nekoliko godina, ali jači. I spreman na to da nekome cijelu večer priča svoje sumanute laži. A možda ipak i peder. Na

drugoj strani vage bila je svakodnevnica: još jedna večera s nesretnim, pompozim Toninom i njegovim kretenskim ocem, potom buljenje u ekran računala, redovito mehaničko onaniranje u noćnu posudu (nova je još starija od bivše i iskrzanija po rubu) pa padanje u san do još jednog dana koji neće donijeti ništa novo, ništa doista drugačije.

- Ajde, dolazim. U koliko sati?

- Bujrum, kate god volja.

- Može oko šest? Ali imam jedan uvjet: samo pivo, bez one šljivovice. Može?

- Sjebala te prošli put, a, hadžijo? A? Jo, tako sam i Hersona Forda navuko kad je bio u Varšavi, jooo, tos trebo da vidiš...

* * #

Nije stigao u šest, nego tek poslije devet. Jutros, dok su se dogovarali, potpuno je bio zaboravio na Natalinu.

C:/MyDocuments/PRIVATNO/Natalina

U vrijeme dok Crkva u Hrvata još nije digla ruke od ove "lakrime oj koamika", u vrijeme dok je Trećićjoš imao svog župnika, Nataline nije bilo, barem ne u ovom obliku. U ta zadnja dva desetljeća (otprilike) otočani su, povratnici iz Australije, stvorili sasvim nov običaj: na Badnjak

I

navečer okupe se svaki ispred svoje crkve - rođeni Kvasinožići ispred Supoljota, rođeni Smeraldići ispred Sežebija - i upriliče svojevrсно nadmetanje u pjevanju uglavnom nerazumljivih božićnih napjeva. Prvi počinju oni koji su lani izgubili, a pobjeđuje ona ekipa koja se sjeti jedne božićne pjesme više od onih na suprotnoj strani. Vremensko ograničenje je deset sekundi. Dok se oni koji su na redu pokušavaju dosjetiti pjesme, oni s druge strane im, čim prestanu sa svojim pjevanjem, počnu glasno odbrojavati preko Pjuoca: "diese, dieve, osuon..."

Priznaju se i "tuđe" pjesme, one s drugih otoka ili s kopna, na književnom standardu i svim dijalektima hrvatskog jezika, na talijanskom i na engleskom.

Sve osim onih dviju autohtono drugičanskih.

Sutra je Badnjak. Boli me drvce za božićne pjesme, ali to je nešto što moram vidjeti. I čuti. Možda tu ima neka klica razdora, možda ih na tome podijelim na

stranke. Zar želite da vam i pred sljedeći Božić bude ovako? Tako nešto.

- Ćes, jebote, već sam mislio da neš nidoć!

- Oprosti - odgovori Siniša Selimu. - Stvarno...

Kako da mu objasni daje, omamljen pjevanjem, ostao na Pjuocu dobar sat duže nego što je namjeravao? Kako da mu kaže (a i zašto bi) da ga je na Natalini prožela neka čudna slabost, neki osjećaj da baš ovdje, na ovom usranom staračkom domu od otoka, treba ostati i umrijeti kad za to dođe vrijeme; osjećaj u isto vrijeme i beskrajno olakšavajući i jezivo prijeteći? Zar da mu prizna kako je u jednom trenutku, željan još bolje punine zvuka, još punijeg dojma, sjeo nasred Pjuoca kao budist i stresao se od plime adrenalina kad su Smeraldići (za koje je pomalo navijao, zbog Tonina) zdesna, u sekundi između kvasinožičkoga "siedon" i "šies", zamijaukali "Ni-doan ni kroaj, vengo Ćijezukris"? Za takve stvari, za takva objašnjenja nije imao ni snage ni potrebe. Sjetio ih se tek satima kasnije, u rečenici nakon one kojom je Selimu, sit slušanja bezbrojnih izmišljotina, poručio da ipak izvadi tu šljivovicu, ko joj jebe mater. Harrison Ford, jasno, tko bi drugi?

- I dobro, koje pobjedio ove godne?

-Ako... Ako malo ugasiš zvuk ove svoje... jebene pornografije... Ja mislim... Gurni malo glavu van kroz prozor, sto posto ćeš ih čut. Ja sam siguran da još s odbrojavanjem nisu došli do četir, četirij, četirije... kako već... - odgovori povjerenik svom domaćinu, filozofski zastajkujući i petljajući jezikom. Istog trena sjetio se "džuvej-nizma", nejasnog pojma iz SF-romana Clifforda Simaca, pače Kli-forda Simaka, prevedenog na srpski u biblioteci "Kentaur". Kroz maglene uspomene, dodatno zamućene crnim vinom ("Kjanti, bolan, nemojme zajebavat s pivom!"), do svijesti mu je dopiralo da je "džuvej-nizam" neka marsijanerska mentalna vještina kojom se osjećaji i misli, kad ti to želiš, prenesu drugoj osobi u najčišćoj formi, bez opisivanja, bez opterećujućih i pogrešno značućih riječi.

Nakon toga popio je još samo jednu šljivovicu i skljojao se na stari kauč. Ili nije.

Probudio se u svoje standardno doba, malo prije sedam. Učinilo mu se da odozdo, iz kuhinje, čuje kako Selim pere sude. Spustio se niz usko stubište, polako, upirući se dlanovima o zidove. U kuhinji nije bilo nikoga, samo desetak sinoćnjih čaša i šalica s kojih su se, svježije opranih, sporo cijedile kapljice vode. Izišao je iz kuće na ledeni jutarnji zrak, zadovoljan što se ni s kime ne treba pozdravljati i ispričavati se eventualno za ovo ili ono... Po taj je osjećaj praznog i neobaveznog mamurluka uostalom i došao.

fc

Prolazeći pored otvorenog Sežebija, iznutra je začuo ženski glas, nježan i sjetan, kako nerazumljivo pjeva u po glasa. Sinoć je, razgovarajući sa Selimom, (točnije - praveći se da ga sluša i pokušavajući što češće neopazice, ili tobože nehajno, baciti oko na porno film što ga je veseli Bosanac odmah bio tutnuo u video; bilo mu je nekako neugodno otvoreno gledati...) shvatio da ovdje još nije prozborio ni riječ s nekim ženskim bićem. Štoviše, jedva daje i čuo bilo kakav ženski glas, uglavnom tek poneki pastirski povik kroz prozor ureda, pomiješan s blejanjem, štropotom i cinkanjem zvonaca u neveliku stadu. Ovdje su javno živjeli samo muškarci, bakice su se držale povučeno kao da su cijele živote pečalbarile u Saudijskoj Arabiji, a ne u Australiji. Doduše, nije ni povjerenik bogzna kako vadio za njihovim društvom. Sad, međutim, ovaj tihi, usamljeni glas iz crkvice kao da mu je htio privući pozornost na sebe. No, bio je premamuran i prešupalj za bilo kakvo upoznavanje.

Kod kuće gaje, dovršavajući talijanski espresso s trećićanskim ovčjim mlijekom, dočekao neuobičajeno suzdržani Tonino.

- Doglavniče... - zatepa s vrata povjerenik hrapavim glasom koji ga i samog iznenadi.

- Brinuo sam se gdje si, cijelu noć nisam spavao... - odvrati mu Tonino nakon nekoliko sekundi šutnje.

- Osim toga, izgubili smo sinoć. Došli smo s odbrojavanjem već do jedan, a onda su se Kvosi sjetili neke vaše zagorske, "Jezušek, dečec", tako nešto.

- Ko si reko? Ko se sjetio?

- Kvosi. Kvasinožići.

- O! - odgovori povjerenik kao da razumije, kao daje to i njemu važno, pa srkne malo božanskog makjata. - Nisam nikad čuo za takvu pjesmu.

- Eto vidiš! Umalo se ne potukosmo, a sve zato što si ti nestao. Ti si imao biti

nekovrsnim nepristranim sućem, jesi li svjestan toga?

- U, jebemti - tržne Siniša glavom, kroz koju mu se misli, poput vagona na ranžirnom kolodvoru, uz bolnu škripu, cvilež i udarce odbojnika, započnu raspoređivati na prave kolosijeke.

- Niko mi to nije reko, koliko se sjećam. Ni ti...

- Nisam, točno. Da stvar bude gora, svi su mislili da jesam. I sad su svi ljuti na mene, umjesto na tebe.

- Čekaj, jebiga, jesi mi reko? Nisi. Onda bi, znači, eventualno ja mogo bit ljut na tebe, a ne ti ili iko drugi na mene. Osim toga, kakav sudac, kurac, kad je jasno da pobjeđuje ona škvadra koja duže izdrži?

- Božić je, poveri, probaj se barem danas suspregnuti od svojih opscenih poštapalica. A za ovo drugo ne brini. Bit će Natalina i dogodne, imat ćeš prigodu za popravni ispit.

"Pravi Siniša" poželi opsovati nešto strašno sočno i zalupiti kuhinjskim vratima tako da mu kvaka ostane u ruci, pa da je onda zafrlji ravno u čelo ovom krakatom debilu, tako da mu...

Međutim:

- Tonino, ja nisam došao ovamo svojom voljom, niti zato da tu igram po vašim pravilima. Prema tome, nemoj me zezat. Bit ću u sobi ako me ko bude tražio. Jesi mi ostavio koje novine?

- Svih deset posljednjih brojeva "Globala". Inače, blagdanski objed počeo će u podne, kao i u svakom trećićanskom domu. Ocu i meni bilo bi neizmjereno zadovoljstvo da nam se pridružiš.

Povjerenik se ironično nasmiješi:

- Nemaš frke. Sve za vaše zadovoljstvo...

I

* * * C:/My Documents/PRIVA TNO/Joaguonj(?)

Strašno... Strašan je sam po sebi i ovaj zadatak, besmislen i nepotreban, glup i bezizgledan, ali još je strasnije nešto drugo. Otok je lijep, zapravo jedva čekam proljeće da ga vidim u punini, u boji, kreten. I ljudi su u principu OK. Stari tvrdoglavi čudaci, ali nitko zapravo nije nasrtljiv. Samo reagiraju na moje inicijative, ne napadaju. Brane se: ja sam muha, a oni krave koje mašu repom. I to je OK. Idila u kojoj su došli mirno proživjeti posljednje godine. Kao kad su bili klinci, samo sad uz malu pomoć talijanskih mafijaša. I sve je to OK, ali priče... Sve ono iz vremena dok su bili djeca, ili još ranije, to je strava živa, čisti horror. Bonino i Tonkica, Barzi i njegov brat koji se nisu mogli složiti tko je od njih više kriv za stravičnu pogibiju oca, pa ne razgovaraju više od pola stoljeća. I ovaj moj nevoljni Sancho, pomalo genijalac, ali uglavnom retardiran, isto ima svoju turbo mračnu priču, sto posto, nazirem je u fragmenticima, ali se ne usudim pitati za detalje... Možda i zato da me ne prestraši previše, pa da pobjegnem odavde prije vremena. Premda, ni to ne bi bilo loše... Ipak, najstrašnije od svega do sad je "joaguonj", tako nekako izgovaraju. Manje-više svaka nastanjena kuća na otoku drži ovce, ne previše, do deset komada. Negdje u prvoj polovici studenoga, jedna se "nuosita" (breda, trudna) ovca, u svakoj kući odvađa od stada i hrani posebnom mješavom vinom bilja, jestivog i opasnog, svježeg i suhog. Šopaju ju tim koktelom samo zato zato da bi spontano pobacila pred Božić. Janje pobačeno u pravo vrijeme, tako da se može spremati za božićni ručak, znak je da će sljedeća godina toj kući biti uspješna i plodna, ali i da je i u ovoj istječućoj kući bila vrijedna i poštena. A skoro nikad nije samo jedno janje, najčešće su dva ili tri. Nekom Rencu Smeraldiću, "puotla uoniega roata", navodno je iz nesretne ovce ispalo čak devet abortiranih janjčića. Običaj nalaže da se domaćin pohvali takvim blagoslovom, pa svaki kojemu se posrećilo vješa oderane kožice na pročelje kuće. Popodne, nakon božićnog ručka, svi mještani kreću u obilazak sela, a domaćini s kožicama na vratima dočekuju goste i nakratko ih počaste pićem i kolačima.

To je to: ta kombinacija, taj gemišt penzionerske idile i morbidnih priča, lijepog i groznog, to me izluđuje možda i više od svega. Ova moja dvojica, Kramer protiv Kramera, Denis & Denis, dobili su jutros tri "joa-guonja", oko deset sati, taman da ih stignu oderati i spremati za ručak. Po njihovom tumačenju - tajming savršen da savršeni ne može biti. Jednoga je Sancho skuhao s krumpirima, mrkvom i tri vrste nekog njihovog zelenja ("zinski koapouz", tako nekako) a dva je ispekao, isto s krumpirom, u pećnici. Ne znaš što je bolje. "Mlada janjetina", rekao mi je kad sam pitao što je to, kakvo meso. Je mlada jebote, ali... Meka, topi se, a bedrene kosti kao hrskavice. I kakav to okus

ima, kao po nekim travama? "Da, to su trave što ih je njena majka jela tijekom, hm, trudnoće". On mi odgovara rezervirano, stari po starom. Šuti i žvače svoje. Tek kad sam treći put pitao, stari je krenuo s monstruoznom pričom, po prvi put mi se glasom obratio otkad sam ovdje. A kako se otvorio, tako se i zatvorio, nakon monologa. Prvo sam bio zadovoljan jer je propričao, mislio sam da od toga nešto može biti, sad više ne znam. Jer-je li mi to uopće važno? Stari nema nikakvog utjecaja, svi ga izbjegavaju. Ko i sina mu.

Ko i mene.

Jebote, tri kože na vratima, a samo su dvojica pokucala! Nije fer.

Selim se kroz vrata, s neotvorenom bocom šampanjca u ruci, navirio u mrak:

- A det je jaro? Kakos ga se kurtalso?

- Bez problema - slaže mu Siniša i istog trenutka zažali ("kurtalso"?!) za Toninovima društvom. Ne baš toliko za njegovim društvom, koliko za njim samim. Tonino se bio uvukao u se još jučer, čim je čuo da njegov poveri, njegov najbolji prijatelj, već otprije ima dogovor da Novu godinu dočeka izvan kuće, sa Selimom. Ništa nije pitao, a odgovarao je suho, tek s po nekoliko najnužnijih slogova. Predvečer se najsvečanije obukao, a kad se Siniša spustio pozdraviti, kurtoazno zaželjeti sve najbolje i zaputiti se Selimu na doček, pružio mu je veliku staklenu zdjelu punu fritula, prekrivenu kuhinjskom krpom:

- S ribanom su jabukom i grožđicama. Ponesi i počasti Selima, ne možeš mu doći praznih ruku.

Di ću sad s tim, mislio je izlazeći i noseći toplu zdjelu, ko će to nosit oko ovog Mura, onog Mura, uz more, kroz šumu... Odbacivao je grižnju savjesti tako što bi svakih dvadesetak koraka nakratko zažmirio, tiho opsovao nešto neodređeno i vraćao se misli da u svakom zlu ima neko dobro: ako već hoda s tom zdjelom ispred sebe, barem mu je dlanovima toplo na ovoj buri. Isto kao što bi im bilo toplo i duboko zabijenima u džepove. Cijelim putem mislio je samo o toj zdjeli, a Tonina se sjetio tek sad, kad ga se Ferhatović ne trepnuvši "kurtalso". Tonina glupavog i genijalnog, u smiješno pre-kratkim nogavicama i rukavima jedinoga svečanog odijela, Tonina koji o njemu brine i kao suradnik i kao domaćin i kao prijatelj i kao majka... Majka, koja će još jednu Novu godinu dočekati kod kuće, bez vriske, meteža, bez svega onoga što Novu godinu čini Novom godinom, pa poći u krevet već pola sata nakon ponoći... Sva grižnja savjesti, rastjerivana putem, skupila se tu, pred Selimovom kućom, na ulazu, u predvorju, i zazujala poput roja komaraca oko Sinišine glave.

- Stavto na sto... Aja mislio pravo daš dovest krpelja sasobom, napravio hrane i zanjega...

- Nemoj, nemoj govorit daje krpelj. To je čak i meni uvreda.

- Pa što ga onda nis doveo? Ja kad sam te pozvo, ja sam mislio i nanjega.

- Oćeš da ti kažem iskreno? Bilo me strah tvoje pornografije, toga najviše, a onda tvojeg alkohola i tvojih bajki. On je, jadan, već sav smotan, samo mu još ti fališ da ga sjebeš do daske. Ja sam se tu došo napiti, gledati malo televiziju, a s njim bi moro samo mislit na njega. Ko na dijete. Osim toga, ne vjerujem da bi on ostavio staroga doma samoga.

"Pa što mu onda nis reko da dođe?", zasmije mu se odjednom Selim iz glave.

"Ljepo bit zafalio, al osto bi kući sastarim i ne bi se vako vrjedo." Tako je, u tome je cijela stvar.

- Ti znaš najbolje. Tvoj jaran, tvoj problem - govorio je za to vrijeme stvarni Selim. - Ajde, penjse gore i sačekaj me, stižem za minut.

...u tome je cijela stvar, zato mene jebe savjest, mislio je Siniša penjući se na kat, tjeran uzgonom grizodušja: bojao sam se da će ipak ostaviti staroga i poći sa mnom, a meni bi s njim bila teška tlaka. Kad mi je dobro, ne treba mi, a kad mi je frka - on mi jedini pomaže... Jebote, pa mene je zapravo bilo strah da bi mi zbog Tonina moglo biti neugodno pred Selimom! Koje sam ja govno.

- Slušaj, imam super kasetu, u videu već - dovikne odozdo domaćin. - Uključje, majke ti, baš me zanima štaš reć.

Stol nakrcan suhomesnatim narescima - sve sto posto talijansko, industrijsko, svaka kriškica sjajna od najlona i vakuumiranja, ali ipak nekako domaće, drugačije nego kod Smeraldićevih - privukao gaje znatno jače od videa i te, Selimu baš važne, kazete. Pornografijom se prestao zabavljati odavno, shvativši da ga više nervira sirota gluma no što ga pali promatranje seksa. Ne gluma u popratnoj "radnji" i debilnim pobočnim pričama, nego baš pri samom seksu. Sad gaje, međutim, nakon gotovo tri mjeseca totalne suše, svojeručnog općenja sa sve poroznijom maštom i ejakuliranja u noćnu posudu (nekad u praznu, nekad u

decilitre vlastite mokraće) uzбудila mogućnost da, barem na nekoliko minuta, sam samcat pogleda pornić. Bolje sam nego uz Selimove komentare, jamačno vojnički, drkadžijski sućutno sočne. Ako ništa drugo, odvući će mu misli od Tonina i Tonina, šutljivih ispred televizora u tko zna kojoj već po redu identičnoj starogodišnjoj večeri. Žvaknuo je listić dimljene vratine, krišku sira, natočio si čašu vina, zgrabio šaku maslina, zavalio se na kauč i uključio video. Dvadesetak minuta kasnije stisnuo je pauzu na daljinskom, zadovoljan što Selima još nema, ali i zabrinut zbog bolne erekcije što nije popuštala ni za vrijeme idiotskih međučinova. Što ako mu sad podivljali nagon svrši sam od sebe, bez ijednoga dodira, tu, nasred Selimova dnevnog boravka, dva sata prije ponoći? Ako se sad spusti do zahoda, bit će mu dovoljno i trideset sekundi, ali Selimu će sve biti jasno i zajebavat će ga svaki put, sve dok se budu sretali. Poluciju nije doživio ni u pubertetu, ali sad mu se činilo da je neće moći izbjeći ako pogleda još samo minutu "Pohotne Mrvice". Glavna glumica bila je ključni razlog svoj toj brizi i strahovanjima: sitne, ali savršeno skladne građe, bez kapi silikona, dječjački kratke kose ofar-bane u crveno, dolje potpuno obrijana, stara oko 25 godina... I, što je najvažnije, uvjerljiva do besvijesti. Ako je ikad itko, ikako i igdje

uživao u seksu, to je bila ona. Bez onog standardnog razjapljenog uzdisanja, bez puno priče i prenemaganja, sve samo u nekim sitnim naznakama. Tu i tamo trznula bi kutom usana ili nosnicama, kratko bi zarežala, samu sebe uštignula, ugrizla ili pljesnula gdje ju je volja, i nastavila se nabijati, a muškarci su - barem ova dvojica krupnih dosad - pri svršavanju izgledali iskreno izmoždeno, kao da im je netko maločas zaprijetio smrću pa im oprostio. Ta ženska je zbilja uživala u tome što radi i nije ju, očigledno, bilo briga ni za što. Nimfomanka vjerojatno, ali nimfomanka s kakvom bi se vrijedilo družiti s vremena na vrijeme. Odluči pustiti još malo filma, pa nek bude šta bude.

- Šta kažeš, a? - prekine ga Selim. Ušao je u sobu bez kucanja, brišući dlanove kuhinjskom krpom.

- Nez... Khm! Ne znam, vidio sam samo početak. Dobra je ova mala, glavna...

- Da dobra! Nedo ti bog njoj doć uruke!

- He, a šta bi mi falilo?

- Snage, bolan ne bio, snage. Tob ti falilo. Ja puknem svaki put već za pet minuta. Sjebe i šefa i stancu.

- Di pukneš? Na ovaj film?

-Jok, bolan. Na nju. I u nju, na ćaršaf, nasebe, po zidu, de bilo. Nisam je jebavo nikad duže od pet minuta. Nemoš, iscijedi te učas.

- Ti nju? Selime, nemoj me zajebavat... Dole ti Severina sprema večeru, a ti tu meni pričaš pizdarije.

- Ja reko, ja ne poreko - odgovori lažljivac. - Ajde ti gledaj dalje, uživaj, nis stigo ni do polovce. Jać doć za deset minuta. Kuću.

-Jebote život, staje ovo?! - prošapće Siniša, opet sam u sobi. -Koji je ovo lik? Ovakvog lažljica, lazova, laže i paralaže, lažitorbe... toga nema nigdje na svijetu, takvog pacijenta! Dobar psihijatar iz njega bi sto posto isisao Nobela za medicinu! Psihijatar. Psihijatrica. Dobra psihijatrica. Mirna, Željčina sestra. Željka...

Selimov upad i njegova nova laž, tek prva u ovoj dugoj noći, trenutačno su smirili stanje stvari u povjerenikovim gaćama. Ali pomisao na Željku, a i sestru joj, neiskušanu unatoč nekolicini pokušaja, vratila gaje brzo na stari kauč, pred ekran.

- Plej, curo!

"Pohotna Mrvica" bila je, naravno, i dalje teško smeće. Dvije preostale glumice lažirale su sve što se može - od prvog osmijeha do zadnjeg tobože sladostrasnog uzdaha, a muški su u njihovom društvu izgledali kao mišićavi strojevi za nezainteresirano, mehaničko ispumpavanje sperme. Jedino je Mrvica nastavljala po starom, čak i žešće. Scene bez nje Siniša je brzo premotavao, osmjehujući se, sve opuštenije, komičnosti tako ubrzanog seksa i vlastitome libidu koji bi pritom trenutačno počeo splašnjavati, pa još trenutačnije poskakivati i bubriti, čim bi se na ekranu nanovo pojavila Mrvica. Kad je krenula odjavna špica, premotao je malo unazad, na zadnji kadar njena lica, na obijesni pogled kojim kao da je malena svom zadnjem partneru, iscrpljenom crncu od dva metra, poručivala: "Nisi ti meni, macane, ni do koljena." Zamrznuo je tu sliku na ekranu i ustao po još malo pršuta i sira, a onda se s vrata začulo obazrivo kucanje.

- Udi, čovječe, ne drkam! - podviknuo je, gledajući i dalje po stolu i birajući za što će se mašiti.

- Dobro veče - prene ga ugodni, radijski alt, malo nahrapavljen, vjerojatno od pušenja, nipošto Selimov. Povjerenik se osvrne polako, kao potkraj kakvog horrorra. Na vratima je, s čašom vina u ruci, u debeloj, prevelikoj dočeviti i isto tako prevelikim trapericama, zavrnutih nogavica, stajala - ona! Mrvica! Kosa joj je bila još kraća

nego u filmu, očišana mašinicom i crna, ali... Pogled na ekran pa na nju, još jednom ekran, pa ona... -Do... Di... Gdje je Selim?

- Dobro veče.

-Apsolutno... I vama... Khm... A dije on? Dije taj prasac?

- Saće, i on i prase. Prska ga pivom u rerni, neka njegova šema, recept neki.

- Da... Prasac i odojak... A vi ste?

- Zehra... - odgovori spremno Mrvica (Mrvica??? Mrvica!!!) pružajući mu ruku. Siniša se pri prvom dodiru sjeti one prastare vlaškovuličanske dosjetke: "Poglećte vi to, tak mala rukica, a tolko toga u nju stane...", ali je prešuti, više od zbunjenosti nego zbog pristojnosti.

- ... za prijatelje Đulijana.

- Siniša, drago mi je. Aaa... Khhm... Otkud vi ovdje?

- Duga priča...

Povjerenik zaklima, pun razumijevanja.

- Sjedite... Khhm... Gdje god vam paše...

- Neka, ja ću malo da razredim, dok on donese prasence, da ima de da stavi. Mrvica krene razmicati tanjure i pladnjeve s predjelima, pje-vušeći tiho, kao slučajno, tko zna otkud iščupanu Balaševićevu "Mirku": Znam vas, pardon, s televizije... Siniša u nelagodi dohvati daljinski i ugasi televizor.

- Oprostite...

- Stat je, bolan? Nemoj, molim te, da tebi bude neugodno, tis to samo gleda.

- Mrv... Đulijana, Zehra, to... To zbilja jeste vi? Ovo, u filmu? Mrvica se nasmije.

- Ne, to mi je burazer... Ja sam, jadan ne bio, ko drugi?

- Imate sve moje komplimente, doista... Ali, dajte mi ipak recite, otkud vi ovdje? Na Trećiću.

- Duga priča, govorim ti. Pričaću noćas.

^   »*

*   *   *

Siniša nikad nije bio ljubitelj odojka, čak ni kože, ali ovoga je žvakao s iskrenim užitkom. Baš ko i Jeljčinova nećaka kad je uvatla ona anoreksija, i pita Borko Selme štaću, draga mi mala, jedina od jedinoga burazera, a propada vako, najbolje klinike, najbolje ljekare sam pito i ništa, a ja reko baćuška, napravćemo mi njoj Selmovo krme, pa ako je to ne vrati, ništa neće, i eno male danas, troje djece rodla, a još bi se mogla slikat za duplerce, isto vako bilo, samo prednja polovca.

- Selime, ti mi reci ako sam nepristojan, ali... Mislim, Selim si, i Ferhatović, znači sto posto musliman. A svejedno peglaš po svinjetini, ono...

- Is, po čemu ja sve nisam peglo. A tis katolik, jel tako? -Ajesam... Katolik, ono...

-Eto, tako ija. Musliman, ono... - reče Selim, oponašajući Sinišin govor i gestu "manje-više". - Niko mene nije pito hoću dam otac i majka budu ovo il ono. I hoću dam hodža brani ovo il ono.

Selim zastane, obriše usta i ruke, pa natoči još vina svakome. Zehra je šutke jela, pristojno i ljupko, majušne zalogaje s vrha viljuške, povremeno pogledavajući prema televizoru s isključenim tonom, a ponekad i prema Siniši. Kad bi im se pogledi sreli, Siniša bi protrnuo i izdržao najviše dvije sekunde.

- Ima jedna stvar štam je pala napamet još ko balavanderu -nastavi Selim nakon što su se utroje kucnuli čašama, a Siniša još jednom skrenuo pogled sa Zehrinih tamnih očiju. - I to kažem svakom popu kojeg upoznam. I Racingeru sam reko, isto.

- Kome?

- Racingeru, bogati, kardnal u vatkanskom, prvi do pape! Jes katolik il nisi? A to je: trebalob uradit analizu svih tih svetih spisa, sve te biblije, kurane, hagade, tore, vede, kurce, sve to šta ima, i onda pogledat učemu se svi slažu. Al ono pravo slažu, sto nasto. Pa vidit trebal tu, otoga, krenut sve otpočetka il kazat da su pošteni ateisti zapravo najveći vjernici.

- I, molim te, šta kaže Ratzinger?

- Ništa on, znaš njega, smješka se i...

- Evo ga, saće!- prekine ih Zehra, pokazujući prema televizoru. Na ekranu je nijemo otkucavala posljednja minuta prije ponoći.

- U, jebote, zaboravio šampanjac u frižderu! - vikne Selim i zajuri se u prizemlje.

- Oćemol se nas dvoje jebat noćas? - upita naglo Zehra, otkinuvši vršak uha s nevino nasmiješene glave odojka. Povjerenik se ukoči.

- Nemam pojma, to je vaša stvar.

- Oćemol se ja iti jebat? To te pitam.

Siniša je bio naviknuo na izravna pitanja, često i znatno ne-lagodnija, ali ovo gaje ipak zateklo na krivoj nozi.

- A šta ti misliš? - bilo je sve što je stigao reći, naglo probudivši usnulog političara u sebi.

- Čaše! Čašeee! - vikao je Selim uspinjući se iz kuhinje. - Šes, pet, četir... Čep je izletio iz boce točno u ponoć. Šampanjac se u bijelome mlazu prolio po tanjurima, stolnjaku, podu, zdjeli s francuskom salatou, po odojku... Zehra je cijuknula i prva podmetnula čašu pod zapjenjeni mlaz. Kad su se mjehurići ispuhali, u čaši joj je ostalo tek pola decilitra pjenušca.

- Za novi milenij um! - nazdravio je Selim.

- Za sve nas! - pridružio se Siniša, ne znajući kako bi drugačije.

- Za... Jebga, za sve šta valja i šta nam svakom treba! - zaključio Zehra, držeći čašu uz njihove, odlučno zagledana u Sinišine oči. Kad joj je uzvratilo zabrinutim pogledom, kratko mu je klimnula i ispila šampanjac.

- Ajde Đuli, dones sad tortu. I tanjire, znaš de su.

- Sori, ali moram te pitat - krene Siniša u po glasa čim je Zehra zatvorila vrata. - Otkud ona tu? Jeste vi, ono, frajer i cura?

- Jok, više poslovni partneri - odgovori Selim uz vragolast osmijeh.

- Poslovni, znači ti si njen, ono... Khhm... Menadžer, ono?

- Ma jok, pravo partneri, ravnopravni. Samo nam je poso malo prno u rosu.

- Kakav poso?

- Čuj, da me mučiš sad ko Švabo zarobljenog partzana, tot neću kazat. Nesmjem, jarane, pa to ti je. Otomem život ovsi. Injoj. Otvorenot govorim. Išli obavt nešto krupnije za ove vaše Italjane, njima samima bilo preriskantno, uletli ja, ona i njen, stas ti reko, menader. I peder nas izradio, cinko drugoj strani. I eto, sklonli nas Italjani preko svoji veza, pošten svijet. Jedino šta sam nju moro da prošvercujem jer govori mafija da samo jedno more vamo. Znam ja zašto, planira Đambatista da je izjebe i on i cijela banda pa da je neko prikolje, i jat onda i nju i pare u sanduk, ništa drugo. Al daje bio sanduk pun samo para, mala opet valja više.

- Pa kud su te baš ovamo išli sakrit?

- A debse ti sklonio pred mednarnom tjeracom?

- Interpol?!

- Is, daje samo Interpol...

- Čovječe...

- Staje? Usro se, druže komesare?

- Nije, nego... l dobro, ti sad nju tu skrivaš i od otočana i od mafijaša?

- Jes, i eto, jedino je od najvšeg prectavnika hrvačke vlasti nisam uspio sklont... -zaključio Selim, kojemu onaj šeretski osmijeh nikako nije silazio s lica.

- Vaš odnos, znači, tvoj i Zehrin, to...

- Ništa, strogo poslovno. Dobro, tucnemo se tu itamo, kad zagori, al reko sam ti, maksimum pet minuta. Umene kurčić em malen em nestrpljiv, a njoj treba više, usvakom pogledu. Nego, da ja tebe ne roštiljam dalje... Sad sam ti reko kaki je naš odnos, moj i njen. A znaš kaki će bit izmedunje itebe?

- Heh... Strogo poslovni?

- Ne, bolan. Joo... prvo misli da sam peder, sad da sam makro. Tiš bit moj novgodišnji dar njoj, a ona moj dar tebi. Kontaš? Ti nis jebo ima barem tri mjeseca, a ona, ako ne računaš mene i ovo moje sirotnje, više odgovodne dana. A dragi mi oboje, i šta ću?

-Ja tebi ništa nisam donio. A ni njoj, ako izuzmemo, khm, tvoj poklon. Malo mi je glupo sve to skupa.

- Biće prilke, nebrini. A i donios one kuglice šta ti je stara majka ispekla.

Obojica se zasmiju pa ušute začuvši Zehrine korake na drvenom stubištu.

* *

- Oćemol ovdje il umoju sobu? - upitala je Zehra čim je Selim izišao zaželjevši im, golupčićima, laku noć. Sjedili su na kauču ispred ugašena televizora.

- Nemam pojma... Ti reci. A jel moramo baš tako naglo?

- Čuj, naglo! Pet satis ovdje, četir sata znamo šta ćemo radit, iti ija, a sad mu naglo, romantčaru!

Zehra brzom kretnjom skine debeli džemper i baci ga visoko iza sebe. Pao je na stol, ravno na veliki tanjur s ostacima torte, a jedan se rukav prebacio i preko bezuhe, izmasakrirane, masne glave odojka. Kao da mu želi, za svaki slučaj, prekriti stisnute, šuplje, davno obnevidjele oči.

- U, čovječe, zamastit će ti se cijela vesta.

Siniša ustane i zakorakne prema stolu, a Zehra ga povuče za ruku i spusti nazad na kauč:

- Bolte kurac.

Sve daje prije i sumnjao, sad bi bio siguran: da, ovo je Mrvica iz pornića, definitivno. Grudi "dlanuše" (tako je, potkraj postizborne pijanke, ovakve sisice kratko definirao predsjednik jednog slavonskog ogranka Stranke: velike u promjeru, ali male po volumenu, taman da bečaru cijele stanu pod blago povinute dlanove) jasno su se ocrtavale ispod bijele majice s ispranim natpisom "Agip".

- Madeži... - dahne Siniša, a Zehra zbaci i majicu. Bili su tu, oba s ekrana: jedan na samo nekoliko milimetara ispod lijeve bradavice, drugi na jednakoj udaljenosti iznad desne, oba tamna, mrka, u boji Mrvičinih očiju. Dlanuše... Zehra pusti da Siniša svojom po-vjereničkom desnicom ovjeri Slavončevu teoriju, zatim ga poljubi, gladno i duboko, pa mu svojim malešnim dlanom prepipa prepone.

- Konj! Jel tako? Tis konj.

-Ku?Khhm... Ko?

- Jes čito Kamu Sutru?

- Nisam... Ali mislim da bi mogo napisat, štajaznam, recimo, pogovor sljedećem izdanju.

- To ti samo misliš. Oću dat kažem, Indijac je ljepo sve skonto po velčini. Akos nevaram, idu zec i zečca, konj i kobla, slon i slonca. Tis, kliko vidim, konj.

- Hvala... Mislim, hvala, ako je to kompliment.

-Jes kurac. Svaka budala more bit konj. A opet, ima konja i konja... Vidi, srećo, vako ćemo. Saćemo se prvo malo milkit, dirat, mazit, lizat i to. Mnogos popio, mnogos pojo, mnogo nis jebavo. Tiš zavart za minut. Onda ćemo ljepo dolje, umoju sobu, odmort se, naspavat, pa ćemo te vidjet ujutru kako igraš valcer, prije Bečkog koncerta. Možel?

Siniša je sve to vrijeme blago, milimetarskim pokretima, otvorenim dlanom, malo povinutim, mahao stranačkom kolegi iz ravne Slavonije. Na trenutak mu se učinilo da mu Zehrina bradavica probija nadlanicu.

- Može... Ali moram ti reć da se meni nikad nije dogodilo da s nekim budem prvi put i da svršim. Bez obzira na sve.

Zehra se odmakne, klekne na pod između njegovih stopala i počne mu otkopčavati hlače:

- Citiraćti Krležu, došlo doba da se i to proba. Mmmm, eto, šta je Đulijana rekla? Konj!

S prstima tamo gdje treba, sa stiskom kakav treba i u ritmu koji bi teško hvatali i bečki filharmoničari, nastavila je ponavljati dijagnozu:

- Srećo... Tiš eksplodirat za minut... Kasno je, pojos, popio... Kliko si uzadnje vrijeme jebavo? To isto znamo. A šta pravo moš, to ćemommo... tek ujutru da vidimo... Mmmm?

I bi tako.

Četvrt sata trebalo mu je da koliko-toliko odijeli snove od sjećanja. Sinoć je svršio tek za četiri i pol minute i ta mu je pobjeda nad Zehrinim prognozama dala dovoljno snage za to da je uzme u naručje, odnese u potkrovlje, u njenu sobu, i tu se upusti u osvetnički kunilingvistički pokušaj. Zehri nije bilo mrsko, ali ubrzo mu je ipak rekla:

- Stan, srećo. Lez, ocpavaj malo, ništa otebe noćas, ovakoš samo još više ubalavit isebe imene. Odmorse dojutra.

S desnom "dlanušom" pod kontrolom, zaspao je i prije no što mu je glava do kraja utonula u jastuk. Probudilo ga je škakljanje i trljanje po usnama.

- Evot žvaka, da nebazdimo jedno drugom - rekla je Zehra, zajahala ga i napuhnula golemi balon od svoje žvakaće gume. - Sad da vidmo kosi i stasi, konj

ću mali.

Sprijeda i straga, odozdo i odozgo, s boka jednog i s drugog, povjerenik je svoju krutost održavao isključivo zahvaljujući pogledima. Na Zehrine trzavo uzbibane grudi, na sve rumeniju guzičicu, jedva veću od najveće genetski manipulirane breskve, na crne oči što bi se na trenutak znale potpuno zabijeliti ili se pak spojiti u korijenu nosa, na povremene trzaje kutovima usana, na prste što bi nakratko zgrabili plahu kao da će je razderati, na pruge svjetlosti što su kroz poluzaklopljene škure otkrivale i skrivale detalje u pokretu, čineći Mrvicu sličnijom zebri nego Zehri. Samo zahvaljujući vizualnim podražajima Siniša je uspijevao zadržati erekciju, jer dolje nije osjećao ništa osim tople vlažnosti. Nikakvo trenje, prodiranje, ništa, ni pod kojim kutem... Ukoliko je točna ona njena priča o Kama Sutri, ono o zecu, konju i slonu, ukoliko to nije samo izmišljotina kupljena od Selima, onda Mrvica... ne daje slonica, nego je pramajka svim slonicama! Ako ja ne osjećam ništa, a onda sigurno ne osjeća ni ona - zgrozi se Siniša i već sljedeće sekunde osjeti kako mu splašjava snaga. Na brzinu skupi nekoliko sličica iz filma od sinoć, neke noćasne i jutrošnje detalje, zapilji se u guzičicu pred sobom, nabaci prstohvat pomisli na Željku (zečica, najviše ždrebica, diha!) i zagalopira najžustrije što može. Zehra, pohotna Mrvica, uzvratu još objesnije i napokon počne stenjati...

-Jebent mater pederu, jebent mater, jes mogo još minut izdurat? Jes mogo, pičkat materna? - zarežala je ljutito u jastuk čim joj je Siniša počeo škropiti po leđima.

-Jebiga...

- Konju jedan, samo mi je minut falio...

Siniša se bez novih riječi strovali do nje pa je pogladi po zatiljku i kratko poljubi u znojno rame. Ona spusti ruku s kreveta i, ne gledajući, skupi s poda nešto čime će obrisati leđa. Od svega nabacanog naslijepo je odabrala baš njegovu košulju. Siniša opsuje u sebi.

- Izvin, srećo - rekla je pomirljivo, okrenuvši se na bok i položivši mu dlan na prsa. - Vidios isam, slonca ipo... Znaš kako mi je reko jedan još ubosni, curca dok sam bila? Koda sam, kaže, bacio hrenovku u autobus.

Siniša prasne u smijeh, više zbog okrutnosti dosjetke nego zbog njene duhovitosti. Ona ga obuzme neka milina, pa podvuče ruku pod Zehrin vrat i zagrlji je, siroticu. Ona mu zahvalno položi bedro na slabine. On se opet počne smijati:

- Đubre jedno bezobrazno, kako mu je takva pizdarija uopće mogla past na pamet?

- Idiot... Al tis dobar, talentovan. Još da se malo nabilduješ, mogob karjeru u pornićma da napraviš. Ozbiljnot govorim. Tib lako mogo bit inženjer.

- Kakav inženjer?

- Znaš onu šemu, "mali, al tehničar"? Kontaš, mene samo tehničari zapadaju, jebga, kad će više i neki inženjer?

Siniša se opet zasmije. Dugo, već jako dugo, nije se tako od srca smijao, niti bio toliko blaženo opušten.

- Zehra... Đulijana, Mrvice... Kako da te zovem?

- Kako oš. Moš mi i ti dat neki nadmak, nako kakos teb čini da bi se ja trebala zvat.

- Mmmm... Daj mi vremena da to dobro skuham, može? Ono, da se sviđa i meni i tebi... A sad ajmo još malo odspavat. Krepan sam ko...

-Važi.

- A slušaj... Jesi probala analno? Ono, ima žena koje...

- To nije niko, pa neš niti - prosikće Zehra. - Akob ti jebavo u šupak, to pitaj Selma il onog svog pomoćnika.

- Okej, ajmo spavat.

- Važi.

Prikupivši i posloživši cijelu tu priču, odvojivši je od sna u kojem gaje cijelim Zagrebom i nekakvom šumom proganjala stara crnkinja, australska Aboridžinka, Siniša otrese glavom i osvrne se po praznoj Zehrinj sobici. Na sve strane bila je - što složena, što razbacana -kojekakva muška odjeća. Nigdje ničeg ženskog, baš kao ni njegove jutros umrljane košulje. Tu su mu bile cipele, hlače, gaće, čarape, potkošulja i džemper na kopčanje. Sve osim košulje. Golih prsa mogao se bez problema pojaviti pred Selimom i Zehrom, ali kako će ih prikriti ispred Tonina? Probere među ispeglanim muškim košuljama, nade najmanje upadljivu, obuče se i

spusti u dnevni boravak.

Još na stubama čuo je Zehrin veseli cijuk.

-Osamdešes ipo! StajeĐulijana rekla? Osamdešes ipo! -vikala je pobjednički i zapisivala nešto na papir. - Udi, srećo - rekla je spazivši povjerenika na vratima. - Pogađamo na skokove, moš sanama.

- Ćes inženjeru! - pozdravi ga Selim. - Jesil za kahvu?

- Može. Šta to pogađate?

Selim hitro ustane i iziđe iz sobe.

- Ove skokove, smučarske. Ja sam to s rahmetli nenom svojom naučla. Bila stara pravo luda, znala kliko će koji da skoči još dok se spušta. A nepsmena! Zamsli, išla pred smrt u Sarajevo na olimpjadu, da prvi put vidi uživo, otac mi je vodio. I stoji nena dolje i viče: "devdes!", "osamdespet ipo!" i svaki put pogodi. Raja pobenavlja načsto, za televizju je bilo snimio. Ovo sam ti ja ko mala svake nove godne sanjom gledala. Nego, kakos mi ti? Naspavo se? Ćekaj, čekaj sekund, evo... Vidga šta leti, osamdesčetir, nema greške. A! Staje Đulijana rekla? Osamdesčetir!

- Uzeo sam ti dolje ovu košulju, ne znam di je moja...

- Nema blema, opralat je ja, već se suši.

- Otkud tebi toliko muške robe u sobi? Voliš se oblačit u muške stvari?

- A šta ti misliš? - odgovori Zehra nezainteresirano, zagledana u televizor.

- Nemam pojma, zato i pitam.

L. .".".

- Ćekaj sekund, ovaj je zadnji u prvoj seriji. Mali Švajcarac, ćudab mogo da napravi ove sezone. Vidi ga, osamdešes ipo! Jebga, osamdesedam... Ajde, ibolje za njega. I šta ti govoriš, mnogo mi muške robe? A jelti Selm reko kako sam došla ovamo? Sakrivena u njegovom kuferu, među parama, za ovliko se ugušla. Majca, farmerke i patke. Ništa drugo nisam mogla ponjet, osim štedne knjižce i pasoša.

- Dobro, ali već je prošlo...

- Oš kazat, šta ne naruči Selm od Italjana, jel? Jes normalan jebote, pa odnji sam utekla i sklonla se vamo, kakoću odnji naručivat grudnjake i bluze? Nemam ni kozmetke, ništa, a vidmi frizuru, sama je pravim mašincom i makazcama zanokte.

- Slušaj, ja ću za jedno mjesec dana moć opet na Drugić, ti mi samo sastavi nekakav popis, valjda tamo ima neki dućan.

-Jes lud? Kliko mi je Selm reko, oni se mrze ko pas i mačka, ovo ostrvo i ono. Ćim ti tamo kupiš neku žensku kremcu il krpцу, odma će ćaršija da progovori.

Kome kupuje? Kojoj babi? Će će babi kupovat, ljudi moji, il je za sebe, il za neku ovцу, il za onog svog pomoćnika da ga guzi u šupak. Kontaš? Neće debelom Ćambatisti trebat ni sedmica da me nađe i ubije. I Selma, garant, jer mu je slago i mene mu ispred nosa prošvercovo, a moždab mogo i tebe sad kads upleten.

- Halo -javi se povjerenik nakon nekoliko sekundi. -Jel to ti spremaš teren za nekakvu vašu malu prljavu ucjenu?

- Koju bolan ucjenu, vid me Ćesam i kakva sam. Jedino šta te ja mogu ucijent je dat kažem dat više neću dat ako mi, kad prvi put odeš na kopno, al ne na Drugć, doneseš patke triešes i punu tašnu uložaka.

- Bože, stvarno... Kako...

- Ne želiš da znaš - odgovori Zehra kratko i zapovjedno pa nastavi smirenije - Menes ne trebaš plašt. A Selma... Pojma nemam šta je sve u Selmovoј glavi, al mislim ninjega. Samo je važno da Italjani ništa ne doznaju. Evo, ova kaseta stas je sinoć gleda, to stiglo nenarućeno prošli petak gliserom, "Lusurjoza Bimba", pa lijepo prevdeno na srpskohrvacki, makar smo u ugovoru potpisali da je neće vamo na tržište. "Pohotna Mrvica", mater im pohotnu jebem, garant nešta sumnjaju pa Selmu prijete.

-A šta je - prekine ih Selim s vrata, donoseći pladanj s tri šalice i kafetijerom iz koje se još pušilo. - Šta nis sjeo?

- Evo, sad ću.

- Sjed, bolan, jab natvom mjestu još spavo, he-he... Znaš ti, onaj pukovnik, major, štalje bio, onaj staje jebavo princezu Dajanu, taj bi spavo dodva, tliko bi ga iscijedla.

- Da? I to ti je on jamaćno osobno pričao kad ste bili zajedno na... je li... paraglajdingu u Mongoliji?

- Nije, bolan, Dajana mi sama kazala. Na Malti. Nego, dat pitam jednu stvar. Imam još po metra, otprilike, dobre bijele žice, pa akoš povuć sanama?

- Šta žice? Ne kužim.

Selim iz džepa izvadi tvrdu kutiju za naočale, otvori je i stavi na stol, pored pladnja s kavom: u kutiji su bile dvije staklene cjevčice i malena vrećica dopola puna bijelog praha.

"Pravi Siniša" nikad nije pobijedio tako lako i tako brzo.

- Škvaldro, idem ja ipak. Samo vi guštajte, javit ću se sutra ili preksutra najkasnije - izgovori povjerenik u dahu, zgrabi jaknu i stušiti se niza stube. Nije se osvrnuo ni za Selimovim "Onda kafcu barem!" niti za mekim, škriputavim topotom Zehrinih malešnih stopala. "Stan, Sinša!" vikala je trčeći za njim i nakon stoje odmaknuo

od kuće. Njeno dozivanje i mirisan šumski zrak na dnu pluća naposljetku ga ipak zaustave.

- Stas taki? Pust budalu, da on ima osjećaj za tajming, nikad mi neb ovdje završili. Nemoj mi otić, molim te. Ne sad, negnako, inače... Teško je iteb imeni, daj das pomažemo dok možemo.

- Vidimo se, nemaš frke - izgovori napokon Siniša, dugo šutke zagledan u njene vlažne, molećive oči. - Nego slušaj, sad mi se čini da te mogu pitat. Jesi ti čista? Ono, nemaš sidu, triper, sifilis, tri-homones, ništa?

-Jeb mater... Ništa nemam, samo ako mi ti nis otoga šta uvalio. -Vidimo se.

* # *

C:/My Documents/PRIVATNO/Sve utuživo

Tek da se zna.

Prvo i osnovno: Lokalno pučanstvo odbija poštivati Ustav i zakone RH o lokalnoj upravi i samoupravi.

Drugo: Sve namirnice i, uopće, sve potrepštine, od temeljnih do luksuznih, stižu švercerskim kanalima iz Italije, uz vrlo izgledan prešutni pristanak hrvatske policije. Dostavljači su talijanski mafijaši, prilično vjerojatno umreženi i u međunarodne kriminalne strukture. Trgovina ljudima, drogom, cigaretama, naftom...

Treće: Na otoku živi najmanje dvoje stranih državljana bez ikakvih isprava i dozvole boravka. Izgleda da su u krajnje suspektnim odnosima s talijanskim kriminalcima, vjerojatno su i sami kriminalne prošlosti, a uz to i konzumenti teških droga.

Četvrto: Ritualno zlostavljanje životinja. Peto...

Ima sigurno i peto, i još, ali i ovo je dovoljno za potapanje cijelog otoka.

1 OllinO je U novogodišnje prijepodne imao mnogo posla. Osim onih svakodnevnih obaveza o kojima Siniša nije imao pojma, morao je zaklati i sirotu Bilinu, ovcu koja se nikako nije uspijevala oporaviti od božićnog pobačaja. Raznježen, okrvavljen po odjeci i rukama, trgnuo se kad je povjerenik banuo na vrata kuhinje.

- Bok, Tonino moj. Sretna Nova godina.

- O! Živio! I tebi. Kako je bilo na dočeku?

- Tako-tako, ništa posebno. Kako ti je otac? - dometne Siniša brzo, spazivši krv po Toninu i na velikom nožu što gaje ovaj upravo počeo prati u kamenom sudoperu.

- Odlično, rekao bih. Jutros se čak raspitivao za tebe, što inače uistinu rijetko čini. Imaš novu košulju.

- Nije, to je... Ferhatovićeva. Zalio sam se s vinom pa mi je posudio svoju.

- Daj mi, oprat ću ti je.

- Nema potrebe, osim toga, ostala mi je tamo. Tonino, reci mi jednu stvar. Ja... Ja znam da ću sad ispast kreten, ali... Jel ima na Trećiću kakva crnkinja?

- Zar si je vidio?

- Čovječe, dajem ruku u vatru da jesam. Sad, maloprije, u šumi/ Između Selimove kuće i Prinjega mura. Usro sam se od šoka, a onda je nestala, isti čas.

-Jesi li je možda sanjao posljednjih noći?

- Jesam, noćas, nešto slično. Ali, vidio sam je sad uživo sto posto.

- Muona. To nije dobar znak.

- Ko? Šta, zbilja postoji?

- Naravno da postoji, pa vidio si je. Muona Kvasinožić, Bartulova supruga. Aboridžinka, iz Australije.

- Pičku materinu, Aboridžinka! Pa šta ona, koji kurac, radi ovdje?! Otkud, kako, zašto?!

- Zaboga, žena mu je i došla je s njim kad se odlučio vratiti.

- Kako to da ju tek sad vidim?

- Ne znam, žene ovdje žive povučeno.

- Okej, okej, okej... Sad si mi reko da to šta sam je vidio nije dobar znak. Ja

znam zašto meni nije, ali me zanima zašto i tebi to nije dobar znak. I otkud znaš da sam ju sanjao?

- Ti si mi rekao da si je sanjao, ja sam samo pitao, jer...

- Čekaj, čekaj, još jedna stvar, najvažnija - prekine ga povjerenik pa duboko udahne i nastavi polako, naglašavajući svaku riječ. - Koliko još Aboridžina ima na ovom otoku?

- Nijedan - nasmiješi se Tonino. - Vjeruj mi, samo Muona.

- A Palestinci, Eskimi, Kurdi... Ono, Čečeni, Šošoni... Kako s njima stojimo?

- Nema, povjerenice, nikoga od njih. Bila je teta Isolda Smeral-dić, s Filipina, ali preminula je prije dobrih petnaest godina. Danas su Muona i tvoj prijatelj Ferhatović jedini strani državljani na Trećiću.

- Moš mislit.

- Doista, Siniša.

- Dobro. Ajde mi sad malo pričaj o tom lošem znaku.

- Možda nećeš povjerovati, kao što uostalom ni mi sami nismo vjerovali u prvo vrijeme. Muona, jednostavno govoreći, posjeduje stanovite natprirodne moći kojima ljude upozorava na neku skorbuolest.

- Da? A kako ih to upozorava?

- Pojavi im se u snu, a za koji dan i na javi.

- Daj, molim te... A kako to ona zna kome treba uć u san? To mi objasni, pliz.

- Heh, to ni ona sama ne zna. Jednostavno, dogodi se da iste noći i ona sanja identičan san i vidi u njemu upravo onog čovjeka koji u isto vrijeme sanja nju. Razumiješ?

- Kako ne, to mi se stalno događa. Tonino, čuj me, jasno mi je da si ljut na mene zato što sam išao kod Ferhatovića na Novu godinu, sigurno si ljut i zbog milijon drugih stvari, ali nemoj me, pliz, više zavlačiti i mučiti s tim vašim bajkama.

Mislim, stvarno...

Tonino posuti nekoliko trenutaka, ispere nož i ruke, pa upita ozbiljno i dostojanstveno:

- Nabrojite mi, povjerenice, sve što sam vam do sad kazao o Trećiću i njegovu pučanstvu, a da se to naknadno pokazalo lažju, izmišljotinom ili objedom. Siniša polako izvuče stolac i sjedne za kuhinjski stol. Pekla su ga stopala, kao da mu kroz njih odjednom hrupi sva snaga i sav razum, bježeći nekamo dolje, u užareno vulkansko podzemlje ovoga ukletog otoka. Nije se mogao sjetiti ničega čime bi parirao Toninu.

- Nisi mi ništa lagao. Ali čini mi se da još uvijek ima previše onoga što si mi prešutio.

Tonino izvadi dvije limenke piva iz hladnjaka, stavi ih na stol i sjedne nasuprot Siniši.

- Kad god me pitaš, ja odgovorim. Zamisli što bi bilo i na što bi sličilo da ti govorim i o svemu onome o čemu me ne pitaš. Na kraju krajeva, ja sam ipak samo prevoditelj, nisam li?

- Ako te smijem citirati - spremno odvraća Siniša, polako otvarajući svoje pivo

- ti si mi između ostalog i jedini prijatelj na cijelom Trećiću. Vjerovao ti ili ne, to mi je važnije od tvoje prevoditeljske uloge. Na kraju krajeva, prevoditelj više jedva da mi i treba. Deset-dvadeset najvažnijih riječi sam naučio, a osim toga, s kim ja to komuniciram? Svi bježe od mene, makar nemaju razloga, jer meni trenutno ne pada na pamet išta šta bi ih mogao pitati ili im reći. Tonino pogleda u stranu, pa nazad prema Siniši. -1 ti si meni jedini prijatelj na ovom otoku, vjerovao ili ne... Ali ti samo misliš na to kako nas natjerati na te proklete izbore i izvući se što prije odavde ili pak padaš u neku nervoznu resignaciju. Koliko si puta do sad rekao da nas dvojica moramo više razgovarati, više se družiti? Ali svaki put to zapravo bude tek nekakva pomirbena fraza, ništa više. Reci i sam.

- Tonino... Ovo je teška, potrošena frazeta, ali ne mogu se sad sjetiti ničega boljeg. Most se, moj najbolji prijatelju, gradi s obje strane, ne samo sjedne...

- Pa zaboga, počni! Ja sam spreman krenuti na svaki tvoj znak! Ali nemoj da to opet bude u dan kad na tvojoj strani sijevaju munje i bujice nose sve pred sobom, a onda, kad se razvedri, ti lijepo zaustaviš sve radove. To si već napravio bezbroj puta i evo dokle smo dospjeli.

- Ti bokca, ovo je zvučalo ko da si imo pripremljen govor.

- Iskreno govoreći, i jesam. Samo sam čekao pravu prigodu. I zamisli, upravo sam ja kanio krenuti s tvojom prisposobom o gradnji mosta.

Obojica se nasmiju, pa kucnu limenkama piva.

- Evo, recimo ovo - nastavi Siniša graditi most, nakon kratkoga gutljaja. - Nisam te nikad pitao zašto vi svi ovdje pijete pivo? I to isključivo australsko. Mislim, ono, di vam je vino?

- Eh... Vino je zapravo glavni razlog za pivo. Bolest vinove loze, takozvana peronospora, puo tretjitjoansku parnišpuora, bila je ključni povod za početak iseljavanja s otoka. Kao i s Drugića, Prvića i, uostalom, gotovo cijele hrvatske obale. Vinogradi su bivali sve zapuštenijima. Znaš i sam, nešto lozja danas raste samo na sjevernoj padini polja, onoj okrenutoj prema jugu, a nekad je gotovo cijeli otok, barem su meni tako pričali, bio prekriven vinogradima. Otkup-ljivači grožđa dolazili su iz Splita, Zadra, Trsta, barke su se u uvali sudarale prevozeći "tretjitjuonski ploavuoju" na njihove brodove. A onda, u samo nekoliko godina, potpuna propast, glad, egzodus... I eto, ljudi su u Australiji naučili piti pivo jer im nijedno tamošnje vino nije odgovaralo. Naviku su zadržali i po povratku, a uspjeli su je prenijeti i na nas koji nikad nismo napuštali Trečić. Kad se vrate, u visokoj su dobi i bez snage koju zahtijeva posao oko loze. Neki se upuštaju u nostalgичne pokušaje, ali to je i slabašan urod i bezvrijedno vino.

- I šta bi sad pili da nema Bonina i ovih mafioza njegovih?

- Siniša, da nema Bonina i talijanske veze, nitko se ne bi ni vraćao ovamo.

-Fakatjebote. Onda se nijanebimoro s vama... Ono, ne bi ni ja imo koga zajebavat ovdje... Oprosti, pobjeglo mi je.

- U redu je. Nego, slušaj, sad bih se morao poći gore presvući. Moram s ocem poći do majčina groba, da je poživjela danas bi joj bio šezdeset i peti rođendan.

-Joj, samo daj... Nema problema, mogo si mi odma reć. Ja ću se otuširat i leć, nemoj na mene mislit za ručak. Muka mi je, prež-derao sam se tamo.

- Tut! - podviknula je je Muona odozdo, s puteljka, iznenadivši povjerenika koji se oprezno nagnuo kroz otvoreni prozor svoga ureda. Kiša je napokon posustala, nakon dva dana i dvije noći. A u te dvije noći je Siniša sanjao koješta, no u svakom snu osvanula bi i Muona, jednom kao prometna policajka, jednom kao premijerova sestra, jednom kao švercerica cigareta na tržnici. Prije no što je otvorio prozor da pusti malo zraka u zagušljivu prostoriju, razmišljao je upravo o njoj, o tim snovima i o mogućnosti da joj se ipak prvi javi, premda mu je Tonino tvrdio da nju još nikad nitko nije prvi našao, ako ona to nije htjela.

- Molim?

- Tut! Moula, bekdea! Dijent! Koutonj!- objašnjavala mu je, pokazavši na kraju kažiprstom na čeljust ispod uha.

- Zub? - upita Siniša, stavivši dlan na desni obraz.

- Nou, di ada sajd! - odgovori Muona pa premjesti krišobran iz ruke u ruku i pokaže na svoju lijevu čeljust. I Siniša prebaci dlan na drugu stranu lica.

- Nou problem jeta, bot maj kauza truabl vida kidnej, verej sun! Boubrij, andastud? End narvaes brajkdon, olsou verej pasibol!

- Kam ap hir, kam insajd! - pozove je povjerenik. Mouna se samo nasmiješi pa jedva primjetno zavrti glavom.

- lc rejning, pliz! Aj vona tok vitju! Okej, den veit for mi! -povikne Siniša i trkom se sjuri niza stube, obiđe zgradu Zoadruga i nade se sam samcat na puteljku. Ni lijevo ni desno nigdje ni traga misterioznom primjerku iseljenog aboridžinstva.

- Muona, kamooooon! Ifju vontu help mi, duit nau! - zavapio je i, čini se, svojim kvrgavim engleskim iziritirao oblake toliko da su opet odvrnuli slavine do kraja. Hitrim se koracima vratio u Zadrugu

i pred zbunjenim Barzim, moka razjapio usta ispred ogledala nasuprot pultu. Lijevo dolje - sve je izgledalo u redu. Lijevo gore - to se nije dalo vidjeti, ali s tim kvadrantom zubala nikad nije ni imao posebnih problema.

- Sur Barzi, možete mi dat čašu hladne vode? Najhladnije moguće?

- Ši... - odgovori zbunjeni starac pa iz hladnjaka nakrcanog pivom izvuče litrenu bocu mineralne vode. Bila je hladnija od leda, Siniša ju je, gutljaj po gutljaj, premetao po ustima, ne osjetivši ni na tren ni tračak boli. Na željkinu je preporuku prije polaska na Trečić bio otišao zubarici i riješio sve potencijalne probleme za sljedećih nekoliko mjeseci: kamenac i dva karijesa u početnom stadiju. Potegne još jedan ledeni gutljaj iz plastične boce, za svaki slučaj. Opet ništa. "Preučila matora!", šapne za sebe, pa odmah osjeti silnu potrebu da se opet, kao nekad, s nekim od prijatelja krene zavitlavati

imitirajući što tvrdi srpski. S kim bi to ovdje mogao? Tko je tu ikad i čuo za Srbe?

- Koliko sam vam dužan za ovu vodu?

- Ni puotriba, ic onde haus.

- Da? Hvala, šur Barzi.

Sedmica lijevo dolje napala gaje tek poslije ponoći. Bol gaje prvo probudila, potom ushodala, onda natjerala da popije, gutljaj po gutljaj, preostala dva decilitra onog viskija iz ormara, pa ga na kraju sludenog pognala u prizemlje po još žestokog pića ili šaku bilo kakvih tableta. Na prstima je sišao niza stube, nečujno upalio svjetlo u kuhinji i stao sustavno prevrtati po pretincima i ladicama, redom, s lijeva odozdo, pa udesno i prema gore. U jednom mu se trenutku učini da netko kuca na ulaznim vratima kuće. Zastane. Osluhne.

Ništa. Samo kiša. Jasno, tko bi u ovo vrijeme, po ovakvu vemenu, kucao na Trećiću? Nastavi tragati, a onda ga opet prene isti zvuk. Polako priđe vratima kuhinje i otvori ih, pa gurne glavu u hodnik. Ponovo nije čuo ništa osim kiše, tog diluvijalnog tuša što je bezuspješno nastojao sprati u more i Trećić, i Sinišu, i njegovu razvaljujuću bol. Taman kad se nakanio povući nanovo u kuhinju, kuckanje se opet začuje. Baš s ulaznih vrata. Povjerenik protrne. Tko može biti toliko lud da usred noći, u pola tri, ovdje, nasred mora, kuca na nečija vrata? I tko bi mogao biti još luđi, pa da po ovoj kišurini, u pola tri, ista ta vrata i otvori?

- Koje? - prošapće povjerenik, ali kucač ga očigledno nije čuo jer je sljedeći put, bez glasa, zakucao još malo jače.

Tad se, na suprotnoj strani hodnika, otškrinu vrata sobe staroga Smeraldića. Blijedo lice starca u otrcanoj pidžami i invalidskim kolicima izgledalo je poput posmrtno maske.

- Otpri nji, zoa guospu! - zarežao je stari. - Otpri nji, noas je tuka ki bi roadi spoali!

Siniša ga posluša i krene polako prema ulaznim vratima. Oprezno otključa, pritisne kvaku i... Vani je stajala Muona, držeći jednom rukom kišobran, a drugom pružajući zavežljajčić u kuhinjskoj krpi.

- Žuoč uvo! - rekla je, kao da se zbog nečega ljuti na povjerenika. - Ču tis, andastud? Ic nejčaral pajnkila!

Čim je povjerenik bojažljivo preuzeo zavežljaj, Muona se okrenula i nestala u najbližoj kaletu.

- Kao prevoditelj, moram ti pomoći - oglasi se pospani mladi Tonino odozgo, s uskog stubišta. - Rekla je da žvačeš to što ti je dala. Zar te nešto boli?

- Zub, čovječe. Sad bi plivo do kopna, samo da prestane...

- Onda žvači.

Na kuhinjskoj krpi, raširenoj posred stola, bilo je osam zeleno--smeđih, čupavih kuglica od nekakva lišća. Bol u dnu čeljusti dopustila je Siniši da se tek ovlaš podsmjehne samom sebi prije no što je prvu kuglicu ubacio u usta i počeo je žvakati. Isprva gorče od najbolnijeg iskustva, potom ljuće od vatre, zatim slade od najzrelijeg voća i potom nanovo gorko poput paklenih isparenja - to što je žvakao počelo je krotiti bol za manje od minute.

- Čovječe, staje ovo? Od čega je napravila ove kuglice?

- Doista ne znam - zijevne Tonino za stolom. - Neka mješavina autohtonog bilja i još nekog što ga je u sjemenkama donijela iz Australije pa razmnožila po otoku. Ne bih htio griješiti dušu, ali ljudi kažu da unutra stavlja i sasušenu kozju balegu.

Siniša gadljivo mljacne nekoliko puta: -Ja bi prije reko da je friška konjska.

- Nema konja na Trećiću.

- Ma znam, samo ti govorim o okusu. Odvratno, ali ne da djeluje, ono, nego... I šta ću sad s ostalima? Nije mi rekla ništa, jel da žvačem samo kad me zaboli ili bez obzira, ono, triput na dan, prije jela, ko lijek?

- Uzimaj samo kad te zaboli. Ako su uobičajena sastava, svaka bi trebala djelovati oko sat, sat i pol.

Predvečer tog dana, natečen i iscrpljen ubitačnom boli, pridržavajući se za Toninovo rame, povjerenik je doteturao do kuće Bartula i Muone Kvasinožić.

- Smuo vi aspetuoli zoa puo uri, trej kuoarti... - rekao im je Bart umjesto pozdrava. - Ale, rejte voa kuonobu.

S ulice su ušli u konobu, kroz velika vrata od debelih, crno obojenih dasaka.

Bart je odmah nanovo zakračunao vrata za njima

i nehajno pokazao Siniši da sjedne u trošnu fotelju nasred konobe. Potom je uzeo

veliku keramičku šalicu, puhnuo u nju da izbací prašinu i natočio unutra dobra dva decilitra nekakve rakije.

- Nnnnn... -javi se povjerenik, odmahujući dlanom i glavom.

- Ni se buojoat, poveri, donbi freid. Tuo ni zoa te, ic fo maj tuls

- odgovori Bartul uz osmijeh, pa iz ladice izvuče kuhinjsku krpú u kojoj su bila zamotana dvojá zubarska kliješta, veća i manja. Domaćin ih obriše tom istom krpom, pa potopi naopako u onu šalicu:

- Dizinfekša!

Uto u konobu, kroz manja stražnja vrata, ude Muona. Zdepasta i gegava, s iskreno dobroćudnim osmijehom na licu, u odjeći među kojom se nisu mogla razaznati dva predmeta iste boje. Zeleni džemper na kopčanje, bluza boje ciklame, plava suknja, smeđe čarape i, preko svega, crvena pregača s narančastim cvjetovima... U tri svoja dosadašnja ukazanja najavi, Muona je uvijek bila u crnom kaputu i s tamnozelenom maramom na glavi. Tek sad, kad je osvanula u punom sjaju, našušurene sijede kose i u podjednako sivkastim, debelim papučama s plišanim glavicama koala na vrhovima, povjerenik je se iskreno uplaši. No sa svakim novim gegavim korakom prema njemu, Muona je zračila sve jačom prisnošću i toplinom.

- Nnnnnn... - pozdravi je povjerenik, uz bolnu grimasu, upirući prstom lagano u dno lijeve čeljusti.

- Aupen, aupen... - zapovijedi mu ona blago, smiješeći se majčinski. - Laj ta!

- obrati se autoritativno svome mužu čim je povjerenik poslušno otvorio usta.

Bartul joj hitro iz džepa na svom kombinezonu doda ručnu baterijicu.

- Poveri, no kj ua... Must pulit aut. Spouknit... - postavi Mouna, "dotoresa av ol betegi", dijagnozu, nakon što mu je punu minutu gledala u sedmicu lijevo dolje i lagano po njoj tapkala kažiprstom. Siniša, iscrpljen od bola, rezignirano slegne ramenima pa uperi

kažiprst u sljepoočnicu, kao da si puca u glavu. Iskreno zabrinuti Tonino uzvрати mu ohrabrujućom grimasom.

- Južveli ni mi gusti va uvijen posle, ma deso... - procijedi, tobože samo za sebe, stari Kvasinožić i izvuče veća zubarska kliješta iz one šalice s rakijom, pa ih stane znalački promatrati u kontra-svjetlu.

- Bart, pliz... - smireno ga ukori Muona, vadeći iz džepa na pregači dva papirnata smotuljka. - Uváj deso... - obrati se ponovo Siniši, odmotavajući manji i vadeći iz njega kuglicu od bilja - ...en uváj lejta... Potla.

Drugi smotuljak, taj za poslije, vratila je u džep, a kuglicu iz manjega postavila je točno na bolni povjerenikov zub.

- Nau bajtit. No žuoč! Don ču, dasta bajt, strang, stranga... Buon... Haldit sau... Nau vi vejт.

Siniša, čvrsto grizući sve gorču lopticu, upitno uzvine obrve i lupne se po ručnom satu.

- Puo uri - odgovori Muona - halfa naua. Halditajt, dantiven movv.

Negdje iza Sinišinih leda, Muona i Bart uzeli su tri stare drvene stolice pa ih namjestili u mali polukrug ispred njegove fotelje. Bartul je na svoju sjeo naopako, s naslonom sprijeda, pa podupro bradu dlanovima i zagledao se u povjerenika kojemu se naočigled život sve više zagorčavao: iz lijevog poluzatvorenog oka spuznula mu je suza koju je brzo otro dlanom, misleći da ga nitko ne vidi.

- Muona, tje nuon priživiet poveri? - upitao je Bartul, hineći strašnu zabrinutost. - Si duobro poritjuola ti nestetik?

- Bart, pliz! - opomene ga njegova šarena crnkinja, strože nego prije, pa razmota onaj drugi svežnjić i krene nanovo među dlanovima modelirati zelenkasto-smeđu kuglicu, povremeno usitno pijuckajući u nju. P! Vidjevši to, Siniša se počne nijemo znojiti.

- Sun ču voa sele... - oglasi se Tonino, da razrijedi nelagodu -...doa tje vuon se voarnit broat Fierdo...

-Jes, olsou ritajert... Moa, tjedu šnjín prit žiena, kaje Muonina siestra, anke duoa sini: nijegov in muoj parvi. Suolamijen noa šetimuon, moa tjedu prit na Tretjitj, na Terd Ajlend, oklijen sou jin uoči! Parvi kroat, fers tajm! -

odgovori mu ponosno Bartul Kva-sinožić. Siniša zainteresirano pridigne glavu i otvori oči koliko je god mogao, no glasovi Bartula i Tonina već su mu u ušima treperili kao da dopiru iz bunara, sve dubljeg i dubljeg, a Muonino je ritmičko "p!" odzvanjalo sve do sljedećega. Povjerenik vrati glavu u naj-udobniji položaj na naslonu fotelje i za nekoliko sekundi potone u nesvijest.

Zadnjeg petka u siječnju cijelo se selo, osim staroga Tonina Smeraldića, rano

ujutro skupilo na Pjuocu i naguralo pokraj Sežebija, na početku staze što vodi prema luci. Svi otočani čekali su Toninov zvižduk s vrha Prinjega Mura, odakle se vidi more - znak da s horizonta stižu Talijani. Tako je bilo svakog petka, jedino bi na zvižduk s brda čekalo znatno manje ljudi, samo oni koji su kod Barzoga naručili neku pošiljku, a igrači lutrije za gorivo spustili bi se u luku pola sata kasnije. Mjere opreza poduzimali su zbog Talijana, odnosno mogućnosti da njih ispred Trećića zaskoči policija ili neki drugi kriminalci - što god da se dogodi, bolje je ako nema vidljivih svjedoka.

Jutros su se okupili svi jer s mafijašima je trebao stići i Fierdo Kvasinožić, Bartulov brat, sa svojom ženom, inače Muoninom sestrom, i dvojicom prvorodenih sinova, svojim i Bartovim, koji nikad nisu vidjeli Trećić.

Gliseri su kasnili već dobrih pola sata iako je more bilo prilično mirno, pa se u mnoštvu počela osjećati nervoza. Svi su uglas nešto govorili, ali tiho, gotovo šaptom, da ne bi žamorom sami sebi zaglušili daleki zvižduk izvidnika Tonina. Nervozan je bio i osmi povjerenik. Bio mu je ovo već četvrti petak zaredom kako očekuje Talijane i dovršetak isporuke svoje, jedne jedine, sasvim jednostavne narudžbe. Prvog petka stigao mu je, potpuno u skladu s prognozom Barzoga, samo televizor. Tad se nije nimalo živcirao, što zbog ostvarenog očekivanja, što zbog onog Muoninog anestetika koji ga je još danima poslije vađenja zuba držao u stanju blažene nezainteresiranosti. Tjedan dana poslije stigla mu je tanjurasta antena, ali bez prijemnika. Sljedećeg petka - satelitski prijemnik i radio. Ali u pošiljci nije bilo kabela za spajanje s antenom, a radio je zapravo bio komponenta muzičke linije, samo tuner, koji bez pojačala i zvučnika nije mogao poslužiti ama baš ničemu.

S tim beskorisnim uređajem pod rukom, uredno zapakiranim nazad u originalnu kutiju, Siniša se nemirno ogledavao na rubu Pjuoca. Nije bio živčan samo zbog predstojeće prepirke s arogantnim mafijašima, nego i zbog koječega drugog. Nije znao kako bi se od prvog trenutka trebalo postaviti prema tom Fierdu i ostatku njegove dolazeće svite, kako ih učiniti saveznicima legalne vlasti Republike Hrvatske ili barem lojalnim građanima i gostima. Živcirala ga je i lagana slutnja želje da što prije prekine orgijanje sa Zehrom: njena izravnost u objašnjavanju što bi htjela da joj se radi i propitkivanje što bi Siniša volio počela mu je biti sve odbojnija.

- Kako možeš tako govoriti nekome s kim se ljubiš? - pitao ju je preksinoć.

- A kako ti moš taku pizdarju pitat nekoga s kim se samo jebeš povazan?

Nije u Siniši bilo ni tračka nekakve ljubavi prema Zehri, ali osjećao je neko perverzno poštovanje i zahvalnost. I htio je zauzvrat nešto barem donekle slično. Pokušavao bi poslije snošaja razgovarati s njom, zanimati se za njenu priču, ali doznao je tek daje završila za frizerku, da je iz Bosne otišla neposredno pred početak rata i da je prije snimanja "Pohotne Mrvice" nekoliko godina stažirala kao "dizalica", scenska radnica koja bi porno-zvijezdama, u neplaniranim stankama, izvan kadra, pomagala da se orno vrate pred kamere. Doznao je tih nekoliko činjenica i ništa dodatno o njima. Nakon preksinoćnjega kratkog dijaloga osjetio je blagu mučninu, odjednom su mu se zgadile sve vlastite seksualne fantazije, godinama pribirane, taložene, i onda u zavidnom postotku ostvarene tu, nigdje, u Seli-movoj kući, sa Zehrom. Poželio je opet malo običnog seksa, zdravog i jednostavnog, bez pretjerivanja, bez tolike količine skarednih riječi i vulgarnih naputaka, pitanja, opaski, prijedloga... Poželio je Željku.

A ona ga je, nakratko zaboravljena Željka, nervirala još više. Prije više od mjesec dana shvatio je daje njegova sudbina najvećim dijelom u Željkinim rukama, u njenoj potrebi da joj se vrati, da ga opet ima nadohvat. Ponekad, maštajući, zaključio bi da ne može proći više od deset dana prije no što Željka osvane na Trećiću, s premijerovim nalogom za opoziv povjerenika, ili barem sestrinom lažnom doznakom za bolovanje do daljnjega. Prošlo je, međutim, već pet punih tjedana od onog ciljano žudnog e-maila, a od spasonosne Željke ni ž... Ipak, više od svega, Sinišu je živcirala činjenica što već mjesec i pol nije učinio ama baš ništa da postigne ono zbog čega je šupiran ovamo. Izbori na Trećiću bili su jednako udaljeni od zbilje kao i onog dana kad je doplovio ovamo, jednako kao i prije deset ili tisuću godina. A on se prestao truditi. A Željka ne dolazi. Tonino je napokon zazviždao i sjurio se niz padinu, a mnoštvo se, kao pred sprovod, spontano posložilo u kolonu i krenulo stazom, sad slobodnije žamoreći.

- Zoač si trej kroat zafitjoa? - zapita glasno Bartul.

- Aš su trej bruodi - odgovori mu zadihani Tonino, spustivši se do staze. - Trej glisi.

- Trej glisi, ha? - vikne Kvasinožić ponosno, da ga svi čuju. - A kadej?

Tonino pogne glavu:

- Sprijed luki.

- Uat?! Zoač nis prej zafitjoa, ju idijat?!

- Me tjoapoalo uno muoje... - odgovori Tonino, posramljeno gledajući u stranu. - Perdutuo soan se. Skouzoajte.

- Idijaaat... - zareži Bartul bijesno i zamahne kao da će Toninu opaliti šamar, ali ga Siniša slobodnom rukom stigne uhvatiti za zapešće.

- Hej! Alo! Koji vam je bog? Samo ga taknite i sve ću vas poslat u zatvor! Pola otoka u zatvor, pola u ludnicu! Jel vam jasno?

Bart ga osine pogledom, izvuče ruku i zabrza prema čelu kolone.

- Banda autistična... Degenerična... Stoka debilna... - mrmljao je povjerenik u bradu.

- Nemoj tako. Hvala ti, ali uistinu nisi trebao. Bart me ne bi udario, vjeruj mi. Napravio je to jednom, prije desetak godina, kad je tek stigao, i onda mu je moj otac ispred Zoadruga rekao da će zaklati i njega i sve njegovo ako me još jednom takne. I njega i bilo koga drugog tko se usudi.

-U, jebote! Zajeban je stari, a? To je bilo dok je još mogo hodat? -Ma...

- Šta "ma"?

- Hoda on i danas ako mu baš zatreba.

- Sereš!

- Ozbiljno. Sa štapom, doduše, i strašno teško, no ipak. Ali, malo kad mu zatreba otkako se odlučio zatvoriti u kuću.

- Čovječe, ja sam tu, koliko već, više od tri mjeseca i nisam ga skužio!

- Ništa čudno. Krije on to i od mene.

- Čovječe, mogo si mi i ti prije to reć.

- Nisi me pitao. Uostalom, kakva ti je korist od te informacije?

- A fakat... - zaključi Siniša i potapša Tonina. - Ajmo dalje, da vidimo kakav će to bit cirkus.

Svečana povorka odmakla im je već pedesetak koraka, taman koliko je za njima dvojicom zaostajao Barzi.

- Ti nikad nisi bio kod doktora zbog tih svojih povremenih blokada? - načne povjerenik temu od koje je do sad zazirao.

- Znaš nekog specijalista koji se bavi takvim slučajevima na Drugiću? - odgovori Tonino protupitanjem. - Pitao sam jednom Muonu, rekla mi je da se to kod njih smatra božjim blagoslovom i da se ljude s takvim problemom smatra gotovo svetima. Mogu se nositi s time.

* *

-En fajneli... Saj... Sajnisej Mes... Mesendek! Sajnisej Mesendek! - pročitao je Fierdo Kvasinožić ime s posljednjeg paketića. Već se bližilo podne, Talijani su glisere već zacijelo privezali na svojoj strani Jadrana, a Fierdo je u luci dovršavao podjelu svojih i Boninovih darova Trećićanima. Svaka je kuća dobila po jedan identičan paket, ne veći od kutije za cipele.

- Nju inverta! Tu kilo uoc! - pompozno je Fierdo predstavio njen sadržaj.

- Inverter, ključni sklop kod solarne energije - objasnio je Tonino Siniši. - Pretvara istosmjerni napon od 24 volta u izmjenični od 220. Proizvodi ih jedna Boninova tvornica. Ovaj je vrlo snažan, dva kilovata, to mu je vjerojatno najnoviji proizvod.

- Ti se kužiš u te stvari?

- Ne, pričam ti samo ono što su meni milijun puta pričali. Većina je Trećićana nekoliko posljednjih godina prije umirovljenja, kad bi postali prestari ili preslabi za rad u rudnicima, provela sklapajući te invertere.

Ne bi se moglo reći da Trećićani nisu bili zadovoljni Boninovim i Fierdovim darom, ali oduševljenju ipak nije bilo ni traga. Brinulo ih je nešto drugo. Deseci kutija s inverterima, plus Fierdo i njegova svita s prtljagom, sve je to zauzelo kompletan prostor u gliserima, dvama redovnim i trećem, izvanrednom. Nijedna prošlotjedna narudžba nije stoga mogla biti dostavljena. Brašno, šećer, sol, kava, sokovi, toaletni papir, pivo... Na sve je to zbog Fierdova dolaska i Boninovih darova sad trebalo paziti i štediti do sljedećeg petka. Za nevolju, Talijani nisu htjeli primiti nove narudžbe od Barzoga, samo su prolongirali one prošlotjedne za još sedam dana. Siniša im je jedva uspio uvaliti na^gliser onaj svoj neželjeni radio i objasniti da njemu treba samo tranzistor i prokleti

kabeli za satelitski prijemnik, a ne nekakvo kućno kino. Jedini stanovnik Trećića kojemu je stigla naručena roba bio je Selim Ferhatović: njemu je jedan od četvorice mafijaša predao tanku omotnicu.

- Opet žica, a? - dobacio mu je Siniša kasnije, dok su gledali finale dodjele darova i čekali prvi signal za razlaz.

- Nije, bolan, nego karee.

- Šta?

- Karee, krekovane karee za satelit, da mogu gledat teve.

- U, jebote! Kartice mi uopće nisu pale na pamet!

- Bolte kurac, doće ti drugi put, s radijem i kablovima, he--he-he...

U tom je trenutku Fierdo prvi put zazvao:

- Sajnisej Mesendek!

Pogledao je još jednom na popis, pa na kuvertu, pokazao sve svome sinu koji je cijelo vrijeme stajao uz njega, i nervozno ponovio:

- Sajnisej Mesendek! Hu de hel iz... -Jarane, teb je prozvo!

-A?

- Tebe zove!

- Moš mislit...

- Poveri! Po veri! - začuje se više glasova iz mnoštva. Siniša se osvrne i shvati da mu desetak ljudi, uključujući i Tonina, pokazuje prema Fierdu. Oprezno krene i sporim se korakom približi vidno iscrpljenom povratniku. Pošiljka za njega bila je drugačija od ostalih: tek oveća zaštitna kuverta, s njegovim jasno i ispravno isprintanim imenom.

- En ju a?

- Siniša Mesnjak, povjerenik vlade Republike Hrvatske za otok Trećić.

Fierdo se punim dlanom pljesne po čelu:

- Avkars ju a! Poveri! Hia it iz... - reče i pruži mu debelu kuvertu, tešku najmanje četvrt kilograma.

* *

Poštovani povjerenice Vlade Republike Hrvatske za otok Trećić,
g. Siniša Mesnjak!

Iznimna mi je čast i zadovoljstvo obratiti Vam se, pa makar i ovim putem, kad već nemamo prigode izravnije kontaktirati. O Vama do mene dopiru brojni dobri glasovi, bolji no o ijednomu Vašem prethodniku na toj zahtjevnoj, moglo bi se čak reći i diplomatskoj, dužnosti. Trećić nije, kao što ste se zacijelo i sami već mogli uvjeriti, sasvim običan otok. Nije mogao preživjeti onakav kakav je nekad bio, a da nije bilo ljubavi samih njegovih iseljenih stanovnika i da nije bilo naših zajedničkih napora, danas na njemu ne bi bilo ničega i nikoga osim, možda, mog starog tvrdoglavog prijatelja i rođaka Tonina Smeraldića te njegova požrtvovna sina, natprosječno vrijedna i nesebična mladića koga nisam imao sreću osobno upoznati.

Uz moju skromnu pomoć, Trećić se pretvorio u svojevrsni umirovljenički dom, jedini na svijetu čiji se štićenici mogu, upravo kao što starenje nalaže, vratiti u djetinjstvo.

S druge strane, apsolutno razumijem želju mlade i dugo čekane hrvatske države da svoju vlast i svoje zakone provodi na svakom dijelu teritorija, i u tome Vas apsolutno podržavam. Upravo Vas, jer Vi ste, prema mojim saznanjima, prvi Vladin povjerenik koji otočanima ne podmeće, ne nameće podjele i svađe, zadjevice i razdore. Uvjeren da ćete svojom, dosad već iskazanom, mudrošću pronaći načina da povjereni Vam zadatak dovršite na obostrano zadovoljstvo, srdačno Vas pozdravljam uz obećanje svake osobne pomoći u daljnjem radu za dobrobit Trećića. Odano Vaš

Bonino Smeraldich

P.S. Pismu prilazem i mali osobni znak pažnje.

* * *

- Lijepo - rekao je Tonino, naglas pročitavši pismo i spustivši ga na stol.

- Divno - nadoveže se sarkastično Siniša. - Kolko ja kužim, drug Tito me hvali i titra mi jajca samo zato šta nisam napravio ama baš ništa. Njemu paše da se ništa ne dogodi, ko što paše i svima vama, jebem vam... Sto posto je i svim jadnicima prije mene piso iste pizdarije.

- Nije nikome, barem koliko je meni poznato - uskoči Tonino u povjerenikov monolog, za koji je naslutio da bi mogao potrajati, sve turobniji i nervozniji. Toninov otac gledao je prazno kroz fotografiju Bonina Smeraldića, svog rođaka i najboljeg prijatelja iz djetinjstva, ostakljenu i uokvirenu srebrnim letvicama,

osovljenu nasred stola.

- A staje ovo, koji...? - nastavi Siniša. - Oću si tu fotku objesit gore u sobu ili u onu jazbinu od ureda? A? Di bi bolje stajala? "Siniši Mesnjaku, iskreno!" Koji je njemu bog? Šta će meni njegova slika? Miljon dolara da mi pošalje, tu mi ne vrijedi ništa, šta će mi onda njegova debilna fotka s potpisom i posvetom? Jel to neki znak posebne milosti? Prevoditelju, prevedi mi!

- Koliko je meni poznato - krene Tonino nesigurno - nitko od mještana nema takvu fotografiju s posvetom, samo s potpisom. A i okvir je luksuzniji.

- Pa šta? Ako se dozna za to, sad će me svi još više zamržit, to je jedino šta se može dogoditi.

- Fuorsi biš se muoga šnjini insjemoat - oglasi se stari Tonino, praveći se potpuno nezainteresiranim. - Zoa barzije finit lavour.

- Nisam siguran da sam skužio... - odgovori povjerenik oprezno, iznenađen što se stari uopće javio i željan da nastavi. Stari je, međutim, samo pogledao sina i jedva primjetno trznuo glavom.

- Otac predlaže da se nekako udružiš s Boninom, da zajednički nađete neko rješenje kojim bi i otočani i Bonino bili zadovoljni, a ti bi brže obavio posao i pošao kući.

- Mislite da je to izvedivo?

Stari Tonino samo slegne ramenima.

* * *

- Ne znam, ne bih ti htio docirati, no meni se čini da je sve manje-više u redu, osim samog svršetka, odnosno post scriptuma, koji može učiniti više štete nego koristi - rekao je Tonino.

- Kakve štete? Ajde pročitaj sve još jedamput naglas.

- "Poštovani gospodine Smeraldiću! Iskreno zahvaljujem na vašem pismu podrške i osobnom znaku pažnje. Činjenica je, međutim, da ih ničim nisam zaslužio. Pišem vam ovo pismo na računalu što sam ga na revers dobio od Vlade Republike Hrvatske, a potom će ga rukom s ekrana prepisati mlađi Tonino Smeraldić, uistinu vrijedan, samozatajan i požrtvovan mladić kojeg je šteta ne upoznati. Ja, naime, ovdje nemam printera. Nemam ni signala za mobilni telefon. Nemam, zapravo, ništa osim prelijepog otočića nasred mora i njegovih gostoljubivih stanovnika koji će učiniti sve da meni ovdje bude ugodno, ali i izigrati svaki moj pokušaj da uspostavim makar i provizorij demokratske vlasti u skladu sa zakonskim propisima Republike Hrvatske. Gospodine Smeraldiću, ja sam, kao što vam je zacijelo poznato, već osmi vladin povjerenik s identičnim, neostvarivim zadatkom. Ne poznajem ljude koji su ovo isto pokušavali prije mene, ali znam da će se, prije ili kasnije, na ovoj dužnosti pojaviti osoba koju neće biti briga ni za što drugo osim što učinkovitijeg obavljanja posla i što bržeg povratka kući. Ta će osoba, na ovaj ili onaj način, na Trečić dovesti najprije vojsku i policiju, potom carinu i poreznike, pa medije, minere za Parvi Mur, pa nautičare, pa koncesionara za marinu... Ako razumijete o čemu vam govorim, shvaćate i da to znači kraj Trečića kakvog obojica poznajemo. Osobno bih bio jako rastužen takvim ishodom, pa vas stoga molim da mi na svaki mogući način pomognete kako bih upravo ja dovršio posao koji naprosto mora biti dovršen, ako želimo da ovaj prelijepi otok i ovi dobrohotni ljudi dovrše svoje živote onako kako su maštali u mraku australskih rudnika. Ne moraju njihovi izabranici odlaziti na sjednice Općinskog vijeća, ne moraju promijeniti ama baš ništa u svom življenju, bitno je jedino da svake četiri godine uspostave i registriraju najmanje dvije stranke ili neovisne liste, da održe izbore i da jave rezultate nadležnom izbornom povjerenstvu. Čim to obave, mogu nastaviti po starome. Iskreno vas molim da pomognete i meni i Trečiću, znajući da se vaša riječ ovdje poštuje neusporedivo više od zakonskih odredbi Republike Hrvatske. S iskrenim poštovanjem, Siniša Mesnjak, povjerenik vlade RH za otok Trečić... P. S. Rado bih i ja vama poslao svoju fotografiju, ali nemam aparat. Možda ga ima osoba koja vam, koliko vidim, redovito šalje izvješća o mojim pokušajima rada na Trečiću...

- I, šta fali tom pe-esu?

- Ništa, samo... Mogao bi se Bonino naći uvrijeđenim što mu tako, premda na neizravan način...

- Okej - prekine povjerenik Tonina i ustane od stare školske katedre. - Sad još moramo samo od nečega nekako napraviti kuvertu.

- Ne treba, imam ja... - krene Tonino i zamrzne se.

- Šta imaš, kuvertu? A? Ajde mi onda reci šta će tebi kuverta? Ko zna koliko ih

imaš! S kim se ti to imaš dopisivat? A? Da nije možda s Boninom?

Prevoditelj posramljeno pogne glavu.

- Super! Divota! Ja se ovdje grčim ko majmun, a ti mi radiš iza leđa! Jebote, jel mu pišeš i koliko mi puta na dan prazniš kahlicu? A? A ko zna šta on tebi piše! "Bravo, divni mladiću, sjebi budalu na svaki mogući način, ko što si sjebo i sve one prije njega!" Jebote, čim sam pročitao ono njegovo pedersko pismo, odma mi je bilo jasno! Otkud njemu uopće ideja da ja postojim, otkud mu informacije? I onda, otkud mu taj čisti hrvatski?! Ko mu je preveo trećićansko--klokanske misli na čisti, današnji hrvatski? Evo, ja sam sto posto siguran daje on tebi pošlo pismo na trijetjitjuoanskui, ljuo-njuo, i da si mu ga ti preveo i da ga je on onda prepisao i poslao natrag meni! Jel nije tako?

Svjetlo s kompjutorskog ekrana presijavalo se u suzama što su punile Toninove oči. Samo je napola pridigao glavu:

- Nisam samo ja, mnogi mu pišu. Ništa zlonamjerno nije bilo. Uostalom, vidio si i sam iz njegova pisma da...

- Ovako ćemo - prekine ga strogo povjerenik, ushoda po nekadašnjoj učionici, s rukama na leđima, poput najstrožeg učitelja. - Do sad si glumio da radiš za mene i za vladu, a radio si za tog vašeg druga Tita.

- Nisam, nemoj...

- ...a od sad ćeš raditi obrnuto. Za početak, prepisi ovo, točno, od riječi do riječi, svaki zarez i svaku točku. Oću da me to dočeka večeras doma, na stolu u kuhinji. Ja se sad idem napit jer sam sjeban i razočaran.

- Uistinu... - pokuša se još jednom opravdati Tonino, no povjerenik je već zgrabio kvaku. Onda je zastao i okrenuo se.

- I kuvertu mi ostavi, pored pisma, da ju ja sam poličem i zaljepim.

* * *

U petak je u lučici opet bilo živo i tijesno. Svi muškarci iz sela, unatoč dosadnoj kisici, spustili su se ispratiti dvojicu mladih Kvasinožića koji su na tjedan dana došli u postojbinu svojih očeva. Žene su ostale gore, u selu, tješiti Muonu i njezinu mladu sestru, tužne starice koje zacijelo nikad više neće vidjeti svoje sinove. A njih dvojica, naizgled Frank i Anthonv, a zapravo Froanitj i Tonjo, zbunjeno su se rukovali sa svakim tko bi im pružio ruku i uzvraćali poljupcem svakom starcu koji bi njih poljubio, trudeći se da budu najljubazniji što mogu dok odbijaju sitne darove što ih je gotovo svaki Trećićanin htio poslati Boninu. Svi darovi što ih je stari dobrotvor poželio - nekoliko litara maslinova ulja, grančica lovora i kolut kozjega sira - ionako su već bili spremljeni u prtljazi dvojice simpatičnih tridesetogodišnjaka, tamnoputih kovrčavih rođaka što su međusobno sličili neusporedivo više nego njihovi očevi, rođena braća. Njih četvorica proteklog su tjedna bili nerazdvojni. Obilazili su otok i po najžešćoj južini, pomagali mještanima oko instaliranja novih solarnih invertera i, što je najupečatljivije, popili gotovo sve pivo iz Barzijevih zaliha. Bartulovo vino dvojici mladića već pri prvom gutljaju nije leglo, nije i gotovo.

- Mogu li vas zamoliti za uslugu? - upitao je Siniša na pomno pripremljenom engleskom, prišavši Franku, Fierdovom sinu.

- Naravno - odgovori mu ovaj, oprezno se osmijehnuvši.

- Vaš mi je otac donio pismo gospodina Bonina Smeraldića, a ja bih volio da mu osobno uručite moj odgovor.

- Nema problema - reče Frank pa spremi omotnicu u neveliku fotografsku torbu obješenu preko ramena. - Ali sad ja vas moram zamoliti za uslugu.

- Khm... Izvolite...

- Mogu li vas fotografirati? Od svih ovih ljudi jedino vas nisam.

Doista, sve vrijeme provedeno na otoku Frank i Anthonv fotografirali su sve oko sebe - krajobraze, kuće, ljude, životinje... Međutim, koliko je god Sinišu vukla želja da napokon porazgovara s nekim tko upravo stiže iz civilizacije (i, što je najgore, ubrzo se u nju i vraća!) kočio ga je strah da s ovim australsko-trećićkim mješancima neće naći mnogo zajedničkih tema, a i o njima se, zbog jezičnih problema, neće bog zna koliko narazgovarati. A još i više od toga plašila ga je mogućnost da se s tamnoputim vršnjacima savršeno razumije, pa da njegova dešperacija, kad oni odu kući, još više nabubri. I tako, sve do sad, ni s jednim nije razmijenio niti riječ.

- A što će vam moja fotografija? - upita nepovjerljivo povjerenik.

- Kao i sve druge, za gospodina Bonina.

- Pa... može. To je OK. Ali, neću sam. Pričekajte ovdje trenutak. Siniša se podigne na prste, tražeći pogledom Tonina. Spazi ga kraj Barzoga, koji je pred magarcima i njihovim vodičima već razvrstavao robu što su je Talijani dovezli s tjednom zakašnjenja. Potrči do svoga prevoditelja i dovuče ga pred Franka.

- Ajmo se slikat za Bonina. Eto vidiš, na kraju će ipak dobit moju fotku. I moju i tog divnog mladog čovjeka kojega bi tako jako htio upoznat.

Tonino se nevoljko namjesti pred Frankovim objektivom i uzvratu zagrljaj nasmiješeno Siniši. Posljednjih dana nisu se mnogo susretali, povjerenik je više vremena, i danju i noću, provodio kod Selima Ferhatovića nego kod kuće, tako daje ona svađa oko dojavljivanja Boninu ostala bez poštenog zaključka. Frank je pet-šest puta kvrcnuo svojim digitalnim aparatom, zahvalio im, rukovao se i krenuo u dug očevo zagrljaj. Talijani na gliserima postali su već vidno nervozni, ali su iz poštovanja ipak ušutjeli dok su se Bart i Fierdo posljednji put grlili sa sinovima.

- Strašno je to, jebote... -promrmlja Siniša gledajući ih, više za sebe.

- Dakako, ali Bartulu je jamačno teže - uzvratu mu tiho prevoditelj. - On se već jednom tako opraštao, odlazeći iz Australije i misleći kako više nikad neće vidjeti sina. A sad nanovo.

- Dobro, ali s druge strane - nastavi povjerenik nakon kraće šutnje - možda gaje to nekako očvrsnulo. Fierdu je ipak prvi put...

- U redu, to je tvoja teorija, jer ti baš i ne simpatiziraš Bartula, zar ne? U tom trenutku sinovi su se razdvojili od očeva i uskočili u glisere koji su iste sekunde glasno zabundali.

- Oprostite, moram sad nešto riješiti s Barzim. Vidimo se kod kuće. Barem se nadam... - ispriča se Tonino i krene kroz mnoštvo što se stalo prorjediti.

- Čekaj, vidio sam da odvajáš stvari za nas, pa šta ti nije lakše da to magarci odnesu gore, pa preuzmeš i platiš u Zoadrugui?

- Nisu te stvari za nas.

- Nego?

- Za svjetioničara... - Tonino malo zastane. - Uostalom, zašto mi ti ne bi pomogao? Već je i vrijeme da ga upoznaš.

- A zašto bi ga ja upoznavao? Ne da mi se više upoznavat nikoga ko mi ne može pomoć da skinem s vrata cijelu ovu... Stvar. Osim toga, di je on bio do sad? I di je danas? Zašto mu ti moraš nosit stvari?

- Hajde sa mnom. Što bi drugo sad mogao raditi?

Puteljak se već nekoliko koraka poslije Selimove kuće još više suzio, toliko da su Siniša i Tonino morali hodati jedan za drugim, tarući se ramenima i laktovima o mokro zimzelenje. Išli su šutke, noseći svaki tek po jednu plastičnu vrećicu. Siniša je nanovo bio prilično mrzovoljan, sad još i zbog toga što mu se činilo da Tonino uživa u ovoj besmislenoj ekspediciji kroz prašumu do Lajterne, kao da ih na kraju puta očekuje nešto strašno spektakularno. I sad, hodajući iza njega, kao daje kroz prevoditeljev zatiljak mogao nazrijeti onaj njegov dječjački osmijeh.

- Kego si tuo dopejoa? - začulo se odnekud iz visine čim su izbili na čistinicu pred svjetionikom.

- Uosmiega puoverega! - vikne Tonino. - Je bilo i vrime zoa upuoznoa go, coj ni? Mršavi muškarac od svojih pedesetak godina zagleda se šutke u njih sa spiralnih stuba što su uokolo tomjića vodile do vrha svjetionika. Da se Isus, kakvog nam ga prikazuju, nije onako zatrcavao, poživio bi zacijelo još koje desetljeće i u zreloj bi dobi izgledao upravo kao ovaj trećićanski svjetioničar. Prorijeđena duga kosa, prodorne oči, nemarna brada, uočljiv trbušćić na krhkom tijelu uskih šiljatih ramena. I apostol u dnu metalnih stuba, skupa s nevjernikom, zabludjelom ovcom.

- Duomaguoj Barkljatjitj - predstavi se svjetioničar, zakorak-nuvši na šljunak sa zadnje stuba. Pružao je ruku prema Siniši, ali je gledao nekamo udesno, mimo njega. - Namba sieduon! - doda i trkne laktom Tonina u slabine, na što obojica prasnu u smijeh, Tonino nekako usiljeno, a svjetioničar sasvim iskreno.

- Siniša Mesnjak - odvrati bezvoljno povjerenik, namjerno zagledan gore, u sam vršak svjetionika. Pri rukovanju osjeti neobičan stisak, profinjen i žilav u isto vrijeme. Po prezimenu, tip definitivno nije s ovog smeraldičko-kvasinožićkog otoka, a po ruci i rukovanju jasno je da nije nikad radio ni u kakvom rudniku. Po izbjegavanju pogleda, pak, čistije luđak. Sinišu u sekundi

prođe mrzovolja. Osjetio je neki stari, gotovo već zaboravljeni poriv da pročita novog poznanika do kosti, da ga ogoli i, neopazice, matira u tri poteza.

- Vi ste prvi Ličanin svjetioničar kojeg sam upoznao - reče, kao usput, čim su sva trojica zakoraknuli u neveliku katnicu pored svjetionika. - Brkljačići su Ličani, jel tako?

- Su... - odgovori kratko Brkljačić, izvlačeći gostima stolice oko stola u skućenoj kuhinjici i glumeći nezainteresiranost.

- I manje više svi su štokavci, Ličani ko Ličani, jel tako?

- Ši, vengo coj bidu bit?

- A da se mi onda prestanemo zajebavat i počnemo pričat ko ljudi? A, gospodine Brkljačiću?

* * *

C:/My Documents/PRIVATNO/Brk

Fenomenalno, nemreš bilivit! Domagoj Brkljačić, jedan od najslabije zapamćenih zastupnika u Saboru! Ličanin, profesor matematike u Karlovcu, u ratu dragovoljac, balističar topništva Hrvatske vojske, uvjereni starčevićanac, diplomirao matematiku i fiziku, apsolvirao lingvistiku i fonetiku... Bez posebne želje stavljen na listu i izabran za zastupnika na trećim izborima za Županijski dom. Ali, znanost prije svega, istraživanja, proučavanja... Iznad toga samo mu je Hrvatska. Ipak, zanesen nekim matematičkim vjerojatnosnim problemom što mu je pao na pamet dok je u hotelskoj sobi pokušavao udjenuti konac u iglu i prišiti gumb na hlačama, dvaput je izostao s glasanja o nekim važnim prijedlozima zakona, a kako je samo jedan zastupnik oba puta nedostajao za kvorum, to je izazvalo neplaniranu proceduralnu gnjavažu u oba doma. Ukoren je, a nedugo potom i imenovan, jebem ti sreću, za sedmog povjerenika na Trećiću... Pokušavao oko pola godine, ali onako, bez nekog turbo-entuzijazma. Onda pukao, otišao u Zagreb, predao ostavku, ofarbao kosu, kupio naočale i lažnu bradu pa se, noseći dva kufera puna knjiga i praznih bilježnica, vratio na Trećić. Sve u dogovoru s Toninom. Nema žene ni djece, ni ikoga živog od rodbine. Nikome gore ne fali, a tu mu je cool. Obožava trećićanski dijalekt (neće razgovarati nikako drugačije!!!), izbjegava gledanje u oči, održava svjetionik i rješava neke teoretske probleme s brojkama. Jel on tu poludio ili možda pogenijalio, to ćemo tek vidjeti. Za sad izgleda lud do jaja. Ko i ja njemu, vjerojatno. I ko zna kome još.

Zvao me sutra ujutro da dođem, prije sedam, kad sviće, da mi ima nešto važno za pokazat. Ne idem bez Tonina.

* *

-1 ti njega cijelo ovo vrijeme ovako servisiraš? Ono, sa svojom lovom? - pitao je Siniša Tonina kad su, još po mraku, krenuli preko Pjuoca.

- Zaboga, Siniša, po treći put ti od sinoć odgovaram: pomažem mu koliko mogu! Dobar je čovjek, častan i skroman, voli Trećić i nikome ovdje nikad nije naudio. Po treći put: da, snabdijevam ga elementarnim namirnicama o svom trošku. Je li to zabranjeno?

- Nije, nego... Šta ti to nije skupo?

- Nije... - Tonino se zaustavi i uhvati povjerenika za nadlakticu. - Slušaj, nešto ću ti povjeriti, ukoliko mi prisegneš da nipošto nećeš reći Domagoju.

- U, jebote! Ajde, prisežem.

- Osim prevoditeljskog honorara, ja primam i plaću svjetio-ničara. Kad mi ponestane novca, podignem ponešto s tog računa, a ostalo prebacujem na račun što sam ga otvorio na Domagojevo ime. On je toga nesvjestan, njemu novac ne predstavlja ništa, ali mogao bi mu jednog dana zatrebati.

- Čekaj, zašto ti dobivaš svjetioničarsku plaću, čovječe?

- Zato što sam doista i bio svjetioničarem sve dok sedmi poveri nije odlučio definitivno preseliti na Trećić. Bio sam sit toga posla i prije Domagojeva prvog dolaska, pa smo se lako dogovorili.

- I šta - prekine povjerenik svoga prevoditelja - on tamo pali-gasi, a ti bereš lov?

- Ne berem ništa, rekoh ti, nego prebacujem na njegov račun. Uzimam od tog novca samo kad mi doista ustreba i uglavnom su posrijedi tek simbolične svote, tri ili četiri stotine kuna. Glavninu toga jamačno će mu nadomjestiti kamate jer dio prikupljene svote oročujem svaka tri mjeseca. Podučila me tome susretljiva službenica

u pošti. Zamisli da jednoga dana Domagoj riješi barem jedan od tih svojih matematičkih problema pa poželi otići na kopno i prijaviti otkriće. I mene bi

bilo sram da se u Zagrebu pojavi ovakav.

- I on nema pojma o toj lovi?

- Nema. Otkrit ću mu kad za to dođe vrijeme. Čuvaj mi tu tajnu, hoćeš li?

- Hoću - odgovori zbunjeni Siniša. - Vengo coj da tju. Ajmo sad dalje, da mu ne zakasnimo na dogovor. A fakat, zašto nas zove ovako rano? Staje to da ne može pričekat, ono, dva tri sata?

- E, to je nešto što ti ja nisam ovlašten odati. Ne ljuti se, izdrži još malo, Domagoj će ti sve sam otkriti, ipak je to njegova tajna. Hajdmo.

Brzali su puteljkom, pretječući noćnu buru što je jenjavala sa svakim njihovim korakom, kao da ih pušta pred sebe, neka prvi vide tu famoznu Brkljačićevu tajnu o kojoj ona, ionako, već odavna sve zna. U prizemlju Selimove kuće, u kuhinji, već je gorjelo svjetlo. Ili to Zehra pere čaše i tanjure od noćas ili je svjetlo ostalo zaboravljeno još sinoć, nakon još jedne u nizu kokainskih seansa, pune besmislenih dijaloga i nesuvislih grimasa? "Zatočenici dvorca Zehra", pomisli Siniša usporivši malo pored kuće i, prvi put, osjeti jaku odbojnost prema svojim novostečenim bosanskim prijateljima, a i prema samome sebi u njihovu društvu. Ne baš duboko gađenje, kakvo je u Zagrebu osjećao prema sličnim likovima iz polusvijeta, nego samo nešto, onako, na pola puta do povraćanja... Trzajem cijele glave skrene pogled s osvijetljenog prozora i primijeti da mu je Tonino odmaknuo dobrih desetak koraka.

Tonino, Tonino... Dobri duh Trečića'... Majka Tereza podjetinje-nog otoka i gubavih povjerenika... Tonino sa svojim potonućima u autistične bezdane, s onim golemim spolovilom i tko zna koliko jezivim noćnim morama, i s tim okrutnim ocem, Tonino zaljubljen

u svoju barku nazvanu po pokojnoj majci, on i njegovi ženskasti kaprici...

Tonino: jedini pravi prijatelj, ne samo na ovom začaranom otoku.

- Ššššš! - dozove ih šaptom Brkljačić odnekud iz grmlja, desno od svjetionika, gdje je započinjala uska, strma staza prema moru. -Pensoa sun vetj da tjete ritoardoa! Deso bidu juštuo trieboali prit!

- Ko? - upita Siniša.

- Ššššš!!! - ušutkaju ga u isti čas obojica.

- Dolje, na obali! - prošapće Tonino. - Uočavaš li onu glatku ploču kamena što se jedina, među stijenama, blago spušta u more? Eto, gledaj samo u nju i nastoj šutjeti. Još se moramo samo malo spustiti...

- A staje to? Oće na taj kamen sletit svemirci, koji kurac?

- Šššš!!! - strogo zasikće Domagoj sa čela kolone. Zaustavio se na mjestu gdje je staza postajala još strmija i mahnuo im da se skriju i čučnu. Tonino se spretno zakloni iza prvoga rijetkoga grma i pruži ruku Siniši, pa ga privuče do sebe.

Vjetar je gotovo sasvim stao i minute su prolazile u potpunoj tišini, narušenoj tek sitnim valovima što su u neravnomjernu ritmu lupkali o stijene, kao da pristojno kucaju na vrata nekog važnog. Na onu nisko nakošenu, gotovo vodoravnu ploču popeli bi se tek pedalj do dva i onda se brzo, kao da su pogriješili kancelariju, povlačili nazad u more. Ničega drugog na toj ploči nije bilo.

Siniša se zagleda u nebo prekriveno zvijezdama: naprijed, prema zapadu, na još tamnom nebu sjale su gusto i jako kao u ponoć, a okomito nad njim već su se gubile u sivom svjetlu svitanja. Nalakćen s obje ruke, zabaci glavu da vidi kakvo je nebo za leđima, a onda se, odozdo, prolomi zvuk kao daje nešto krupno pljusnulo u more! Siniša se trgne i pridigne, Tonino ga povuče za podlakticu, a onda povjerenik izgubi ravnotežu, posrne i padne. Samo gaje Toninov čvrsti stisak

spasio da se ne otkotrlja ravno u more, niz kvrgavu strminu, preko bodljikava grmlja.

-Enti, doa ti enti... - zarežao je sedmi povjerenik kad se njegov izgrebani nasljednik nanovo osovio na noge. - Spuertoaš! Te sun trieba zoavezoa za cimpres, koako Diseja! Ala, spetojte mi uvuod, joa grien puo ribie, mi se paru kuomorse.

-Jesi li dobro? - upita Tonino čim se Brkljačić krenuo spretno spuštati prema moru.

- Nemam pojma, jebote. A valjda jesam... Šta je ono bilo, ja sam mislio da je Ličanin pao u more.

- Nisi ništa vidio?

- Šta ću vidit, jebote?! Samo sam čuo "pljus!" i gotovo, kurac. Šta sam trebo vidit?

- Tristana i Izoldu.
- Koga?!
- Tvoj prethodnik ih je tako nazvao, nisam ja.
- Koga je nazvao? Ko?

Tonino zausti, ali odozdo ga zaustavi Brkljačićev iskrivljeni glas: sedmi povjerenik stajao je na onom ravnom kamenu okrenut prema moru, držao u svakoj ruci po jednu ribu i strašnim kreštanjem, bez imalo sluha, počeo pjevati "O, sole mio!". Siniša napravi bolnu grimasu, ali Tonino ga kažiprstom opomene i uputi ga da šutke gleda prema pučini. Brkljačić dolje nije ni dovršio prvu strofu kad su, desetak metara od obale, iz mora izronile dvije glave, udaljene metar jedna od druge.

- Dobrojutro more zlato!!! - zavikne im Brkljačić, a glave u moru zaklimaju lijevo-desno, kao sinkronizirane plivačice, pa se ogłase nekakvim puhanjem i hrkanjem. Svjetioničar se nasmije punim grlom, zavikne "Hvala, more!!!", podigne visoko one dvije ribe i počne imitirati to puhanje i hrkanje. Glave se izdignu iz mora na

širokim vratovima pa se, opet savršeno usklađeno, bace ulijevo i nestanu pod pučinom.

- Mladi gospodine, poznajemo li se mi odnekuda? - obrati se Tonino normalnim glasom Siniši. - Podsjećate me na jednoga, he-he, mloaditja zi Tretjitja! Siniša je zaprepašteno gledao u kolobare što su se razmicali morem oko mjesta na kojemu su zaronile Brkljačićeve plivačice i, doista, sličio Toninu u onim njegovim ukočenim intervalima.

- Tonino, šta je ovo bilo? - ogłasi se napokon.

-To ti je, moj poveri, bilo... Eh, kako reći... To ti je, dakle, bilo nešto o čemu ćeš šutjeti kao zaliven i otkriti jednoga danas samo nekome do koga ti je stvarno stalo, nekome u koga imaš maksimalno povjerenje. To ti je, s druge strane, bila i nekovrsna moja isprika za to što sam, među inima, i ja pisao Boninu i hvalio te.

- Kako si rekao, Tristan i Izolda. Njih dvoje nisu ljudi, jelda? Siniša je izgledao i zvučao kao čovjek kojeg su netom probudili iz duboke hipnoze.

- Muorski cuovici, he-he... Me moaške - javi se Brkljačić, uspi-njući se i produžujući mimo njih prema svjetioniku.

- Domagoj ih zove svojim mačkama - objasni Tonino - no službeno im ime glasi: sredozemne medvjedice.

- Čekaj, čekaj malo, šta nisu one izumrle?

- Ne, zaboga, samo su uslijed nedostatka srdele napustile Jadransko more.

- I šta, sad se vraćaju?

- To nitko ne može sa sigurnošću kazati. Nitko u cijelom Jadranu nije godinama vidio nijednu osim ovih dviju, a i njih smo, siguran sam, do jutros vidjeli samo Domagoj i ja. Pojavljuju se ovdje već više od godine i svakodnevno u svitanje ostavljaju Domagoju, na onome kamenu, svaka po jednu ribu.

- Nemoj me...

. - Ozbiljno! Pa nisi li sad svojim očima vidio?

- Ove ribe staje on sad gore odnio, to su mu medvjedice ostavile, ono, ko fol, za doručak? Ma daj, Tonino...

- Hajdmo brzo gore, vidjet ćeš ih. Jamačno se još trzaju. A on će ti ispričati ostatak priče.

-Ajde, da i to čujem. Inače, slušaj... Isprika ti je fenomenalna, ono, predivna. Zbilja.

- A je li i uvažena?

- Pa normalno čovječe, šta ti je.

- Kuomorse... - rekao je Brkljačić, stavljajući veliku plastičnu zdjelu na stol pred njih dvojicu.

- Komarče - brzo prevede Tonino - ili orade. Čuo si za tu vrstu ribe? Kod kuće je još nismo jeli, njena sezona tek počinje za nekih tjedan, dva.

-Jesam čuo, a mislim da sam ih čak i jeo, prije.

- Ako i nisi, danas ćeš pojesti najbolju komarču na svijetu. Uočuješ li ove točkice?

- Koje?

- Ove ovdje - pokaže Tonino prstom i takne ribu koja istog trenutka malo poskoči u zdjeli i posljednji put tržne repom. - To su tragovi zubiju, odnosno nježna ugriza. Vidiš, na suprotnoj su strani te točkice malo manje razmaknute,

to je trag donjih očnjaka.

- Gospodine Brkljačić, te medvjedice vama zbilja ulove i donesu ribe svako jutro?

- Znete li zašto mačke donose miševe i gušterice na prag svojim gospodarima? - ogласi se Brkljačić prvi put na čistom hrvatskom. Siniša ga iznenađeno pogleda.
- Odlučio sam učiniti iznimku - nastavi svjetioničar - jer imam neki osjećaj da je ovo posebna situacija, za našega Tonina zbog nečega možda čak i više nego za vas, pa zašto da ga sad gnjavimo s prevodenjem. Dakle, zašto mačke donose miševe i gušterice svojim gospodarima? Prema Desmondu Morrisu, a i ja se s njim slažem, mačke svoje ljude, one s kojima se svakodnevno druže, smatraju beznadno lošim lovcima. I zato im s vremena na vrijeme donesu svoju lovinu pred vrata, sjedne strane zato da ne umru od gladi, a s druge da shvate da bi napokon trebali naučiti kako se lovi hrana. E, zbog toga je meni glupo što su ove predivne, plemenite morske životinje prozване medvjedicama, a ne mačkama.

* * *

C:/My Documents/PRIVATNO/Moaške

Ludnica ludnica ludnica ludnica!!!!!!! Moguće je da Brkljačić laže, daje totalno poremećen, ali baš mu hoću vjerovati! Baš! Šta me košta?

Veli da je, kad je došao za povjerenika, donio sa sobom i dva ribička štapa. Zahvaljujući njima, odmah je postao predmet opće sprdnje. Na Trećiću nikad nitko nije lovio ribu štapom s obale i svi bi ga dolazili gledati iz prikrajka. Probao je s Kejp Arte, probao je s Cuorte, probao je s Lajterne, s onoga kamena, probao je ujutro i predvečer, danju i noću, ali nikad ništa pod milim bogom nije uhvatio. I di god bi išao, za njim idu barem dva-tri domoroca. I stanu dvadesetak koraka iza njega i šute, sve dok on ne izvuče praznu udicu. Onda počnu utiho komentirati, sve dok on opet ne zamahne štapom. Čim vide da se on počne spremati-krenu i oni doma, pa ga dočekaju putem i tobože zainteresirano i ozbiljno

počnu zapitkivati kako je bilo, je li šta ulovio. Naravno, to je, osim zajebancije, bila i taktika da ga što prije izlude i pošalju u Zagreb neobavljenog posla. Sve je više vremena provodio na Lajterni, s prevoditeljem i svjetioničarem Toninom, jedinim čovjekom koji mu se nije rugao, u dugim razgovorima o svemu pomalo, a ponajviše o treći-ćanskom dijalektu. Jedne noći, pred zoru, spustio se do mora i resigniran razmišljao o tome da se vrati u Karlovac (gdje je, glupo pošten, dao otkaz u školi čim je izabran za zastupnika!) ili bilo kamo i da krene nanovo podučavati mlade nezainteresirane debile. Kad se nebo počelo rasvjetljivati, ni sam ne zna zašto, zapjevao je "O sole mio", tekst prema sjećanju, a melodiju prema mizernome sluhu. Onda se krenuo uspinjati prema svjetioniku i iza leđa začuo "pljus!". Okrenuo se i pao kao ja danas, pa dolje, na kamenu, spazio ribu koju je, valjda, more izbacilo. Još je skakala i prevrtala se, pa je požurio da mu ne sklizne natrag u more. Kad ju je zgrabio, viknuo je prvo što mu je palo na pamet u tom nadrealnom trenutku, Pupačićev stih "Dobrojutro more zlato!". I tad je iz mora nakratko izronila - sredozečna medvjedica! Pogledala ga, puhнула i nestala. Totalno obeznanjen, jedva je izdržao do sljedećeg jutra. I -ponovilo se, s tim da je sad medvjedica, izdignuvši se dopola iz mora, ostavila ribu na kamenu dok se on još spuštao. I treći dan opet, i opet, i opet, da bi se nakon tjedan dana pojavila još jedna medvjedica, i ona sa svojom ribom. Brkljačić im je svako jutro malo pjevao, malo recitirao, a one bi mu, nikakvom ribolovcu, donosile simboličnu lovinu. Tonino mu je ispričao povijest ratovanja između Trećićana i medvjedica, koje su, zaigrane i vedre, ribarima stalno trgale mreže. One su se htjele igrati, a oni bi ih ubijali kad god bi im se pružila prilika. Odlučio je spektakularno, pred svjedocima, baciti polomljene ribičke štapove u more i šutjeti o svojim čudesnim jutrima. Tonino je iz prve pristao čuvati njegovu tajnu, jer i on za to ima svoje mračne razloge (o tom potom!) a Domagoj Brkljačić odlučio je odkantati sve na ovom svijetu i preseliti se ovamo, svom Tristanu i Izoldi. I Toninu.

Popodne ću malo stisnut staroga, a sutra ujutro opet pod svjetionik, da vidim jel to zbilja tako. Jedva čekam!

- Šur Smeralditj - bacio je Siniša udicu preko stola, potkraj ručka - reko mi je Tonino da ste vi nekad bili, ono, glavni lovac na one morske medvjedice... Stari se, žvačući, samo osmjehne lijevom stranom lica. -1 da su vas zvali ribari i po drugim otocima, i čak u Italiju... -nije odustajao povjerenik.
- Su... - oprezno zagriže stari Tonino.

-1 da su vam plaćali suhim zlatom, ono, samo da im potamanite beštije...

- Ši, ma ni vetj ni cuovikov ni judih...

- Nema više ni sredozemnih medvjedica ni ljudi - odmah prevede Tonino i krišom dade Siniši znak neka ipak ne razvija tu temu. Povjerenik je, međutim, čvrsto odlučio ostvariti svoj naum.

- A u čemu je bila stvar? Ono, koja je to tehnika koju niko drugi nije mogo skužit, nego samo vi?

- Utoc... - pokuša Tonino spriječiti barem oca da ne srne u mučnu zamku, ali stari samo mahne rukom i oštro ga pogleda.

- Cuovik tribo zroak. Cuovik ne spi voa muore. Kadi cuovik spi?

- Ne znam... - odgovori Siniša. - Negdi vani, na zraku.

- Ši, vonka - nastavi stari, pa izvadi svoj bijeli marlboro i, još sporije nego inače, otkine filter i utakne cigaretu u cigaršpic. - Ma kadi vonka? I je vonka, i ni vonka. Cuovici spiju voa kovih, muoj poveri, ma voa kovih coj hi ni motj sjervoat!

Na Sinišinu licu vidjelo se da se napreže ne bi li razumio.

- Privuoji, ti...! - zagrmi stari, a Tonino koji je dotad šutke raščišćavao ostatke ručka, zadubljen nad sudoperom krene bezvoljno prevoditi:

- Sredozemne medvjedice žive, odnosno živjele su, u podmorskim špiljama, mahom nevidljivima ljudskom oku...

...takvih špilja ima barem po jedna na pučinskoj strani gotovo svakog otoka, ali ljudi uglavnom ne znaju za njih...

...moj otac je imao dar za prepoznavanje i otkrivanje ulaza u te špilje, nerijetko vrlo uskih i smještenih na deset do petnaest metara ispod razine mora...

...kad prodeš kroz taj ulaz i izroniš u špilji, unutra je, uz rub, obično i nešto nalik na malu plažu, šljunčanu ili od kamenih ploča...

...na tim plažicama noće sredozemne medvjedice. Tu spavaju, brlože se i kote. Čovjeku koji znade prepoznati ulaz i po mraku, a ima dovoljno snage i daha za toliko ronjenje, nije nikakav problem ući u njihov brlog usred noći sa sjekiricom i nožem...

...ukoliko je dovoljno tih i precizan, pravi lovac može za dvije, tri minute pobiti po nekoliko komada, zajedno... zajedno s mladunčadi. Sredozemne medvjedice, naime, izmorene cjelodnevnim lovom i igrom... i igrom... spavaju vrlo čvrsto, a nerijetko i hrču jače od svih osam povjerenika zajedno. Čak i mladunci... Jednom pri... Jednom prigodom, moj je otac... Ispričajte me! - prekine Tonino posao za koji je plaćen pa, s mokrom kuhinjskom krpom pritisnutom na usta, izjuri iz kuhinje.

Siniša se zabrinuto pridigne, iz hodnika se začuje udarac stražnjih, dvorišnih vrata, ali stari nastavi kao da se baš ništa nije dogodilo.

-Jeduoñ kroat sun zoruoni jušto uvod, na Tretjitj, vonka Laj-terne, kadi hin je kova... Dua moali su bili nutar, oj dua pari. Jedon na livu boandu, ftori na diestru, vuoliki, njanke kome pasitji. Muoga sun hi puo doane, obidua, ma sun decizjuol spetuot nuotj. Veli bidu utiekli da bidu moale vidili martve. In, va nuotje, zoruoni Tonino, in coj ima vidit? Šiješ hi lieži, spi, harčeje! Trej na vu boandu, trej na nu boandu, dui fameje. Priden zi muora kućo, nojkuceje, in parvo na vele na vu, diestru boandu: nuož zadi gloave, spodi kuosti in... - tu stari s obje šake, stisnute jedna nad drugom, kratko tržne i udari po stolu tako da mu je upaljač odskočio i pao na pod -...sssak! Finito! Ftuori veli: sssak, finito! Suolamen pahne, zdihne, kakoj veri cuovik. Kućo nazadi va muore, na livu boandu. Ma, kakoj je anke tretji bi finito, četarti se zboudi i kakoj strila va muore! Puobiga!

Stari posuti nekoliko trenutaka, zagledan u prozor, pa nastavi sjetno:

- Eeee, mladuos, mladuos... Piet muorskej cuovici va jene notji, va piet minuti! Ma isto nega šijestega ne muoren puozadobit kakoj sun živ. Kakoj mi utieka, beštija!

- Strašno. Kako ste mogli i one male, sve...

- Bili bidu narest, bili bidu targat mriže, coj bimo mi bili jist? Obidua suolamen uvako... - stari opet stisne šake, ali sad jednu do druge, pa tržne u suprotnim smjerovima - ...kare! Obidua sun pruoda Taljoncin, za muzeo.

Siniša ustane, podigne upaljač s poda, stavi ga na stol pred staroga i sjedne na Toninov stolac.

- Gospodine Smeraldiću, ja sam to slutio od početka, ali sad sam se potpuno uvjerio - progovori savršeno mirnim glasom,

zapljen u one zakrpane naočale staroga sadista. "Pravi Siniša" provirio je maločas iza svoga brijege, ali se istog trena prestrašen povukao. -Vi ste monstrum. Vi ste bešćutni mučitelj koji bi najradije mrcvario sve što hoda, pliva i leti na ovom svijetu. Vi namjerno terorizirate čak i svoga jedinoga sina, a on je najbolji čovjek kojega sam ikad upoznao. Vi možete hodati, gospodine Smeraldiću, nemojmo se lagati, barem do zahoda. Ali sjedite u toj stolici i šutite i serete i pišate pod sebe, samo zato da bi mogli uživati u mukama jedinoga čovjeka na ovom svijetu koji još želi imati posla s vama. Ja ne znam zašto vas izbjegava cijeli Trečić, ali saznat ću i to, i siguran sam da će to samo potvrditi ovo šta vam sad govorim. Dvije stvari vam samo hoću reć: prvo, čim nađem neki način, odselit ću iz ove kuće jer vas ne želim više gledati. 1 drugo, čim nađem neki način, potrudit ću se da vas hospitaliziraju. U kolicima ili bez.

Ustane i spusti onaj upaljač nanovo na pod, tamo gdje je bio, pa iziđe iz kuhinje, ispraćen ukočenim, plamtećim pogledom staroga Smeraldića. Straga, u dvorištu, Tonino je sjedio na sklepanoj klupici i u krilu mazio snježno bijelog janjčića. Siniša zadovoljno sjedne do njega.

- Izveo si unutra svoju predstavu do kraja, zar ne?

- Ne baš onako kako sam si zamišljao, ali uglavnom da. Jesam.

- Od sad će sve biti drugačije, jesi li svjestan?

- Svjestan, svjestan. Možda i više nego ti. Oćemo ić sutra ujutro opet skupa do Domagoja? Vidit Tristana i Izoldu?

je IO prva noć bez imalo vjetra. Bura i jugo izmjenjivali su se tjednima, često i nekoliko puta u istom danu. Zadnjeg dana zime na Trečić je udario redoviti, premda malo zakašnjeli, "zinski gorbino", strahoviti jugozapadnjak koji je na nekoliko sati od Parvega mura napravio vrata pakla kroz koja su se u plitku trečićku luku prebacivali valovi visoki i do dva metra. A onda je sve utihnulo. Malo nakon prve proljetne ponoći, u miru što se zavodnički provlačio i kroz zatvorene prozore, Zehra je sa Sinišom prvi put doživjela orgazam. Prvi put s njim, i šesti put u životu.

- Jesam rekla? A? Čisti Lenjin: rad, rad i samo rad! Kvalitet dolazi skvantitetom.

Siniša ju je drage volje puštao da se pravi važnija nego što jest, da se bahati, da dominira i uživa u ulozi velike učiteljice. Slutio je da će, za pet, petnaest ili dvadeset minuta, pravo stanje stvari ipak izbiti na površinu i da će se taj njen mangupski gard odjednom pretvoriti u nekakvu nježnu zahvalnost.

- Maco, zašto ćutiš? Recmi nešto...

Siniša još malo posuti, a onda se iznenada glasno nasmije. Palo mu je na pamet da joj kaže kako joj je lijep strop, u sekundi mu je potom kroz glavu proletjelo svih ovih šest mjeseci, dan po dan, i onda više nije mogao suspregnuti smijeh.

- Iteb je drago, jel tako? - upitala ga je pomalo bojažljivo, obujmivši ga s boka rukama i nogama.

-Je, stvarno je... Jesi ti čula za onu teoriju da je čovjeku najbolje u ono godišnje doba i u ono doba dana kad se rodio? Ja sam

rođen malo prije ponoći, potkraj proljeća, pa ko zna, evo, proljeće je jučer počelo, možda i to ima neke veze s ovim što smo uspjeli napraviti, a?

- Staja znam, more bit, al ja isto kontam dab ti ovo mogo napraviti i usred zime i tačno u podne, samo das ranije preselio vamo.

- Da... Imaš kakve cigarete tu? Ja sam svoje ostavio na stoliću. -Jaću ti ji donjet.

Zehra skoči s kreveta i navuče preveliki Sinišin džemper.

- Oš još piva?

- Može jedno, ako neće bit prehladno.

- Neće, maco.

Ostavši sam u sobi, Siniša se opet zagleda u strop. Bijel, glup, bezvezan i prazan, kao i svaki strop na svijetu, kao i onaj u njegovu novom sobičku, tu do Zehrina, kamo je doselio prije dva tjedna. Nije više htio živjeti u Toninovoju kući i strepiti kad će stari lažni invalid osjetiti pravi trenutak da ga prikolje nožem i sjekiricom, kao cuovika. Tonino, Selim i Korado Kvasinožić sa svojim magarcem pomogli su mu u jednoj rundi prebaciti sve stvari, a Zehra mu je, krijući se od gostiju okupljenih oko šljivovice, potiho spremila krevet u najmanjoj sobi na katu. Rijetko je tamo spavao jer je noći uglavnom provodio u Zehrinoj postelji. No ona strašna, razorna strast što ju je osjetio gledajući "Pohotnu Mrvicu", i potom još nekoliko puta u klinču s glavnom glumicom,

netragom je nestala već odavno i pretvorila se u fiziološku rutinu, nerijetko napornu. Posljednje tri noći, međutim, Siniša se trudio oko Zehre više nego ijednom prije. Najmanje zbog sebe i dokazivanja, nešto malo više zbog Zehre, a ponajviše zbog Tonina. Osjećao je silnu potrebu da mu se nekako oduži, da nekako ublaži grižnju savjesti što gaje potpuno obuzela nakon prvog jutra s njim i Domagoj em, Tristanom i Izoldom, nakon onog sukoba s njegovim ocem, nakon selidbe u ovu kuću nakraj svijeta i razuma. Lupio se po čelu i sam sebi opalio dva šamara prije tri dana, kad mu je napokon palo na pamet što treba učiniti. Tri je noći koktelom od totalne koncentracije i raspaljene mašte održavao erekciju, trudeći se da napokon zadovolji pohotnu Mrvicu, sićušnu majku svih indijskih slonica, da bi mogao biti siguran, barem donekle, u ispunjenje svoga plana. Zehra se vratila s cigaretama, pepeljarom i pivom, svukla džemper i nanovo se prilijepila uz njega.

- Divan si, jel znaš to?

- Čuj... Jel mi moš učinit jednu uslugu?

- Svaka prijetnja je potpuno protuproduktivna, na to ne trebaš ni pomišljati. Od uljuđenijih mjera poduzeo si sve što i tvoji prethodnici, osim jedne stvari, ali i ona je zapravo beskorisna.

- Koja stvar? - pitao je povjerenik svoga prevoditelja, premda ga danas zapravo nije zanimalo ništa u vezi s poslom.

- Mogao si ići na sjednice Općinskog vijeća Prvić-Drugić i sam sudjelovati u njihovu radu, pa donijeti štogod dobra Trećiću i onda na temelju toga motivirati lokalno pučanstvo za izbore i sudjelovanje u lokalnoj vlasti.

- Ma koje dobro? Kakvo dobro? - usprotivi se Siniša preko volje. - Sve dobro koje Trećiću treba donose Taljani svaki petak. Ništa više od toga vama ovdje ne treba.

- Zato ti i rekoh da bi to bilo beskorisno.

-Jasno da bi bilo. Dobro, ajde, nema veze, ko šljivi posao. Reci mi jednu stvar, kad si zadnji put izašo van navečer, ono, u život?

- Ako misliš na kazališne premijere, na kino ili disko, onda unaprijed znaš i odgovor. Nikad.

- Ajde mi učini jednu malu uslugu. Večeras se otuširaj, obrij, ono, uredi se najbolje šta možeš, i idemo van, u život.

- Siniša, znaš i sam da su Fierdov dolazak i odlazak njegova sina i nećaka osjetno poremetili opskrbu i da još nismo prikupili dovoljno goriva. Osim toga, koliko je meni poznato, noćni život na Drugiću nije znatno bogatiji od...

- Ne idemo nikamo, ostat ćemo na Trećiću, ali idemo u život. Jel može?

- Može. Ali kamo to?

- To prepusti meni. Ti se samo sredi. Ozbiljno ti govorim.

Siniša nije mogao maknuti pogled s Tonina. Prevoditelj je pokušao na Selimova vrata u pola devet, točno prema dogovoru, do grla zakopčan u svoju standardnu ribarsku vjetrovku, glave pokrivene kapuljačom. A kad je skinuo jaknu, osvanuo je u potpuno novim trapericama i kariranoj košulji od debela flanela. Stare, razgažene tenisne iz kojih kao da nikad nije ni izlazio, sad je zamijenio potpuno novima, bolnički bijelima i tek malo, pri potplatima, zamrljanima mokrom crljenicom, kao da je ovamo došetao preko vlažnoga teniskog terena. Gore, u dnevnom boravku, kad je sjeo na kauč ispred televizora, bljesnule su odozdo i snježnobijele čarape, no najdoj-mljivija je bila kosa: neuredan busen na Toninovo glavi pretvorio se u zalizani, sjajni crni slap što se straga, pri dnu, taman nad ovrat-

nikom, malo zavmuo prema gore. Banderas, vengo coj? Siniša, ukratko, nije mogao maknuti pogled s Tonina.

-Jesi li zadovoljan? - upita prevoditelj, ne bez doze ciničnosti, kad je gricnuo prvi slani štapić iz čaše na stoliću. -Jesam li se dovoljno dobro uredio za ovaj povijesni izlazak i nezamislivu avanturu? Ili sam se možda ipak malo pretjerano uparadio za gledanje ove dokumentarne prirodoslovne emisije o dupinima?

- Nisi, majstore. Savršen si. U Zagrebu bi proso di god hoćeš, ozbiljno. Jebote, ono, skroz si me... Otkud ti obleka?

- Ako pod time misliš na ovu odjeću, kupio sam je još onomad kad sam tebe dočekivao na Drugiću.

- Pa staje nisi do sad nosio?

- Čekao sam da me netko pozove po kiši na ovako luksuzan i ekskluzivan domjenak.

Šalim se... Stare me stvari ionako još dobro služe.

- A šta si to stavio na kosu? Gel neki? Briljantin?

- Orahovo ulje. Dok sam bio mali, majka mi ga je stalno utrljavala u vlasište, za ljepšu i gušću kosu.

-A. Jesi za pivo? Selim dole kuha, sprema neki svoj turbo-recept.

-Daj.

Gledali su dokumentarac o dupinima na nekom španjolskom satelitskom kanalu, grickali štapiće i otpijali pivo, sve dok se nije začulo kucanje na vratima. Tonino se ni ne osvrne, a Siniši se puls u sekundi udvostruči.

- Naii... Khm! Naprijed!

- Dobro veče... - pozdravila je mazno Zehra i meko zatvorila vrata za sobom. Siniša pristojno ustane i pruži joj ruku, pa se osvrne prema Toninu koji je ostao nepomično sjediti pred televizorom, zabuljen u scenu rađanja maloga dupina.

-Je bi ga, morat ćemo malo pričekat, pa sve ponovo - reče Siniša.

- Šta je bilo? Ja sam sam sve uradla kakos reko... A bogati, vidga šta se upcanijo!

-Je, ono, zbigeco seje daje i mene šokiralo. Čuj, ajde, pliz, odi još malo dole, pričekaj petnajst minuta, pa dođi opet, kad se Tonino odhipnotizira. Molim te.

- Sve isto?

- Sve isto, samo pričekaj petnaest minuta.

- Dam nis reko stas mi reko, neb ti ja vako šetala gore dolje...

Siniša zatvori vrata za Zehrom i zagleda se u obnevidjeloga Tonina. Bože dragi, pomisli, što li se događa u nesretnikovo glavi dok ovako tupo zuri kroz sve pred sobom? Što čuje, što vidi, koji film vrti? Možda opet roni sa sjekiricom i nožem, tražeći ulaz u podmorsku špilju i gubeći dah, prestrašen da ne razočara oca, legendarnog ubojicu sredozemnih medvjedica, koji ga nadgleda i čeka gore u barci? Po onome stoje ispričao, pri tom jedinom, prisilnom, pokušaju nastavljanja očinske slavne tradicije Tonino je preživio nešto slično kliničkoj smrti. Možda je upravo taj šok bio presudan, možda mu se upravo to kratko otkliznuće u beskraj otad ponavlja svaki put kad dosegne neki emocionalni prag? O čemu sad misli? Ili jednostavno i iznutra izgleda kao izvana, tupo, prazno i nepomično?

- Čudesno je to... -javi se iznenada Tonino. - Tako se rađaju ispod mora i odmah...

- Ko to?

- Dupini - odgovori prevoditelj i pokaže prema ekranu, na kojemu je upravo išla reklama za neku mačju hranu.

- Oh, oprosti. Opet sam se izgubio, nisam li?

- Nema veze, maestro - ohrabri ga Siniša i ponudi da se kucnu limenkama piva. Uto se začuje kucanje na vratima.

- Naprijed!

- Dobro veče - protepa Zehra identično kao i maločas, pa krene prema njima.

Siniša joj pruži ruku, sve po scenariju:

- Tonino, ovo je Zehra, moja draga prijateljica. Zehra, upoznajte Tonina, mog najboljeg prijatelja.

Tonino se, zbunjen, pridigne i pruži ruku. Zehrin malešni dlan potpuno nestane u zagrljaju njegovih koščatih prstiju.

-Jo, što vam je čvrst stisak... - zaglumi ona koketno, praveći se da ne vidi s koliko straha Tonino gleda u Sinišu.

- Tonino moj - krene povjerenik patetično - ovo su ti moji Tristan i Izolda u jednom. I nije baš "morski cuovik", ali je bosanski, he-he... Zehra je ovdje otkad i Selim, samo što su to krili od svih jer bi im inače životi bili u opasnosti... Ali, dobro, to će ti Zehra sigurno sama objasniti kad... Eh... Mislim, ono... Khm... Khmmm!

- Jes, stvarno, satsam se sjeda! Reko moj rođak Selm da mu vi, gosn Sinša, dođete nešta pomoć dolje u kuj ni!

- O! Znači da bi večera mogla biti pri kraju! Idem ja dole, a vi se raskomotite, popričajte, upoznajte se...

Selim je sjedio u kuhinji, s nogama podignutim na hladni štednjak, i pušio.

- Misliš da čet to upalt?

- Mora upalit - odgovori mu Siniša i otvori hladnjak.

- Grkljan ćut iščupat akos malo j išta dogodi.

Mamuran, nenaspavan i nesredivih misli, Siniša je sljedećeg jutra napamet

prohodaio cijelim putem od svoga novog doma do sela i potomjedva otključao vrata ureda iznad Zoadruga. Nije bilo nikakve potrebe da povjerenik bude na radnome mjestu ovako rano, ali on se namjerno iskraio iz kuće, bez kave, tako da Zehri i Toninu bude manje neugodno kad ustanu. I njemu samome, zapravo, jer doista nije znao što bi kazao bilo kome od njih dvoje da su mu jutros osvanuli pred očima. Koliko gaje god strašno zanimalo kako mu je uspio plan spajanja Tonina i Zehre, toliko gaje bilo i strah neuspjeha. Bilo je dovoljno da Zehra napravi jedan jedini pogrešan korak i da Tonino, već načet Sinišinim preseljenjem, zauvijek okrene leda osmome povjereniku. A to je još i najbezbolnija varijanta, ako je išta imalo poći po zlu. Što ako neiskusni Tonino ozlijedi Zehru ili je, u nekom pomračenju pameti, čak i... Ne, to nije moguće, Tonino nije ubojica sredozemnih medvjedica. Uostalom, da se išta dogodilo, on i Selim bi to čuli. To nije bio baš najpametniji plan...

Povjerenik sjedne za stol, otvori laptop i za tri minute zaspi s čelom na tastaturi.

Probudilo ga je škripanje podnih dasaka iza leda. Pridigao je glavu i kroz maglu spazio Selima kako mu polako prilazi i iz džepa vadi nešto duguljasto i sjajno. Čak! - otvori se nož skakavac. Siniša zatetura prema prozoru.

- Čekaj... Selime, ajmo bit razumni... Daj da porazgovaramo -petljao je preko ramena, užasno preplašen, pokušavajući otvoriti prozor, prvo unutarnje krilo, pa vanjsko, pa škure... Skok s prvoga kata, na šiljato kamenje iza Zoadruga, činio mu se upravo idealnim rješenjem u usporedbi s onim što ga, po svemu sudeći, ovdje čeka.

Selim mu je šutke prilazio, s nožem u ruci i ravnodušnim izrazom lica.

- Stani... Daj mi barem reci šta je bilo. Ja pojma nemam šta se dogodilo, ja sam samo otišao na posao.

Selim se zaustavi na korak od njega, zagleda mu se ravno u užasnite oči, pa naglim, kratkim pokretom zabije nož u prozorsku dasku.

- Donio sam nož - procijedi napokon.

- Za... Zašto? Selime, j a... Reci mi šta j e tamo bilo? Ja sam otišao, ja... Zašto si, šta će meni nož?

- Zato, burazeru... - Selim napravi značajnu stanku i zagleda se kroz prozor u sivo, jutarnje, ali već umorno nebo. - Zato dam od-siječeš ovaj moj kurčić.

Višem ničemu neće korstit, a pisat mogu i kroz rupcu.

- Šta... Čekaj... Ništa te ne kužim.

- Uvalios malo j onog svog zombija s banderom. Štaću ja sad s ovo moje sirotnje? I prije b me svakiput zajebavala kad bi ga izvadio nasunce, a šta miš šta će ocad bit? Miš daš je ti idalje jebavat? Oš kurac! Fertik! Pa eto, ja donio čakijcu, prvo ti sjec men, ondač ja teb.

- Selime, jebote... Jel ti to znači da se oni ševe?!

- Jebuse, bolan, otkads ti jutros ošo. Jebu i ne staju. Neznam šta su ćutali cijelu noć, al odjutra razvaljuju i šefa i stancu.

- Majstore!!! - poskoči Siniša od veselja pa se zaustavi. - Kurac majstore, pederu jedan odvratni idiotski! Jebote, ja sam mislio da se Zehri nešto dogodilo, da si me došo zaklat na spavanju! Konju jedan konjski! Htio sam se kroz prozor bacit, majmune ludi. 1 šta kažeš, jebu se, ono... Ko zečevi, a?

- Šta zečevi? Ko kenguri, jaro!

-Jebote! Slušaj, ajde daj taj kurčić da ti ga odrežem za pretrpljeni strah, pa ajmo tamo.

- Ajmo mi tamo, pa ćemo njoj reć da nas obojicu dosuneti. Nego, slušaj, men idalje zabrinjava ona stvar, oćel se on izlajat nede de neb trebo?

- Neće, to ti mogu garantirat devedezdevet cijelih devet posto. Ja sam mu već sinoć nabacio nešto o Zehrinoj tajnosti, a sigurno će mu i ona dobro objasnit, pa ti, pa ja... Daj, spremi taj nož, da te ko ne vidi. Deblu jedan blesavi, još se tresem od straha.

U prizemlju nije bilo nikoga. Oslušnuli su prema katu, ali ni odozgo se nije čuo nikakav zvuk. Siniša slegne ramenima pa zakorakne na prvu stubu, a onda se gore odškrinu vrata dnevnog boravka i na njima se pojavi mala Zehrina silueta. Stavi prst na usta i polako se spusti do Siniše, a onda skoči na njega.

- Ćesmi, srećo moja! - šapne mu ravno u uho, grleći ga rukama oko vrata, a nogama oko struka, pa ga počne ljubiti u obraze, čelo, vrat...

- Stas ga... skri vo... dosad, jel? - šaptala je između poljubaca. -Prakčki nevin... a... a onolki mu!

- Šta je s njim? - upita Siniša tiho i spusti Zehru na stube. -Jel okej?

- Eno ga gore, jadnička. Sjedi, sramse doć predvas... -Jebote... Idem ja gore, malo popričat s njim - odluči Siniša, okrene se i sagne da iz hladnjaka uzme dvije limenke piva. Zehra mu skoči na leda i blago ga gricne za uho, pa nastavi šaptati:

- Niko me nikad nije usrećio ko on, jel znaš? Al i ja znam das ti za sve odgovoran. I zato je Mrvca tvoja kadgod poželiš, naravski, ako on nebde blizu. Ej, dvaput mi se bio nako obeznanio, znaš njega, al tad biva još bolji!

Zehra hitro spuzne sa Sinišinih leda i priđe Selimu.

- Ti, maco, ništa nebrini. On nikom neće ništa kazat, a tiš idalje dobivat svoje malo sljedovanje. Dok se Tonino i ja ne vjenčamo, ha-ha-ha... Izvinjavam se, mladići, mislim da sam se zaljubla! Idem da piškim.

Siniša je propusti na stubištu pa se popne do dnevne sobe. Dvaput lagano kucne pa gurne vrata. Tonino je sjedio na kauču, pognute glave, gledajući u neku točku između stopala.

- Dobrojutro, velemaystore. Jesi za pivo? - upita Siniša gledajući po sobi, gdje gotovo ništa nije bilo na istome mjestu i u istom položaju kao inače.

- Limenka piva i čašica razgovora, ima li išta bolje? - odvrati Tonino dubokim glasom, ne podižući glavu.

- Pa... - krene Siniša oprezno, ne znajući bi li na to odvratio ozbiljno ili kakvom muškom dosjetkom. - Čini mi se da obojica znamo... uopće, mislim... da ima i nekih boljih stvari, ali mislim da je to u ovom trenutku apsolutno najbolje.

- Ti si ovo sve namjestio, nisi li? - reče Tonino i polako se uspravi. Sinoć zalizana kosa opet mu je poprimala uobičajenu formu.

- Namjestio, namjestio... Nisam ja ništa namjestio. Ja sam vas samo upoznao, a ostalo...

- Ti si ovo sve namjestio... I ja sam ti na tome neizmjereno zahvalan... I pitam te: hoćeš li mi biti vjenčani kum?

- Tonino, jebote! Polako! - Dok je smišljao kako da spoji Tonina i Zehru, Siniši su na pamet padali različiti raspleti, ali ovakav -dovraga, zapravo najjednostavniji i najvjerojatniji - nijednom. Osjetio je kako mu znoj izbija iz svake pore na tijelu. - Naravno da ti hoću biti kum, ono, samo... Jesi pito Zehru dal se ona slaže?

- Dva puta jutros. I oduševljena je. Samo se smije i ljubi me.

- I siguran si da je i ona za?

- Oprosti, ali ja je ipak poznajem nešto bolje nego ti. Vas dvoje ste još uvijek na "vi".

Siniša je imao samo nekoliko sekundi za pohranjivanje te informacije u svaki pretinac memorije. Dogovorio je sa Zehrom da za početak pred Toninom budu na "vi", ali je slutio da bi ona, ako uopće dođe do seksa, u onoj svojoj napaljenoj raspamećenosti, mogla izlanuti barem nešto o njihovu odnosu, ako ne i sve. A tko zna kako bi to Tonino prihvatio. No, izgleda daje Zehra ipak, suočivši se s izazovom, postala svjesnom svih njegovih dimenzija.

-Dobro... -nastavi povjerenik. -Upoznali ste se, svidate se jedno drugome, pasete si očigledno savršeno u krevetu, ali daj, ne treba odma ić s vjenčanjem. Jebote, pa ne znate se još ni dvajščetri sata!

- S jedne strane potpunoma si u pravu - prizna Tonino. - Htio sam joj, naime, ponuditi brak još sinoć, odmah nakon prve razmjene mišljenja i prvoga, hm, kako to reći, prvoga intimnijega tjelesnoga kontakta. No, oprez me naveo da ne brzam, da stanem i razmislim, u skladu s onom pučkom mišlju "jutro je pametnije od večeri". Ali eto, jutros to želim i više nego sinoć. A i ona... O! Vidi mije, lupus in fabula!

- Izvinte, samo da pronađem farmerce -javi se s vrata nasmiješena Zehra, golih nogu, samo u džemperu.

- Sjedi, Tami - pozove je Tonino pruženom rukom, a drugom joj doda hlače. - Siniša ne vjeruje da se kanimo vjenčati.

Zehra sjedne do Tonina smjerno povukavši džemper prema skupljenim koljenima, pa se veselo osmjehe i zaklima na po-vjerenikov upitan pogled.

- Zehra, vi ste objasnili Toninu svu složenost svoga položaja?

- Is, snalaziš on u složenim položajma, gospodne, itekako! -odgovori Zehra i prasne u smijeh, a Tonino se zasrami.

- Rekla ti je sve o tome da ne smije iz ove kuće do daljnjega jer bi se u suprotnom moglo dogoditi da Taljani, ili ko već, ubiju i nju i Selima i ko zna

koga još na otoku? Rekla ti je da se zato izvan ove kuće uopće ne smije znat da ona postoji?

Tonino je ravnomjerno klimao.

- Okej - zaključio Siniša. - Vaša stvar... Tonino, ja ću popodne bit u uredu, molim te da dođeš ako možeš.

Dugo je već prošlo od zadnjeg ukazanja "pravog Siniše". Sad je odlučio kratkim potezom nadoknaditi propušteno:

- Ja sam ujutro već bio u kancelariji. Da sam znao šta je na stvari, ja bi ti starome skočio skuhat bijelu kavu - reče, pa se okrene i iziđe iz sobe. Za minutu je već ležao u svom krevetu i buljio u strop, a za manje od dvije niza stube je odjeknuo očekivani Toninov topot. Za još toliko, isto tako očekivano, Zehra mu je zakucala na vrata.

-Ajde, udi...

- Srećo, znam dat sve ovo izleda ludo - krenula je Zehra i sjela mu na krevet, do stopala. - Al...

- Ne ludo, nego totalno idiotski, čovječe! Prvo sam mislio da me nešto zajebavate, da ste možda smislili neku foru da me navučete, al onda... Di ste vi, u Las Vegasu? Jedanput se prasnute i odma se očete zenit, jebote! Ajde on, za njega mi je još koliko toliko jasno, al ti, ženo božja, koji je tebe kurac spopo?

- E, tos pravo valjano reko! Tis mi sam taj kurac izreklamiro, sjećaš se? I štab ti sad kad me spopo?

- Ništa! Ništa!!! Troši ga, uživaj, ali čovječe, vjenčanje, ej?!

- Neć ja, maco, u životu više nabasat na taku šansu. Jak, kurčevit, priglup, al dobar ko krv. Sveb zamene uradio, a i umije gomlu toga uradit. Kuva, pere, peca, sprema... I jebe ko mašina. Stas mene smatra, ja odavde nikad nemoram ni otić. A možda nit neću moć, pa štos ne bi skućla na ostrvu? Jel znaš ti kako je žitv uovoj kući, zatvoren, bez života, bez šetnje, bez sunčanja ljeti, bez kupanja, beskurca...

- Znam, mislim, kužim te, ono, al kako misliš izvest da... Ma dobro, nema veze. Vidit ćemo šta će na kraju ispast iz svega toga. Jedino te jednu stvar molim, al ono, stvarno. Nemoj mi ga ni na koji način povrijedit. Cijeli mu je život totalno sjeban, nemoj mu ga ti do kraja upropastit. Nemoj mislit da ti sad nešto prijetim, al ako ti sjebeš Tonina, neće ni tebi bit lako. Vjeruj mi.

U isto vrijeme sličnu je poruku u prizemlju Selim predao Toninu, s time stoje njegov pristup bio manje profinjen od Sinišina, ali zato bogatiji detaljnim opisima možebitnih posljedica.

- Koji će ti kurac žena s kojom ne možeš živit? - obrušio se Siniša na Tonina popodne, bez pozdrava, čim je ovaj ušao u ured. -Ne možeš ti tamo preselit zbog starog, a ne možeš ni nju dovest doma, zbog nje, zbog starog, zbog sela, zbog mafijaša... I di bi se vi vjenčali? Nema popa, nema matičara, nema hodže, jebote, ničega tu nema i nikoga! Kako ćeš se vjenčat? I za koji kurac, na kraju krajeva?! Šta ti fali ševit ju svaki dan i noć, kad god te je volja, bez svih tih zajebancija i pizdarija? Reci, ajde!

- Kao prvo - odgovori Tonino smireno - ne shvaćam zbog čega to tebe toliko živcira, taj naš naum.

- Zbog toga, čovječe, šta mi je to idiotski, suludo, nenormalno...

- Kao drugo - nastavi prevoditelj ne obazirući se - oboje smo punoljetni, slobodni i zdrave pameti. Naći ćemo neki način za zajednički život. Kao treće, zanima me tvoja procjena, kad ti očekuješ da će na Trećiću ponovo osvanuti idealna žena za mene? Tako mazna, nježna, zabavna, otvorena, čista, prisilno skrivena od svijeta i tako savršeno sukladna u postelji? Ako znaš kad će pristići druga takva, reci mi i ja ću se strpjeti, pričekati s vjenčanjem, pa ću ih usporediti i onda donijeti razumnu odluku.

- Dobro, jel ti pričala šta o svojoj prošlosti? Jel znaš išta o tome dije prije bila, staje radila, zastoje došla ovamo?

- Prijavila mi je neke pojedinosti, objasnila mi da se zbog životne ugroženosti mora skrivati u Ferhatovićevoj kući, i to mi je posvema dostatno. Više od Tam... Zehrine prošlosti, naime, zanima me njena budućnost. Uz mene. I moja uz nju.

- A ben... - uzdahne Siniša, a Tonino se široko osmijehne. -Još mi samo reci kako se mislite vjenčat? Ona muslimanka, ti katolik, najbliži matični ured na Prviću... A i di su vam papiri? Ono, domovnica, rodni list...

- Posrijedi su tek naizgled neprebrodive prepreke. Ja, recimo, imam svoju

domovnicu i svoj izvod iz matične knjige rođenih...

- Ne smije po zakonu bit stariji od šest mjeseci!

- Pa, uzmemo li u obzir zemljopisno-prometne posebnosti Tre-ćića, držim da bi vlast mogla dobrohotno prijeći preko tog detalja. Zehra pak ima svoju putovnicu, u kojoj je otisnut njen jedinstveni matični broj, pa se sve moguće dvojbe u nekom možebitnom naknadnom postupku provjere mogu lako ukloniti. A što se tiče mjesta samog obreda i osobe ovlaštene za njegovu provedbu...

- E, daj, to me najviše zanima!

- Razmišljao sam o tome cijelo prijevodno. Razvidno je i neprijevodno da vjenčanje mora biti obavljeno u onoj kući. Bilo kakav izlazak bio bi odveć rizičan. Jednako tako rizično, ako ne i više, bilo bi i dovođenje neke službene osobe s Prvića.

- Da, i onda?

- I onda se dosjetih jadu. Ako na Prviću taj uzvišeni posao može obavljati običan općinski vijećnik, onda ga na Trećiću zacijelo može odraditi...

-Ko?

- Naravno, povjere...

- Znao sam!!! - udari Siniša dlanom po stolu, ustane i ushoda se starom učionicom. -Jebote, znao sam sto posto! Vi niste normalni, jebome pas! Vi niste nor-mal-ni!

- Zašto? Zar stoga što za uslugu molimo svog najboljeg prijatelja, ujedno i jedinu osobu koja nam je uopće i može pružiti?

- Čovječe, ti si sve već isplanirao! To nije normalno, to! Evo, za četiri, pet sati bit će tek dvajscetri sata da si ju prvi put vidio, a poševio si ju prije kolko, osam il deset sati, prvi i jedini put, ej! I spavao si u međuvremenu bar dva sata. I sve si svejedno stigo, i zaprosit princezu i nač kuma i skužiti papirologiju i organizirat matičara! I sve u jednoj te istoj kući! Pa jebote, jel to tebi normalno?! Kako ti misliš da ću ti ja bit i kum i matičar, a? Oću skakat preko stola svaki čas, a, ko gimnastičar? "Razmijenite prstenje." Hop! "Evo, gospodine matičaru"! Hop! "Proglašavam vas vjenčanima." Hop! Oću morat mijenjat i glas ili samo mjesto? I, fakat, di vam je prstenje? Nemoj se ljutit, al ja vas bez prstenja neću vjenčat, pardon mladi gospon, ja ne!

- Imam prstenje svojih roditelja. Otac je svoj skinuo odmah nakon ženidbe jer mu je navodno smetao pri radu, a majka je svoj bacila u gnoj ište iza kuće godinama kasnije, pri jednoj od posljednjih njihovih svađa. Ja sam ga sutradan pronašao i sačuvao. Poslužiti će za obred, a poslije ćemo vidjeti.

Povjerenik je već neko vrijeme očekivao upad "pravog Siniše" i pripremao se stisnutih usana za njega. Odjednom ga opet preplavi plima nježnosti, ista ona što gaje nosila prethodnih dana i onda se naglo povukla s tom bizarnom objavom vjenčanja. Pa Tonino zapravo prvi put sam odlučuje o svom životu i prvi put ima pored sebe nekoga tko ga u tome apsolutno podržava. Pa nek im onda bude. Nek se vesele, vengo coj.

- Čuj - progovori napokon povjerenik -ja dižem ruke. Okej, vjenčat ću vas, a vi vidite šta ćete i kako ćete. Jedino te molim jednu stvar. Da ne bi posije bilo nismo znali, nismo mislili ozbiljno, ja se moram konzultirat s nekim u Zagrebu, tako da to napravimo sve po propisu, a ne da se poslije povlačim po sudovima zbog nekakvog... nadrimatičarstva, staja znam. Jeste vi već otprilike odredili neki datum?

-Jesmo, četrnaesti travnja, prvu subotu nakon Uskrsa.

- Nti sunce! Pa vi ste onda već dogovorili i imena za svih sedam sinova i sedam kćeri!

- Troje će biti sasvim dovoljno. Nego, kako se misliš konzultirati sa Zagrebom?

- Telefonom, mejlom... Možemo isplovit jedan dan samo do pola puta ili kolko nam već treba dok ne dođemo do signala, a onda plutamo par sati dok ja to obavim, pa doma. To mi do sad uopće nije palo na pamet, jebote, trebo sam čekat da postanem matičar pa da mi mozak proradi!

- Provjerit ću, ali mislim da još nemamo dovoljno goriva za taj pothvat.

- Dobro, pa ima još dana do Uskrsa... Kume!

Na zadnju riječ Tonino ustane, sjajnih se očiju zagleda u Sinišu, pa raširi ruke. Izgrliše se i izljubiše kao pravi kumovi.

- Reci mi kako je prošlo danas sa starim? Šta si mu reko, di si bio cijelu noć?

- Nešto je vikao, uglavnom protiv tebe i tvog štetnog utjecaja na moje ponašanje, ali nisam ga uopće slušao. Skuhao sam mu ručak i izišao. Ne znam koliko je to pošteno i kršćanski, ali osjećao sam se izuzetno dobro.

- Kume, ajmo dole Barzome popit sve pive šta ima!

* *

C:/My Documents/PRIVATNO/Polarna svjetlost

On to meni opisuje kao polarnu svjetlost, onakvu barem kakvu je vidio na fotkama i televiziji. "Blago naborana zavjesa u svim nijansama plave", veli. I kao da se niz tu zavjesu slijeva tanki, ravnomjerni, beskrajni sloj vode. Kad dođe do dna zavjese, nikamo ne curi i ne kaplje, nego se samo prestaje slijevati, kao da se s druge strane opet penje gore. I cijelo vrijeme, veli, neki mu ženski glas "i poznat i nepoznat", senzualno šapće, svaki put nešto drugo, novo, prelijepo. On ne razumije nijednu jedinu riječ, ali mu za to vrijeme "čisti, nepatvoreni, neopisivi užitak prožima cijelo biće". Kad se osvijesti, zna da su te prošaptane riječi bile najčišća esencija poezije, ali ne može u sjećanje dozvati nijednu. Puklo ga je skroz naskroz neku noć, kad je prvi put bio sa Zehrom. Iz čista mira obasjala gaje ta njegova polama svjetlost, a kad je došao sebi, onaj glas je nastavio šaputati. Isti glas, ali s drugačijim naglaskom, a on je sad razumio svaku božju riječ: "Ti si moj, ti si velik i dobar, ti si najveći i najbolji, ti si moj i ničiji." Trebalo mu je par minuta dok nije shvatio da mu to Zehra šapće na uho. I - gotovo. Zaljubio se bio već i par sati ranije, a sad mu je bilo savršeno jasno: i Zehra je njegova i ničija.

Ne sjeća se kad je počelo, čini mu se da je oduvijek. Nekad ga ne uhvati po mjesec i više, a nekad mu dođe i po triput na dan. Ponekad poslije dobije inspiraciju, pa piše pjesme. Još mi ih se ne usudi pokazati, neugodno mu je. Nemam pojma kako handla sa starim. Svaki put mi kaže daje sve OK, pa ode nadoknađivati propušteno.

Ševe se po cijele noći.

* * *

Dani su polako postajali sve duži i sve topliji, vjetrovi iz svih smjerova sve blaži. Trebalo je pričekati još samo "vuožansku dotju", kišni tjedan što redovito padne negdje između sredine ožujka i sredine travnja, pa da naglo započne kratko i vruće trećiće proljeće.

Siniša i Selim sjedili su u dvorištu, s nogama podignutima na stol, okrenuti prema suncu. Između njih bila je treća stolica, a na njoj pladnjić s prvom jutarnjom kavom za obojicu.

-Jož, jebote, ovo je baš guštanje... -javi se Siniša. - Ne znam jesam ti reko, imo sam prije par godina jednu curu, starci su joj imali vikendicu u Crikvenici...

- Pričos mi to već.

- ...i onda smo ti mi svaki slobodni vikend išli dole, cijelu zimu i proljeće, dok smo hodali. I onda sjedneš ovako na terasu... Ili još bolje u kavanu. Jebiga, ne znam više kako se zvao hotel. I onda... A znaš ono, u Zagrebu snijeg, bljuzga, magla, sve sivo, koma... A ti tu, ono, sunce i sve, i samo se počneš polako raskopčavat, skidat slojeve, prvo raskopčaš jaknu, pa vestu, pa košulju... I boli te kurac. Šta sam imo, dvajspet godina, a samo sam mislio: "Jebote, kad ću ja u penziju?"

- A stat sad fali? Kodas već u penziji.

- Znaš šta mi fali? Novine. Dnevne, današnje...

- Tosmi isto već pričo.

- ...al ne, ono, zbog vijesti, boli me kurac za vijesti, nego samo zbog listanja, ono, ritual... Tek toliko.

-Vidimja, uželios ti Zagreba...

- Ma, nije Zagreba, nego...

- Bravo, bolan, sad kads reko Zagreba, jat totalno zaboravio reć... Donjelim Italjani u petak telefon, onaj satelcki, pa akob se ti kome javio...

- Molim? - skoči Siniša i u tri koraka obiđe i stol i Selima. -Imaš satelitski telefon?! I tri dana mi šutiš?! Pa jesi ti... Jesi ti...

- Sjed, bolan. Mrzi me kadmi neko vako ujutru hiperventilira, ko Monka Levinski kad je uvati ono nježno... Sjed, reko sam, smirse.

Siniša sjedne i primiri se koliko god mu je to lupanje u sljepo-očicama dopuštalo. Prvo nazvati Željku, onda premijera, pa ministarstvo... Koje je ministarstvo nadležno za bračne odnose? Pravosuđe ili socijalna skrb?

- Otvor oči, pogledaj me.

Siniša brzo razmakne kapke. Selim gaje gledao ravno u zjenice, trudeći se da ostane ozbiljan.

- Moraću zatebe počet naručivat onu kafu bez kofeina... Aprilili, jarane,

aprilili. Kontaš? Prvi april, zajebo sam te. Dopizdios mi više s tom Crikvencom i penzijom i novnama, svaki dan ista priča. Nemam telefon, ni satelicki nit ikaki. Koji telefon, neb mi ga Đambatista prodo ni za tri Zehre... E, jes naivan!

Prošla je gotovo puna minuta prije nego se Siniša ponovo oglasio:

- Selime, ti si kriminalac i narkoman i lažljivac. I imaš kurčić ko koker španijel, ko pudlica, ko... I ja ću ti ga zbilja odrezat ako me samo još jedamput ovako navučeš. I to ću ti ga grickalicom za nokte odrezat, jel ti jasno, pederu pokvareni?

Selim tek sad prasne u smijeh zbog uspjele prvotravanjske prevare.

- Čekaj! - prekine ga Siniša. - Evo, idu po stepenicama! Oćeš ti prvi ili ja?

Selim duboko udahne i uozbilji se:

- Aj ti, tis vlast.

- Okej, al ti mi nemoj samo šutit. Jebiga, to moramo riješit zajedno na neki način.

Iz kuće je prvo izišao široko, šeretski nasmiješeni Tonino, gladeći kosu prema nazad i osvrćući se. Zehra je zastala i s oba se dlana oduprla o dovratnik:

- Dobrojtro, imal kafe i zanas?

- Bit će, Zehra, ako ju vi skuhate - odgovori hladno Siniša, a Tonino sjedne na klupu s druge strane stola i namršti se.

- Škvadro, imamo problem - nastavi povjerenik u istom dahu. - Neću ništa okolišat jer nema smisla. Totalno ste nam uzurpirali dnevni boravak. Vas spopadne ta vaša strast još prije Dnevnika i počnete se vatat na kauču, pa se mi maknemo da vam ne smetamo i onda, šta, sjedimo dole u kuhinji ili tu vani ko dva debila... Moramo se nekako dogovoriti, ne može ovo više ovako. Svaka vama čast, al i mi živimo u ovoj kući. I mi bi rado gledali televiziju.

- Prihvaćam prigovor -javi se Tonino čim se Zehra povukla u kuću - ali nisi li ti napokon uspio kompletirati svoj teve sustav?

- Jesam, kume, ali u mojoj sobi nema ni struje ni mjesta za televizor. Mogu ga samo postaviti dole na kuhinjski stol, pa ga ti isključuj i miči svako jutro ako oćeš doručkovat.

1

Pravila su ustanovljena istog jutra: utorkom i petkom Zehra i Tonino, ako im dođe, a dolazit će im sigurno, imaju pravo na samoću u dnevnom boravku. Ostalih dana ta je prostorija zajednička, a zaručnici, ako im dođe, a dolazit će im sigurno, neka izvole svoju eventualnu žudnju utažiti u Zehrinoj sobi.

Prve srijede, drugog dana "vuozanske dotje", Selima je od jutra mučio proljev, a Zehra se nakon večere bezvoljno i jasno, pred svom trojicom, ispričala bolnom menstruacijom, tako da su navečer pred televizorom sjedili samo Tonino i Siniša. Siniša je držao daljinski upravljač i svakih bi nekoliko sekundi promijenio kanal.

- Siniša - prekine ga Tonino taman kad je četvrti put krenuo ispočetka.

-Mm?

- Ako imaš vremena, volio bih ti nešto pokazati. Zanima me što se tebi čini, ali iskreno - oprezno zamoli skori mladoženja pa pruži povjereniku na četvrtinu presavinut papir za pisma. Bojažljivim, odveć pravilnim rukopisom na listu je bila ispisana pjesma.

- Nemoj naglas - sramežljivo dometne Tonino.

Siniša se zadubi u stihove, pročita pjesmu do kraja, pa pogleda Tonina ravno u oči:

- Majstore, ovo je meni izvrsno.

- Ozbiljno?

- Najozbiljnije. To ti bez problema ulazi u bilo koji književni časopis. Čekaj, da vidimjošjedamput...

Nanovo se zagleda u papir na kojemu je pisalo:

MOLITVA

Kad te teški gusti snovi

Probude

Kad te zgrozi slijepo trajanje

Slušaj

Čut ćeš riječi moje

Molitve

Samo zbog tebe sam sretan što me ima

Samo iz tvog oka oprost primam
Tvoj smijeh je da postojim zadnji znamen
Ti me mičeš svijetom
Ti mi uvijek vraćaš više
Izbavljaj me od zla amen

- Menije to odlično - ponovi povjerenik. Nije u tim njegovim riječima bilo nimalo prijetvornosti, pjesma mu se svidjela, tim više stoje, uzimajući papir u ruku, strepio od vatrometa pučkoškolsko--ujevičevske patetike. Naravno, Toninova pjesma nije bila nikakvo remek-djelo pisane riječi u Hrvata, ali bila je nježna, skladna, patetična u pravoj mjeri, iskrena i ljubavna, do ušiju zaljubljena.

- To si sad Zehri napiso, a, zavodnice?

- Da - osmjehne se Tonino. - Zapravo ne... Napisao sam je davno, dok sam Zehru još mogao samo zamišljati. Nemoj joj to reći.

- A koliko ti toga još imaš? Možemo ti napraviti zbirku, znam par ljudi u Zagrebu...

- Nemoj, ima vremena... - prekine ga Tonino, brižljivo preklapajući papir s pjesmom.

- Naravno da ima vremena, jebote, ovdje i nema ničeg drugog osim vremena... Kako si ono napiso, "slijepo trajanje"! Samo govorim, ako imaš još pjesama i ako su ovako dobre, zašto ne trznuti dva-tri broja u Zagrebu i napraviti zbirku? Nego, kad smo već kod Zagreba, kakvi smo s naftom, znaš da moram telefonirati i vidjeti kako ću vas vjenčati. Imamo još, šta, deset dana...

- S gorivom, hm, kako to reći... - uzvrpolji se Tonino - ... s gorivom ne stojimo baš najslavnije. Ja sam... Jedne sam noći poveo Zehru da joj pokažem Adelinu i onda... Dao sam se nagovoriti da kriomice isplovimo i onda smo otišli do jugoistočnih obala Trećića. Tamo smo se usidrili, čekali prve zrake svitanja i... I nezaboravno vodili ljubav. Svidjelo nam se i ponovili smo to još tri puta, zadnji put upravo jutros. Oprosti.

- Ne, ti meni oprosti jer vas ja neću moći vjenčati. Oprosti, al ja sam zgrožen tolikom neodgovornošću. Sori, bez informacije jel ja to uopće smijem, ja se neću igrati.

-Vidi, stani... Ja sam već razmislio o tome i sastavio izjavu koju ćemo potpisati umjesto bračnog ugovora. Slušaj: "Izjava, kojom se Zehra... kh-khm-khm... i Antonio Smeraldić, sin Antonija...

- Ček, ček! - prekine ga nesuđeni matičar. - Kako si reko daje Zehri prezime? Tonino se nervozno zapilji u prozor.

- Nisam je još dospio pitati. Tek mi je danas popodne, dok sam ovo sastavljao, to palo na pamet, a onda sam opet zaboravio. Upisat ću naknadno.

- Divota jedna! - nasmije se Siniša. - Ajmo dalje.

- Kojom se, dakle, "obvezuju da će u svojoj obiteljskoj zajednici potpuno poštovati sve odredbe Zakona o braku i drugih za brak te roditeljstvo nadležnih zakona Republike Hrvatske, sve dok im se ne pruži prva prigoda da, na otoku Trećiću ili gdje drugo u Republici Hrvatskoj sklope građanski brak potpunoma u skladu sa zakonom". Što ti se čini?

- A čuj... Pjesma mi je bila bolja, al vidim da ti dosta dobro ide i proza... I šta, to bi onda svi mi potpisali i to bi bilo to? Okej, ajde. To je maksimum na koji mogu pristati bez konzultacija sa Zagrebom. O, jebala te ševa u svitanje, ono, nasred mora, da te jebala... Šta (vam nije bilo zima?

- He... Rekoh ti daje bilo nezaboravno. Znači, može ovako, s ovom izjavom?

- Ma, može... Ja sam čuo, prošlu noć ili pretprošlu, odozdola da ide neka barka, al mislim si, ono, došlo proljeće pa ribari izlaze, ono, staja znam... A kad tamo, to moje kumče ide ševit, jebote! I šta, vratite se dok mi još spavamo? Pa ne mogu vjerovati! A šta si reko Brkljačiću, di mu ispred nosa isplovljavaš svaku noć? Jebote, nisi mu ju valjda pokazo? Jesi, a? I nju njemu, i njoj i njega i medvjedice, jesi sto posto!

-Jesam, ali nemam straha. Siroti Domagoj posvema je nezainteresiran, štoviše, sam sebe prekora kada god pokaže odveć zanimanja za išta osim svojih jednadžbi i održavanja svjetionika. Lijepo su se rukovali, rekao nam je da smo krasan par i zaželio nam puno sreće i djece, pa se povukao u svoju radnu sobu. Ne brini, on je u svome svijetu brojki, jamačno boljem od našega. Ne brini se, zaista.

Siniša je, sad i ovdje, upravo to i poželio: ne brinuti se, ne misliti, pustiti da stvari idu svojim tokom... Na kraju, ionako, nekamo moraju doći i zaustaviti se, a onda ćemo vidjeti što ćemo dalje. Odjednom blaženo miran, otvori pivo, zavalio se na kauč i bezbrižno zagleda u ekran s pregledom posljednjega kola

turske nogometne lige. Tonino sjedne do njega i zadovoljno zažmiri.

- Znaš... -javi se Siniša umorno nakon nekoliko minuta.

- Znam... - odgovori Tonino umirujuće. - Ne brini se za gorivo. Preksutra je Veliki petak i Talijani ne dolaze, ali sljedećeg petka opet dolaze tri glisera umjesto uobičajena dva. Em je moj red za kupovinu, em ću osvojiti dodatnu količinu na tomboli. Vjeruj mi, osjećam to.

* *

Tonino je imao dobar osjećaj. U petak, dan prije vjenčanja, kupio je svojih redovitih deset litara goriva, a na lutriji osvojio još tri puta po pet.

- Samo mi sad nemoj prvu bračnu noć kružit oko Trećića ili, ono, otić na bračno putovanje u Grčku! - pripremio mu je povjerenik.

- Dogovor je dogovor! - odgovori svečano Tonino. - U ponedjeljak smo, kume moj, nas dvojica ponovo na Drugiću!

Prije ručka obavili su u četvero, onako, za svoj gust, generalnu probu svoga malog sutrašnjeg ceremonijala, tijekom koje se Tonino na desetak minuta ukočio kad je Zehra počela polako, graciozno, gledajući netremice u njega, silaziti s kata u kuhinju. Poslije su se dogovorili da sutra, za svaki slučaj, u toj fazi obreda svatko gleda ravno pred sebe. Najviše je u svemu uživao Selim. Od svjetioničara je posudio jednu bilježnicu tvrdih korica, presvukao je u bijeli papir i na njega napisao "Knjiga vjenčanih - Trećić". Bilježnica je, doduše, bila dopola ispunjena nečitim matematičkim jednadžbama i formulama, a i Brkljačić je tražio da mu je vrate čim posluži svrsi, ali Selim je bio ponosan na nju kao da ju je plivajući donio s kopna

i izvadio je ovdje potpuno suhu. Obećao je iznenađenje za svadbeni ručak i večeru, a po količini namirnica koje su mu dostavili Talijani, činilo se da će iznenađenje biti poprilično. Oprao je kuhinjski prozor, oribao pod i stube, obrisao prašinu sa svakog predmeta, skinuo paučinu iz svakoga kuta...

- Tliko je svjedoka dosad bilo protiv mene, pa ired je da ija budem nekome svjedok. Pa još nako, za merak - ponovio je ozareno najmanje dvadeset puta u ova dva dana.

Tonino je zamolio Zehru da barem formalno, za ovaj putC ispoštuju trećićku tradiciju i da noć prije vjenčanja spavaju odvojeno. Pristala je otprve, štoviše - iz glasa i stava isijavao joj je neki neočekivani ponos, kao daje sretna što, eto, napokon, prvi put pripada nekoj tradiciji. U rano poslijepodne Tonino ju je nježno poljubio u usne i krenuo kući.

- Otpratit ću te komad puta - rekao je Siniša i uhvatio ga pod ruku.

-Jesi dobro, mladoženjo? - upitao gaje nakon desetak koraka.

- Izvanredno! - odgovori Tonino. - Premda sam... Noćas sam sanjao Muonu.

- U, jebote! Jel te šta boli, ono, jel ti kakva muka?

- Ne, ma zapravo nisam ni siguran je li posrijedi uopće bila ona. Jest bila australska crnkinja, to sam gotovo u cijelosti siguran, ali bila mi je okrenuta leđima i bježala je od mene... Izronila je iz nekoga grma i, čim me spazila, dala se u bijeg. Ja sam prosljedio hodati svojim putem, bez žurbe, ali ona je i dalje bila ispred mene, stalno na istoj razdaljini i sveudilj trčeći, sve dok se nisam probudio. Krajnje neobičan san, nije li?

- Baš... A stari, kako ti je stari? Jel još više protiv mene?

- Ne više. Sad opet samo šuti.

- Ništa ne pita di si, ono, po cijelu noć i pola dana?

- Zaboga, on mene nikad u životu ništa nije pitao. Zašto bi sad započinjao?

- Ne znam, šta ja znam... Ma, palo mi je na pamet... Slušaj, šta kažeš da i njega sutra dofuramo na vjenčanje? Pazi, ja i dalje o njemu mislim sve ono šta sam mu i reko, al nekako... A mislim i da ne bi bio neka posebna opasnost. S nikim ne priča, nema se kome ni pohvaliti sa snahom niti potužiti na nju. A možda ga to sve i malo smekša, da bar ovo šta mu je preostalo proživi, ono, bez škrgutanja, ili bar s manje.

- Teško, ne vjerujem. Osim toga, da budem otvoren, ne da mi ga se satima nagovarati da dođe nekamo gdje će nam svima biti nelagodno zbog njega. Zamisli kako bi bilo Tam... kako bi bilo Zehri, onako vedroj, zaigranoj i neobuzdanoj u njegovoj nazočnosti! Ne, nema to smisla. Možemo ga pozvati na službeno vjenčanje, jednoga dana, ali ovo sutra neka ostane svečanost samo za mene i Zehru, odnosno nas četvero. Slažeš li se?

- Slažem, nemaš frke. A mogu te pitat nešto privatno, zapravo osobno, ono, intimno? Ne moraš mi odgovoriti ako je preosobno, mislim, ako je to nešto...

- Pitaj, zaboga, poveri! - nasmije se mladoženja.

- Sad si isto maloprije, a i skoro svaki put se zaletiš... Ono, kad hoćeš reć Zehra, prvo ti izleti nešto drugo, Tami, tako nekako...

- Primijetio si, znači?

- Jesam, ko ne bi? Užasno me zanima staje to, jel to Tami neko ime, nadimak, otkud je to? Velim ti, ako je pitanje previše osobno...

- Tami je Zehrin nadimak. Ja sam joj ga dao i sviđa joj se. No ipak, meni gaje teško izgovoriti kad nismo nasamo...

- A zašto Tami? Otkud?

Izišli su iz šume i hodali lučicom. Tonino privuče konop Adeline i skoči na krmu svoje barke.

I

- Noćas bi moglo opet okrenuti na jugo. Odveži Adelinu i dobaci mi uže.

Siniša ga posluša.

- Tami je bila Tamara, dosad jedina ljubav mog života - govorio je Tonino sve glasnije, sigurno koračajući prema provi.

- A di je sad, otišla u Štrelju?

- Ne... Ne... - ponavljao je ritmički Tonino, polako izvlačeći sidro. - Tamara je na onom svijetu. Sama je sebi oduzela život jer nismo mogli biti zajedno. Doznao sam to mnogo kasnije, a tek sam nedavno, prije nekoliko godina, načuo i da je u trenutku smrti... -Tonino zastane i jako zabaci sidro, što dalje od barke - ... da je bila u drugome stanju.

Na posljednju riječ sidro pljusne u more i Adeh'n^ se počne polako, centimetar po centimetar, udaljavati od obale.

- A za... Khm! Zašto niste mogli biti skupa?

- Zato što je ona bila moja učiteljica u srednjoj školi... Uхвати uže! Zato stoje bila devet godina starija... Samo ga omotaj dvaput oko stupa, ja ću zavezati... Zato što je škola bila na Drugiću... Sad me privuci da mogu izaći... I zato stoje moj otac zaključio da su mi osnovna škola, Trečić, on i majka i njihove svađe sasvim dovoljni za život. Eto... - Tonino skoči na obalu, uzme konop iz Sinišinih ruku i, otpustivši Adelinu dovoljno daleko, zaveže čvor oko kolone. - To bi bilo otprilike sve što bi ti trebao znati o Zehrinu nadimku. - Tonino - zausti Siniša nakon nekoliko sekundi pa zastane i duboko udahne. -Jedanput sam gledao neku emisiju na televiziji, jedan naš sjajni muzičar je govorio, ono, roker... Veli da je za dva muškarca, ako nisu homoseksualci, najviši mogući osjećaj zadovoljstva, strasti i međusobnog ispunjenja onda kad dobro sviraju zajedno...

-Jao, mislim da sam to i ja gledao, ima tome već i nekoliko godina. To je bio onaj Sačer, Zečer, kako li, iz "Vještica", nije li?

-Je, Sacher, fakat. Dobar si, jebote. Htio sam ti samo reć da, ako je to točno, onda smo prije par minuta ti i ja odsvirali takav duet da bi cijeli svijet mogao past na guzicu. Ti si, al ono zbilja, ti si najbolji frajer kojega sam u životu upozno...

- To govoriš samo stoga što imam istančan ukus za biranje vjenčanih kumova - odvрати Tonino pa zagrlji svog najboljega prijatelja. Stajali su tako zagrljeni gotovo pola minute. Siniša je, iznenađen sam sobom, bio na rubu plača i nipošto se nije htio odvojiti od Toninovih grudi dok ga to ne prođe. U glavi su mu odjekivali otkucaji srca, ali nije znao jesu li njegovi ili Toninovi.

- Ala, ala, homo ca, usak zoa suojin puton, aš bimo muogli kigomu doat coj zoa pensoat! - progovori povjerenik, napokon se odlijepivši od svoga prevoditelja.

- Oho! Odlično! Odlično ti ide! Ali Ze... Tami će te preteći za mjesec dana, to ti ja jamčim!

- Mogu mislit koja će to bit buosoantjica! Ništa, mladoženjo, pođi lijepo kući i puno mi pozdravi onoga svog monstruma od oca, možeš mu i šamar lupit od mene, pa se vidimo sutra. Kad dolaziš?

- Obred smo dogovorili u podne, nema potrebe da dolazim prije deset.

- Okej, vidimo se u deset. I probaj se naspavat noćas, sutra ti je važan dan!

- Vengo coj!

I

Posramljeni sjaj kamenja... Zavjese, zavjese sa zvijezda. Zazvijezde.

Pozvijezde. Pronošenje, pahulja... Pored tamnih, ali ipak prozirnih zavjesa što se, blago naborane, spuštaju s noćnog neba, trči Muona. Kosa joj je duga, kao da nije mogao dohvatiti, kao da bih... Meko, poput neba oko puna mjeseca... Je li Muona? Nije Muona, mlada je, brza. Ne želi je pratiti, hodam sporo, skreće u

šumu, ali ona je stalno ispred, i stalno trči kao da ga se boji, ali nikako ne uspijeva pobjeći, ne razmičemo se, ne odvajamo ni ona ni ja, razmak je među njima stalno isti. Slanutak, slanutak, kao poljubac u moru... Dubini modra zvuka, punini... Muona, tko li je ako nije, ne zastajkuje ni na tren. Granje joj para odjeću. Isplamtjelost oslabjela ognja... Boji ga se, straši se moje blizine, kao daje kužan, kao da ću joj nešto našao! Ili... Ili ga vodi! Kamo me tuda? Vrutak pjenušavo mjehuraste, krepke spoznaje... Bluza joj je već sasvim razderana, komadići tkanine ostaju visiti na trnju i izdancima. Dok zamahuje svinutim rukama, u trku joj se pred nadlakticama, sa strane, tu i tamo nazru pune, uzbibane grudi. Mlade. Lijeva moja i njegova, desna naša. Četiri joj madeža na leđima kao da tvore slovo T... Okruženi križem... Poj, prolomljen poj pjevanja pjesme o... Da bježi, već bi pobjegla! Ne bi li? Bi? Ne, ona vodi, doziva! Vuče ga paučinastom niti, jednom jedinom svojom vlasu što kao da istovremeno raste s oba kraja, i iz njena tjemena i mojih grudi! Tonino, hodam, slijedi je. Krvavim krijestama korote... I on bi potrčao, ali uopće nema potrebe kad je tako uspješno slijedim i hodajući. Sve sigurnije. Ona nije Muona. Ona nema donje rublje. Ona je Muona, siva oderana krpica što joj se još drži oko struka i lamata po desnoj polutki stražnjice sve je što još ima na sebi. Nije Muona. Suzvučje, obezvučivanje, prijeka nadstrijetost... Gdje je?! Čuje se ljetni, noćni šum mora što se ne vidi iz šume. Iza stabla! Drugog? Diše negdje. Dišem. O! Leda, izbliza, s četiri madeža posložena u obliku slova T. Brojim, prebirem pogledom. Povinuta, čuči u podnožju debela debla. Već u vrutku utkan tok... Polako se uspravlja i okreće. Gleda me ispod oka. Vidi se daje vesela, da mi se smiješi, samo se igrala, okreće se sve sporije... Puna usta, a ostao sam bez riječi. U ruci drži komadić krede, tuđi su to prsti, pruža mu ga da napišem odgovor na zelenoj ploči obješenoj o najnižu, najdeblju granu. Leda sa slovom T okreću se prohladnoj tami, od njega, grudi i lice polako pristižu prema pogledu, prema meni, gledaju nas. T Tretjitj, T Tonino, T ti... Tami?!

Kako to reći?!

Ta...

* * *

-Jesmo se spremili? Jesmo šta zaboravili? - pitao je Siniša već treći put, tek da nešto kaže. On i Zehra sjedili su za kuhinjskim stolom, a Selim je užurbano zveckao oko štednjaka i smijuljio se zadovoljno. Već su dvaput sve provjerili, sve je bilo na svome mjestu, nedostajao je samo mladoženja. Zehra je izglacala četiri bijele košulje, jednu Sinišinu i tri što ih je od kuće donio Tonino, Selim je prelio tortu čokoladnom glazurom i spremio je u hladnjak... Sve je bilo gdje treba, sve osim Sinišina srca što je bubrilo i stiskalo mu se u grlu. Sam sebi nije mogao objasniti zbog čega je toliko uznemiren. Cijele noći, prošarane munjama i grmljavinom bez kapi kiše, vrtio se po krevetu, sjedao, ustajao, nanovo lijegao, budio se, vrtio... Nije mogao prestati misliti o Tamari, Toninovo mladenačkoj ljubavi, zamišljati kako je mogla izgledati, kako se mogla zaljubiti u krakatoga dječaka, kako se mogla ubiti...

- Deset i pet je, ja idem po njega! Reko je da će doć u deset.

- Stat je, saće doć! -javio se Selim, modelirajući među dlanovima jagodicu od marcipana.

- Sačkaj još koji minut - rekla je Zehra, pažljivo si rezuckajući nokte.

Siniša nervozno ustane i popne se u dnevnu sobu. Popravi rukav jedne od onih četiriju izglacanih košulja, obješenih na vrata starog ormara, pročita još jednom izjavu mladenaca što ju je Tonino jučer uredno prepisao na čist papir, poviri u presvučenu Brkljačićevu bilježnicu u koju je, sa stražnje, naopake strane, Selim upisao sve bitne rubrike: mladence, svjedoke, "predstavnik vlasti", datum... Uključi televizor i prošara svim kanalima, a onda ga, odozdo, trgne prasak Zehrina smijeha.

- A di je? Jel došo? - upitao je, zastavši na sredini stuba. Dolje su i dalje bili samo Zehra i Selim.

- Nije Toni došo - odgovori ona kroz smijeh - nego ovaj uvatio tjerat neku šegu samnom.

- Našmrkali ste se, a bando? Niste mogli pričekat da to obavimo, ono, pri zdravoj pameti, pa posije radit staje koga volja, a? - zavikne Siniša.

- Olad, bolan, staje tebi? Stas tako nervozan, kodas ti mladenka! Ja nisam nit primirsala otkad sam s Tonijem, a ni Selm nije... Rec isam, otkad nisi?

Selim se zasmijulji i počese ispod nosa:

- Evo, odjutos.

- Ma bravo, divota jedna! Znae šta, sad je već deset i petnajst, a ako je neko točan, onda je Tonino točan. Ja idem prema njemu i ako ne dođemo on ili ja ili obadva zajedno do jedanaest, onda ti Selime isto kreni prema Toninovoj kući. Okej?

-Jebo majku, staje tebe, stvarno? - uozbilji se Selim. - Prolupos načisto! Uvatio momka od uzbuđenja nede putem ono njegovo, ukočio se i doće vamo čim se otkoči. A ti odma praviš krimice i horore! More bit i da joj bere cvijeće pošumi.

Siniša razmisli na trenutak.

- Nema veze, idem ja njega nać i privest.

Doista, obje Selimove teorije bile su vrlo vjerojatne, čak i kad bi bile spojene u jednu. Hodajući kroz omamljujuće mirisnu borovu šumu, Siniša se nasmije zamislivši scenu u kojoj se Tonino zaledi taman u trenutku kad se sagne ubrati cvijet svojoj mladenki... Moguće, naravno, savršeno moguće, zato se i osvrtao na obje strane duž staze do luke. No, znatno vjerojatnijom Siniši se činila mogućnost da se Tonino jutros prestrašio, da mu je napokon do mozga došlo u što se zapravo upušta sanjareći i pripremajući najveći događaj u svom životu, događaj kojemu se još do jučer mogao samo nadati. I, jednostavno, odustao od vjenčanja. Pa sad čući negdje u kutu, u potkrovlju, i plaće onim nezaboravno jezivim glasom što gaje Siniša čuo one noći prije odlaska na Drugić... Kako će na to reagirati Zehra? Bit će ljuta nekoliko dana, to je sigurno, ali ključni Toninov argument, onaj iz hlaća, pretegnut će ubrzo na njenoj vagi, kakva god bila. A možda se Tonino ipak, u naletu emotivnosti, povjerio starome i pozvao ga na vjenčanje? I sad ga stari zadržava doma, urla na njega, užasnut mogućnošću da ostane sam samcat, kao što je odavno trebao i ostati.

Siniša povuće konop kojim je jučer Tonino vezao Adelinu za kopno, uvjeri se da su i zasun i lokot na vratima kabine zatvoreni izvana, pa krene dalje.

Već cijeli mjesec, čim je gnjecava i mokra zima počela popuštati pred sve višim temperaturama, malo nakon stoje preselio kod Selima i Zehre, Sinišu su počeli opsjedati mirisi. Mladice kojekakva bilja, pupoljci, izdanci na stablima, sve toplije more... sve je to počelo ispuštati mirise što su se miješali u opojno aromatične koktele koje Siniša, stigavši na Trećić ujesen, donedavno nije mogao osjetiti. Hodajući sad svaki dan do ureda i nazad, otkrio je dva najčudesnija mjesta: prvo je bio njegov ured, u koji su kroz otvoreni prozor, s naletima povjetarca, s Tretjitjuonskega Puoja dopirali pomiješani mirisi raskopane zemlje i prvoga iznikloga povrća, mirisi što su ga nejasno podsjećali na djetinjstvo. Drugo takvo mjesto bio je prvi zavoj na putu od luke do sela, onaj kojim je staza zamicala među Prinji Mur i Ftori Mur. Tu, na idealnoj nadmorskoj visini, ujedno bi se stopili mirisi borove šume sprijeda i straga, mora odozdo i sve šarenijeg raslinja u sredini, po obroncima s obje strane puteljka. Murtuoja, razmir, buor, ospuoluota, smirca, tjesmir, cimporej, spoa-roj, buozilik, lovuont... učio ga je Tonino razabirati mirise i raspoznavati bilje prema njima. I sad se nakratko zaustavio na tom zavoju, pa izdahnuo sve iz pluća i onda krenuo zatvorenih očiju udisati mirišljavi zrak, duboko, polako, najsporije što može. Učinilo mu se da mu mirisi prilaze odvojeni, razvrstani u neakvim šarenim crtama, slojevima, kao da su postrojeni u dugu, svaki sa svojom bojom... Izdahnuvši ponovo sav zrak iz pluća, zadržao je zatvorene oči još nekoliko sekunda i uživao u opojnom aromatičnom vrtlogu što mu je u djeliću sekunde prožeo sve misli i sva osjetila. Duboko je udahnuo, otvorio oči i na vrhu uspona, tamo gdje staza zaviја za Ftori Mur da bi se počela spiištati prema selu, spazio - Muonu. Stajala je gore, raspuštene kose i zabrinuta lica, ubičajeno odjevena u sve boje trećićanskih mirisa, i polako micala glavom lijevo-desno. Siniša protrne, pa zabrza uzbrdo prema njoj. Kad joj se približio na desetak koraka, Muona naglo zamakne za obronak, prema selu, a povjerenik se istog trena ukoči začuvši njen glas, tu, pored sebe, kao da mu tiho govori nad lijevim ramenom:

- Kom haum... Toninoz ded... Hmar...

Siniša se prestrašeno osvrne. Ni Mu one ni ikoga drugog nije bilo nigdje u vidokrugu. A glas se opet, jednako jasan, javio:

- Toninoz ded. Hmar.

- Toninoz ded? Šta Toninov tata? Šta je "hmar"? - prošapće povjerenik, premda je htio zaviknuti... Hmar?! Što znači "hmar"?! Toninov tata, što? Hmar?!

- O bože dragi... - uzdahne poslije nekoliko trenutaka. - Pa starije umro!

Zatrči se stazom, skrene prema selu i opet zastane. I dalje nigdje na vidiku nije bilo ni Muone ni ikoga drugog. Sjuri se prema Pjuocu, baci pogled u praznoga Sežebija, pa još brže potrči prema Toninovoj kući. Tamo je pred vratima već bilo desetak staraca koji su se, jedan drugome preko ramena, navirivali unutra i šaputali. Spazivši povjerenika, ušute i razmaknu se da mu oslobode ulaz. Kako je ušao u kuhinju, tako se trznuo i povukao korak unazad, kao da se odbio od debelog stakla: za stolom je u kolicima sjedio unezvjereni stari Tonino i nešto s mukom žvakao, a pred njim je Muona, sva u crnini, dlanovima valjala jednu od onih svojih smrdljivih kuglica.

- Vi! Jeste dobro?! - vikne Siniša kad je došao do daha, pa priđe stolu. Proželo gaje neko nejasno olakšanje, iako je trčeći dovde već bio zaključio da bi sad, nakon smrti staroga despota, mnogo toga na Trećiću zacijelo moglo biti znatno jednostavnije. - Bože, ja sam mislio...

- Tihi!!! - zaurla stari i sprži ga pogledom, bijesno se pridižući iz kolica. - Tiiiiii!!!

Muona mu pritisne rame nazad prema naslonu kolica pa mu drugom rukom ugura u usta novu kuglicu. Zelenkasto-smeđa slina počela se starome cijediti iz desnoga kuta usana. Muona je rutinirano skupi kažiprstom, pa otare o crnu pregaču.

- Vi... - obrati joj se Siniša, trljajući se po tjemenu. - Vi ste... Dolje ste mi... Ili vi, ili ko... Nema veze, vas sam čuo... U šarenome skroz... Da ste mi rekli daje Toninov tata... Toninoz ded... daje umro. Hmar daje... A on... - Siniša zbunjeno pokaže na staroga.

- Nat him - zavrti Muona glavom. - Toninoz ded.

- Šta sad, i je on i nije on?! Jel ded znači ded, ili ded nije ded? Gospodo Muona... Ispričavam se ako vi mene razumijete, ali boli me kurac za metafiziku i za Castanedu i za vaše čarobiranje i otkrića koje kome tata... Šta se događa, koji bog? Šta su svi ovi na vratima? I boli me kurac i za engleski! Oću da mi neko normalan na hrvatskom kaže šta se događa! Di mi je Tonino? Onje najnormalniji ovdje... Di je?

- Tonino hmar... - odgovori Muona potpuno pribrano. - Tonino iz ded. Nat hiz ded. Parden maj ingles.

Kuhinja se odjednom zavrtjela oko Siniše, oko Trećića, oko mora, oko svemira...

- Ko je... Ko je umro? - javio se povjerenik kad mu se slika nanovo izoštrila.

- Aua Tonino. Hiz san. Tonino duniyar... - rekla je Muona, ponovno obrisavši kažiprst o pregaču, pa pokazavši njime na hodnik, prema gore.

Siniša se ustrči po stubama, usput umalo sruši staricu što se sporo uspinjala s laborom punim vode, pa bane u svoju donedavnu sobu. Nesretni Tonino beživotno je ležao na krevetu, razjapljenih usta i užasnuto zagledan u strop kao u najveće čudo na svijetu. Jedna gaje starica ljuljala pokušavajući mu svući donji dio pidžame,

a druga mu je mokrom krpom otapala krv i slinu, skorene oko usta, po obrazu, bradi, vratu, ramenu... Treća se dotad uspjela popeti i donijeti im čistu vodu u laboru.

Siniša se počeo tresti. Iznutra je gorio, izvana se smrzavao.

- To... nino! - zazove nejakim glasom. Starice ga nakratko počaste pogledima punim službene sućuti, pa se vrate svom poslu. Kroz prozor se vidio kut bijele tkanine, ukrašen jednostavnom čipkom, kao i prvog Sinišina jutra na Trećiću.

-Kako? Kako... Kada?

- Pilesja... - odgovori mu ona što gaje svlačila, Paulina Kvasi-nožić. -

Pilesja. Poaduoja... - pojasni, ne vidjevši nikakve reakcije na Sinišinu licu.

- Sije prigrijezoa jazik, voa snej, in se zoagouti... - dometne ona stoje otapala i čistila krv s Tonina, pa odnekud dohvati bijelu maramicu, razmota je, i s dva prsta izvadi komadić nekakva potam-njela mesa. Pruži ga prema Siniši, objašnjavajući mu:

- L, 1, 1, 1... Var jazika, kopiješ? Go je prigrijezoa in se šnj in zoagouti! Kopiješ? Je buoliva koako moat mu, ma niki ni znoa! Pilesja.

Siniša poželi umrijeti, sad i ovdje, istog trena, sasuti se u mrvice, rastopiti se kao pahuljica snijega ili eksplodirati i razletjeti se, jednostavno prestati biti, kao mlaz iz naglo zatvorene slavine... Tuga, gađenje, strah, nemoć, bijes... sve se to odjednom ulilo u njega, kao maločas svi oni mirisi dolje, na zavoju staze. Ukočenim prstima grebao je boju sa zida dok se spuštao u prizemlje, pridržavajući se da ne padne.

Dolje se, u kuhinji, starome i Muoni sad pridružio i Bart. Izvana je bio čuo Sinišinu viku i probio se unutra da pomogne ženi ako zatreba. Stari Tonino

sjedio je tupo za stolom, s dlanom na kutiji cigareta, kao da mu je to još jedina preostala veza sa životom.

- Evreting vil bi gud, am so suori... - reče Muona suznih očiju pa zagrla Sinišu.

- On je umro, jelda? - prozbori povjerenik napokon. - Ove gore vele mi daje umro. Daje noćas u snu imo napad epilepsije, da si je pregrizo jezik i da se s tim... Da se s tim komadićem ugušio.

Muona je polako klimala glavom, tarući obraz o njegovu košulju.

- Dobro, jel ikad iko čuo, znao, vidio, bilo šta, da Tonino ima epilepsiju?

- Ni -javi se Bart - moa moat mu imoala.

- Staje i ona ovako umrla? Nisam ga nikad pito...

- Negetiv - Bart hladno pogleda prema starom Toninu. - Una je voa puoje poala na muotiku - reče, lupnuvši se bridom dlana po zatiljku, ne skidajući pogled sa starca u kolicima. Toninov otac nijednim znakom nije davao do znanja ni da ih čuje, niti da uopće zna što se zbiva. Muonine ljekarije djelovale su, kao uvijek, brzo i jako.

Pomislivši to, Siniša zatrepće, naglo odmakne Muonu, pa izjuri iz kuće.

- Ubit ću ih! Poklat! Želuce ću im počupati - režao je trčeći nazad kroz uličicu, preko Pjuoca, mimo Sežebija, prema Ftoemu Muru. - Đubrad bosanska narkomanska lopovska banditska pornografska kriminalna!

"Pravi Siniša" izjahao je polako na ono svoje zeleno brdo i, obuzdavajući konja pod sobom, sporo pripalio dugu, debelu cigaru. Sviđalo mu se ono stoje vidio... Na zavoju iznad Sežebija, tamo gdje mu se prije tričetvrt sata ukazala Muona, povjerenik se umalo sudario sa zadihanim Selimom.

- Će ste vas dvojica, jebo vas ja! Mala tamo sva učutala, samo ponavlja "Pod zanjim, pod zanjim"...

- Vidiš, ja baš po tebe idem - prošapće Siniša. Zgrabi Selima za jaknu pa ga sruši na tlo i, držeći ga za zapešća, klekne mu na prsa. - Imaš tri sekunde kad ja završim... Jesi ikad dao Toninu ikakvu drogu, bilo šta? Ili ti, ili ona mala kurva?

-Koji... -Jedan!

- Sinša, bolan... -Dva!

- Tis lud! Koju drogu?

- Sad će tri!

- Nemam, bolan, ni zasebe dosta! Nije Selm prolupo ko ti pa da daje žicu svakoj budali, i Zehru sam odjebo!

Siniša se zagleda u Selimovo lice koje mu se odjednom učini deset godina starijim.

- Slušaj, onaj tvoj Đambatista je goli kurac prema onome šta ću ti ja spremit ako skužim da si Toninu ikad išta dao, jel ti jasno? Sam ćeš... Sam ćeš sebi jaja odgrist, jel ti jasno?

- Ajde ti ukurac - promrmlja Selim ustajući i otresajući prašinu s rukava. - Mogo sam te iskidat na froncle, dam nis tliko simpačan... Koja droga, bolan? Nije žvaka za luđaka! Nego, des ga sakrio, vaki luđi odnjega? Mala će nam tamo uvent beskurca...

- Tonino je umro, budalo jedna! Umro, noćas!

- Sereš, bolan, de će Toni umrijet?!

- Odi vidit ako hoćeš. Imo je napad epilepsije, valjda u snu. Pregrizo si je jezik i ugušio se s tim komadićem. Babe ga već peru i spremaju za sprovod. Užas, čovječe.

- Sereš, družo komesaru...

- Lijepo ti kažem, odi vidit... Ili, još bolje, odi dole do Zehre i probaj joj nekako... Ma, ne znam, radi šta hoćeš, boli me kurac.

Povjerenik se okrene i pode nazad prema selu, ne znajući kamo je zapravo pošao. Selim je ostao na istome mjestu, potpuno zbunjen, ogledavajući se s dlanom na tjemenu, ne znajući kamo da uopće krene.

* * *

- Ti se mene sto posto ne sjećaš. Isto ko što se sad ni ja ne mogu nikako sjetiti šta točno ide iza "dođi kraljevstvo tvoje"... - šaptao je Siniša. - Ali sigurno znaš, znam da znaš...

Pogleda ponovo prema gore, u tupe, bezizražajne oči pognutoga Isusa na crkvenom raspelu i napokon se rasplače. Prestao je iste sekunde misliti i na Očenaš i na Tonina, prestao se nesuvislo moliti i šaptati. Jednostavno, samo je plakao. Gotovo pun sat kasnije, potpuno otupljen i ispražnjen, krenuo je prema uredu.

Negdje nasred Pjuoca palo mu je na pamet da izgleda kao hodaajući pješčani sat: naglo preokrenuta klepsidra u koju se život i informacije o njemu vraćaju zrnice po zrnice, presloženi na druga mjesta i u drugačijem rasporedu. Ušao je u Zoadrugu, uzeo u prizemlju dva piva kod Barzoga koji je na licu nosio svoju standardnu "nije to ništa ako pogledate moj slučaj" masku, pa krenuo prema stubištu. Zaustavio se već pri prvom koraku jer su odozgo Bart Kvasinožić i Zani Smeraldić oprezno nosili sjajan, tamnosmede lakiran lijes.

- Šta... Otkud vam to? Kud prije? - upita povjerenik zbunjeno.

- Zguori - odvrati mu kratko Bart, pokazujući glavom gore, preko ramena.

Čim su se spustili do prizemlja, Siniša se brzo, tri po tri stube, uspne na kat, taman u trenutku kad je Anriko Kvasinožić zatvarao dvokrilna vrata one učionice što je dosad uvijek bila zaključana s dva lokota.

- Čekaj! - vikne Siniša. - Staje tu unutra?

Umjesto odgovora, Barzijeve brat širom otvori vrata nekadašnje učionice. Unutra je, uza zidove, bilo uredno poslagano, jedan do drugoga, najmanje dvadeset jednakih lijesova, identičnih onome što su ga Bart i Zani maloprije iznijeli iz Zoadruge.

- Na sve mislite, a? - cinično zapita povjerenik.

- Čoj bite vi? Bite spietoali trej dni, duokol niki ne stijesoa koap-silu? Moarc zavunjoa za niku uru, goa je triba priesto zakuopat.

- Znači sprovod je odma danas, odma ćete ga, ono...

- Puotla obida. Je puotriba parvo digoa grejvu... Ko bite noan doali ruku?

Mloaji ste, strongeji...

- Ne kužim... Ne koapijen. Šta vam treba?

- Diga grejva! - objasni Anriko na engleskom pa počne rukama oponašati kopanje lopatom.

-U! Jebote, stvarno... Bože dragi... Evo, ja ću samo malo otiću ured, treba mi pola sata, a onda ću doć na groblje. Jel to u redu, nije prekasno?

- Pazitiv.

* *

C:/My Documents/PRIVATNO/Grob

Uvijek su to ista pitanja. I nikad nema nikakvog suvislog odgovora. Starci, trendovi, dijete, rodbina - tko god da ti umre, uvijek se pitaš zašto baš taj, zašto uvijek umru oni koji ne bi trebali, a ne netko drugi?

Smrt je jedina nerazumljena stvar. Jedino što još ne kužimo, jedino čemu ni znanost ni tehnika ni metafizika nisu još dokučili svrhu. Kome je moglo trebati da umre Tonino, blagi bezazleni Tonino? Čemu korisnome bi to trebalo biti preduvjet? Što se to nije moglo dogoditi na Zemlji bez njegove smrti? Okej, leptir mahne krilom u Sibiru i izazove za mjesec dana tajfun na Floridi, to se još može zamisliti. Ali ovo?! Koje dobro, ili koje zlo, nije moglo započeti, bilo gdje na svijetu, dok si Tonino ne pregrize jezik i ne umre u bizarnim mukama? Zar bi se ozonske rupe odjedamput tako dramatično proširile da se jedno toliko nedužno biće danas stiglo oženiti? Koja je to apokalipsa spriječena, koji je jebeni meteorit skrenuo s puta, koja se posrana poplava povukla u dubinu zato što je Tonino umro? Ništa se nigdje nije dogodilo, niti neće. Moj najbolji pravi frendje umro zato da se nigdje nikad ništa ne bi zauzvrat dogodilo. On je samo umro. Ko što svi umru. Bez svrhe, bez cilja, bez smisla. Samo umru. Dobri moj Tonino... Nisam nikad govorio na sprovodu. Ko će Toninu govorit? Šta ću reć? Tonino, kako to reći?

Idem kopat. Toninu iskopat grob.

Više od četiri pune godine na Trećiću nije bilo sprovoda. Posljednji je umro Lukino Kvasinožić, tri dana nakon što je na Trećić stigla Muona, prekasno da mu pomogne svojom egzotičnom medicinom. Manje-više prešutno, jer nitko zapravo nije pretjerano volio Muonu, svi su upravo njoj, njezinim sposobnostima i onim smrdljivim kuglicama, pripisivali većinu zasluga za opće zdravlje i dugovječnost. Za pokojnicima ovdje već desetljećima nisu ostajali nasljednici, nikakvi potomci koji bi brinuli o grobovima i održavali ih. Samo bi dvaput godišnje, pred Uskrs i Sve svete, žene organizirale čišćenje staza i najzaraslijih grobova. Siniši prije nije bilo mrsko obići groblje u svakome mjestu gdje bi ga put nanio. Ako je imao vremena, prošetao bi među nadgrobnim spomenicima, čitao s njih imena, titule i epitafe, gledao ovalne fotografije i uspoređivao klesarske ornamente, otkrivajući gotovo svaki put, ili barem naslućujući, neku zanimljivu priču koju bi se, u nekim povoljnijim uvjetima, zacijelo dalo pretočiti u literaturu.

Ovdje, na Trećiću, groblje mu se prvi put učinilo potpuno dosadnim. Svi kameni križevi i sve ploče bili su gotovo identični, na svakom je grobu pisalo ili "Smeraldić" ili "Kvasinožić", bez ikakve fotografije, bez ijednoga epitafa. Obišao gaje tekjednom, na početku povjereničkog mandata, kad gaje Tonino još upoznao sa znamenitostima otoka, i nikad ga više ništa nije privuklo da prošetati trećićanskim grobljem. Jedino što mu se na njemu svidjelo, premda ni po čemu posebno, bili su visoki, uporni čempresi što su se uzdizali nad većinom križeva. Njihove tamne vretenaste siluete znao je ponekad odsutno promatrati s prozora svog ureda, ali nikad ga nisu ni pokušale dozvati bliže.

Sad ga je, pod jednim od tih čempresa, onim što je rastao za križem s imenom Adeline Smeraldić, dočekaio Selim, u grobu do struka. Oznojen i uprljan, otkopavao je raku Toninove majke i pripremao mjesto za njena sina. S jedne strane groba bila je položena uska, izdužena kamena ploča s dvije željezne ručke, a s druge se uzdigla hrpa crveno-smede zemlje prošarane tamnim trećićanskim kamenjem.

- Des više, jebote? Kazom onaj matori, doće poveri zapo sata...

- Jesi reko Zehri? -Jesam.

-I?

-I ništa. Plače, nevjeruje. Tjela doć da ga vidi, jedva je odvratio...

- Kako to da si je ostavio?

- A štaću? Zatvorila se u svoju sobu, rida, leleće, a onda ušutla... Ja pitam kroz vrata jel dobro, kaže jesam, a ondam pokucalo dolje, onaj burazer od matorog Barze, došo i pita bil ja tebi pomogo da iskopamo grob. I ja pošo, reko njoj deću i štaću, ona govori pod i pozdravmi ga. I eto, došo i iskopo sve sam samcat. Jes da sam kopo iprije, al to je bilo pliće, bolan, i bio onaj pješak pustinjaški, to ide na brzake. A ovo, ko robija.

- Daj mi tu lopatu.

Sjedili su već četvrt sata šutke na rubu groba Perine Kvasinožić i otpijali pivo što gaje Selim donio iz Zoadruga kad ih je iz turobnih misli trgnulo zvono Svetog Poliona. Ubrzo se iza ugla crkvice pojavio Zani s drvenim križem, za njim lijes na ramenima čak osmorice staraca, a za lijesom stari Tonino u kolicima koja je gurala Muona. Iza njenih leđa razvukla se kolona Trećićana, njih stotinjak, svi u svečanoj crnini. Hodali su sporo, presporo, vođeni ritmom one osmorice koji su, tako gusto raspoređeni, mogli praviti samo sitne korake. Siniša i Selim ustanu, otresu prašinu s košulja i hlača, približe se grobu i stanu svaki s jedne strane jame u koju su bili vratili nešto zemlje nakon što se povjereniku lopata dopola zarila, kroz truli drveni pokrov, u lijes pokojne Adeline. Mimo kolone, pretičući je, do njih zadihano došepesa Berto Smeraldić s dvije debele daske i tri brodska konopa.

Koliko su god Siniši groblja bila zanimljiva, toliko su mu pogrebi bili odbojni. Ne sama činjenica ukopavanja ili spaljivanja nečijega tijela, nego osjećaj prezasićene koncentracije licemjerja u zraku. Svećenici govore lijepe stvari o ljudima koje uopće nisu poznavali, drugi govornici u zviježde kuju pokojnika kojemu su do jučer radili iza leđa, baš kao i većina okupljenih, grobari nezainteresirano puše sa strane i bez imalo pijeteta, svima naočigled, jedva čekaju da sve to skupa završi. Gotovo uvijek bio je nepovjerljiv čak i prema onim ženama, izludjelima od bola, koje bi se pokušavale baciti u raku za lijesom, uvjeren daje to tek ritual što su ga naučile još kao djevojčice, po rodnim selima.

A sad se odjednom našao u totalnome metežu: upravo je on bio među nekolicinom najdublje ožalošćenih, upravo je on osjećao iskrenu potrebu da održi govor pokojnome suradniku i prijatelju, upravo je on bio ijedan od dvojice grobara. A poznao je Tonina vrlo površno i vrlo kratko, a govor je morao cenzurirati da ne otkrije Zehru, a grobove nikad u životu nije ni iskapao ni zatrpavao, a... Kad su, s dosta muke i natezanja, unatoč Sinišinoj i Selimovoj pomoći, spustili lijes na daske položene preko rake, svi su se natisnuli ukруг oko groba i šutke zagledali u kovčeg. Šutnja je potrajala nekoliko minuta, sve dok je povjerenik nije odlučio prekinuti. Istupio je korak naprijed i započeo:

- Dragi Tonino...

- Šššššš - začuje sa svih strana.

- Muolimo si zoanj i zoase - šapnuo mu je netko iza leđa. Povjerenik se vratio na svoje mjesto, a "pravi Siniša" u njemu zadovoljno podrigne. Prošlo je još nekoliko minuta dok prva bakica nije podigla pogled prema nebu, prekrižila se i rekla "Omien!" Iz džepa na kecelji izvadila

je bočicu maslinova ulja, odčepila je i izlila tanki mlaz duž cijeloga lijesa, pa se prekrižila:

- Voa olej si se karsti, voa olej puoj. Omien.

Kako se vratila na svoje mjesto, iz grupe istupi druga, s bočicom mlijeka:

- Voa mlike si se uzguoji, voa mlike puoj. Omien.

Treća je po kovčegu prolila vino, četvrta vodu, peta je prosula prstohvat soli, šesta malo brašna, svaka uz sličnu simboličnu rečenicu, križanje i obavezni "amen". "Kakuoј na niebe, takuoј na zemje" promrmljali su svi na kraju.

- Dragi Tonino... - počeo je nanovo Siniša, nakon što su se svi pogledi uperili prema njemu.

- Dragi prijatelju... Sve ovo ide tako stravično brzo, sve se događa kao... Kao u fliperu. Ne znam jesi li ikad vidio fliper, možda jesi na Drugiću... Ali, ti sad već sigurno znaš zašto je trebalo biti baš tako, i tako brzo i tako iznenadno i tako strahovito tužno za sve nas koji te volimo. Ja sam siguran da tebi svatko od nas ovdje, a i neki kojih sad nema s nama, duguje barem jednu lijepu riječ, i da nam je, svakome od nas, strašno žao što ti je nismo rekli dok je bilo vrijeme. Da smo znali što će se dogoditi, svi bi ti mi rekli tu lijepu riječ, svako svoju, još jučer... I tako bi ti zadnji dan bio najljepši u životu, najljepši dan u cijelom životu, dan koji... Koji si tako veselo očekivao i koji si zaslužio više od svih nas koji smo ostali... Dragi prijatelju, sad bih ti tako rado pročitao onu tvoju pjesmu koju si mi pokazao, ali nemam je, sjećam se samo da se zove "Molitva" i da mi je bila prekrasna. Onda neka barem ta jedna riječ, taj naslov, "Molitva", bude moja zadnja poruka u ime svih nas. Naša molitva da nam oprostiš svaku grubost i nepristojnost, i isto tako tvoja molitva za ovaj posebni otok i sve nas na njemu. Hvala ti što si bio s nama. I hvala ti što si bio i moj prijatelj.

* * *

- Buon jutor, kadeј je Tonino? - pitao ih je Brkljačić u prolazu, spuštajući se prema moru. Pitanje je zbunilo i Sinišu i Zehru. Naposljetku ona prozbori prvo što joj je palo na pamet:

- Išo nekim poslom, saće da dođe...

No, svjetioničar je nije čuo. Već je stajao dolje, na onom uglačanom kamenu, i potihom pripremao grlo za pozdrav prvoj zraci sunca.

- Njemu nismo rekli, jebote. Kako ćemo mu reć? - upita Siniša umornim šaptom i Zehru i sebe.

- Oću odavde - odvrati mu ona tupo, pedeseti put ove noći. "Ke bela kooozaaa..." zajaukao je odozdo Brkljačić. Istog trena iz mora dopola iskoči samo jedna medvjedica, spusti mu pred noge ribu i jakim se trzajem odmah odbaci nazad u more. Uzalud je zahvaljivao i recitirao, nije se više pojavljivala.

- Poalamida... - predstavio je ribu, uspinjući se zabrinuto pored njih. - Moa jena, ni druge! Necoј ni kako bi rabilo bit...

- Ti pođi doma, naspavaj se - reče Siniša Zehri, pa krene za Brkljačićem.

Polu sata kasnije sjedio je sam u svjetioničarevoj kuhinji i tupo piljio u oko ribe na stolu. Brkljačić gaje maločas zamuckujući zamolio da ga ispriča na tren i prešao u susjednu prostoriju, zaključavši vrata za sobom. Iznutra se čulo da nešto mrmlja i da neprestano hoda ukруг. Nakon četvrt sata Siniša ustane i pokuca na vrata:

- Gospodine Brkljačić, ja bi sad morao otić do sela. Jeste vi dobro? Recite mi ako vam šta treba, da naručim za petak.

Koraci se približe, Brkljačić otključa i širom otvori vrata velike, prazne sobe. - Isusebože! - prošapće povjerenik. Zidovi prostorije bili su prekriveni, gotovo do stropa, sitno ispisanim jednadžbama i izračunima. Od namještaja je tu bio samo ležaj u kutu i stolica pored njega. A pod... Pod je bio gusto prošaran tankim, pravilnim nizovima bijeloga graha. Tu i tamo, bez nekog naočigled logičnog rasporeda, svaki bi niz bio prekinut kratkom prazninom ili šarenim zrnima. Duž svih zidova Brkljačić je ostavio oko pola metra široku stazu, a sredina sobe bila je u potpunosti prekrivena grahom.

- Koja vam je zadnja ocjena iz matematike? - upitao je povjerenika, gledajući u pod.

- Trojka, i to jedva... Još u srednjoj školi. Nisam baš...

- Onda vam ovo ništa ne znači, što je dobro - nastavi svjetio-ničar, trudeći se da zvuči pribrano. - Ali htio sam vam pokazati svoju radnu sobu zbog jedne stvari. Ovo je jedan matematički problem, star točno dvjestosedamnaest godina. Ja se njime bavim već puno desetljeće. Isprva hobistički, a zatim sve

ozbiljnije. Stvar je naizgled sasvim bezazlena i jednostavna, ali ju je nemoguće dokazati. A znate li što me sprečava na putu? I što je sprečavalo tolike znanstvenike svih tih dvjestosedamnaest godina? Emocije. Emocije su stvorile čovjeka, ali će ga i uništiti! Moja obiteljska tragedija, potom rat, sloboda Hrvatske, prljavština politike... Sve je to u meni izazivalo oluje osjećaja i ometalo me u koncentraciji na problem, na pravi put prema cilju. A onda sam igrom slučaja došao ovamo, osjetio potpunu slobodu i na kraju preselio. Ovdje nema emocija, nema ničega što bi ih izazivalo, ovdje sve funkcionira kao među mravima. Ovo je mjesto idealno za moj rad... A onda mi se prvo jutros pojavi samo jedna mačka, pa za njom i vi s tom strašnom pričom o Toninovoj smrti. I što to donosi? Emocije! Proklete emocije! Kaos! Vi nemate pojma koliko sam blizu rješenja, a sad ću danima misliti samo na Tonina i gubiti vrijeme i koncentraciju na...

- Bože moj, pa nije to... - zausti Siniša, zaprepašten posljednjim svjetioničarevim riječima.

-Je! To je to! I zato vas molim, najljubaznije, u moju kuću više nemojte ulaziti ni sa kakvom emocijom.

- Dogovoreno - odgovori Siniša nakon kraće šutnje. - Ali dok su emocije još tu, hoću vam reći da sam siguran da se Tonino nije brinuo o vama bez ijedne emocije. Daje bio bez emocija, svima bi reko, na primjer, za vaše mačke i sigurno bi se našla dva-tri dide koji bi ih došli zatuć čisto iz gusta, čisto da se prisjete mladosti.

- Budimo realni, nažalost, Tonino je ipak bio malo retardiran...

- Ma ti si retardiran, debilu jedan! - razbjesni se povjerenik. -Ti i tvoje brojenje graha! Jebote, da nije bilo Tonina, da ti nije bio frend, sav bi taj grah ti ždero svaki dan, a ne brojo! Ko bebu te pazio, jebote! Ko onog svog starog! A znaš šta je najbolje od svega? A? To da ste sad obadva na mojoj grbači, u pičku materinu! Ne znaš koji je veći luđak, a ja sad moram brinut o vama! I ti sad imaš točno pet sekundi da mi kažeš ako ti šta trebam naručiti, inače ćeš dobit još emocija!

- Grah - odgovori uznemireni Brkljačić, zatvarajući polako vrata pred Sinišom. - Kilogram bijelog, kilogram tamnog i dva šarenog.

* *

C:/My Documents/PRIVA TNO/Tumam

Tumaro, veli Muona. Ona i sestra još paze na staroga, ne daju mi ni uć u kuću. Tko zna šta im sve trkelja o meni, protiv mene. Tumaro, veli. Da dođem sutra. A šta da sad radim? Mogu samo tumarat. Di si, Tonino, saboteru jedan? Šta ću s njima dvojicom? Ko će te luđake bedinat? A krepali bi za dva dana bez pomoći! A i mala je poludila skroz, tu bi još moglo bit itekakvog sranja. Idem doma spavat. Do zime. Ili barem do tumaro.

Hiti jutros došla samo jedna foka - rekla je Zehra tiho, uz jutarnju kavu, kad je Selim otišao na zahod. - Ostavla ribu, al nije odma pobjegla ko juče, nego... Uto začuju kucanje na kućnim vratima. Zehra se brzo uspne stubama i sakrije u svoju sobu, a Siniša otvori nezvancu. Pred kućom je stajala nasmiješena Muona.

- Buon jutor, danbi freid - rekla je i nasmiješila se još šire, vidjevši povjerenikovo zabrinuto lice.

- Dobro jutro. Iznenadili ste me. Kako je starome, jel bolje?

- Beta, mač beta. Uok?

- Pardon?

- Uok uid mej? - pojasni Muona i pokaže na stazu iza sebe. -Hodit, guovorit zmanun?

- O, da prošetamo! Evo, naravno, samo da se javim Selimu... Polako su odmakli stazom, zastajkujući svakih nekoliko koraka

da progestikuliraju prethodne rečenice, da budu sigurni jesu li se dobro razumjeli. Nepun sat kasnije povjerenik se vratio istim putem sam, više nego zadovoljan onim stoje čuo.

Eli, Muonina sestra, radila je desetak godina kao pomoćna bolničarka u jednoj kanberskoj klinici. Kad je Fierdu rodila treće dijete, ostavila je taj posao i potpuno se posvetila kući i obitelji. Ali, dovoljno je toga zapamtila da može biti od pomoći starome Toninu, tim prije što njen muž, baš kao ni Muona, uopće ne vjeruje u ono što tvrde i Bart i većina na otoku - da je stari ubio svoju suprugu Adelinu. Bio je to nesretan slučaj, napadaj epilepsije pri kojemu je sirota žena pala u vinogradu i zatiljkom udarila o sječivo vlastite motike. Baš kao što je desetak godina poslije, jednako nesretnim slučajem, njezin udovac

Tonino pao skačući sa svoje barke na obalu i ostao uglavnom oduzet od pojasa naniže... U svakom slučaju, Eli će se od sad brinuti za starca u kolicima i za njegovu kuću, no dobro bi joj došla i Sinišina pomoć, ne stalno, ali svakako oko namirnica i fizički težih poslova. I ne odmah, nego tek za koji dan, kad ga njih dvije smire i potpuno uvjere da Siniša nema apsolutno ništa sa smrću njegova sina.

Siniša je odmah pristao na Muoninu molbu. Jutros se bio užasn timer samim sobom shvativši da ga, zapravo, više od tuge za Toninom muči neprestana, neotjeriva strepnja od preuzimanja svih Toninovih uloga. Svih osim prevoditeljske. Hraniti, prati, presvlačiti staroga, brinuti o ovcama i kokošima, klati ih s vremena na vrijeme, opskrbljivati Brkljačića, penjati se petkom ujutro do izvidničke čuke na Ftoemu Muru, paziti na Adelinu... I tko zna što sve još sa zastrašujućeg popisa dužnosti kakve nikad nije imao niti je išta znao o tome kako ih obavljati. Svima njima valjalo je onda pribrojiti i Zehru, čija se trenutačna obamrlost može u bilo kojem trenutku prometnuti u tko zna što. I, dakako, pored svega skupa, valjalo bi se napokon aktivnije posvetiti i onome za što mu, valjda, još na Drugić stiže plaća: organiziranju izbora. Na kraju krajeva, to je i dalje jedini način da se neosramoćen izvuče odavde i nepokunjen vrati u Zagreb.

Muonina i Elina ponuda stoga mu je potpuno odgovarala. Barem pola od onoga tereta što ga je jutros ponio na šetnju preuzela je putem šarena Aboridžinka, dotoresa av ol betegi.

- Di ćeš ti, jebote?! - uzviknuo je, spazivši Selima kako izlazi iz kuće u majici i kratkim hlačama, s ručnikom preko ramena.

- Probaću otvort sezonu kupanja. Oš iti?

- Jesi normalan? Ono, je vani toplo, al more je još ko led!

- Vidse das nikad nis kupo na Velkim jezerma. Nego, pod ti gore, u dnevni boravak, vidćeš kako će te to zaledit!

- Staje? - prestraši se Siniša. - Zehra?

- Nije, bolan, nego tvoj šef. Ima na teveu konfrenciju za novnare, ja mislim da daje ostavku.

- Nemoj me jebat! Ipak! Pa šta šutiš?! - vikne povjerenik Vlade Republike Hrvatske pa uleti u kuću.

Koliko god je u prvo vrijeme na Trećiću vadio za informacijama iz normalnog života, do trenutka kad je preselio Selimu i Zehri volja da ostane upućen u tekuća politička zbivanja gotovo mu je potpuno ishlapila. Ovdje bi ponekad bacio oko na Dnevnik ili neki politički magazin, ali bi na priče o sve ozbiljnijim trzavicama u vladajućoj koaliciji ostajao sasvim ravnodušan. Ona strast s kojom je donedavno ulazio u sukobe, nadmudrivanja ili zajedničke projekte s tim istim ljudima sad je potpuno splasnula. Znao je o njima više nego ijedan novinar i svaku vijest na televiziji ili radiju prvo bi nagonski protisnuo kroz filter tih saznanja. Od onoga što ostane prije je znao zažareno slagati različite kombinacije i podvarijante, predviđati moguće protivnikove poteze i smišljati najefektnije uzvrate, a sad je sve skupa, čim bi zaključio o čemu je najvjerojatnije zapravo riječ, s gađenjem izguravao iz glave.

- Sve je to ista škvadra - rekao je rezignirano jedne večeri prije mjesec dana.

- Nemoj tako, nisu baš svi - odgovorio mu je tada Tonino, iako je riječ "škvadra" čuo prvi put u životu.

Pa ipak, sad kad mu je Selim kazao da premijer na televiziji daje ostavku, povjerenik je skočio kao oparen i u samo nekoliko koraka dospio na kat, gdje je Zehra prazno buljila u snimku nekakve modne revije.

- Oprosti, oprosti! Odma ću ti vratit na taj program, samo da nešto vidim...

- ...pa ako nijedan od tih razgovora u sljedećih desetak dana ne urodi plodom - dovršavao je premijer na prvom kanalu - morat ćemo posegnuti za onim što Republici Hrvatskoj u ovom trenutku najmanje treba. Mislim, dakako, na izvanredne izbore, izvanredne izbore.

* *

C:/My Documents/PRIVATNO/Izbori

Navukli su ga, dao se navući I onda on meni nešto govori! Od početka zna daje Cici destruktivac, da će čekat na svakom mogućem čošku da mu ga zabiye! Od početka! "Cici će rade bit zadnji nego drugi", stoput su mu to svi govorili, ali ne. On mora baš s njim koalirat, baš njemu sve popuštati, ko da mu se ispričava za to šta je Cici prije 30 godina bio osuđen i u zatvoru, a on nije. Evo mu ga sad, partnera! Cicije i meni namjestio onu kurvu, sto posto, koja opozicija. Sad

ruši vladu na idiotskoj stvari, na proširenju nacionalnih parkova, a stvar je sto posto i dalje samo u proviziji za privatizaciju elektroprivrede. Zašto ga šef ne razvali u novinama, na televiziji, zašto ne tutne kojem novinaru onu priču o tvornici umjetnih gnojiva ? Ako se već treba ić na izbore, nek onda i Cici prije toga pojede svoju porciju govana, a ne da radi pizdarije, a onda se provlači ko nekakav ekolog-idealist! Otkad je sjeo u vladu, on samo ruši istu tu vladu, prvo na brodogradilištima, pa na ugovoru s Mađarima, pa na ravničarskoj pruži... Trebalo ga je nogirat odma, drugi dan, a ne mu popuštati svaki put i na kraju past na suludoj idiotariji, na proširenju dva i pol nacionalna parka!!! Šta mu nismo išli razjebavat stranku iznutra, sigurno tamo ima barem tri smrdljivca koji bi htjeli bit Cici umjesto Cicija... Ali dobro, ko njih jebe, šta ovo za mene znači? Opcije:

1. Gubimo izbore, novi zamjenjuju sve bivše, pa i mene. Dvojka.
2. Gubimo izbore, novi smjenjuju sve bivše, ali mene zaboravljaju, kojebe Trečić. Čista nula.
3. Provlačimo se na izborima, nova koalicija. Ja ostajem ovdje. Nula bodova, isto. Čak možda minus jedan.

Nema više opcija... Ima?

Nema.

Osim ako ne probam sam nešto isfurat. Javit im se, ponudit pomoć u kampanji? Ja, koji zadnjih pola godine ne mogu organizirat izbore ni na otočiću s manje od sto ljudi???? Da me trebaju, da ih ikako zanimam, valjda bi mi se već nekako javili... Nema smisla čekat njih da se jave, to je jasno, ali jelima smisla sam napraviti prvi korak? Pa vidit.

Šta ću onda s ovima tu? Šta ću s Toninovim plaćama, kako ću ih prebaciti starome i Brkljačiću? Kako ću sredit papire oko Toninove smrti? Šta ću s Bosancima?

Šta ću?

U sljedećih nekoliko tjedana Siniša je svladao pregršt korisnih vještina. Naučio je kako pomusti ovcu, očerupati ofurenu kokoš i održavati laganu vatru u štednjaku na drva. Naučio je kako prebaciti bogalja iz invalidskih kolica u kadu i vratiti ga, sve uz pomoć suvremene bolničke dizalice. Naučio je i da invalida valja dobro obrisati i obući do pasa prije nego što ga se iz kade vrati u kolica jer

ga se inače mora ponovo dizati. Naučio je da Zehra ne može izdržati više od deset dana bez seksa, kakav god bio. Naučio je, od Brkljačića, da se od gumenog crijeva i tridesetak praznih plastičnih boca može napraviti solarni protočni bojler. Naučio je još nekoliko desetaka trećičanskih riječi i fraza. Naučio je, uz pomoć Zanija Smeraldića, kako se pokreće i gasi motor na Adelini i kako se veže pet najvažnijih mornarskih čvorova. Naučio je kako se ručno prazni septička jama i kako se njen sadržaj po cijeli dan odvozi tačkama i iskrcava s Murice, hridi na jugoistočnoj strani otoka. Naučio je daje najveća fješta na Trečiću 29. svibnja, na blagdan Sežebija i Supoljota, dan kad se obilježava svršetak najmukotrpnijeg razdoblja u godini i započinje iščekivanje jesenskog uroda. Naučio je, sada definitivno, i to da se nikakvom slavlju ne treba unaprijed radovati: noć uoči Sežebinje umrla je Klarica Kvasinožić, jedna od najmlađih Tre-čićanki.

Svi su govorili da je umrla od tuge za djecom koja su ostala u Australiji. Patila je za njima svakog dana u svih devet godina otkako se vratila, napisala im je bezbroj pisama, i sinu i kćeri, a dobila je zauzvrat samo jednu razglednicu, ono kad joj se sin s obitelji preselio u Sidnev. Od kasnijih povratnika doznala je da već ima najmanje četvero unučadi, ali joj nitko nije znao reći ni njihova imena. Marčel, njen muž, umro je nepunu godinu nakon povratka i Klarica je otad živjela kao najosamljenije biće na svijetu. S vremenom su je počeli izbjegavati i sami suseljani kojima je sve više dodijavala svojom tugom i pričanjem o njoj. U posljednje vrijeme i ona je počela izbjegavati njih, pa i Muonu, koja joj se stala pojavljivati u snovima, kucati joj na vrata, ostavljati zamotuljke s lijekovima na pragu. Klarica je, jednostavno, odlučila umrijeti. A Siniši je, dok joj je sa Selimom kopao grob, na pamet pala takva ideja da se poželio zveknuti lopatom po čelu zato stoje se nije prije sjetio.

* * *

-Tretjitjoani! Sumještani, prijatelji... Čujte! -viknuo je sutradan u podne s najviše stube ispred Supoljota. Cijelo selo bilo se još sat prije toga sjatilo na Pjuoc i ispod glasa, iz pijeteta prema jučer sahranjenoj pokojnici, slavilo

Sežebinju tiše nego ikad. Sve je bilo tu, i košare i stolovi s uzorcima lanjskog uroda, od rogača, badema i ulja do vina i rakiije, kruha i kolača, ali izostali su glasni komentari i kratke pjesme - pohvalne ili podrugljive, kako već kome ide.

-Jučer... - nastavio je Siniša kad se većina okrenula prema njemu. -Jučer, dok smo sahranjivali našu Klaricu, svi smo znali od čega je umrla. Znali smo, jednako kao što znamo i danas: Klarica Kvasinožić umrla je od tuge, od žalosti što ne može biti sa svojom djecom, sa svojim i Marčelovim potomcima, s jedinama koje ima na svijetu. Pisala im je, ali oni joj nisu odgovarali. Mladi ljudi znaju biti tako bešćutni, znam to i po sebi. I zato vas pitam, bi li Klarica bila toliko tužna svih ovih godina, bi li na kraju kraja krajeva uopće umrla ili bi se danas ovdje veselila sa svima nama, i bi li njena djeca mogla biti toliko nezainteresirana da su imali priliku porazgovarati s vremenom na vrijeme? Bi li se sve to moglo dogoditi da su uvjeti bili samo malo drugačiji? Oni mladi među vama, oni koji su se vratili relativno nedavno, oni sigurno znaju da danas postoje takozvani mobilni telefoni, u Australiji ih vjerojatno zovu seljula faunz ili tako nekako... Na kraju krajeva, ima vas dosta, ako ne i većina, koji imate televiziju i vidite svaki dan reklame za te telefone. To su, znači, telefoni koje nosite sa sobom, u džepu, i onda možete razgovarati odakle vas je god volja, s kim vas je god volja. Ali to vam ovdje, na Trećiću, ne vrijedi apsolutno ništa. Evo, pogledajte ovo, to je moj mobilni telefon. Donio sam ga sa sobom prošle jeseni zato

da bih mogao komunicirati sa svojim šefovima, javljati im što radim i kako napredujem...

Iz mnoštva se začuje žamor.

- Dobro, okej, to vama možda ne bi išlo u prilog, barem ne u prvo vrijeme. Ali ja se uopće nisam mogao javljati nikome, ni u Zagreb ni bilo kamo, zato što je Trećić predaleko od najbližega odašiljača i ovdje jednostavno nema signala. Na Drugiću ga ima, i još na pola pučine prema ovamo ga ima, ali na Trećiću - ne. Drugitjoani muoredu guovorit s kistin guod hoćedu i daj guod hoćedu, moa Tretjitjoani - ne. Tuka ni signala.

- A zračna ni? - upita netko, kao daje u dogovoru sa Sinišom.

- Zato stoje najbliži odašiljač predaleko. Zato stoje na Drugiću. A ja sam uvjeren da ga mogu dovesti i na naš Trećić, bez imalo problema, ako napravimo te nesretne izbore i izaberemo lokalnu vlast. Čekajte sad, saslušajte me još malo... Hvala, Bart... Dakle, koliko ja poznajem zakon, odašiljač se, odnosno antena, negdje može postaviti samo uz pristanak zakonitih lokalnih vlasti. Drugim riječima, odašiljača na Trećiću nema najvjerojatnije zato što općina Prvić-Drugić nije dala svoj pristanak, ili zato što nijedna od dvije firme koje se u Hrvatskoj bave mobilnom telefonijom nije niti podnijela zahtjev za postavljanje antene na Trećiću. Ijedno i drugo možemo lako promijeniti u vašu korist. Znači, izbor je na vama. Sjetite se naše pokojne Klarice i njene tuge, pa sami odlučite: hoćete li živjeti jednako kao do sada, ili ćete radije živjeti jednako kao do sada, samo s tom razlikom da u bilo koje doba dana ili noći možete nazvati svoje najdraže u Australiji. Ako vam se više sviđa ovo drugo, morate samo sastaviti dvije liste s najmanje tri kandidata, naći jednu kartonsku kutiju i održati izbore. Sve ostalo je moja briga. Napisat ću nekoliko dopisa i stvar je riješena, ja sam ipak nekakav vladin povjerenik. Ništa nećete morati platiti, dapače, još će i oni platiti vama, a ja ću se potruditi da vam nabavim i besplatne telefone. Eto, to je to. Svi znate gdje me možete naći: ili u uredu, ili kod Toninota Smeraldića, ili kod Selima. Buonarivoala voan Sežebinja!

Nitko se sljedećeg tjedna nije pojavio ni s kakvom listom, ali ovaj put ništa nije podsjećalo na ranije bojkote i opstrukcije. Svakoga dana povjereniku bi se, ovdje ili ondje, obratio najmanje jedan Trećićanin s nekim ozbiljnim pitanjem: kako izgleda taj odašiljač, koliki je, gdje će ga postaviti, na čijoj zemlji, ima li neku posadu ili stoji sam, zuji li, svijetli li, koliko često će na otok dolaziti strani ljudi, ima li pretplate i koliko se plaća... Svaki odgovor Siniša bi obavezno začinio spominjanjem djece i unučadi u Australiji, a zapitkivači bi odlazili ozbiljno zamišljeni. Kako se svega toga nije prije sjetio? Možda je stvar u tome da mu je mozak nanovo proradio tek kad je počeo redovitije pratiti vijesti i razvoj krize u vladi. Premijer još nije dao ostavku, ali su prijevremeni izbori i dalje visili u zraku, a međustranački pregovori, koalicijske konzultacije i udarci iz oporbe punili su po pola termina

svake informativne emisije. Siniša je nakon duge pauze opet osjetio optimalnu radnu temperaturu i broj okretaja.

- Vid ovo, štam je Đambatista pošlo - rekao mu je Selim u petak, čim su Talijani napustili uvalu. -Ja mu pošlo pare da pošalje žicu, a vid šta sam dobio.

U kutijici je bila fotografija muškarca i žene za stolom u nekom restoranu, ali su i njegova i njena glava bile izrezane.

- Ko je to?

- Bil i Hileri Klinton... Ja, bolan, ja i Zehra. U Cirihi, ima tri godne.

- A šta je s glavama?

Selim rastvori šaku: na dlanu su mu bila lica što su nedostajala na fotografiji. Na njegovu su bile probušene oči, a na Zehrinu i oči i usta.

- To je bilo u manjoj kutijci...

- O jebote! To je prijetnja neka, a?

- Da neka? Pobće nas ko pašćad!

- Čekaj, to onda znači da su skužili da si ih zajebo i daje mala ipak s tobom?

-Jašta. Štab drugo moglo da znači?

- Znači i da mogu doć ovamo i pokokat vas manje-više kad god hoće?

Selim klimne:

- A itebeg mogli ako budeš sanama...

- Super, u pičku materinu... Ma čekaj, ne mogu baš mene, tu bi riskirali međunarodni skandal, aferu...

- Jes, pravos kazo, aferu! Mafja vod računa o državi Italiji i njenim interesma više neg oseb samoj, paće ostavt svjedoka ko što i inače radi. A i tis kalibar za izazvat međnarne trzavce... Neće tebe, garant.

- Okej, kužim, kenjam napamet, smiri živce... Slušaj, ja sam odlučio, sutra ujutro idem s Toninovom barkom na more, na pola puta do Drugića. Imam poslat par mejlova i obaviti par telefonskih razgovora. Uzeo bi ja vas, ako je takva frka, odma sutra, al i menije frka ogromna, nikad prije u životu nisam vozio nikakav čamac, ono, al ako skužim da se mogu nosit s morem i plovidbom, preksutra vas ja prebacim na Drugić, imat ću toliko goriva, a onda se dalje sami snalazite. Jel može tako?

- More, ako mora. A de ćemo noćas spavat? Men prpa ostat ukući...

- Jebiga, čekaj... Ovako, dat ću ti ključeve od svojeg ureda, znaš di je. Kad se skroz spusti mrak, idite tamo okolo, kroz šumu. Uzmite samo najpotrebnije stvari i prenoćite tamo. Zaključajte tu u kući sva vrata i sve prozore, zatvorite se u uredu i ne otvarajte nikome osim meni. Ja bi trebo doć nazad najkasnije popodne.

- Kako ću znat da si sam, da nije Đambatista sa tobom i dat nedrži čakiju na grkljanu? Smisli neku lozinku.

- Šta ja znam, evo... O jebote, šta se ovo događa... Ne znam, jebi ga, evo, kucnut ću ti četiri puta.

-Jel znaš onu od Indeksa, "Jedan čovjek ijedna žena..."?

- Na peronu... sreće stoje još, tako nešto, znam.

- Eto, dogovoreno. Kucni četiri puta i to zapjevaj. Ako ne zapjevaš, znam da nis sam.

Siniša se nasmije u nevjerici: -Okej...

Cijele noći nije mogao zaspati dulje od pet minuta. Budila ga je trema od sutrašnje plovidbe, budila gaje strepnja od osvetničkog dolaska mafijaša, budila gaje pomisao na mogućnost da doista dovršava svoju povjereničku misiju, budio ga je smrad goriva što je mjesec dana stajalo u kabini nakon što ga je Tonino osvojio na zadnjoj lutriji u životu.

Isplovio je pola sata nakon svitanja, da ne preplaši jedinu preostalu sredozemnu medvjedicu i tako poremeti Brkljačićev ritam brojenja graha.

- Kadej si poarti, poveri? Coj bižiš? - začuo je odnekud glas nevidljiva svjetioničara.

- Negetiv! Tju se povarnit kola puolne! - odgovorio je u prazno.

- Poveri, trej su moaške! Trej!!! Voarnila mi se Izuolda, imoa... Brundanje Adelinina motora nadglasalo je posljednje Brklja-

čićeve riječi, tako da mu je Siniša samo kurtoazno uzvratio kratkim vojničkim pozdravom i nanovo se zagledao preko pramca. Isplovivši na otvoreno more ispred Lajterne, osvrnuo se na sve strane tražeći bilo kakvu točkicu na sve svjetlijoj zapadnoj pučini. Nigdje na horizontu nije bilo ni traga ikakva plovila, kamoli mafijaškog. Oprezno je privukao argolu i polako skrenuo udesno uz stjenovitu

obalu Trećića. Spazivši u kontrastu tamnu, nisku siluetu Drugića, usmjerio je pramac prema njoj, krenuo punom brzinom i plovio tako oko pola sata. Onda je smanjio gas skoro na minimum i konopom čvrsto fiksirao kormilo na tom kursu. Podesio je ručni sat i mobitel da mu zazvone za sat vremena i zakunjao na krmi. Dopis objema telefonskim kompanijama sročio je za pet minuta, ali smišljanje e-mail poruke premijeru i Željki potrajalo je danima. Na kraju se odlučio za telegrafsku varijantu: "Ja ovdje napokon pri kraju s poslom. Kako je gore? Je li ozbiljna frka?" Jedino mu se u takvu obliku omjer između očaja i tobožnje nezainteresiranosti, gađenja i potrebe da opet bude svoj na svome, učinio optimalno uravnoteženim. Bez zapostavljanja, ali ipak s naznakom spremnosti za sudjelovanje u novom okršaju.

Kad ga je iz polusna trgnulo sintetičko zvrjanje, nije još bilo osam sati. Prerano da bi se u subotu ujutro ikoga zvalo, a i signal mobitela treperio je tek na prvoj, najkraćoj crtici. Nebo je bilo vedro, more savršeno mirno, pa je otkunjao još pola sata, a onda krenuo u akciju. Na ekrančiću mobitela mirno su stajale već tri crtice. Isključi motor i polako se uspravi, a osmijeh mu se razlije licem. Ponekad, noću, kad ne bi bilo vjetrova ni kiše, na Trećiću bi ga fascinirala tišina kakvu nikad prije nije čuo, duboka i blaga, prijateljska i gotovo

opipljiva. Ova tišina, međutim, što ju je odjednom začuo sad, ugasivši motor, bila je nešto potpuno novo i drugačije. Na moru glatkom i ravnom poput stakla, pod kristalno čistim nebom, bez ikakva živog ili neživog izvora bilo kakva zvuka, stajao je u središtu svemira i osluškivao tišinu što mu je polako zagnizala žilama, kostima, mesom, mislima. Zažmirio je i osjetio kako ga ta savršena obezvučenost uzgoni nekamo uvis, kao da napokon izranja po zrak.

- Aaaaaaaaaaaaaa! - zaviče najjače što je mogao i obeznani se od sreće što nema ama baš nikakve jeke. Brzo se sjuri u kabinu i počne uživati u osluškivanju zvukova koje inače ne čuje: svojih koraka po daskama Adeline, otvaranja torbe i rasklapanja laptopa, uticanja kabela u mobitel. Zvuk tipki na tastaturi bio mu je odavna dobro poznat, ali sad je jasno razaznavao i ono prije tog zvuka: tihi dodir svojih prstiju i plastičnih slova. Još je jedamput pogledom preletio pripremljene dopise, nestrpljiv da sve obavi što prije i opet isključi preglasno zujanje računala. Poslao je sve tri poruke i onda primio jednu jedinu, sročenu još u veljači:

"Tu se sprema totalna tarapana. Dolazim čim budem mogla. U alt. ti je par mojih fotki iz Seoula. Pusa, Željka"

To ćemo kasnije, zaključio Siniša, pa sklopi laptop i iziđe na palubu. Sjedne, nasloni se nadlakticama na ogradu i zabaci glavu. "Kurva, ni prije ni poslije nijednu poruku", to je bila jedina misao koju je donio iz potpalublja. Trajala je tek nekoliko sekundi, a onda ju je, kao i onaj Sinišin urlik maloprije, u trenu progutala mirisna, plava tišina. Najglasniji zvuk na cijelom svijetu u sljedećih četvrt sata bilo je šuškanje tkanine kad je povjerenik prekrizio noge. A onda se začulo neko tiho brujanje. Siniša u nevjerici polako pridigne glavu i osvrne se. Na otprilike kilometar od njega, s tamno-zelenim Drugićem u pozadini, bjelilo se opušteno jedro. Ali bjelilo se i more uokolo. Siniša pogleda malo bolje i spazi da za jedrilicom,

istom brzinom, plove i dva glisera, svaki sjedne strane. I oni su bili bijeli, dakle nisu Talijani, barem ne oni kojih se pribojavao. Uto se jedan od glisera izdvoji i krene punom brzinom ravno prema Siniši. Stigao je za dvije minute, donijevši i nepodnošljivu buku i miris dima i valove što su uznemirili Adelinu.

- Što vi radite, gospodine? - pitao je policajac s pramca patrolnog plovila, namještajući kapu. Drugi se nazirao kroz prozor kabine.

- Ništa zapravo, plutam i uživam. - Je li sve u redu? Nitko doli ne roni?

- Ne, ne. Sam sam potpuno.

- Sigurno? Dat ćete mi vaše isprave, molit ću.

- Ispričavam se, nisam ih ponio - odgovori Siniša nakon što se prepipao po džepovima i pritom jako zacrvenio. - Ali lako možete provjeriti, ja sam Siniša Mesnjak, povjerenik Vlade Republike Hrvatske za otok Trećić.

- Povjerenik? - Da.

- Baš vlade povjerenik?

- A ne znam čiji bi još mogao biti.

Policajac skine kapu, stavi je pod mišku i počese se po glavi:

- Ostanite tu, ne palite motor dok se ne vratim. Kako ste rekli ime?

- Siniša Mesnjak.

Dva policajca kratko su se konzultirala u kabini, a onda se gliser okrenuo i gromko zaplovio nazad prema jedrilici. Tamo se, ispred jarbola, sunčala žena u žutom bikiniju, a u kokpitu su se nazirale još četiri glave. Policijski gliser zaustavio se uz krmu pa za manje od minute, čim se u njega prebacio jedan od onih iz kokpita, zaplovio nazad prema Adelini.

- Ha! - viknuo je civil s glisera, na desetak metara od Adeline. - Stvarno! Gospodine Mesnjak! Kako ste? Baš smo pošli do vas!

Lice je Siniši odnekud bilo poznato, ali...

- Zvonko! Sjećate se, Dubrava, čevapi! Ja sam vas dovezo na trajekt!

- Pičku materinu... Otkud... Zvonko, fakat...

Trnci su se utrkiivali po povjerenikovim leđima, gore-dolje, od trtice do ušiju.

- Evo, tu sam s premijerom i savjetnicom, malo su se išli opustiti za vikend - reče Zvonko, spretno skočivši na Adelinu i pružajući Siniši ruku. - Kako ste znali da dolazimo?

Povjerenik se povuče za korak:

- Prvo mi reci di je skrivena kamera.

* * *

- Nisam znao da imaš barku - dovikne premijer umjesto pozdrava kad su se petnaestmetarska jedrilica i Adelina dodirnule bokovima.

- Nisam ni ja da vi imate ovaliki tanker - odgovori jetko Siniša.

- A ne, nije to moje, to mi je prijatelj malo posudio, malo posudio.

- Čujem da imate i zgodnu savjetnicu... Jel bar ona vaša ili ste i nju posudili?

- zapita zajedljivo povjerenik, taman kad je iz potpalublja izvirila željka u šminkerskoj majici s izvezenim morskim psom. Bila je čak i ljepša nego u povjerenikovim nepristojnim maštarijama.

- Bok -javila se. - Kako si znao da smo tu?

Siniša samo slegne ramenima, trudeći se da izgleda što zagonetnije. Zvonko i drugi tjelohranitelj počnu se u nelagodi osvrutati, kao da su s premijerom nasred Ilice. Nakon kraće šutnje oglasi se premijer:

- Krenuli smo do tebe, da napokon vidimo gdje si i kako si. Nismo mogli prije, znaš daje gore stalno neka gužva. A i ovo ljeto će biti u paklenom ritmu, paklenom...

- Na Trečić ste krenuli? Nemojte zezat, pa ajmo onda! Ja prvi, vi za mnom.

- Čekaj, mogu lija s tobom? - upita premijer. - Da ne gubimo vrijeme kad smo se već našli...

- Apsolutno. Samo šta kod mene baš i nema toliko mjesta za sunčanje.

- Ne, ne, idemo samo ti i ja ako se slažeš. Samo ti i ja. Siniša opet samo slegne ramenima. Premijer nespretno, uz

Zvonkovu pomoć, prijeđe na Adelinu i rukuje se sa Sinišom. Drugi tjelohranitelj doda mu vrećicu s desetak limenki Ožujskog piva.

Izgledali su kao pravi konvoj: na čelu Adelina, iza nje jedrilica kojoj je unajmljeni skiper napokon slobodno spustio mlohavo glavno jedro, a za njom dva policijska glisera.

- Krasna ti je barka. To je pasara, tako nešto? - upita premijer, a Siniša se sjetno osmjehne:

- Gajetona... Nije moja, isto mi ju je samo posudio prijatelj.

- Koliko imamo do tebe?

- Sat i pol, najviše dva. I onda još oko pola sata pješke.

- Bogme... A kako tebi ide tamo?

-A čujte... Sad je zatoplilo, pa je malo lakše.

- Slušaj... Daj da riješimo ovo sa Željkom, pa da možemo početi normalno razgovarati, normalno razgovarati.

- Nemamo tu šta rješavat, šefe, šta ćemo se gnjaviti s tim. Ja sam pobjegao ovamo, ona je punoljetna žena, i gotovo.

-Ja samo ne bih htio da misliš... Siniša odmahne.

- No dobro. Evo, da ti odmah kažem, u glavu. Pretpostavljam da znaš trenutnu situaciju u Hrvatskoj. Cici se okrenuo skroz na drugu stranu, okrenuo mi je leđa.

- Ma, on je vama bio okrenut leđima još dok ste dogovarali koaliciju, samo vi to niste htjeli vidjeti.

- Dopuštam i tu mogućnost. Kako god bilo, za dva-tri tjedna, najkasnije, moram podnijeti ostavku i moramo ići na izvanredne izbore, izvanredne izbore. Sve je već dogovoreno, samo nismo s predsjednikom utanačili datum.

- I zato ste došli na Trečić, da vidite kako diše biračko tijelo?

- Ne, došao sam po tebe, po tebe... Mladi viču da su razočarani, ne znam što su

očekivali, ali očito je da mi to nismo ispunili. U ove skoro tri godine dobili smo još tisuće i tisuće novih punoljetnih, novih birača, a nitko ne zna s mladima kao ti... Ja mislim da ih jedino ti možeš pridobiti na našu stranu, a siguran sam da nam možeš vratiti i dobar dio ovih razočaranih. Stranka se isto slaže.

- Šta ću vam ja? Imate novu savjetnicu, to mi je bila najbliža suradnica, zna sve šta sam ja radio i kako sam radio.

- Ne usudi se, Siniša. Vjeruj mi, ona mi je sama rekla da pitam tebe, da pitam tebe. Evo mobitel, nazovi je sam i pitaj.

- Šefe... Nema više signala. Izišli smo iz područja dostupnosti, rekao bi jedan mladi gospodin.

- Kako nema? - upita premijer i počne se u nevjerici okretati s beskorisnim mobitelom u ruci.

Ostatak plovidbe proveli su pričajući o rezultatima anketa, o pretpostavljenoj visini Cicijeve provizije ako u privatizaciju elektroprivrede ugura svoje Francuze, o sastavima mogućih postizbornih koalicija... Siniša se sve vrijeme trudio da ničim ne da premijeru ni naslutiti svoj odgovor na ponudu. Pred Lajternom je usporio, okrenuo Adelinu i pričekao da se oko nje okupe ostali iz konvoja.

- Ovako ćemo - rekao je premijeru. - Jedan tjelohranitelj neka dođe kod nas na barku, a drugi i savjetnica neka me pričekaju, doći ću po njih u drugoj turi. Policajci i skiper s jedrilicom nek ostanu tu, pred ulazom u uvalu.

- Zašto to?

- Uvala je jako plitka i samo ja mogu uć, to policajci sigurno znaju, ali im ipak vi svima recite, da se ne počnu praviti pametni.

- Pa kako vam dolazi trajekt? Gdje je njemu pristanište?

- Šefe... Nema trajekta. Nema signala za mobitel, nema ni običnog telefona, nema struje, nema vodovoda, nema kanalizacije. Nema doktora ni župnika. Nema ni pristaništa, osim lučice za barke.

- Čega onda ima?!

- Ima puno solamih ćelija, satelitskih antena i staraca s dosta čudnim običajima i navikama.

- Jesu li opasni, nasilni?

- Ma ne, ni najmanje. Barem ne prema ljudima.

Kad je iskrcao premijera i drugog tjelohranitelja, vratio se po Željku i Zvonka. Željka je sjela do njega, a Zvonko se pristojno odmaknuo do vrha pramca.

- Čuj... - počela je Željka.

- Ne moraš se mučiti, sve je okej. Ja sam i mislio da ćeš si nać nekoga, bože dragi, to je normalno. Mi ionako nikad nismo bili, ono, neka čvrsta veza. Jedino mi je... To šta si našla šefa, i to baš

Šefa, to mi je malo gadljivo. Jeftino, staja znam... A kad ste se span-dali? Na Dalekom istoku?

- To nema nikakve veze. I samo mi nemoj moralizirati, ko da si ti nisi ovde našo neku otočanku...

- O jebote, čekaj, pa jel iko od vas ima pojma di ste me uopće poslali!? Ha? Neki dan smo pokopali najmlađu Trećićanku, šezde-sedam godina je imala, ej! O čemu ti pričaš? Ovaj tvoj geni je me pita di je trajekt, a ti mi sereš s neakvim otočankama, pa šta vi mislite, di sam ja već sedam mjeseci? Na Hvaru? Pičku materinu...

Siniša bijesno doda gas. Šutjeli su sve do obale, gdje je premijer, sličan profesoru Baltazaru, s rukama na leđima, polako hodao deset koraka ovamo, deset onamo. Siniša pristane krmom, vješto kao da to radi svaki dan. Požali što nema Tonina da ga vidi.

- Eto nas - reče, sišavši posljednji s usidrene i privezane Adeline. -

Benarivoali noa Tretjitj, uvi stoun tir, uvu lakrimu oj kamika!

Između troje namrštenih, jedino se premijer osmjehnulo:

- Opa, svladao si i dijalekt!

- Nisam još, ali se trudim. Čovjeku se stalno valja trudjeti.

- Naravno... Ajde, vodi nas do neke gostionice, konobe...

- Nema problema - odvrati Siniša i povede kolonu. - Jeste bili na Drugiću, tamo gdje je Tonkica Jeronimitj utopila svoje dijete? Stijene su, ali je dolje krasna plažica, dušu dala za okupat se... - započeo je čim su krenuli. - A tamo desno, sad se zapravo i ne vidi od Kejp Arte, tamo su se Anriko i Espero Kvasinožitj, zvani Barzi, davno, još ko klinci, potukli na barci oko toga koji je jači za

desno veslo, pa su s barke srušili oca koji je udario glavom o greben i osto na mjestu mrtav. Dok su se snašli, odnijela ga je struja, ko zna kamo. Njih dva otad nisu progovorili ni riječ jedan s drugim, šezdeset godina, ali kartaju svaki dan, vidit ćete ih. A Adelina, barka s kojom smo došli, s nje je prije desetak godina pao Tonino Smeralditj stariji i ostao nepokretan. Njegova žena, po kojoj se barka i zove, bila je epileptičarka i nekih deset godina prije toga poginula je tako što je...

Siniša je razvezao o najgorim i najmračnijim događajima na Trećiću, svim onim pričama što ih je čuo od Tonina i pokušavao zabilježiti u beskorisni kompjuter. Povremeno bi bacio pogled unazad, sadistički uživajući u nelagodi svoje pratnje.

- Za karneval se ne maskiraju, nego samo zapale najstariju, najslabiju kozu i puste ju da trči tuda, ovo se zove Pjuoc, a oni joj brane da ude u bilo koju uličicu. Nisam to mogo gledat, ali sam ju bogme čuo kako vrišti, stenje, strašno nešto, skoro pola sata... A znate šta rade pred Božić? Imaju običaj, joaguonj se zove, kad odaberu jednu ovcu i...

Siniša je govorio bez prestanka, ne dopuštajući nikome ni da pomisli na kakvo konvencionalno pitanje kojim bi se makar na minutu razvodnio njegov sadizam. Do Zoadruga su stigli potpuno shrvani.

- A tu su, evo, i moje službene prostorije! - svečano objavi povjerenik pa zavikne u prizemlje:

- Sur Barzi, tjete nuon partjoat piet bire?

Povede ih potom na kat i pokaže na ona vrata s dva katanca:

- Ovdje držimo lijesove, za slučaj smrti i pogreba, unutra je i moja lopata, neko treba grobove i iskopat, ne? A tu, tu je ured povjerenika Vlade Republike Hrvatske.

Siniša posegne rukom u desni džep hlača, onaj u kojemu je uvijek držao ključ svog ureda, pa protrne. Smeten nezamislivim susretom na moru, a potom i uživljen u mrcvarenje premijera i Željke, potpuno je smetnuo s uma Selima i Zehru!

- A, u pičku materinu! - proštenje pred vratima. Ništa, reći će im da su mu ključevi ostali na Adelini...

- Sinša, jesto ti? - začuje se iz ureda slabašni Zehrin glas. -Sinmmmmmm...

Siniša ponovo opsuje, a tjelohranitelji istog trenutka stanu iza njega, tijelima štiteći premijera.

-Je, Zehra, ja sam... Selime, pusti je, nema nikakve frke, slobodno otvori! Premijer se polako povlačio unazad, prema stubama, Željka za njim.

-Je li sve pod kontrolom, gospodine? - šapnuo je Zvonko, s rukom zavučenom pod jaknu.

-Je, apsolutno - odgovori mu umirujuće povjerenik. -Jedino šta ću ja sad ispast budala nad budalama.

Pokuca četiri puta na vrata:

- Jel čuješ sad, četiri puta, ja sam! Otvori slobodno, nema đambatiste, sa mnom je samo predsjednik vlade! O jebote... Majke mi, ozbiljno ti govorim! Selime? A ništa, vidim da ti moram i pjevat... Jedan čovjek i jedna žena na peronu sreće stoje joooš, o jeee, čekaju voz što doći neće... Selime, jebo mu pas mater, otvori! Ne znam jel bi se smijo ili plako, u pičku materinu!

Brava dvaput škljocne i vrata se malo odškrinu.

- Šta to sereš ti? Jes sam? - upita Selim u po glasa.

- Nisam, govorim ti - odvrati Siniša, pa prasne u smijeh i pokaže palcem preko ramena. - Prehedsje... Premijeher... I sahavjetni-caha! Ojebote, staje ovo... Selim pomoli glavu na hodnik. Trgne se spazivši Zvonka i namrgođenoga kolegu, ali onda ugleda premijera na vrhu stuba:

- Des jarane, nisam tebe vidio od Lisabona!

- Fejz... Ferhatović? Ti?! - zamuca zbunjeni premijer, pa raširi ruke i krene prema Selimu.

- Desmi, srećo - dobaci u prolazu Zehra i brzo poljubi zaprepaštenog Sinišu u usta. - Da znaš kakomse piški... - doda i sjuri se niza stube, pored obamrle Željke.

* * *

- Eto ga, to bi bilo to - zaključi Siniša. U uredu su sjedili samo on i premijer.

- Iskreno rečeno, kad si počeo, ja sam mislio da će bit i strasnije. Ferhatoviću bih ionako pomogao, to je šarmer i jebivjetar kakvog nema, a ja mu već dugo dugujem uslugu, dugujem uslugu... A ni za odašiljač mi nije neki problem, poslat ću dopis i to je riješeno za tjedan, dva, možeš bit miran.

- Dobro, ali nemojte sad da mi odma dođu ovamo s antenom i bagerima. To moramo nekako uskladit, stavit u isti ritam s organiziranjem izbora. Jer ako im dignemo antenu prije izbora, šta smo napravili?

- Naravno, naravno... Znači, kad to riješimo, ti se vraćaš gore na posao?

- Apsolutno. Čim mi se Selim i Zehra jave iz neke države koja nije ni Hrvatska ni Italija.

- Odlično, znači sve smo dogovorili. Računam na tebe zajedno mjesec dana. Možemo sad na jedrilicu, na ručak.

- Samo još jedna stvar... Jel možete ostat usidreni ispred uvale, tu di jeste, do jutra? Ono, s policijom? Čisto da se Bosanci stignu spakirat, i to.

- Ne znam baš, planirali smo bit u Zagrebu do sutra navečer...

-1 bit ćete, ionako je važno samo da vam skiper bude spreman najkasnije u sedam ujutro.

- Zar im nije dosta cijelo popodne? Ko se po noći pakira?

- Mogu računat na vašu diskreciju? Ovo je došlo jako iznenada, a ja bi...

- Ti bi oproštajnu noć s ovom malom ćelavom, jel tako? Ajde dobro, ajde dobro... Dok je Siniša zaključavao ured, premijer ga upita:

- Šta tamo unutra zbilja drže lijesove?

- Aha. Logično. Ko bi od njih mogo napraviti lijes za jedan ili dva dana?

- A ti, ti zbilja radiš i kao grobar? I kao grobar?

- Nije baš da radim, ono, ali... Umrlo je dvoje ljudi u zadnjih mjesec i pol, a Selim i ja smo najmlađi i najjači, pa su nas zamolili. Kad smo već kod toga, jel vas mogu zamolit još jednu stvar?

- Ej, nemoj baš da ti prede u naviku, znaš... Staje sad?

-Jel bi vam bilo teško da skoknemo na kratko do groblja, skroz na kratko. Samo do jednog od ta dva groba.

- Daj, molim te, već nas sat vremena maltretiraš s horor pričama, sad još hoćeš da idem i na groblje, i na groblje... Čiji grob je to da bi ga tu trebalo posjećivati, ko je unutra?

- Najodaniji i najrevniji i najpošteniji djelatnik kojeg je imala ova vlada, i bilo koja hrvatska vlada. Tonino Smeraldić, moj prevoditelj i Katica za sve.

- Čekaj, po papirima, ako se dobro sjećam, taj bi tip trebao biti tvojih godina, jel tako? Pa od čega je umro?

- Pregrizao si je jezik u napadaju epil...

- Dobro, dobro, dosta, dosta! Jel ima išta lijepo na ovom otoku, išta normalno?! Ne, neću ići na taj grob, ti čovjeku odnesi vijenac, cvijeće, nešto u moje ime i u ime vlade, a ja sad samo hoću nazad na jedrilicu, hoću ručati i malo ljenčariti, malo ljenčariti. I ti si pozvan, dakako, ali samo pod uvjetom da ne pričaš te svoje užasne priče, barem dok jedemo.

- Vjerujte mi, njemu bi to strašno značilo, a i meni, ono, jer...

- Molim te! - prekine ga premijer. - To možemo i drugi put. Može nam se savršeno uklopiti u kampanju, u kampanju. Tako je: pustimo lijepo u rad odašiljač i prekinemo tisućljetnu izoliranost Trećića i njegovih žitelja! Dogovorit ćemo s kompanijom da me pozovu onako, mimo kampanje, a meni će se baš fino, sasvim slučajno, poklopiti i to da su ovdje napokon provedeni lokalni izbori. I onda možemo na grob tom tvom prevoditelju, štajaznam, recimo, najupornijem borcu za dobrobit svoga otoka, svoga otoka, svjetioniku na putu Trećića u 21. stoljeće. A? Staje, šta se mrštiš?

- Ništa... Ništa, samo razmišljam o toj ideji.

- Ajmo onda na ručak.

- Hvala, šefe. Ja ću vas prebacit, pa ću se vratit ovamo da Bosancima sve objasnim, da im pomognem i to sve.

- Kako hoćeš.

-A moram i pomoć Eli, to je jedna krasna gospoda, inače Abo-ridžinka iz Australije. Ona i ja vam svaki utorak i subotu kupamo staroga Smeralditja jer ga ona sama ne može prebaciti iz invalidskih kolica u kadu i onda oprat, pa obrisat, pa vratit...

Premijer se bez riječi okrene i zabrza niz preostalih nekoliko stuba, pa iziđe u hladovinu ispred Zoadruge. Iako u ovo doba dana tu obično nije bilo nikoga osim dvije-tri usporene mačke, sad je za dugačkim stolom pod razlistalim bugenvilama vladala poprilična gužva. Najednom kraju sjedilo je neveliko premijerovo i Sinišino društvanje, a na drugom, u standardnom rasporedu, kartali su Anriko, Toma i Barzi. Oko njih stajalo je još dvadesetak natisnutih otočana, praveći se

nezainteresiranim za sve na svijetu osim ove kartaške partije. U trenutku kad je premijer izašao i zastao pred tim prizorom, Anriko prasne dlanom po stolu i hrapavo zaurla na Tomu:

- Coj kensa! Kaco kensa!

Tjelohranitelji se istog trenutka pridignu od stola i posegnu pod jakne. Siniša ih umiri diskretnim pokretom ruke, a onda triput pljesne:

- Tretjitjoani! Nuj nuon šur premijera, parvego voa čile storiје coj je prišoa noa Tretjitj!

Svi kao jedan okrenu glave prema premijeru i promrmore "Benarivoali", pa se nastave praviti potpuno koncentriranim na to kako Toma miješa karte.

- Gospodo - obrati im se premijer - nažalost, ovaj je moj posjet vrlo kratak i samo informativne prirode. Čuo sam mnogo toga lijepog o Trećiću već i prije, ali sad sam uistinu oduševljen, uistinu oduševljen. Vaš povjerenik, gospodin Mesnjak, strašno vas hvali i tvrdi mi da će vaša plodonosna suradnja uskoro biti okrunjena na obostranu korist, a ponajprije na korist ovog predivnog otoka. Samo naprijed, imate punu podršku, i Vlade Republike Hrvatske i moju osobnu. Kroz nekoliko tjedana namjeravam ponovo doći i družiti se s vama onako kako bih doista htio i obećavam vam ovdje da ću to i učiniti. Sad, kažem, nažalost, moram dalje. Hvala vam najljepša i, još jednom ponavljam, samo naprijed, samo naprijed. Do skorog viđenja.

Trećićani zajedno šutke klimnu i opet se koncentrirano nadviju nad kartaše. Premijer pogleda Zvonka i lagano tržne glavom, pa se obrati Selimu:

- Tebi će sve Siniša objasniti, vidimo se sutra.

- Idite doma i počnite se spremati - šapne povjerenik Selimu i Zehri. - Sutra idete s njim, a on će vam onda sredit papire i prebaciti vas di god hoćete. Ajde sad domaja ću doći zajedno dva, tri sata.

- Rec da ne zajebaješ, matereti! - oduševi se Selim.

- Ne zajebavam, sve smo sad gore dogovorili.

- A jelb ja smjela obać prvo Toniјev grob? -javi se tiho Zehra.

* * *

- Dame imaju prednost - reče premijer i ponudi Željki da se prva popne na Adelinu. - Mirko i ja bi htjeli još malo uživati na ovom otoku strave.

Zvonko se opet diskretno smjestio na provi, a Željka kraj kormila, nasuprot Siniši.

- Nemoj prebrzo - rekla je kad su krenuli. - Sori, ja sam skroz Mala. Mislila sam da ti ševiš otočanke, a zapravo ševiš Bosanke.

Siniša šutke doda gas.

- Fakat, nemoj prebrzo voziti, čini mi se da bi ti nešto ipak trebala reći... Mislim, sad kad se vraćaš, trebaš znati da se vraćaš.

- Da? A di to?

- Ova cijela frka oko izbora, to sve on i Cici igraju skupa. Sve je lažnjak, i to prilično jeftini. Skušili su da su zagrizli više nego šta stignu progutati u četiri godine i da bi zbog toga mogli lako popuštati na sljedećim izborima. Neostvarena obećanja i te pizdariје. A ako popuše, onda privatizaciju dovršava neko sljedeći, a ne oni, kužiš? I ko će onda dobit njihove postotke?

Siniša smanji gas do kraja.

- I onda su se dogovorili da Cici principijelno ucijeni vladu - nastavila je Željka - i da se isforsiraju izvanredni izbori, sad, nakon dvije i pol godine. Mi ćemo dobiti puno glasova zato jer smo ipak pokrenuli zamašnjak, ono, vučemo naprijed, ali nas usporavaju mangupi u vlastitim redovima, odnosno koalicijski partneri.

- A Cici će sigurno na principijelnosti isto nešto dobiti - dovrši joj Siniša rečenicu.

- Točno. I nije njemu važno hoće to biti deset, sedam ili dvanaest i pol posto. Glavno je da on i još dva, tri njegova mrmota ostanu u igri, ostali su potrošna roba. Mi sami još uvijek nećemo moći sastaviti vladu pa se onda posije izbora napravi jedan dirljivi pomirbeni sastanak, sve je to bio samo jedan veliki nesporazum, svima je sve oprošteno. Kužiš? Oni si sad samo produžuju prvi mandat.

- Šest i pol godina umjesto četiri. A za to vrijeme...

- Točno. Još ti mozak radi, za divno čudo. Za to vrijeme trebaju doći valjda i neki pozitivni rezultati s kojima se može izaći na sljedeće redovne izbore i nekako uloviti još četiri godine.

- A jebo im pas mater... - zaključi rezignirano Siniša. - Koliko si ti sigurna u

to sve šta si rekla?

- Zvonko! - vikne Željka prema pramcu. - Znam da sve čuješ, ajde reci mu ti, ti si bio na sastancima i po autima koliko i ja.

Zvonko se susretljivo zagleda u Sinišu, pa nakon par sekundi bez riječi zaklima. - O, jebote... Jebote, ono, pa čega se oni igraju? - proštenje obezvoljeni povjerenik.

- Monopolija, dragi moj.

Adelina se nježno priljubi uz jedrilicu, a skiper odozgo odmah izvjesi čelične ljestve.

- Krasan ti je bio onaj mejl, zbilja... Da sam mogla, došla bi isti dan i silovala bi te pred svim ovim tvojim starčecima i Bosankama, nasred sela... Za koliko se vraćaš? Volila bi opet radit s tobom, ozbiljno.

- Nemam pojma. Fala ti za ovo.

- Ništa, mislila sam da trebaš znat. Ajde, javi mi kad dolaziš.

- Ocu, bok... Čuvaj se.

Poljubila ga je u obraz i polako se popela na jedrilicu. Siniša gurne argolu od sebe i sporo krene nazad. Daje mogao, napravio bi u uvali najmanje deset krugova prije no što ode pokupiti šefa.

- Ne znam šta je odjedamput, neće povući, a ako dodam gasa strah me da će presaugat - lagao je premijeru, ispričavajući se zbog sporosti.

- Glavno da ide - zastenje premijer kad ga je Mirko povukao na palubu Adeline.

- Slušaj - nastavi kad se smjestio pored Siniše. - Mi ćemo se vidit još samo nakratko sutra ujutro kad dovezeš Ferhatovića i malu. Ako budem budan uopće... Htio sam ti reći, ako imaš vremena, spremaj se, spremaj projekte, planiraj, jer čim dođeš gore odmah si u vatri, to ti je jasno.

- Je, već sam malo mislio, čini mi se da nam je najsigurnija varijanta udarit po Ciciju iz svih oružja. Svaki bombončić o njemu ili o bilo kome iz njegove stranke, a pogotovo iz mladeži, to mi spremajte u neki posebni fajl, reko sam već i Željki...

- Pazi, nisam siguran da treba baš opaliti iz svih topova, svih topova. Moramo ga napast, moramo ga nagazit, ali postoji ta vraglja kvaka... Nemoj se uvrijedit ali, ni uz tvoju pomoć, ja ne vjerujem da možemo dobiti dovoljno da sami sastavimo vladu. Morat ćemo opet u koaliciju, to je jasno. A Cici nam je, k vragu, ideološki ipak nekako najbliži i dobit će desetak posto sigurno, više nego itko drugi od potencijalnih partnera. Razumiješ, ako ga prejako nagazimo, njega ili cijelu stranku, može se okrenut onoj bandi i onda smo izvisili. Započeli smo previše toga u ovoj državi, previše reformi i projekata, da bismo si sad dopuštali luksuz da samo zbog nekakvih djetinjastih kaprica, bilo čijih, sve to padne u vodu. Osim toga, ja

ni privatno ne volim za sobom ostavljati nedovršene poslove, nedovršene poslove.

- Znači, šta? Opet ćemo koalirat s njim? I opet čekat dal će nam Cici okrenut leđa sutra ili preksutra?

- Neće više, ne vjerujem. Ako nakon ovih izbora uđemo u koaliciju, onda mi postavljamo ultimatum, i to prije potpisivanja sporazuma.

- Al on će u kampanji šibat po nama ko lud, to je sigurno.

- Ne vjerujem ni to, ne vjerujem. Vjeruj mi, poznam ga bolje nego ti, bolje nego ti.

- To znam.

- Ajde onda, vidimo se ujutro, pa opet za koji tjedan - zaključi premijer kad su prišli jedrilici. - Siguran su da nećeš na ručak s nama? Imamo crni rižoto i onda lubine.

- Ne bi, hvala, stvarno imam puno posla - odgovori Siniša odsutno. - Vidimo se ujutro.

* * *

- A štaš ti akot bane Đambatista? - pitao je Selim - Štaš mu kazat zanas?

- Prvo mi je važno sutra se preselit nazad kod Tonina, barem najpotrebnije stvari. Svima ću na otoku reć da su vas odveli premijerovi tjelohranitelji i policija, a da meni nisu rekli zašto. Jesi ti šta naručivao za sljedeći petak? - Jesam, predo im Barzijuće cijelu listu i pare.

- Odlično, vratit ćemo im sve to nazad i objasniti da te skupila murja zajedno sa Zehrom. Evo ti broj mog mobitela. Čim izađete iz Hrvatske, počni mi svako jutro oko osam slat nekakvu poruku da znam da ste na sigurnom. Ja ću sad morat češće na more, zbog signala, i jedno jutro ju moram dobit. Zato šalji svaki dan, kužiš, sve dok ti ja ne odgovorim. Onda možeš

prestat i bog te veseli, lako, staja znam...

- Šta? Miš da bi nas mogo zajebat? Da nas neće prebacit preko grane?

- Ma ne to. Nešto skroz drugo, nema veze s vama. Samo mi je važno da znam da ste obadvoje na sigurnom, eto. Ne zanima me gdje ste, samo da ste vani. Dok to ne čujem, reko sam mu, ne vraćam se u Zagreb.

- Stan, staje on to potebe došo? Da tebe vodi u Zagreb? -Je-

- A tim uvalio nas? Pa tis genije! A što nis iti pošo?

- Staja znam, čini mi se da bi se tu s tim mobitelima napokon mogli napraviti nekakvi izbori, a ja, šta bi reko tvoj prijatelj iz Lisabona, ne volim ostavljati nezavršene poslove... Jel ima još koja kap one šljivovice?

- Ima, bolan, ipo litra u kuhni, saću ja... - Selim ustane i krene prema vratima, pa zastane. - Slušaj, imam još i dvatri centa zadnje žice, akos zato da podijelimo, za oproštaj.

- Nemoj, hvala, samo donesi tu šljivu.

- Nikad nisam imala vakog drugara ko stas ti- progovori Zehra čim je Selim izišao. -Jebli majku, nikad...

Već više od pola sata Siniša je sjedio na kauču s njenom glavom u krilu.

Razgovarajući sa Selimom, prstima joj je polako prelazio preko tjemena, vrata, ramena i tanke nadlaktice, kao da uspavljuje dijete.

- A Tonino? - upita je sad.

- Toni je drugo. On je bio ljubav, a tis drugar, tis mi brat. Uspravi se, klekne na kauč i zagleda mu se u oči:

- Oćemol ić ujutro pogledat onu jadnu foku zadnji put? Ti i ja? Nisam bila dvije sedmce.

- Oćemo - nasmiješi se Siniša. - Znaš da sam i ja to tebe htio pitat. I znaš šta još? Danas mi je ujutro Brkljačić nešto vikao s obale, nisam siguran šta, al mislim da mu se vratila i ona druga.

- Nevjerujem - odgovori Zehra zamišljeno. - Tos ga ti krivo čuo garant.

* *

Lijevo od Lajterne, pred samim Parvim Murom, plutale su premijerova jedrilica i jedan policijski gliser, kojemu su se na krmi naizmjenično žarile dvije cigarete. Siniša se iznenada počne prigušeno smijati.

- Stat je?! - šapne Zehra.

- Jebote... - krene on, s dugim stankama za sve ludi sipljivi smijeh. - Zamisli ova dva... Na gliseru... Dežuraju... Zamisli im face... Sad kad im Brkljačić s ove strane... Kad po... Kad im počne "O so... O sole mio"... Jebote, rakete... Rakete će ispaljivat... Upomoć, esoes... Essss... O, jebote...

Čučnuli su pod najbliži bor, zagrlili se i histerično smijali jedno drugom u vrat, sve dok se Zehrin smijeh nije pretvorio u grčevit plač.

- Šta je bilo, mala? - uozbilji se Siniša.

- Ništa... Će ću ja sad? I šta ću?

- Vraćáš se među žive, jebote... Sjeti se samo koliko si vremena provela zatvorena u onoj kući...

- Šta ću sasobom, sa životom? Oćul opet u porniće, u lopovluk, nemaš ti pojma staje to... Će ću drugo?

- Imaš brata u Norveškoj.

- Koće ga pronać? I ženu mu i dvoje djece, evo, samo mene čekaju.

- Imaš frizerski zanat.

- Vidmi zanata na mojoj glavi! Nema men druge, dušo, neg opet, u pomografju i kurvarluk, il sa Selmom u prevare. II sve đuture. Gotova stvar...

- Čuj, ja ti onda mogu samo reć ono što ti ja želim.

- Štamti želiš, dušo? - prekine ga Zehra, otirući suze i nos nad-lanicama. - Rec mi, štam ti želiš?

- Želim ti užasno bogatog, užasno pažljivog i užasno poštenog kuronju s ovakvim stablom u gaćama.

- Tis veći idealista odmene - osmjehne se ona. - Rec mi, ona na jahti, to je bila tvoja koka?

- Pa... I je i nije.

- Glupača. Budaletna ipo.

- Ma nije... Ajmo dole, sad će svanut - reče Siniša, čvrsto je zagrlj i povede udesno od Lajterne. - Nije ona glupa, ona je samo... Ko neka cura u pubertetu koja misli da se zna snalaziti među odraslima.

- Ko ija.

- Pa... Tako nekako, da. Ko i ti. Nježno je poljubi u bockavo tjeme.

- Slušaj, Tonino mi je jedamput pokazao jednu pjesmu koju je tebi napisao. Ne znam jesi ju ti vidila, al... Ja sam sad tamo u kući skoro svaki drugi dan. Malo sam prčko po njegovim stvarima i našo sam ju. I nju i puno drugih pjesama, al ovu sam ti htio poklonit jer je baš tebi napisana. Samo mi obećaj da ćeš je pročitat tek kad budeš na jedrilici.

Iz džepa na košulji izvukao je napola presavijenu, zalijepljenu bijelu kuvertu.

- Jel ljepa? - upita ga Zehra, uzimajući omotnicu.

- Menije krasna.

Zehra spremi kuvertu u stražnji džep traperica i čvrsto zagrlji povjerenika. Stajali su, tako pripijeni, na vrhu strme staze kraj Lajterne gotovo punu minutu prije nego što se odozdo začuo Brkljači-ćev zastrašujući, prodorni meket: "Ke bela koozaaa, la jurnata fres-kaaa..." Oboje prasnu u smijeh i dlanovima si poklope usta pa se, pomažući jedno drugom, spuste prema moru.

Brkljačić je stajao na svom uobičajenom mjestu, ali stihovi što ih je jutros recitirao nisu bili nimalo uobičajeni.

- Kad sam bio tri moja brata ija, kad sam bio četvorica nas... - vikao je sve glasnije.

- Bios u pravu, eno druge, vratla se! - prošapće oduševljena Zehra, a onda se uz jednu od zaljuljanih glava u moru pojavi i treća, ista po obliku ali više nego upola manja. Mirovala je iznad pučine nekoliko sekundi, a onda opet zaronila.

- Jebote... Pa... Pa... - zamuca Siniša.

- Okotla mlado! Mladunče, fokcu! - vrisne Zehra i pljesne. -Ha! Mi mislili uginla, a ona išla u porodilište! Ha! Sjećaš se kad je to bilo, kad je nestala? Siniša je bez odgovora sjedio na kamenu, zagledan u more između dviju stijena.

- Moj brat, moj brat i moj brat! - deklamirao je ozareni Brkljačić uspinjući se prema njima i pokazujući dvije ribe. - Sonpijeri!

-Jel to bilo mladunče sanjima? - zapita ga Zehra, a on ponosno klimne. -A jel znate kad gaje okotla? Ja znam!

Brkljačić klimne još ponosnije:

- Znuon! Znam, tužna gospođice, znam. Odnosno, imam prilično čvrstu pretpostavku. Neće vam smetati ako Tristanovom i Izol-dinom potomku dam ime Tonino?

Zehra mu se baci u zagrljaj i umalo ga sruši. Iza njenih leđa Siniša se polako uspravi. I dalje gledajući u more, polako zakima nekoliko puta.

* * *

Adelina je još jednom mazno zabrundala već na prvi kontakt, kao prava prijateljica. Zehra je odmah sjela na krov kabine, rukama obujmila koljena preko kojih je navukla džemper i zagledala se pred pramac. Selim je sjedio preko puta Siniše, gledajući u dvije povjerenikove torbe, nabrekle od prtljage.

- Vako sam ja jednom isto bježo s Haitija... - započne i duboko zijeve. Sve da je i urlao, Siniša ga ne bi čuo. Shvativši to, Selim odlučio ostaviti tu priču za neki drugi put. Tišina je potrajala sve dok nisu prišli jedrilici na nekoliko metara. Gore nije bilo nikoga, pa povjerenik ugasi motor, dohvati čakiju i njome privuče Adelinu do bijeloga trupa.

- Dobro jutro, more! - vikne.

- Dobro jutro - odgovori mu policajac s glisera.

- Dobro jutro, dobro jutro - začuje se premijerov glas iz potpalublja jedrilice.

-Je li vrijeme da se krene?

Za nepunu minutu na palubi su bili on, skiper i oba tjelohranitelja. Prva je s Adeline krenula Zehra. Poljubila je Sinišu u usta, bez riječi, i onda se, spretno poput gimnastičarke, u dva koraka popela na jedrilicu.

- Falat za torbe - reče Selim.

- Bože dragi, pa ne mogu te s onom tvojom kuferčinom poslat u Evropu.

- Falat i za sve ovo. Bilo kad, bilo šta da zatreba, zovni Selma i Selm će da dođe u roku od dvajščet časa. Ozbiljnot govorim.

- Okej, samo di ću te zvat? U Madrid ili Kuala Lumpur ili u Helsinki?

- Jać ti javljat de sam, neber brigu. Svaku promjenu adrese i telefona tiš prvi znat, prije Severine.

- U, jebote, to znači da sam fakat faca!

- E da znaš da jesi.

Zagrlili su se kratko i snažno, a onda se i Selim prebacio na jedrilicu. Iz potpalublja je žmirkajući izišla Željka. Siniša joj šutke mahne, ona mu jednako

odzdрави.

- Čekaj malo! - dovikne premijer, pa nastavi tiše:

- Šta si ti tako namrgođen, još od jučer? Jesmo se sve dogovorili, jel sve jasno? Ja radim gore, ti radiš tu, u međuvremenu se čujemo, i kad sve bude gotovo, Zvonko dolazi po tebe.

Siniša se osmjehne i zagleda prema Lajterni.

- Šta je sad? Jel to u redu ili nije?

- U redu je, u redu...

- Znači, čim ovo riješimo, vraćaš se u Zagreb da ih sve razvalimo. Jel dogovoreno?

Siniša pogleda najprije premijera, pa Željku, pa Zvonka na krmi i Mirka na pramcu, pa nasmijanog Selima, pa Zehru koja je u jednoj ruci držala razderanu kuvertu a u drugoj Toninovu "Molitvu".

- Vengo coj! - vikne i snažno se čakijom odgurne od jedrilice.

Biblioteka Azbest

Renato Baretić Osmi povjerenik

Nakladnik

AGM, Mihanovićeve 3.8, Zagreb

Za nakladnika Janislav Šaban

Fotografija na naslovnoj stranici Maja Koljanin Eilat

Dizajn naslovne stranice Studio grafičkih ideja

Grafički urednik Dubravko Crnković

Kompjuterska priprema

Josip Cubela, Studio grafičkih ideja

Tisak Vjesnik d.d.

ISBN 953-174-201-4

© Renato Baretić, Split, 2003.

Renato Baretić rođen je 1963. u Zagrebu, gdje nešto kasnije umalo dovršava studij fonetike i komparativne književnosti. Od 1983. radi i živi kao novinar, pišući za brojne hrvatske dnevnike, tjednike, dvotjednike, mjesečnike i dvomjesečnike. Koscenarist je TV-serije "Novo doba" i sastavljač pitanja za neke od najgledanijih TV-kvizova. Do sad je objavio samo zbirku pjesama "Riječi iz džepova" (Biblioteka Feral Tribune, 1998.) a u pripremi za izlazak su mu nova knjiga poezije "Kome ćemo slati razglednice" te izbor iz novinskih TV-kolumni "Kadrovi kadra".

Posljednjih desetak godina živi i radi u Splitu, gdje je muž Maji i otac Katarini. Vengo coj!